

แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2560

แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2560

ชนิดดา เพ็ชรประยูร. (2560). แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. (การวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการการควบคุม: อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทรวิวัฒน์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร และ
เปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษา
ชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 986 คน
แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 421 คน และนักศึกษาหญิง 565 คน โดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่
ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 11 ตอน ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจาก
ผู้เชี่ยวชาญ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายในของแบบวัดอยู่ระหว่าง 0.527 – 0.942 และ
มีความตรงเชิงโครงสร้างอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรม LISREL

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของ
นักศึกษาในกรุงเทพมหานครที่ปรับแก้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า
 $\chi^2 = 458.42$, $df = 100$, $p < .01$, $RMSEA = 0.060$, $NNFI = 0.95$, $CFI = 0.96$, $SRMR = 0.051$,
 $\chi^2/df = 4.58$ และพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยรวมต่อการติดสมาร์ทโฟนมากที่สุดคือ ค่านิยมแบบ
วัตถุนิยม ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการติดสมาร์ทโฟนได้
ร้อยละ 292) แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาใน
กรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่มี
ลักษณะไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม แต่พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเพียงตัวแปรสังเกตเดียวคือ
ค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขในชีวิตที่แตกต่างกัน สำหรับค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงการเลี้ยงดูแบบ
เอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน และการติดสมาร์ทโฟนของ
กลุ่มนักศึกษาหญิงสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย ส่วนตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเอง
และความเหงาของกลุ่มนักศึกษาหญิงต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย

CAUSAL MODEL OF SMARTPHONE ADDICTION
AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
CHANADDA PETCHPRAYOON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Philosophy Degree in Applied Behavioral Science Research
At Srinakharinwirot University

October2017

Chanadda Petchprayoon. (2017). *Causal Model of Smartphone Addiction*

among Undergraduate Students in Bangkok. Dissertation, Ph.D. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisor Committee: Dr. Numchai Supparerkchaisakul, Ph.D.,

Asst. Prof. Dr. Kanchana Patrawiwat, Ph.D.

The aim of this study was 1) to examine the causal relationship model of smartphone addiction among undergraduate students in Bangkok; and 2) to compare the model between males and females. The participants consisted of nine hundred eighty six undergraduate students in Bangkok: four hundred and twenty one males and five hundred and sixty five females. The two-stage random sampling technique was used to select the participants in this study. The data was collected using a set of questionnaires with eleven sections and the questionnaires were verified for content validity by experts. The Cronbach's alpha coefficient ranged from 0.527 – 0.942 and the confirmatory factor analysis showed that model was a good fit for the indices. It demonstrated the appropriate validity and reliability. The hypothesized models were examined by LISREL.

The research findings were as follows: 1) The hypothesized structural relationships of causal factors affecting smartphone addiction among undergraduate students in Bangkok was adjusted in harmony with the fitted empirical data ($\chi^2 = 458.42$, $df = 100$, $p < .01$, $RMSEA = 0.060$, $NNFI = 0.95$, $CFI = 0.96$, $SRMR = 0.051$, $\chi^2/df = 4.58$). The materialism value was found to be highest, directly affecting smartphone addiction among undergraduate students, all causal variables could account for twenty nine percent of the variance in smartphone addiction; 2) there was no difference between the structural relationship model of the causal factors affecting smartphone addiction between males and females but there were different factor loadings on one observed variable, the happiness dimension of materialistic values. For the invariant latent means structures revealed the difference between latent variable means across two groups. The females had higher latent means of authoritative parenting style, family communication, suitable peer activities, and smartphone addiction than the males. In contrast, the females had lower latent means of self-efficacy and loneliness than the males.

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง
แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร
ของ
ชนัดดา เพ็ชรประยูร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลักประธาน
(อาจารย์ ดร. นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร)

.....ที่ปรึกษาร่วมกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทรารวิวัฒน์) (อาจารย์ ดร. นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทรารวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชุดา กิจธรรม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องมาจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ติดตามการทำงาน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชุดา กิจจรธรรม ประธานและกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ณ วิเชียร รองศาสตราจารย์วิมล เหมือนคิด รองศาสตราจารย์ชวณีย์พงศาพิชญ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พสชนัน นิรมิตไชยนนท์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูล รวมทั้งขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ด้านวิชาการและให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษา รวมทั้งบุคลากรฝ่ายสนับสนุนของสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญานิพนธ์เอกที่คอยให้กำลังใจ รับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือกันตลอด ทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งมิตรภาพที่ดีจากรุ่นพี่และรุ่นน้องในสาขาวิชาการวิจัยพฤกษศาสตร์ประยุกต์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ลาศึกษาต่อและให้ทุนสนับสนุนการศึกษาระดับปริญญาเอกในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารและคณาจารย์ภาควิชามนุษย์ศาสตร์ของคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทั้งที่ มจพ และมศว ที่รับฟัง ห่วงใย ถวายมือช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสร้างสีสันตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาระดับปริญญาเอก

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา พี่ชาย พี่สาวและบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนในทุกด้าน ห่วงใยและเป็นกำลังใจที่ติดตลอดระยะเวลาการศึกษาทำยที่สุดนี้คุณค่าที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยขอมอบเป็นอนาถาสงส์แก่บิดาผู้ล่วงลับและผู้มีพระคุณทุกท่านตามที่กล่าวมา

ชนัดดา เพ็ชรประยูร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
นิยามปฏิบัติการ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการเสพติด.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับสมาร์ทโฟนและการติดสมาร์ทโฟน.....	17
ปัจจัยเชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟน.....	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54
สมมติฐานการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	58
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	86
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	103
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	109

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	136
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	59
2 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลอง.....	75
3 สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ.....	77
4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	78
5 ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบการแจกแจงแบบโค้งปกติ (normal distribution) ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	83
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตที่ใช้ในการศึกษา.....	85
7 ค่าดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลองในกลุ่มรวมก่อนปรับแบบจำลอง.....	87
8 ค่าดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลองในกลุ่มรวมหลังปรับแก้.....	90
9 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (Direct effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect: IE) อิทธิพลทางรวม (Total effect: TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีผลต่อตัวแปรผลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุยกกำลังสองของตัวแปร (Squared Multiple Correlation: R^2) ของแบบจำลองปรับแก้.....	93
10 ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง.....	97
11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง.....	103
12 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้(Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการติดสมาร์ทโฟน.....	150
13 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเอง.....	151
14 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการกำกับตนเอง..	151

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา.....	152
16 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่.....	152
17 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว.....	153
18 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน.....	153
19 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดความเหงา.....	154
20 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดความเครียดในชีวิต.....	154
21 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยม.....	155
22 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการติดสมาร์ตโฟน (n=986).....	157
23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการรับรู้ความสามารถตนเอง (n=986)	159
24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเอง (n=986).....	160
25 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา (n=986)	161
26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (n=986)	162
27 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัว (n=986)	163

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน (n=986)	164
29 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรความเหงา (n=986).....	165
30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรความเครียดในชีวิต (n=986)	166
31 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยม (n=986)...	167

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองสมมติฐานการวิจัย.....	56
2 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานแบบจำลองโครงสร้าง ความสัมพันธ์เชิงเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน กรุงเทพมหานครในกลุ่มรวมหลังปรับแก้.....	91
3 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลคะแนนมาตรฐานเปรียบเทียบแบบจำลอง โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครโดยแสดงเส้นที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม...	100
4 สรุปแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครเฉพาะเส้นอิทธิพลที่มีนัยสำคัญ.....	106
5 แบบจำลองการวัดตัวแปรการติดสมาร์ทโฟนด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน.....	158
6 แบบจำลองการวัดตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองด้วยวิธีการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	159
7 แบบจำลองการวัดตัวแปรการกำกับตนเองด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิง ยืนยัน.....	160
8 แบบจำลองการวัดตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาด้วยวิธีการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	161
9 แบบจำลองการวัดตัวแปรการเล็งดูแบบเอาใจใส่ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน.....	162
10 แบบจำลองการวัดตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัวด้วยวิธีการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	163
11 แบบจำลองการวัดตัวแปรความกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนด้วยวิธีการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	164
12 แบบจำลองการวัดตัวแปรความเหงาด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	165
13 แบบจำลองการวัดตัวแปรความเครียดในชีวิตด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน.....	166
14 แบบจำลองการวัดตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน.....	167

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบันสมาร์ทโฟน (Smartphone) เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้น ยิ่งการเปิดตัวของสมาร์ทโฟนหลากหลายยี่ห้อ ทำให้จำนวนผู้ใช้สมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นอย่างมาก จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้สมาร์ทโฟนเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันจึงทำให้เกิดการใช้งานตลอดเวลาบางรายใช้มากจนกระทั่งส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ข้อมูลจากหน่วยคลังข้อมูลยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2556: ออนไลน์) ได้นำเสนอถึงการศึกษาของลี และคณะ (Lee.; & et al.2009) ที่ได้ศึกษาผลของการติดสมาร์ทโฟนในเด็กวัยรุ่นเกาหลี พบว่าการที่สมาร์ทโฟนมีฟังก์ชันการทำงานที่หลากหลาย ทำให้เกิดความสะดวกและเพลิดเพลินแก่ผู้ใช้ซึ่งนำไปสู่การใช้ที่มากเกินไปได้ นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีอาการผิดปกติ เช่น อาการหงุดหงิด กระสับกระส่าย วิดกกังวลหากไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟน หรืออินเทอร์เน็ต มีปัญหาทางการคิด มีอาการซึมเศร้าหรือกระวนกระวาย และมีอารมณ์ฉุนเฉียวมากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งยังส่งผลต่อการเข้าสังคมและพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของเด็กได้ หากสังเกตพฤติกรรมของคนสมัยใหม่ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศต่างให้ความสนใจกับสมาร์ทโฟนมากกว่าสิ่งรอบข้าง จากการวิจัยของพิชญ์ เพชรคำ (2557) พบว่าพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนของวัยรุ่นไทยส่งผลกระทบต่อด้านลบคือก่อให้เกิดการติดเกมส์และมีแนวโน้มระดับความสัมพันธ์ของคนในสังคมเริ่มลดลงเนื่องมาจากการพูดคุยปากต่อปากกันน้อยลง และการศึกษาของภัทธา เรืองสวัสดิ์ (2553) พบว่าพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนของวัยรุ่นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารมากส่งผลให้มีการพกพาไปทุกที่โดยมีการใช้งานอยู่เกือบตลอดเวลา ใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ส่งและรับข้อความแบบโต้ตอบกันทันที (chat) โดยมีระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้ 90 นาทีต่อครั้งจะเห็นได้ว่าการใช้สมาร์ทโฟนต่อเนื่องเป็นเวลานานย่อมส่งผลกระทบต่อกระทบในด้านต่างๆ ตามมาเช่นเดียวกับที่เบียนชีและฟิลลิปส์ (Bianchi; & Philips. 2005) กล่าวถึงการติดสมาร์ทโฟนว่าจะไปเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ ของบุคคลที่แสดงออกให้เห็น นั่นก็คือ บุคคลที่ติดสมาร์ทโฟนจะใช้สมาร์ทโฟน ต่อเนื่องไปเรื่อยหยุดตนเองไม่ค่อยได้ ต้องเผชิญหน้ากับภาวะทางการเงิน และปัญหาที่เกิดขึ้นทางสังคมในช่วงที่ใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปเช่น ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง เป็นต้น ที่เป็นปัญหาของการใช้สมาร์ทโฟนมากเกินไปในวัยรุ่นหนุ่มสาว ซึ่งเมื่อใช้สมาร์ทโฟนจนกลายเป็นการติดอาจส่งผลทางลบต่อการเงินสุขภาพกาย สุขภาพจิตและชีวิตทางสังคมแล้วยังครอบคลุมไปถึงประเด็นปัญหาการจัดการเวลาและปัญหาทางการเรียนในสถานศึกษาได้ (Hong; Chiu; & Huang. 2012)จากการศึกษาการติดสมาร์ทโฟนที่ผ่านมาเป็นการศึกษาการติดพฤติกรรมที่มีพื้นฐานมาจากการศึกษาการติดอินเทอร์เน็ต (Young. 1998; Hong; Chiu; & Huang. 2012; Kwon; et al. 2013; Lee. 2013; Kim; et al. 2014; Lin; et al. 2014)แนวคิดการติดพฤติกรรมของบราวน์ (Brown. 1993 อ้างอิงจาก Alavi; et al. 2012; Brown.

1997 อ้างอิงจาก Walsh; et al. 2008; Walsh; White; & Young. 2010) แนวคิดการติดเทคโนโลยีของกริฟฟิธส์ (Griffiths.1995; Griffiths. 2005; Bianchi; & Philips.2005; Kim; et al. 2014) และเกณฑ์ชีวิตของ DSM-IV สำหรับการติดสารเสพติด (Yen; et al. 2009; Kwon; et al. 2013; Merlo; Stone; & Bibbey. 2013)และการติดพนัน (Lee. 2013) มาใช้เป็นแนวทางในการระบุเกณฑ์การพิจารณาการติดพฤติกรรม ดังนั้นการติดสมาร์ทโฟนของบุคคลก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกับบุคคลที่ติดอินเทอร์เน็ตติดเทคโนโลยี และติดการพนันยิ่งเมื่อสมาร์ทโฟนสามารถใช้งานได้หลากหลายรูปแบบก็ยิ่งทำให้บุคคลมีการพึ่งพาหรือติดอุปกรณ์มากยิ่งขึ้นคือไม่ได้ใช้เพียงแค่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้นแต่ยังใช้สมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ในการใช้งานอย่างอื่น ๆ ด้วย ซึ่ง เบียนชีและฟิลลิปส์ (Bianchi; & Philips.2005) ได้ระบุถึงสัญญาณเตือนในลักษณะต่างๆ ที่บ่งบอกถึงการติดสมาร์ทโฟน อาทิ บุคคลที่ติดสมาร์ทโฟนจะชอบการใช้งานจากครอบครัวหรือเพื่อนมี ปัญหาเรื่องการเงินที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟน รู้สึกหมกมุ่น วิตกกังวล ไม่มีความสุขเมื่อไม่ได้อยู่ในช่วงที่ใช้สมาร์ทโฟน ควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนไม่ได้หรือเป็นการยากที่จะหยุดใช้สมาร์ทโฟน และใช้สมาร์ทโฟนเพื่อหนีจากปัญหาและความทุกข์หรือความเครียด

จากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความซับซ้อนและ เป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้สังคมไทยเปลี่ยนเป็นสังคมเมืองมากยิ่งขึ้น ขนาดครอบครัวเล็กลงมีลักษณะ เป็นครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวจึงไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม จากที่มีเครือญาติผูกพัน ใกล้ชิด เกื้อกูล อบรมบุตรหลาน ปลูกฝังวัฒนธรรมและค่านิยมประเพณีกลับอ่อนแอลง ส่งผลต่อ ความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกครอบครัว การอยู่ร่วมกันและความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัว เริ่มเสื่อมสลายความผูกพันในครอบครัวเริ่มห่างเหินอันเนื่องมาจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจบังคับ ให้สมาชิกในครอบครัวต้องพึ่งตนเองมากขึ้น ขาดการอบรมเลี้ยงดู ขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและ กันในครอบครัว ทำให้ความผูกพันกันน้อยลง ความอดทนและพึ่งพาต่อกันลดน้อยลงขาดสื่อสารกัน กัลลลง ขาดความเข้าใจระหว่างพ่อแม่กับลูก พี่กับน้อง หรือญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา ความรุนแรงทั้งในครอบครัวและในสังคมด้วย (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2552: 6-7) และผลจากการเปลี่ยนแปลงนี้ยังทำให้เด็กและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา หลาย ครอบครัวที่ทิ้งเด็กโดยไม่ตั้งใจปล่อยให้พลัดเลาะเพราะพ่อแม่ต้องออกไปทำงานจึงส่งผลให้เกิด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่ปรากฏให้เห็นอย่างหลากหลาย อย่างการติดพฤติกรรม เช่น การเล่นเกม คอมพิวเตอร์ การใช้โทรศัพท์มือถือก็เป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2552: 8) ปัจจัยด้านครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่สุดเพราะครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีบทบาทสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์ทุกคนในสังคม เป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดค่านิยม ปลูกฝังความเชื่อ สร้างเสริมทัศนคติ กำหนด บุคลิกภาพ วิธีประพฤติปฏิบัติตน รวมทั้งสร้างระเบียบทางสังคมให้แก่สมาชิกใหม่ มีผลต่อการ พัฒนาสังคมและประเทศโดยรวม ทั้งยังหล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นไปตามที่สังคม ต้องการ นำไปสู่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขด้วย (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบัน ครอบครัว. 2552: 1) ในขณะที่เดียวกันในช่วงของวัยรุ่นที่เป็นวัยที่กำลังค้นหาอัตลักษณ์ของตน

ต้องการการยอมรับจากสังคมและคนใกล้ชิด จึงเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในวัยรุ่นเป็นอันมาก และมีส่วนชักนำให้เกิดการปฏิบัติตัวทั้งในทางที่ดีและไม่ดี (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. 2553: 20) ซึ่งในช่วงสิบปีที่ผ่านมาผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการติดสมาร์ทโฟนกันมากขึ้นแต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาจะเน้นอิทธิพลของการติดสมาร์ทโฟนที่มีต่อบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างการติดสมาร์ทโฟนกับปัจจัยภายในตัวบุคคลหรือเป็นการพัฒนาแบบวัดการติดสมาร์ทโฟนทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน โดยศึกษาถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ประกอบไปด้วยตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และการสื่อสารภายในครอบครัว และตัวแปรด้านเพื่อน ได้แก่ กิจกรรมที่เหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ปัจจัยภายในบุคคลที่ประกอบไปด้วยตัวแปรที่ไปเพิ่มการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ ความเหงา ความเครียดในชีวิต และค่านิยมแบบวัตถุนิยม และตัวแปรที่ช่วยลดหรือบรรเทาการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง และการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาซึ่งตัวแปรดังกล่าวข้างต้นเป็นตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยที่ส่งผลต่อการติดพฤติกรรมตามแนวคิดเกี่ยวกับกายจิตสังคม (Biopsychosocial) ที่อธิบายถึงสาเหตุของการติดพฤติกรรมว่าเกิดจากหลายปัจจัยรวมกัน ครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกาย (Biological) ปัจจัยทางจิต (Psychological) และปัจจัยทางสังคม (Social environment) กล่าวได้ว่าปัจจัยทางกายและปัจจัยทางจิตรวมกันเป็นปัจจัยจากภายในตัวบุคคล และปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการติดพฤติกรรม(Griffiths. 2005: 195)ซึ่งการติดสมาร์ทโฟนก็เป็นการติดพฤติกรรมอย่างหนึ่งเช่นกัน

นอกจากนี้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559: ออนไลน์) ในช่วงเวลา 5 ปีระหว่างปี 2555-2559 พบว่ามีผู้ใช้สมาร์ทโฟนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและสัดส่วนของผู้ใช้ถือว่ามากที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ในประเทศไทย และกลุ่มอายุ 15-24 ปีมีสัดส่วนการใช้สมาร์ทโฟนสูงสุดและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และในการเปรียบเทียบผู้ชายกับผู้หญิงในด้านสังคม ลีชางและเซง (Lee; Chang; & Cheng. 2014) กล่าวว่าผู้หญิงจะใช้เวลาในการคุยโทรศัพท์นานกว่าผู้ชาย ทั้งการพูดคุยกับเพื่อน ลูกค้า หรือพวกเขาของตามโทรศัพท์ ทั้งนี้ความแตกต่างกันในการใช้อินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟนระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงพบว่าผู้หญิงมีแนวโน้มจะใช้สมาร์ทโฟนเพื่อการสื่อสารพูดคุยหรือรักษาสัมพันธภาพทางสังคมออนไลน์ ในขณะที่ผู้ชายมักใช้สมาร์ทโฟนในการเล่นเกมนหรือการพนัน (Bolle. 2014: 20 อ้างอิงจาก Duggan; & Brenner. 2012) งานวิจัยของม็อกและคณะ (Mok; et al. 2014: 817) ศึกษาการวิเคราะห์โมเดลการติดอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเกาหลี จำนวน 448 คน พบว่า ผู้ชายจะติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงแต่ติดสมาร์ทโฟนมากกว่าผู้ชาย สอดคล้องกับปาร์คและลี (Park; & Lee. 2014: 100) ที่ผู้หญิงจะมีแนวโน้มการตอบสนองต่อการติดสมาร์ทโฟนสูงกว่าผู้ชาย แต่ในการศึกษาของฮอลล์และพาร์สันส์ (Hall;& Parsons. 2001) ไม่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับการติดสมาร์ทโฟน เช่นเดียวกับงานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen; et al. 2015: 411) ศึกษาโมเดลพฤติกรรมเคยชินและพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟน: บทบาทของประเภทการใช้สมาร์ทโฟน

ความฉลาดทางอารมณ์ความเครียดทางสังคม การกำกับตนเอง อายุและเพศของผู้ตอบ 386 คน พบว่า เพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟนทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างในกลุ่ม นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกรุงเทพมหานครระหว่างนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงเพื่อจะทดสอบว่าแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟน ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกันหรือไม่แปรเปลี่ยนไปตามเพศ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้คงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการต่อยอดความรู้และการนำไปใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างการติดสมาร์ทโฟนต่อไปได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยน่าจะก่อให้เกิดคุณค่าทั้งในด้านความรู้และการนำไปใช้ ดังนี้

1. ความสำคัญด้านความรู้

เนื่องจากที่ผ่านมานักวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับการติดสมาร์ทโฟนยังมีไม่มากนักการศึกษานี้จึงทำให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นความรู้เบื้องต้นในการอธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ซึ่งตัวแปรสาเหตุมาจากการบูรณาการแนวคิดทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาสอดคล้องกับการศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งทำให้เข้าใจในเรื่องการติดสมาร์ทโฟนได้อย่างชัดเจนขึ้นและข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยท่านอื่นๆ ที่สนใจเพื่อทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งจะทำให้ได้องค์ความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

2. ความสำคัญด้านการนำไปใช้

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบว่าปัจจัยในตัวบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมตัวแปรใดบ้างที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน ทั้งนี้ปัจจัยในตัวบุคคลประกอบไปด้วยตัวแปรที่ไปเพิ่มให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ ความเหงา ความเครียดในชีวิต และค่านิยมทางวัตถุ และตัวแปรที่ไปช่วยลดหรือบรรเทาการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง และการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา และปัจจัยสภาพแวดล้อมประกอบไปด้วยตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และการสื่อสารภายในครอบครัว และตัวแปรด้านเพื่อน

ได้แก่ กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการติดพฤติกรรมตามแนวคิดเกี่ยวกับกายจิตสังคม (Biopsychosocial) ที่อธิบายถึงสาเหตุของการติดพฤติกรรมว่าเกิดจากหลายปัจจัยรวมกัน ครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกาย ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม กล่าวได้ว่าปัจจัยทางกายและปัจจัยทางจิตรวมกันเป็นปัจจัยจากภายในตัวบุคคล และปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคคลในการติดพฤติกรรม (Griffiths. 2005: 195) ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจและใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนปัจจัยสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยในตัวบุคคลที่จะช่วยลดหรือบรรเทาการติดสมาร์ทโฟน นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการหาแนวทางการป้องกันการติดสมาร์ทโฟนที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคมของเยาวชน ทั้งนี้สำหรับนักวิจัยท่านอื่น ๆ ที่สนใจสามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยในบริบทอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครจำนวน 35 มหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2559: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-stage random sampling) โดยในขั้นแรก สุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามประเภทมหาวิทยาลัยซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยของรัฐ (มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) จำนวน 19 มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 16 มหาวิทยาลัยแล้วจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในจำนวนเท่ากัน ได้มหาวิทยาลัยมาจำนวน 16 มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังกล่าวนั้นต้องใช้วิธีการประมาณค่าแบบไลค์ลิฮูดสูงสุด (Maximum likelihood) ซึ่งวิธีการประมาณค่าดังกล่าวจะได้ผลดีเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่กว่า 500 คน (Tabachnick; & Fidell. 2013: 719 อ้างอิงจาก Hu.; et al. 1992) สอดคล้องกับที่แฮร์และคณะ (Hair.; et al. 2010: 662) ได้เสนอกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดในกรณีที่มีจำนวนตัวแปรแฝงมาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดจำนวน 500 คน ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีการแบ่งกลุ่มสำหรับการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้วิจัยจึงกำหนดให้แต่ละกลุ่มมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ดังนั้นนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดจำนวน 1,000 คน และ

ในขั้นที่สอง สุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กับนักศึกษาที่มีการติดสมาร์ทโฟนที่ไม่ใช่นักศึกษาที่ใช้ตามปกติ จากการที่นักศึกษาได้รับการซักถามหรือบอกกล่าวจากบุคคลรอบข้างให้นักศึกษาได้รับรู้ รวมทั้งตัวนักศึกษาเองก็รับรู้ได้ถึงการใช้งานที่มากกว่าปกติของตนเองจึงพยายามควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยจึงได้ทำการสอบถามนักศึกษาก่อนเพื่อเป็นการกรองนักศึกษาเบื้องต้น แล้วจึงทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาน้อยมหาวิทยาลัยละ 65 คน และเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาไปมหาวิทยาลัยละ 80 คน เพื่อไว้ชดเชยแบบสอบถามที่อาจได้คืนมาไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์

เนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีข้อความให้นักศึกษาได้ประเมินตนเอง เพื่อนำมาใช้ประกอบการกรองนักศึกษาที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักศึกษาที่เลือกคำตอบว่า “เคย” ในแบบสอบถามของข้อความที่ว่า “นักศึกษาเคยพยายามควบคุมหรือหยุดการใช้สมาร์ทโฟนที่ใช้อย่างต่อเนื่องครั้งละนานๆ หรือไม่” ซึ่งการประเมินตนเองในข้อนี้จะเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษารับรู้ถึงการใช้งานที่มากกว่าปกติของตนเองจึงพยายามควบคุมการใช้งาน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ปัจจัยภายในบุคคล ประกอบด้วย ตัวแปรที่ช่วยลดหรือบรรเทาการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง และการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาและตัวแปรที่ไปเพิ่มการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ ความเหงา ความเครียดในชีวิต และค่านิยมแบบวัตถุนิยม
2. ปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และการสื่อสารภายในครอบครัว และตัวแปรด้านเพื่อน ได้แก่ กิจกรรมกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน
3. พฤติกรรม ได้แก่ การติดสมาร์ทโฟน

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมาร์ทโฟน คือ โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสามารถในการใช้งานที่นอกเหนือจากการโทรศัพท์หรือรับสาย มีแอปพลิเคชันให้ใช้งานมากมาย สามารถรองรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่าน 3G และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wifi) และสามารถปรับการใช้งานให้ตรงกับความต้องการได้มากกว่าโทรศัพท์มือถือธรรมดา โดยรูปแบบนั้นขึ้นอยู่กับแพลตฟอร์มของสมาร์ทโฟนและระบบปฏิบัติการ

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. การติดสมาร์ทโฟน (Smartphone addiction) หมายถึง การที่นักศึกษาให้ความสำคัญและหมกมุ่นอยู่กับสมาร์ทโฟน มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เมื่อใช้สมาร์ทโฟน มีการใช้สมาร์ทโฟนเป็นเวลานานหรือตลอดเวลา จนไม่สามารถควบคุมตนเองให้หยุดใช้ได้ เมื่อไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟนจะหงุดหงิด กระวนกระวายใจ รู้สึกขัดแย้งกับตัวเองเมื่อถูกขัดขวางการใช้สมาร์ทโฟนจากคนรอบข้าง และมีการกลับไปใช้สมาร์ทโฟนนานขึ้นหรือมากขึ้นหลังจากที่พยายามควบคุมการใช้หรือหยุดใช้งาน ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้บูรณาการการติดสมาร์ทโฟนตามลักษณะการติดพฤติกรรมตามแนวคิดของบราวน์(Brown. 1993, 1997) และลักษณะการติดเทคโนโลยีตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005) มาใช้ในการอธิบายถึงลักษณะการติดสมาร์ทโฟนในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ

1.1 การให้ความสำคัญ (Salience) หมายถึง การที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับสมาร์ทโฟนและใช้สมาร์ทโฟนจนถึงแม้ไม่ได้ใช้ก็จะนึกถึงสมาร์ทโฟน อยู่ตลอดเวลา

1.2 การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) หมายถึง การใช้สมาร์ทโฟนจะทำให้ นักศึกษามีความรู้สึกที่ดี ผ่อนคลาย

1.3 การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) หมายถึง นักศึกษาไม่สามารถควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนได้และมีการใช้สมาร์ทโฟนมากขึ้นเพื่อที่จะให้เกิดความพึงพอใจ

1.4 การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) หมายถึง นักศึกษารู้สึกหงุดหงิด วิตกกังวล กระสับกระส่าย กระวนกระวาย เมื่อไม่ได้ใช้หรือหยุดใช้สมาร์ทโฟน

1.5 การขัดแย้ง (Conflict) หมายถึง นักศึกษารู้สึกขัดแย้งใจเมื่อถูกขัดขวางการใช้สมาร์ทโฟนจากคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรืออาจารย์

1.6 การกลับคืนสู่สภาพเดิม (Relapse) หมายถึง นักศึกษามีโอกาสจะกลับไปใช้สมาร์ทโฟนเหมือนเดิมหรือมากขึ้น หลังจากที่ได้มีการพยายามควบคุมการใช้หรือหยุดใช้ในการวัดการติดสมาร์ทโฟนนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการติดสมาร์ทโฟนขึ้นตามแนวคิดของบราวน์(Alavi; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993; Walsh; White; & Young. 2008: 79 อ้างอิงจาก Brown. 1997)และแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005: 191-197) ให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษาเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ติดสมาร์ทโฟนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) หมายถึง การที่นักศึกษาเชื่อว่าตนเองสามารถทำในสิ่งที่ไม่เคยทำหรืองานที่ยากๆ หรือจัดการสิ่งต่างๆ ที่หลากหลายได้ รวมถึงการเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ได้ ในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัดการรับรู้ในความสามารถของตนเองของเวทีนี่ สุขมาก; อัจฉรี ศิริสุนทร; และประภาพร มีนา (2545) เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด(6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน)

นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

3. การกำกับตนเอง (Self-regulation) หมายถึง การที่นักศึกษามุ่งมั่นทำตามเป้าหมายแม้ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการให้ตนเองคงอยู่กับการกระทำนั้น ซึ่งในสถานการณ์ที่จำเป็นจะต้องจดจ่อความสนใจไปในงานที่ทำอยู่และรักษาสมดุลทางอารมณ์ของตน ในการวัดการกำกับตนเองนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด Self-Regulation Scale (SRS) ของชาร์เซอร์ดิฮัลและชมิทซ์ (Schwarze; Diehl; & Schmitz. 1999) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็น ผู้ที่มีการกำกับตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

4. การจัดการความเครียดแบบเน้นที่ปัญหา (Task-oriented coping) หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงออกถึงการจัดการปัญหาทั้งในด้านความคิดและการกระทำ มีจุดหมายที่การแก้ปัญหาหรือพยายามเปลี่ยนสถานการณ์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการวัดการจัดการความเครียดแบบเน้นที่ปัญหานี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด Coping Inventory for Stressful Situations (CISS) ของเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ (Endler; & Parker. 1994) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการจัดการความเครียดแบบเน้นที่ปัญหาสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

5. การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative parenting style) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาสนับสนุนให้นักศึกษามีอิสระตามควร มีการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของนักศึกษา และให้นักศึกษาเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดากำหนดให้อย่างมีเหตุผล บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นและใส่ใจต่อนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลจากนักศึกษา และสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของครอบครัวในการวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใสนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (PSDQ) ของโรบินสันโอลเซนและฮาร์ท (Robinson; Olsen; & Hart. 2001) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่บ่อยมาก (6 คะแนน) จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่สูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

6. การสื่อสารภายในครอบครัว (Family communication) หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงวิถีคิดของแต่ละคน ซึ่งแสดงออกได้ทั้งท่าทีและคำพูด ที่เน้นถึงสัมพันธภาพที่ดีต่อกันของสมาชิกภายในครอบครัวในการวัดการสื่อสารภายในครอบครัวนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของอลสัน (Olson. 2010) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่บ่อยมาก (6 คะแนน) จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการสื่อสารในครอบครัวสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

7. กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน (Suitable activities among peer) หมายถึง การที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับตนเองหรือผู้อื่น และทำกิจกรรมเหล่านั้นร่วมกับเพื่อน

ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเล่น การพูดคุยสนทนา และกิจกรรมอื่นๆในการวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัดการทำกิจกรรมที่เหมาะสมระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของวิลลัคซัน ทงคัมบรจจ (2553) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน)นักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ทำกิจกรรมเหมาะสมร่วมกับเพื่อนสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า

8. ความเหงา (Loneliness) หมายถึง การที่นักศึกษาไม่มีความสุข รู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง แยกแยะจากผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ห่างเหินกับผู้อื่นไม่เป็นไปตามที่คิดไว้ และมีลักษณะที่จะแยกตัวออกจากสังคม ในการวัดความเหงานี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด short-form UCLA Loneliness Scale: ULS-8 ของเฮย์และดีมัทเทโอ (Hay; & DiMatteo. 1987) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่บ่อยมาก (6 คะแนน) จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน)นักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเหงาสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า

9. ความเครียดในชีวิต (Life stress) หมายถึง การที่นักศึกษามีการประเมินสถานการณ์ในชีวิตอย่างสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง ควบคุมไม่ได้ และเกินกำลังที่จะตอบสนองที่ตนกำลังประสบอยู่ในขณะนั้น จนทำให้รู้สึกหนักใจ เป็นทุกข์ ในการวัดความเครียดในชีวิตนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด Thai version of Perceived Stress Scale (T-PSS-10) ของณัทยวงศ์ปการันย์ และทินกรวงศ์ปการันย์ (Wongpakaran; & Wongpakaran. 2001) ซึ่งแปลมาจากแบบวัด Perceived Stress Scale (PSS) ของโคเฮน คามาร์ค และเมอร์เมลสไตน์ (Cohen Kamarck; & Mermelstein.1983: 394) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่บ่อยมาก (6 คะแนน) จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน) นักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเครียดสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า

10. ค่านิยมแบบวัตถุนิยม (Materialism value) หมายถึง การที่นักศึกษาให้ความสำคัญแก่ทรัพย์สินเงินทองเป็นศูนย์กลางในชีวิต นำไปสู่ความสำเร็จ และมีความสุขความพึงพอใจในชีวิต ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1)ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต (Centrality) หมายถึง การที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับการได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเงินทองและมีศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายของชีวิตอยู่ที่การได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนวนมาก2)ความสุขในชีวิต (Happiness) หมายถึงการที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับการมีเงินทองมากๆและเชื่อว่าการได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนวนมากจะทำให้ชีวิตมีความสุข 3)ความสำเร็จในชีวิต (Success) หมายถึงการที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับทรัพย์สินเงินทองและเชื่อว่าความสำเร็จในชีวิตคนเราวัดได้จากทรัพย์สินเงินทอง ในการวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยมนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัด Materialism Values Scale (MVS) ของริชินส์และดอว์สัน (Richins; & Dawson.1992) เป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) นักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษา และสรุปเป็นหัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการติด
2. แนวคิดเกี่ยวกับสมาร์ทโฟนและการติดสมาร์ทโฟน
3. ปัจจัยเชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟน
4. กรอบแนวคิดการวิจัย
5. สมมติฐานการวิจัย

ซึ่งในแต่ละหัวข้อมียุทธศาสตร์ละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการติด

1.1 ความหมายของการติด

คำว่า “addictions” หรือการติด เริ่มใช้ครั้งแรกกับการดื่มสุราหรือการใช้สารต่างๆแบบ บิงตัน คริสเทนเซน และแพทตอเทอร์ (ผจญจิต ผาภูมิ. 2546: 44 อ้างอิงจาก Babington; Christensen; & Patsdaughter. 2000) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมโดยทั่วไปเช่น การชื้อยา การดื่มสุรา การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การเล่นพนัน การสูบบุหรี่ การช้อปปิ้ง การมีเพศสัมพันธ์ หรือแม้กระทั่งการใช้คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตอาจเป็นเรื่องปกติหรือผิดปกติก็ได้ ถ้าเป็น พฤติกรรมปกติจะเป็นกิจกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ แต่เมื่อใดเป็นการกระทำ ที่มากเกินไปจนไม่สามารถเลิกทำได้ ไม่สามารถควบคุมไม่ให้ได้ มีความรู้สึกคับข้องใจ กระวน กระวายใจเมื่อไม่ได้กระทำพฤติกรรมนั้น และมีผลก่อให้เกิดการรบกวนอย่างรุนแรงในหน้าที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การงาน และชีวิตครอบครัว พฤติกรรมดังกล่าวจะถือเป็นพฤติกรรมย้ำทำหรือ การเสพติดทั้งสิ้น

การติดจะถูกอธิบายภายใต้เงื่อนไขของการเกิดซ้ำเพื่อความเพลิดเพลินใจที่นำไปสู่ การเกิดพฤติกรรมที่สูญเสียการควบคุมและเกิดผลตามมาในทางลบ อย่างที่กู๊ดแมน (Goodman. 1990: 1404) ได้กล่าวถึงการติดว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเพลิดเพลินต่อสาร เสพติดและทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงจากความรู้สึกไม่สบายใจภายในใจ พร้อมกับที่ไม่สามารถ ควบคุมตนเองไม่ให้ทำพฤติกรรมนั้นๆ ซ้ำได้ ทำให้พฤติกรรมนี้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนต้อง เผชิญกับผลที่ตามมาในทางลบ โดยทั่วไปปรากฏการณ์ของการติดได้รับการอธิบายว่าจะเริ่มต้นจาก สิ่งเร้าที่เป็นปัญหามากระตุ้นแล้วทำให้เกิดพฤติกรรมซ้ำๆ ในการใช้สารเสพติดจนกลายเป็นการเสพติดในภายหลัง (Valderrama. 2014: 12 อ้างอิงจาก West. 2001) ศูนย์วิจัยยาเสพติด สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศูนย์วิจัยยาเสพติด.ม.ป.ป.: ออนไลน์) ก็ได้

อธิบายถึงการเสพติดไว้ว่าเป็นสภาวะซึ่งสิ่งมีชีวิตหมกมุ่นในพฤติกรรมย้ำคิดย้ำทำ เพราะพฤติกรรมนั้นมีผลตอบแทนที่ส่งเสริมความพอใจ จนสูญเสียสมรรถภาพที่จะควบคุมการบริโภค นอกจากนี้ยังได้อธิบายว่าสารเคมีในสมองที่ทำหน้าที่เป็นตัวส่งผ่านสัญญาณประสาทมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกลไกการเสพติดของมนุษย์ แท้ที่จริงแล้วกลไกการเสพติดเป็นกลไกตามธรรมชาติของร่างกาย เพื่อให้เกิดการแสวงหาสิ่งซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ อาหาร น้ำ เพศสัมพันธ์ และการทำนุบำรุงดูแลเอาใจใส่ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นความพอใจของมนุษย์ สมองมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้ร่างกายได้รับสิ่งเหล่านี้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สมองส่วนที่ทำหน้าที่นี้เรียกว่าสมองส่วนควบคุมความพอใจ ตัวส่งผ่านสัญญาณประสาทในสมองส่วนนี้คือ โดปามีน เมื่อสมองส่วนที่ควบคุมความรู้สึกพอใจนี้ถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้าต่างๆ จะหลั่งสารโดปามีนออกมา เมื่อสิ่งเร้าหมดไป ระดับโดปามีนในสมองลดลง ความรู้สึกพอใจก็ลดลงด้วย เกิดเป็นความไม่สบายใจ กระวนกระวาย ต้องแสวงหาสิ่งเร้ามากระตุ้นอีก เพื่อรักษาระดับโดปามีนในสมองไว้ลาร์किनวู้ดและกริฟฟิธส์ (Larkin; Wood; & Griffiths. 2006) มองว่ากรอบของการเสพติดจึงเป็นความสัมพันธ์ในปฏิกริยาระหว่างบุคคล เป้าหมายของการกระทำและวัฒนธรรม นอกจากนี้สภาพทางกายและจิตใจ รวมทั้งปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการกำหนดระดับความเสี่ยงของการเสพติดกิจกรรมใดๆ (Valderrama. 2014: 12 อ้างอิงจาก Griffiths; & Larkin. 2004)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การติดเป็นการแสดงพฤติกรรมบางอย่างซ้ำๆ จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นๆ ได้ เพราะมีผลตอบแทนที่ส่งผลต่อความพอใจเพลิดเพลิน รู้สึกหงุดหงิดคับข้องใจเมื่อไม่ได้กระทำพฤติกรรมนั้น แม้ว่าการกระทำพฤติกรรมนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียต่อการเรียนและการดำเนินชีวิต

1.2 สาเหตุของการติด

อันคอร์ (ธนิกานต์ มาฆะศิริานนท์.2545: 15 อ้างอิงจาก Encore. 1987) สาเหตุที่บุคคลต้องการใช้สิ่งเสพติดเกิดจากเหตุผลดังนี้ 1) เหตุผลด้านอารมณ์ เนื่องจากเกิดความต้องการภายในจิตใจ เช่น ความต้องการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อหนีจากความผิดหวัง ความวิตกกังวล ความกระวนกระวาย ความไม่มั่นคงในชีวิต หลบหนีจากปัญหา ความกดดันในชีวิต 2) เหตุผลด้านร่างกายเพื่อให้ร่างกายผ่อนคลาย ระวังความเจ็บปวด เพื่อความรู้สึกที่รุนแรง หรือเพื่อความอดทน 3) อิทธิพลด้านสภาพแวดล้อม เป็นผลจากสังคมรอบข้าง ครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการใช้สิ่งเสพติด บุคคลที่มีปัญหาทางครอบครัว ขาดความรัก ความอบอุ่น ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว จะหันหาสิ่งเสพติดเพื่อหนีจากภาวะความเป็นจริง 4) เหตุผลด้านสังคม เมื่อบุคคลต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม หรือหลีกเลี่ยงจากความรู้สึกโดดเดี่ยว เมื่อกลุ่มมีการใช้สิ่งเสพติด บุคคลก็จะใช้ตามเพื่อเข้าสังคม และ 5) เหตุผลด้านสติปัญญา เป็นการใช้เพื่อบรรเทาความเครียดในสมอง

1.3 การติดสาร

คำว่า “สาร (Substance)” ในที่นี้หมายถึง สารที่ทำให้เกิดการเสพติด ซึ่ง รัตนา สายพานิชย์และชัชวาล คิลปกิจ (2558: 102-104) ได้กล่าวถึงสาร 9 ชนิดคือ 1) แอลกอฮอล์ 2) คาเฟอีน 3) กัญชา 4) สารหลอนประสาท 5) สารระเหย 6) Opioids 7) สารกลุ่ม Sedatives, Hypnotics และ Anxiolytics 8) สารกระตุ้นประสาท และ 9) ยาสูบ ทั้งนี้เกณฑ์ในการวินิจฉัยตาม DSM-5 การใช้สารที่มีปัญหา (Substance abuse) ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความทุกข์ซึ่งแสดงออกอย่างน้อย 2 ข้อ โดยเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา 12 เดือน ดังนี้ 1) มีการใช้สารนั้นจำนวนมากหรือเป็นระยะเวลา นานกว่าที่ตั้งใจไว้ 2) มีความต้องการอย่างต่อเนื่องหรือความพยายามที่ไม่เคยสำเร็จในการที่จะลดหรือควบคุมการใช้สารนั้นๆ 3) ใช้เวลาไปกับกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารนั้น เพื่อเสพสารหรือฟื้นตัวจากฤทธิ์ยาของสารนั้น 4) มีความอยาก ความปรารถนาอย่างมาก หรือมีแรงกระตุ้นที่จะใช้สารนั้นๆ 5) มีการใช้สารนั้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ส่งผลให้บทบาทภาระหน้าที่ที่สำคัญที่ทำงาน ที่โรงเรียน หรือที่บ้านล้มเหลว 6) ใช้สารอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีปัญหาต่างๆ ในด้านสังคม หรือปัญหาสัมพันธระหว่างบุคคลที่มีสาเหตุหรือทำให้แยกไปจากสารนั้นๆ อยู่อย่างต่อเนื่องหรือซ้ำแล้วซ้ำอีก 7) กิจกรรมสำคัญๆ ทางสังคม หน้าที่การงานหรือการพักผ่อนหย่อนใจต้องถูกเลิกเล่นหรือลดลงเนื่องจากการใช้สาร 8) ใช้สารนั้นซ้ำแล้วซ้ำอีกในสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกาย 9) มีการใช้สารนั้นต่อไปเรื่อยๆ แม้จะทราบว่าการมีปัญหาทางกายและจิตใจอย่างต่อเนื่องหรือซ้ำๆ เป็นมาจากสารนั้นๆ 10) มีการติดยาตามข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ 10.1) มีความต้องการที่จะใช้สารนั้นเพิ่มขึ้นอย่างมาก เมื่อมีการใช้อย่างต่อเนื่องในจำนวนเท่าเดิม 10.2) ผลของสารนั้นจะลดลงไปอย่างมาก เมื่อมีการใช้อย่างต่อเนื่องในจำนวนเท่าเดิม และ 11) มีอาการขาดยา ตามข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ 11.1) เกิดลักษณะของกลุ่มอาการขาดยา 11.2) มีการใช้สารนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาอาการขาดยา (รัตนา สายพานิชย์และชัชวาล คิลปกิจ. 2558: 105-106)

1.4 การติดพฤติกรรม

เมื่อกล่าวถึง “การติด (Addiction)” คนส่วนใหญ่จะนึกถึงการติดยาหรือการเสพติดสารเสพติดต่างๆ (Griffiths.1995: 14 อ้างอิงจาก Rachlin. 1990) ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมุมมองของการติดในลักษณะที่เป็นพฤติกรรม การพิจารณาว่าพฤติกรรมลักษณะใดที่แสดงถึงการติดพฤติกรรมนั้น ให้พิจารณาได้จากลักษณะของพฤติกรรมที่มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

มาร์ค (Marks.1990: 1389) อธิบายว่าการติดหมายถึงการทำซ้ำๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับสารเคมีและน้อยมากที่ทำประจำโดยปราศจากจุดมุ่งหมายภายหลังจะรวมถึงการเสพติดพฤติกรรมที่ครอบคลุมถึงโรคย้ำคิดย้ำทำ เสพติดการใช้จ่าย (รวมถึงการพนัน) การกินมากเกินไป หมกมุ่นเรื่องเพศ และชอบหยิบฉวยของคนอื่น อาการติดที่พบบ่อยคือการกระตุ้นซ้ำๆ ให้มีส่วนร่วมในพฤติกรรมนั้น ความเครียดทางจิตใจเพิ่มขึ้นจนกว่าจะได้ทำพฤติกรรมนั้นแล้ว ความเครียดจะหายไปชั่วคราวอย่างรวดเร็วเหมือนปิดสวิตช์ แล้วจึงค่อยๆ กลับมากระตุ้น อาการเฉพาะภายนอกและบางที่สัญญาณภายในสำหรับกระตุ้นซึ่งมาร์ค (Marks) ได้กล่าวไว้ว่ากิจกรรมประจำวันที่ทำซ้ำๆ ไม่

เรียกว่าเป็นการเสพติดจนกระทั่งทำบ่อยมากหรือมีความรุนแรงนำไปสู่ความบกพร่องทางกาย พฤติกรรมที่ทำมากเกินไปจนความจำเป็นที่ไม่มีสารเสพติดภายนอกเป็นเป้าหมาย เรียกว่า “การเสพติด พฤติกรรม” (ที่ไม่ใช่สารเคมี) ความคล้ายกันของการเสพติดพฤติกรรมและการเสพติดสารเคมี อาการของการเสพติดพฤติกรรมมีคุณสมบัติที่รวมกันกับการเสพยาซึ่งอาจชี้ไปที่ความทับซ้อนกัน ซึ่งอาการของความผิดปกติของการควบคุมตนเอง ขาดการยับยั้งชั่งใจและการกำกับตนเอง ซึ่ง WHO (Marks. 1990: 1391. อ้างอิงจาก Edwards.1986) ได้กล่าวถึงอาการของการเสพติดไว้ดังนี้1) กระตุ้นซ้ำๆ ให้มีพฤติกรรมนั้นอย่างต่อเนื่อง2) ความตึงเครียดจะเพิ่มขึ้นจนกว่าจะทำพฤติกรรมนั้นแล้ว3) เมื่อทำพฤติกรรมแล้วจะความตึงเครียดจะหายไปอย่างรวดเร็ว แต่แค่ชั่วคราว4) การค่อยๆ กลับมากระตุ้นในช่วงเวลาต่อมา5) การกระตุ้นจากภายนอกที่ไม่เกี่ยวกับสารเสพติด6) ภาวะของการกระตุ้นมีทั้งภายในและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ 7) การป้องกันในการกลับไปสู่สภาพเดิม โดยการฝึกรักษาตนเองจากแรงกระตุ้นเพื่อลดความเคยชินที่เป็นความปรารถนาและการถอดถอนพฤติกรรม รวมทั้งการควบคุมสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น (การจัดการสภาพแวดล้อม)

เบียนชีและฟิลลิปส์ (Bianchi; & Phillips. 2005: 40) ได้กล่าวถึงการติดพฤติกรรมไว้ว่า ตามแนวคิดแบบดั้งเดิมของการเสพยาเป็นไปตามรูปแบบทางการแพทย์และถูกพาดพิงถึงการพึ่งพาที่สัมพันธ์กับการบริโภคสารเสพยา เช่น ยาเสพยาหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนเมื่อไม่นานนี้มีนักวิจัยเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับรูปแบบของการเสพยาทางการแพทย์และมีการถกเถียงกันว่าแนวคิดเรื่องการเสพยาจะต้องครอบคลุมขอบเขตของพฤติกรรมให้กว้างขึ้น นักวิจัยหลายคนจึงมีการถกเถียงกันถึงรูปแบบการติดพฤติกรรม อย่างแนวคิดของการติดเทคโนโลยีที่มีการศึกษาและได้รับการตรวจสอบไป ซึ่งกริฟฟิธส์ (Griffiths. 1995: 14-15) เชื่อว่าการติดเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการติดพฤติกรรมและได้กำหนดนิยามปฏิบัติการการติดเทคโนโลยีเป็นการติดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักรและไม่เกี่ยวข้องกับสารเคมีในธรรมชาติ แสดงให้เห็นถึงการใช้ที่มากเกินไปโดยไม่คำนึงว่าจะใช้เทคโนโลยีในรูปแบบใด จึงระบุพฤติกรรมนี้ว่าเป็นการติด ซึ่งลักษณะการติดพฤติกรรมมีองค์ประกอบหลักของการติด คือ การให้ความสำคัญ (Salience) เคลิบเคลิ้ม (Euphoria) การต้านทาน (Tolerance) การเลิกหรือหยุดใช้(Withdrawal)การขัดแย้ง (Conflict)และการกลับคืนสู่สภาพเดิม(Relapse) ถือเป็น การติดตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ ดังนั้นการติดเทคโนโลยีจึงได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นผลของพฤติกรรมที่มากเกินไปสอดคล้องกับผลที่พบกับเสพยา การติดสุราและการติดพนัน

กู๊ดแมน (Goodman. 1990: 1404) อธิบายถึงการติดพฤติกรรมว่าต้องมีลักษณะพฤติกรรมอย่างน้อย 5 ลักษณะจาก 9 ลักษณะนี้ถึงจะระบุได้ว่าบุคคลมีการติดพฤติกรรม ได้แก่ 1) หมกมุ่นกับพฤติกรรมหรือกับกิจกรรมบ่อยครั้ง2)มีพฤติกรรมมากขึ้นหรือใช้เวลานานกว่าที่ตั้งใจ 3) มีความพยายามในการลด ควบคุม หรือหยุดพฤติกรรม4)ใช้เวลาในกิจกรรมที่คิดว่ามีความสำคัญมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น หรือคืนสภาพจากผลกระทบที่เกิดขึ้นได้5)มีพฤติกรรมบ่อยขึ้นเมื่อถูกคาดหวังว่าจะต้องประสบความสำเร็จในอาชีพ การเรียน และหน้าที่ทางสังคม6)มีพฤติกรรมจนยกเลิกหรือลดกิจกรรมทางสำคัญทางสังคม การงานหรือการพักผ่อนหย่อนใจ7)มีพฤติกรรมต่อเนื่อง

ซ้ำเดิมทั้งที่รู้ว่าจะมีปัญหาทางสังคม การเงิน จิตใจและร่างกายเกิดขึ้น8)มีความต้องการทำพฤติกรรมมากขึ้นหรือมีความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพื่อให้บรรลุตามความต้องการหรือผลลดลงซึ่งพฤติกรรมยังคงเป็นเช่นเดิม9)กระสับกระส่ายหรือหงุดหงิดถ้าไม่สามารถทำพฤติกรรมได้

บราวน์ (Alavi; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993; Walsh; White; & Young.2008: 79 อ้างอิงจาก Brown.1997) อธิบายถึงการติดพฤติกรรมไว้ 6 ลักษณะ ดังนี้ 1)การให้ความสำคัญ (Salience cognitive and behavioral) กิจกรรมนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดครอบงำความคิดและพฤติกรรมของบุคคล2)ผ่อนคลาย/เคลิบเคลิ้ม (Relief/Euphoria) อารมณ์ทางบวกเป็นผลมาจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม 3) สูญเสียการควบคุม/การต้านทาน (Loss of control/Tolerance)บุคคลสูญเสียการควบคุมพวกเขาจะกระทำกิจกรรมนี้เหมือนเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นต้องทำให้มากขึ้นเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น 4) การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) ความรู้สึกที่หงุดหงิดไม่พอใจที่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถกระทำกิจกรรมนี้ได้5)ความขัดแย้งกับคนอื่น (Conflictinterpersonal and other activities)การกระทำกิจกรรมนี้นำไปสู่ขัดแย้งกับคนอื่นและด้านอื่นๆของชีวิตบุคคล และ 6) การกลับสู่สภาพเดิม (Relapse and reinstatement) กิจกรรมนี้จะกลับมาอยู่ในระดับเดิมหลังจากที่พยายามจะลด

กริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005:191-197) กล่าวถึงลักษณะการติดพฤติกรรมไว้ 6 ลักษณะ ดังนี้1)การให้ความสำคัญ (Salience)พฤติกรรมที่กลายเป็นกิจวัตรประจำวันที่สำคัญที่สุดในชีวิตของบุคคลและจะมีอำนาจเหนือความคิดความรู้สึกและพฤติกรรม 2) การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification)อารมณ์มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่จะเผชิญความเครียดและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอารมณ์อย่างรวดเร็วหรือผ่อนคลาย 3) การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) เป็นกระบวนการเพิ่มพฤติกรรมที่ต้องการจนบรรลุตามความพอใจมีการใช้เวลาในพฤติกรรมบ่อยขึ้น 4)การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) รู้สึกไม่พอใจหงุดหงิดฉุนเฉียวและผลทางกายที่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถทำพฤติกรรมนั้นๆได้5) การขัดแย้ง (Conflicts) การขัดแย้งกันระหว่างบุคคลและคนรอบข้าง (ความขัดแย้งระหว่างบุคคล) ขัดแย้งกับกิจกรรมอื่น (ชีวิตในสังคมการทำงานงานอดิเรกและความสนใจ) หรือภายในตนเอง (รู้สึกเสียการควบคุมตนเอง) เนื่องจากใช้เวลามากเกินไปกับการติดพฤติกรรมนั้นๆ 6)กลับสู่สภาพเดิม (Relapse)มีแนวโน้มที่จะกลับมาทำพฤติกรรมซ้ำๆแบบเดิมและกลับมาทำแบบเดิมมากยิ่งขึ้นหลังจากที่มีการควบคุม

แองส์ (Engs.2012) กล่าวถึงการเสพติดพฤติกรรมว่าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสารเสพติด วัตถุประสงค์ของหรือพฤติกรรมจนกลายเป็นให้ความสนใจแต่เรื่องเหล่านี้เป็นหลักในชีวิตของบุคคลแล้วไปทำให้ยกเลิกกิจกรรมอื่นหรือให้ความสำคัญมาจนเริ่มจะมีอันตรายต่อตัวบุคคล หรือทางร่างกายทางจิตใจ หรือทางสังคม จึงถือว่าเป็นการเสพติดพฤติกรรมบุคคลที่สามารถกลายเป็นผู้เสพติดหรือหมกมุ่นกับบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งนักวิจัยบางคนเฝ้าหองว่ามีความคล้ายคลึงกันระหว่างการเสพติดทางร่างกายกับสารเคมีต่างๆ เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือยาเสพติดต่างๆ และการติดทางจิตใจกับกิจกรรมต่างๆ เช่น การพนัน การมีเพศสัมพันธ์ การทำงาน การซื้อสินค้า หรือความผิดปกติในการรับประทานอาหาร

ลักษณะร่วมกันระหว่างการติดสารกับการติดพฤติกรรมมีลักษณะทั่วไปในการติดต่าง ๆ ดังนี้ 1) บุคคลจะกลายเป็นคนหลงใหลในวัตถุ กิจกรรม หรือสารเสพติด 2) พวกเขาจะแสวงหาสิ่งที่ติดหรือทำพฤติกรรมนั้นแม้ว่าจะก่อให้เกิดอันตราย เช่น ปัญหาทางร่างกาย การทำงานหรือการเรียนแย่ลง มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน 3) บุคคลจะมีลักษณะย้ำทำในกิจกรรมนั้นเป็นการทำกิจกรรมซ้ำแล้วซ้ำอีกในลักษณะที่มากขึ้นจนเกินไปและไม่สามารถควบคุมได้ 4) เมื่อเกิดการหยุดชะงักของกิจกรรม จะมีอาการเกิดขึ้นคล้ายอาการถอนยา ทำให้หงุดหงิดฉุนเฉียว มีความปรารถนาอย่างรุนแรง กระวนกระวายใจ หรือมีภาวะซึมเศร้า 5) บุคคลไม่สามารถควบคุมตนเองในการเสพติดได้ว่าใช้เวลามากแค่ไหนเท่าไรหรือถึงพอดีเป็นการสูญเสียการควบคุม 6) บุคคลจะปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นว่าเป็นผลมาจากการทำพฤติกรรมเสพติดแม้ว่าจะได้รับผลกระทบทางลบ 7) บุคคลมักจะซ่อนพฤติกรรมเหล่านี้จากครอบครัวหรือเพื่อนสนิทที่มีการกล่าวถึงความกังวลของเขาต่อพฤติกรรมของเรา เช่น ซ่อนอาหารไว้ใต้เตียง ซ่อนขวดเหล้าไว้ในตู้เสื้อผ้า ไม่แสดงใบเสร็จบัตรเครดิตให้คู่สมรสดู เป็นต้น 8) บุคคลหลายคนที่มีพฤติกรรมเสพติดมักจะไม่ได้แสดงตัวว่ามีพฤติกรรมเสพติด 9) ภาวะซึมเศร้าเป็นเรื่องปกติของบุคคลที่มีพฤติกรรมเสพติด 10) บุคคลที่มีพฤติกรรมเสพติดมักจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ รู้สึกกังวล

จากการข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การติดพฤติกรรม เป็นการหมกมุ่นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน มีการกระทำพฤติกรรมนี้มากกว่าที่ตั้งใจไว้ ซึ่งบ่อยครั้งจนไม่สามารถควบคุมหรือบังคับตนเองได้ส่งผลให้ขาดสัมพันธภาพกับคนรอบข้างไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน ๆ หรือคนอื่นที่เกี่ยวข้องเมื่อไม่ได้กระทำพฤติกรรมจะมีอาการหงุดหงิด กระสับกระส่ายหรือกระวนกระวายใจ และการกระทำพฤติกรรมนี้จะทำให้เกิดปัญหาทางสังคม การเงิน จิตใจ และร่างกาย นั่นก็คือส่งผลกระทบต่อ การเรียน การงาน การเงิน ชีวิตประจำวัน ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง และสุขภาพกาย

1.5 การติดพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ

1.5.1 การติดการพนัน (Pathological gambling)

ใน DSM-4 ได้ระบุเกณฑ์การวินิจฉัยผู้ที่ติดการพนันว่าบุคคลจะต้องมีลักษณะตามที่กล่าวดังต่อไปนี้ 5 ข้อหรือมากกว่าในเกณฑ์ดังนี้ 1) ถูกครอบงำ มีความหมกมุ่นอยู่กับการพนัน 2) เพิ่มเงินลงทุนในการเล่นพนันเพื่อให้บรรลุตามที่ต้องการ 3) ไม่สามารถหยุดหรือลดปริมาณการเล่นการพนันได้บ่อยครั้ง 4) กระสับกระส่าย ถูกกระตุ้นทางอารมณ์ เช่น โกรธ โมโหง่าย ถ้าไม่ได้เล่นการพนัน 5) การพนันนั้นเป็นหนทางหนีจากปัญหา และภาวะอารมณ์ที่ไม่ปกติ 6) การเล่นการพนันนั้นเป็นการชดเชยความสูญเสียของบุคคล 7) โทก癖 ปิดบังครอบครัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นพนัน 8) มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายเพื่อสนับสนุนการเล่นพนัน 9) ได้รับผลกระทบจากการเล่นการพนัน ทั้งสูญเสียความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อาชีพการงาน การเรียน 10) มีการขอยืมเงินจากบุคคลอื่น เพื่อแก้ปัญหาภาวะทางการเงินซึ่งเป็นผลมาจากการพนัน

1.5.2 การติดเทคโนโลยี (technology addiction)

กริฟฟิธส์ (Griffith. 1995: 14) ได้กล่าวถึงการติดเทคโนโลยีและระบุว่า การติดเทคโนโลยีเป็นการติดพฤติกรรม ซึ่งการติดพฤติกรรมไม่ได้เป็นการเสพติดทางสารเคมี (non-chemical) มีลักษณะเช่นเดียวกับการติดการพนัน กล่าวคือ เป็นการติดในสิ่งที่กระทำและความรู้สึกที่ได้รับจากการกระทำ โดยการติดเทคโนโลยีเกี่ยวข้องกับคนที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องมือ มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและทำให้เกิดการติด โดยระบุว่า การติดอินเทอร์เน็ตถือเป็นการติดเทคโนโลยีในลักษณะหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับเบรนเนอร์ (Brenner. 1996) ที่ระบุว่า การติดอินเทอร์เน็ตเป็นการติดด้านจิตใจ ไม่เกี่ยวข้องกับสารเคมี การติดทางเทคโนโลยีมีลักษณะดังนี้ 1) การให้ความสำคัญ (Salience) เป็นการให้ความสำคัญกับกิจกรรมนั้นว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตจนกลายเป็นกิจวัตรประจำวันที่สำคัญ มีลักษณะหมกมุ่นอยู่กับกิจกรรมนั้น แม้ไม่ได้ใช้ก็จะครุ่นคิดถึงการใช้อยู่ตลอด 2) สนุกตื่นเต้น (Euphoria) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ทำให้รู้สึกผ่อนคลายทุกครั้งที่ได้ใช้งาน 3) การต้านทาน (Tolerance) เป็นการเพิ่มการกระทำพฤติกรรมจนทำให้เกิดความพึงพอใจ 4) อาการของการเลิก (Withdrawal symptoms) รู้สึกไม่พึงพอใจ เช่น หงุดหงิด โมโห กระสับกระส่าย เมื่อไม่ได้ใช้งาน 5) การขัดแย้ง (Conflict) มีความขัดแย้งระหว่างบุคคลในลักษณะของสัมพันธภาพกับผู้อื่นหรือเกิดความขัดแย้งภายในใจของตนเอง เนื่องจากใช้เวลามากเกินไป 6. กลับสู่สภาพเดิม (Relapse) มีแนวโน้มจะกลับมากระทำพฤติกรรมซ้ำๆ แบบเดิมและใช้เวลามากขึ้นเรื่อยๆ หลังจากที่มีการบังคับตนเองหรือควบคุมตนเองในการใช้งาน

1.5.3 การติดอินเทอร์เน็ต (Internet use disorder)

การติดอินเทอร์เน็ตยังไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นโรคทางจิตเวชอย่างเป็นทางการ ตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรค DSM-5 เนื่องจากยังขาดหลักฐานการวิจัยที่เพียงพอในการสนับสนุนว่าการติดอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหาทางจิตเวช อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเกี่ยวกับการติดอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์การวินิจฉัยของยัง (Young. 1998) ซึ่งดัดแปลงมาจากเกณฑ์วินิจฉัยโรคติดสารเสพติด (Substance dependence) และการติดการพนัน (Pathological gambling) ตามเกณฑ์ของ DSM-4 โดยอาศัยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ใช้อินเทอร์เน็ตนานมากเกินไป ใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตมากกว่าที่ตั้งใจเอาไว้ไม่สามารถหยุดตัวเองหลังจากใช้อินเทอร์เน็ตไปแล้วเป็นเวลานาน 2) ใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้นเรื่อยๆ (Tolerance) หรือหมกมุ่นสนใจ application ใหม่ ๆ เว็บไซต์ใหม่ ๆ ต้องการเพิ่มความเร็วของเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ตให้ไวขึ้นเรื่อยๆ 3) มีอาการผิดปกติเมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ต (Withdrawal) เช่น หงุดหงิด โมโห กระสับกระส่าย ไม่มีสมาธิคือไม่ฟังเหตุผลบางคนอาจถึงขั้นซึมเศร้าหรือมีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นต้นและ 4) เกิดผลเสียหายตามมาจากการใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไป เช่น ขาดความรับผิดชอบในการเรียน หรือการทำงาน ขาดเรียน/ขาดงาน ตื่นสาย ผลการเรียนตก โทกหก มีปัญหาสุขภาพ มีปัญหาสัมพันธภาพกับผู้อื่น แยกตัว เป็นต้น (ชาญวิทย์ พรนภดลและเอษรา วสุพันธ์จิต. 2558: 564-565)

1.5.4 การติดสื่อ (media addiction)

สื่อช่วยให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายจากปัญหากดดันและปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตทั้งนี้มูลเลอร์ (Thacker. 2011: 8 อ้างอิงจาก Mueller. 1996) ได้นำเสนอการติดสื่อดังนี้ 1) Growing preoccupation การถูกสื่อครอบงำ และใช้เวลามากขึ้นในสื่อรูปแบบต่างๆ 2) Consequences การได้รับผลกระทบจากการใช้สื่อมากเกินไป เช่น การละทิ้งครอบครัว เพื่อน และสังคมรอบข้าง 3) Pursuit of opportunities การพยายามหาโอกาสในการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง 4) Defiance มีพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่เชื่อฟังที่มาจากการเรียนรู้จากสื่อ 5) Obsession and fantasy สื่อสร้างความรู้สึกเหมือนจริงให้กับบุคคล 6) Tolerance ใช้เวลากับสื่อมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้เกิดความพอใจยิ่งขึ้น 7) Emotional mood swings การใช้สื่อทำให้เกิดอารมณ์แปรปรวนอาจใจร้อนขึ้นหรือเงียบสงบลง 8) Overuse การติดสื่อจนเกิดพฤติกรรมที่อยากจะทำหรือควบคุมใช้เวลาในการใช้สื่อมากเกินไป 9) Neglect of responsibilities การละทิ้งความรับผิดชอบในหน้าที่การงานหรือการเรียน 10) Denial เมื่อถูกใครถามถึงการหมกมุ่นกับการใช้สื่อจะไม่พอใจโกรธและไม่คุยด้วย 11) The state of the family การรู้สึกไม่พอใจเมื่อได้รับการตักเตือนเกี่ยวกับการใช้สื่อ 12) Financial investment มีการลงทุนในค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสื่อมากเกินไป

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การติดพฤติกรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ การติดพนัน การติดเทคโนโลยี การติดอินเทอร์เน็ต และการติดสื่ออื่นนั้นค่อนข้างมีความคล้ายคลึงกันในลักษณะของการกระทำพฤติกรรม ซึ่งเมื่อติดแล้วก็จะเกิดความต้องการที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ โดยไม่สามารถที่หยุดหรือควบคุมตนเองได้ และจะเพิ่มความถี่และปริมาณขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเกิดผลกระทบต่อตนเองทั้งด้านการเรียน การทำงาน สัมพันธภาพกับผู้อื่น มีปัญหาสุขภาพ และปัญหาทางการเงิน เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับสมาร์ตโฟนและการติดสมาร์ตโฟน

2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่

โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ลักษณะเดียวกับโทรศัพท์บ้านแต่ไม่ต้องใช้สายโทรศัพท์ จึงทำให้สามารถพกพาไปที่ต่างๆ ได้ โทรศัพท์มือถือใช้คลื่นวิทยุในการติดต่อกับเครือข่ายโทรศัพท์มือถือผ่านสถานีฐาน โดยเครือข่ายของโทรศัพท์มือถือแต่ละผู้ให้บริการจะเชื่อมต่อกับเครือข่ายของโทรศัพท์บ้านและเครือข่ายโทรศัพท์มือถือของผู้ให้บริการอื่นๆ โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันนอกจากจะมีคุณสมบัติในการสื่อสารทางเสียงแล้วยังมีความสามารถอื่นอีก เช่น สนับสนุนการสื่อสารด้วยข้อความ เช่น การบริการส่งข้อความสั้นๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การสื่อสารด้วยมัลติมีเดีย เช่น MMS นาฬิกา นาฬิกาปลุก นาฬิกาจับเวลา ปฏิทิน ตารางนัดหมาย โปรแกรมประมวลผลคำ รวมไปถึงความสามารถในการรองรับแอปพลิเคชันด้วยวาจา เป็นต้น

2.2 วิวัฒนาการของโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่

เริ่มจาก 1) ยุค 1G (1st generation) เริ่มตั้งแต่ยุคแรกระบบยังเป็นระบบอนาล็อกและมีการแบ่งความถี่ออกมาเป็นช่องเล็กๆ ในยุคนี้สามารถงานทางด้านเสียงได้เพียงอย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตามผู้ใช้ในยุคนี้ก็ยังไม่ได้มีความต้องการที่จะใช้บริการประเภทอื่น 2) ยุค 2G (2nd generation) เนื่องจากผู้ใช้มีความต้องการและความหลากหลายด้าน การบริการมากขึ้น จึงมีการพัฒนาการส่งคลื่นทางคลื่นวิทยุจากแบบอนาล็อกมาเป็นแบบดิจิทัล ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานทางด้านข้อมูลได้นอกจากเหนือจากบริการเสียง ทำให้ยุคนี้กลายเป็นยุคเฟื่องฟูของโทรศัพท์มือถือ และเพราะการให้บริการทางด้านข้อมูล ทำให้เกิดบริการอื่นๆ ที่ตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการดาวน์โหลดเสียงเรียกเข้า ภาพสำหรับแต่ในหน้าจอต่างๆ แต่บริการในยุคนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่ยังอยู่ระดับต่ำ 3) ยุค 2.5G (2.5 generation) หลังจากนั้นเป็นยุคที่อยู่ระหว่าง 2G และ 3G ในยุคนี้มีการนำเทคโนโลยี GPRS (General Packet Radio Service) มาใช้เพื่อเพิ่มความเร็วในการรับส่งข้อมูลให้มากกว่ายุค 2G เทคโนโลยี GPRS สามารถส่งข้อมูลได้ที่ความเร็วสูงสุด 115 kbps แต่ความเร็วของ GPRS ในการใช้งานจริงถูกจำกัดให้อยู่ที่ประมาณ 40 kbps เท่านั้น ซึ่งในยุค 2.5G นั้นจะเป็นยุคที่เริ่มมีการใช้บริการในส่วนของข้อมูลมากขึ้น และการส่งข้อความก็พัฒนาจาก SMS มาเป็น MMS โทรศัพท์มือถือก็เริ่มเปลี่ยนจากจอขาวดำมาเป็นจอสีเสียงเรียกเข้าจากเดิมที่เป็นเพียง monotone ก็เปลี่ยนเป็น polyphonic รวมถึง true tone ต่างๆ ด้วย 4) ยุค 2.75 คือยุคที่ต่อเนื่องมาจาก GPRS แต่จะมีการพัฒนาความเร็วในการส่งข้อมูลเพิ่มขึ้น และเรียกเทคโนโลยีที่สามารถเพิ่มความเร็วในการรับส่งข้อมูลว่า EDGE (Enhanced Data rates for Global Evolution) ซึ่งจะมีความเร็วมากกว่า GPRS ประมาณ 3 เท่าหรือมีความเร็วสูงสุดประมาณ 384 kbps แต่มีความเร็วในการใช้งานจริงประมาณ 80-100 kbps 5) ยุค 3G (3rd Generation) เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3 นั้นจะเป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานการรับส่งข้อมูลและเทคโนโลยีที่อยู่ในปัจจุบันเข้าด้วยกัน รวมทั้งส่งผ่านข้อมูลในระบบไร้สาย (Wireless) ที่ความเร็วสูงกว่ายุค 2.75G นอกจากนี้ 3G ยังสามารถให้บริการมัลติมีเดียได้อย่างสมบูรณ์แบบ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การรับส่งข้อมูลแพลิคเคชัน รวมทั้งบริการระบบเสียงดีขึ้น เช่น การรับส่งไฟล์ที่มีขนาดใหญ่ การใช้บริการวิดีโอ/วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ ดาวน์โหลดเพลง ชมภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์หรือดูการถ่ายทอดสดต่างๆ ได้ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับเทคโนโลยี 2G กับ 3G แล้ว 3G มีช่องสัญญาณความถี่และความจุในการรับส่งข้อมูลมากกว่าเยอะเลย คุณสมบัติหลักที่เด่นๆ อีกอย่างของระบบ 3G ก็คือ always on คือมีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายของ 3G ตลอดเวลาที่เปิดเครื่องด้วย 3G เป็นยุคแห่งอนาคตอันใกล้โดยสร้างระบบใหม่ให้รองรับระบบเก่าและเรียกว่า Universal Mobile Telecommunication Systems (UMTS) การเข้าถึงเครือข่ายแบบไร้สายสามารถกระทำได้ด้วยอุปกรณ์หลากหลาย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ระบบยังคงใช้การเข้าช่องสัญญาณแบบ CDMA ซึ่งสามารถบรรจุช่องสัญญาณได้มากกว่าแต่ใช้แบบแถบกว้าง ระบบนี้จึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า WCDMA มีแนวโน้มเชื่อมโยงสัญญาณกับอินเทอร์เน็ตได้อย่างสมบูรณ์ และ 6) ยุค 4G (4th generation)

เทคโนโลยี 4G เป็นเครือข่ายไร้สายความเร็วสูงชนิดพิเศษหรือเป็นเส้นทางด่วนสำหรับข้อมูลที่ไม่ต้องอาศัยการลากสายเคเบิล โดยระบบเครือข่ายใหม่นี้จะสามารถใช้งานได้แบบไร้สาย รวมถึงคุณสมบัติการเชื่อมต่อเสมือนจริงในรูปแบบสามมิติระหว่างผู้ใช้งานด้วยตนเอง นอกจากนี้สถานีฐานที่ทำหน้าที่ในการส่งผ่านสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่จากเครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่ง และมีต้นทุนการติดตั้งที่แพงลิ่วในขณะนี้จะมีให้เห็นกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งสามารถส่งผ่านข้อมูลแบบไร้สายด้วยระดับความเร็วสูงที่เพิ่มขึ้นถึง 100 เมกะไบต์ต่อวินาที ซึ่งห่างจากความเร็วของชุดอุปกรณ์ที่กันอยู่ในปัจจุบันที่ระดับ 10 กิโลบิตต่อวินาที (วิวัฒนาการโทรศัพท์มือถือ. 2557. ออนไลน์)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการพัฒนาตลอดเวลาเพื่อรองรับการใช้งานในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่เข้ายุค 3G จนมาถึงยุค 4G และโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถใช้งานในยุค 2G ก็กำลังจะหมดไป ทำให้โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันถูกเรียกกันว่า “สมาร์ทโฟน” เข้ามาแทนที่เพราะสามารถใช้งานได้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งแตกต่างไปจากโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ในสมัยก่อนที่ถือเอาคุณสมบัติของการโทรศัพท์และรับสายเป็นหลักแต่สมาร์ทโฟนจะเน้นแอปพลิเคชันเป็นหลักเช่น การเข้าอินเทอร์เน็ต การเล่นเกมการจัดการไฟล์เอกสาร การถ่ายรูป การดูทีวี ฟังเพลง เป็นต้นซึ่งจะมีคุณสมบัติต่างๆ มากมายครอบคลุมในทุกๆ ด้านกล่าวโดยง่ายคือสมาร์ทโฟนเป็นคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กที่สามารถโทรศัพท์ได้และเล่นอินเทอร์เน็ตได้นั่นเอง (ความแตกต่างระหว่างสมาร์ทโฟนและโทรศัพท์มือถือ. 2557. ออนไลน์)

2.3 ความหมายของสมาร์ทโฟน

สมาร์ทโฟน คือ โทรศัพท์มือถือยุคใหม่ที่พัฒนาขึ้นกว่าเดิมมีความสามารถมากกว่าแค่การรับสายและโทรศัพท์ออก มีแอปพลิเคชันเสริมความสามารถต่างๆ มากมาย แทบเรียกว่าเป็นคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก ขนาดพกพามีระบบการเชื่อมต่อไร้สาย Bluetooth 3G Wifi มี Port mini USB เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ได้ รับส่งข้อมูลต่างๆ ได้ด้วยความเร็วสูง รองรับระบบมัลติมีเดียต่างๆ ดูหนัง avi mp4 3gp ฟังเพลง mp3 acc wav และอื่นๆ หลากหลาย ในปัจจุบันมีระบบปฏิบัติการ IOS Symbian Android Windows Phone และ Blackberry ที่โด่งดังได้รับความนิยม นอกจากนี้จะเหมือนคอมพิวเตอร์ขนาดพกพาแล้วยังเหมือนมีกล้องพกพาอีกด้วย ปัจจุบันเป็นที่นิยมมากกับการถ่ายภาพด้วยสมาร์ทโฟนเพราะสะดวกกว่า ความละเอียดของกล้องมีตั้งแต่สามแสนพิกเซลไปจนรุ่นล่าสุดที่ผลิตออกมาใหม่กล้องมีความละเอียดสูงถึง 41 ล้านพิกเซล (สมาร์ทโฟน. 2555: ออนไลน์) สมาร์ทโฟนถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะมีคุณสมบัติในการใช้งานได้หลากหลายมากกว่าโทรศัพท์มือถือ (สาระน่ารู้เกี่ยวกับสมาร์ทโฟน. 2557: ออนไลน์) สมาร์ทโฟนคือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสามารถเพิ่มเติมนอกเหนือจากโทรศัพท์มือถือทั่วไป และถูกมองว่าเป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่ทำงานในลักษณะของโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยสามารถเชื่อมต่อความสามารถหลักของโทรศัพท์มือถือเข้าร่วมกับแอปพลิเคชันของสมาร์ทโฟนเอง และยังสามารถให้ผู้ใช้งาน

ติดตั้งโปรแกรมเสริมสำหรับเพิ่มความสามารถของสมาร์ตโฟนของตนเองได้โดยรูปแบบนั้นขึ้นอยู่กับแพลตฟอร์มของโทรศัพท์และระบบปฏิบัติการ (ความหมายของแอนดรอยด์สมาร์ตโฟนและอุปกรณ์แบบสวมได้. ม.ป.ป.: ออนไลน์) คุณสมบัติของสมาร์ตโฟน (สมาร์ตโฟนคืออะไร. 2559: ออนไลน์) ก็คือ 1) การเชื่อมต่ออุปกรณ์ไร้สายนี้เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่จะทำให้สมาร์ตโฟนเช่นนั้นคือการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์อื่นๆไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ PDA โทรศัพท์เครื่องอื่นพริ้นเตอร์หรือกล้องดิจิทัลผ่านทางอินฟราเรดบลูทูธหรือWifi2) สามารถรองรับไฟล์ Multimedia ได้หลากหลายรูปแบบเช่นไฟล์ภาพภาพเคลื่อนไหวเช่นภาพเคลื่อนไหวสกุล.gif เสียงซึ่งก็จะมีหลายรูปแบบเช่นไฟล์ Wave, MP3, Midi ต่อไปเป็นไฟล์วิดีโอซึ่งจะสามารถรองรับภาพเคลื่อนไหวหรือภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงเช่นสกุล .3gp .mp4 เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สมาร์ตโฟนคือ โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสามารถในการใช้งานที่นอกเหนือจากการโทรศัพท์ออกหรือรับสาย มีแอปพลิเคชันให้ใช้งานมากมาย สามารถรองรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่าน 3G และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wifi) และสามารถปรับการใช้งานให้ตรงกับความต้องการได้มากกว่าโทรศัพท์มือถือธรรมดา โดยรูปแบบนั้นขึ้นอยู่กับแพลตฟอร์มของสมาร์ตโฟนและระบบปฏิบัติการ

2.4 การติดสมาร์ตโฟน

บอลเล (Bolle. 2014: 7) กล่าวถึงโทรศัพท์มือถือว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีหลายประเภทครอบคลุมถึงแท็บเล็ตPDAs และสมาร์ตโฟน เป็นอุปกรณ์ที่มีความแตกต่างกันในส่วนของขนาดหน้าจอ วิธีการใช้งาน และคุณลักษณะอื่นๆ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันทั้งในแง่ของการใช้งานและประสบการณ์ในการใช้งาน ซึ่งเน้นไปสมาร์ตโฟนเพราะได้รับความนิยมและมีการใช้กันอย่างแพร่หลายเพราะมีแอปพลิเคชันและระบบปฏิบัติการต่างๆ สำหรับให้ใช้งานได้หลายประเภทสามารถหาซื้อได้ง่าย มีขนาดกะทัดรัด พกพาสะดวกไม่ว่าจะเป็นที่ไหน เช่น ในห้องนอน ห้องน้ำ ห้องทำงาน ห้องอาหาร เป็นต้น จากความสามารถในการใช้งานที่หลากหลายทำให้สมาร์ตโฟนกลายเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น การบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ การแบ่งปันข้อมูลหรือการใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อตนเองและสังคมได้ตลอดทุกที่ทุกเวลา จนสมาร์ตโฟนกลายเป็นอุปกรณ์ที่มีบทบาทในชีวิตของเราเป็นอันมากทำให้เกิดการใช้งานและออนไลน์ตลอดเวลา ชีวิตที่ปราศจากสมาร์ตโฟนสำหรับหลายๆ คนคงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจินตนาการได้ ด้วยเหตุนี้จึงนำคนเรามาสู่การขาดสมาร์ตโฟนไม่ได้และด้วยการใช้สมาร์ตโฟนตลอดเวลาเพราะสามารถใช้งานได้ทุกที่การกระทำพฤติกรรมลักษณะนี้จะทำให้เกิดการติดพฤติกรรมได้ (Young. 1999) ซึ่งต่างจากพฤติกรรมเคยชิน (Habitual behavior) ที่เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลอันเกิดจากอิทธิพลของพฤติกรรมเคยชินนั้นเป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจแต่อย่างใด พฤติกรรมเคยชินเกิดจาก 1) พฤติกรรมที่ปฏิบัติซ้ำ (Repeated behavior) พฤติกรรมใดจะถูกพัฒนาเป็นพฤติกรรมเคยชินได้นั้นจะต้องถูกปฏิบัติอย่างบ่อยครั้งและต่อเนื่อง 2) พฤติกรรมที่ปฏิบัติซ้ำนั้นจะต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในสภาพแวดล้อม

หรือบริบทที่เหมือนเดิม ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นความสอดคล้องกันของสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรมในแต่ละครั้ง และ 3) พฤติกรรมที่ปฏิบัติซ้ำนั้น ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความพึงพอใจหรือเกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาจากการแสดงผลพฤติกรรมนั้น ความพึงพอใจหรือผลสัมฤทธิ์จะเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้บุคคลแสดงผลพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งและต่อเนื่องยิ่งขึ้น ถ้าการแสดงพฤติกรรมใดของบุคคลเป็นไปตามเหตุปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้พฤติกรรมนั้นก็จะมีโอกาสที่จะถูกพัฒนาเป็นพฤติกรรมเคยชินได้ในอนาคต จากเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชินตามที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การที่จะควบคุมหรือยับยั้งเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมเคยชินสามารถทำได้โดยการทำให้พฤติกรรมของบุคคลเป็นการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจโดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลหรืออีกแนวทางหนึ่งคือการเปลี่ยนบริบทที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชินก็จะสามารถยับยั้งและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเคยชินนั้นได้ (สุรเมศวร์ พิริยะวัฒน์.2553: 62) พฤติกรรมเคยชินสามารถส่งผลได้ทั้งผลทางบวกและทางลบ ผลทางบวกของพฤติกรรมที่ทำไปเป็นอัตโนมัติสามารถทำงานหลายๆ อย่างในเวลาเดียวและทำงานที่ซับซ้อนได้สำเร็จ ในสังคมพฤติกรรมเคยชินจะช่วยแสดงถึงบุคลิกลักษณะของบุคคลและคาดเดาถึงการกระทำของบุคคลได้ ในทางตรงกันข้ามผลทางลบที่เกิดจากพฤติกรรมเคยชินสามารถเป็นเหตุให้กระทำพฤติกรรมแบบไม่มีเป้าหมายที่รบกวนผู้อื่นได้ เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เหมือนการทำอะไรที่มากเกินไปอย่างการดูสมาร์ตโฟนตลอดเวลาทั้งที่ไม่มีอะไรอย่างไรก็ตามการกระทำนี้ยังสามารถกำกับได้หรือปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมได้ แสดงให้เห็นว่าเราสามารถที่จะจำกัดขอบเขตของผลลบที่เกิดจากพฤติกรรมเคยชินได้ (Bolte. 2014: 8 อ้างอิงจาก Rush. 2011) ส่วนการติดพฤติกรรมนั้นอธิบายว่าเป็นการกระทำเพื่อเกิดความพอใจและผ่อนคลายจากความรู้สึกทุกข์ใจและไม่สบายใจ/ความเครียด ซึ่งจะทำให้บุคคลไม่สามารถควบคุมการกระทำนั้นได้และก็ยังคงการกระทำพฤติกรรมนั้นอย่างต่อเนื่องโดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่เป็นโทษตามมา นอกจากนี้ คาร์บอนเนลล์ โอเบิร์ตส์และเบรานูรี (Carbonell; Oberst; & Beranuy. 2013: 902-903) ยังได้กล่าวถึงความพอใจที่ได้รับจากสมาร์ตโฟนเป็นเหมือนการเสริมแรงทางบวกได้แก่ 1) ความสนุกสนานตื่นเต้นจากการได้รับข้อความ สายเรียกเข้าผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ หรือการตอบสนองทางสังคมออนไลน์สร้างความรู้สึกถึงการมีคุณค่าหรือได้รับความรัก 2) ระบบปฏิบัติการ สมาร์ตโฟนสามารถใช้เป็นนาฬิกาปลุกถ่ายรูป บันทึกเสียง นำทาง สมุดบันทึก แจ้งเตือน เล่นเกม ฟังวิทยุ ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น ผู้ใช้สามารถใช้งานได้ตามต้องการ 3)อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางสถานะ สมาร์ตโฟนไม่เพียงแต่ทำงานตามคุณสมบัติที่ปรากฏเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เหมือนเป็นเครื่องหมายแสดงอัตลักษณ์ของผู้ใช้ ด้วยเหตุนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่อุปกรณ์เท่านั้นแต่รวมไปถึงจำนวนของข้อความ การแจ้งเตือนและการรับสายเมื่อมีเสียงเรียกเข้า เหล่านี้จึงเป็นเหตุของการใช้ในที่สาธารณะเพื่อแสดงอัตลักษณ์ของผู้ใช้ให้เด่นชัดและก่อให้เกิดการตกเป็นทาสทางอารมณ์ของผู้เป็นเจ้าของ 4) สังคมออนไลน์ สมาร์ตโฟนสามารถสร้างและคงอยู่ในสังคมออนไลน์ได้ ซึ่งวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะสร้างและคงอยู่ในสังคมออนไลน์ผ่านทางสมาร์ตโฟน 5) การติด อัตลักษณ์และสังคมออนไลน์จะเกี่ยวข้องกับสมาร์ตโฟนที่ผู้ใช้จะได้รับจากสมาร์ตโฟน การติดต่อสื่อสารกับสังคมออนไลน์สร้างความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของ 6) การติดต่อสื่อสารแพร่หลายทั่วโลก สมาร์ตโฟนทำให้การติดต่อสื่อสารออนไลน์สะดวกง่ายดาย

ทำให้ผู้ใช้มีเพื่อนหรือรู้จักคนอื่นได้ทั่วโลกอย่างไร้พรมแดน เมื่อไม่สามารถสื่อสารแบบเจอหน้ากัน ได้ การสื่อสารผ่านสมาร์ตโฟนเป็นเรื่องที่เหมาะสมที่สุด 7) ความรู้สึกของการควบคุม ในช่วงปีที่ผ่านมามากคนที่ออกไปข้างนอกโดยปราศจากสมาร์ตโฟนไม่ได้ เข้าถึงสมาร์ตโฟนได้เพราะราคาไม่สูงมากเหมือนสมัยก่อน รู้สึกถึงความมั่นคงและอยู่ในการควบคุม หากปราศจากสมาร์ตโฟนความรู้สึกกลัวว่าจะพลาดเรื่องสำคัญในช่วงที่ติดต่อสื่อสารไม่ได้ 8) การเคลื่อนไหวสมาร์ตโฟนจะเปิดใช้งานและอยู่ในมือของผู้ใช้ตลอด และคาดหมายว่าคนอื่นจะเป็นเช่นเดียวกัน ทำให้เกิดความรู้สึกของกังวลเมื่อผู้อื่นไม่ตอบสนองในเวลานั้น การใช้และเชื่อมต่อสมาร์ตโฟนเป็นตัวเสริมแรง 9) ความบันเทิง แอปพลิเคชันมากมายสามารถใช้งานได้บนสมาร์ตโฟน ทำให้ผู้ใช้พอใจ 10) สีหน้าที่แสดงออกถึงความรู้สึก สมาร์ตโฟนมีทั้งการโทรศัพท์ ส่งข้อความ แอปพลิเคชันสำหรับสนทนาและสังคมออนไลน์ที่ทำให้มีการแสดงออกทางสีหน้าหรือการแบ่งปันความรู้สึก ประสบการณ์ และสถานการณ์ในข้อความ วิดีโอ และรูปภาพสรุปได้ว่าการติดไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นทันทีทันใด แต่สามารถพัฒนาผ่านนิสัยความเคยชิน และจากความเคยชินจนกลายมาเป็นการปรับตัวไม่เหมาะสมและนำไปสู่การพัฒนาของการติดได้

ปรากฏการณ์ของการใช้สมาร์ตโฟนในปัจจุบันนำไปสู่ “การติดสมาร์ตโฟน” ที่ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “smartphone addiction” ได้ถูกอธิบายในลักษณะของการติดพฤติกรรม (ที่ไม่ใช่สารเคมี) เป็นการกระทำพฤติกรรมซ้ำๆ เพื่อให้เกิดความพอใจและผ่อนคลายจากความรู้สึกทุกข์ใจหรือความเครียด ทั้งที่รู้ว่ามีผลลัพธ์ในทางลบที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวัน แต่ก็ยังคงกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำๆ เดิมหรือเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้เกิดความพอใจและมีความสุขในขณะที่กระทำพฤติกรรม (Salehan; & Negahban.2013: 2633 อ้างอิงจาก Waal; & Morland. 1999) ซึ่งเทียบได้กับการติดพฤติกรรมประเภทต่างๆ ได้แก่ การติดเทคโนโลยี การติดอินเทอร์เน็ต การติดพนัน เป็นต้น ทั้งนี้คำว่า “addiction” ส่วนใหญ่ใช้ในความหมายของการเสพติดที่เป็นการเสพติดสารเสพติดต่างๆ เข้าสู่ร่างกาย ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงคำว่า “ติด” เนื่องจากคำว่า “เสพติด” จะทำให้นักถึงการเสพติดสารและทำให้รับรู้ถึงความรุนแรงหรือเป็นอันตรายแก่ชีวิต ซึ่งการติดพฤติกรรมนั้นไม่ได้รุนแรงถึงขั้นของการเสพติดสารเสพติด ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้คำว่า “การติด” กับสมาร์ตโฟน และเรียกชื่อตัวแปรว่า “การติดสมาร์ตโฟน” เมื่อการติดสมาร์ตโฟนเป็นการติดพฤติกรรม ลักษณะที่ใช้ในการพิจารณาจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการศึกษาเกี่ยวกับการติดสมาร์ตโฟนเป็นการศึกษาตามการติดพฤติกรรมและการติดเทคโนโลยีอย่างงานวิจัยของเบียนชีและฟิลลิปส์ (Bianchi; & Philips. 2005) ที่แบ่งการติดสมาร์ตโฟนออกเป็น 5 องค์ประกอบได้แก่ 1. การใช้ที่นานขึ้นเรื่อยๆ (Tolerance) 2. การหนีจากปัญหา (Escape from other problem) 3. การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) 4. การหมกมุ่น (Craving) และ 5. ผลทางลบกับชีวิตทั้งทางสังคม ครอบครัว การทำงาน และการเงิน (Negative life consequences; social, familial, work, and finance) การศึกษาตามการติดพฤติกรรมอย่างงานวิจัยของ Walsh; White; & Young(2010) แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบได้แก่ 1. การให้ความสำคัญทั้งทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive and behavioral salience) 2. การขัดแย้งกับ

บุคคลอื่นและกิจกรรมอื่นๆ (Conflict with interpersonal and other activities) 3. การผ่อนคลาย/เคลิบเคลิ้ม (Relief/Euphoria) 4. การสูญเสียการควบคุม (Loss of control/Tolerance) 5. การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) และ 6. การกลับคืนสู่สภาพเดิมและการกลับมาใช้ (Relapse and reinstatement) การศึกษาจากการติดอินเทอร์เน็ตและเกณฑ์ชี้วัดการติดสารเสพติดของ DSM-IV อย่างงานวิจัยของ Kwon; et al. (2013) แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบได้แก่ 1. การรบกวนชีวิตในแต่ละวัน (Daily life disturbance) 2. ความคาดหวังทางบวก (Positive anticipation) 3. การเลิกหรือหยุดใช้ (withdrawal) 4. ความสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Cyberspace oriented relationship) 5. การใช้มากเกินไป (Overuse) และ 6. การใช้ที่นานขึ้นเรื่อยๆ (Tolerance) การศึกษาตามเกณฑ์ชี้วัดการติดการพนันของ DSM-IV อย่างงานวิจัยของ Merlo; Stone; & Bibbey (2013) แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบได้แก่ 1. การละเลยหน้าที่การทำงาน (Neglect work) 2. การหนีจากความจริง (Escape reality) 3. ขาดการควบคุม (lack of control) 4. การใช้เกินความจำเป็น (Excessive use) 5. การละเลยชีวิตทางสังคม (Neglect social life) และ 6. พฤติกรรมที่ให้ความสำคัญ (Salience behavior) จะเห็นได้ว่าการศึกษถึงการติดสมาร์ทโฟนนั้นมีพื้นฐานมาจากการติดพฤติกรรมและการติดเทคโนโลยี ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการการติดสมาร์ทโฟน ตามลักษณะการติดพฤติกรรมตามแนวคิดของบราวน์ (Alavi; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993; Walsh, White; & Young. 2008: 79 อ้างอิงจาก Brown. 1997) และลักษณะการติดเทคโนโลยีตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005: 191-197) มาใช้ในการอธิบายถึงลักษณะการติดสมาร์ทโฟนในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ลักษณะ ดังนี้ 1) การให้ความสำคัญ (Salience) คือการที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับสมาร์ทโฟนและใช้สมาร์ทโฟนจนถึงแม้ไม่ได้ใช้ก็นึกถึงสมาร์ทโฟนอยู่ตลอดเวลา 2) การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) คือการใช้สมาร์ทโฟนจะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกที่ดี ผ่อนคลาย 3) การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) คือนักศึกษาไม่สามารถควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนได้และมีการใช้สมาร์ทโฟนมากขึ้นเพื่อที่จะให้เกิดความพึงพอใจ 4) การเลิกหรือหยุดใช้ (withdrawal) คือนักศึกษารู้สึกหงุดหงิด วิตกกังวล กระสับกระส่าย กระวนกระวาย เมื่อไม่ได้ใช้หรือหยุดใช้สมาร์ทโฟน 5) การขัดแย้ง (Conflict) คือนักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อถูกขัดขวางการใช้สมาร์ทโฟนจากคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรืออาจารย์ 6) การกลับคืนสู่สภาพเดิม (Relapse) นักศึกษามีโอกาสจะกลับไปใช้สมาร์ทโฟนเหมือนเดิมหรือมากขึ้นหลังจากที่ได้มีการพยายามควบคุมการใช้หรือหยุดใช้

ในส่วน of แบบวัดการติดสมาร์ทโฟนส่วนใหญ่เป็นของต่างประเทศ ซึ่งสร้างและพัฒนาให้เข้ากับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา อย่างแบบวัดที่เบียนชีและฟิลลิปส์ (Bianchi; & Philips. 2005) สร้างขึ้นตามการติดพฤติกรรมและการติดเทคโนโลยีมี 5 องค์ประกอบ 27 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลทั่วไป แบบวัดที่ Walsh; White; & Young (2010) สร้างขึ้นตามการติดพฤติกรรมมี 6 องค์ประกอบ 8 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนอายุ 15-24 ปี แบบวัดที่ Kwon; et al. (2013) สร้างขึ้นจากการติดอินเทอร์เน็ตและเกณฑ์ชี้วัดการติดสารเสพติดของ DSM-IV มี 6 องค์ประกอบ 33 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานบริษัทและเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย และแบบวัดที่ Merlo; Stone; & Bibbey (2013)

สร้างขึ้นตามเกณฑ์ชี้วัดการติดการพนันของ DSM-IV มี 6 องค์ประกอบ 20 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลทั่วไปทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงได้สร้างและพัฒนาแบบวัดการติดสมาร์ทโฟนขึ้นเพื่อนำมาใช้วัดการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา โดยบูรณาการตามลักษณะการติดพฤติกรรมตามแนวคิดของบราวน์ (Alavi.; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993; Walsh, White; & Young. 2008: 79อ้างอิงจาก Brown. 1997) และลักษณะการติดเทคโนโลยีตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005: 191-197) มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) การให้ความสำคัญ (Salience) 2) การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) 3) การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) 4) การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) 5) การขัดแย้ง (Conflict) 6) การกลับคืนสู่สภาพเดิม (Relapse) ในการวัดการติดสมาร์ทโฟน แบบวัดนี้ใช้มาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด (6 คะแนน) ไปจนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ติดสมาร์ทโฟนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า

3. ปัจจัยเชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟน

ในการอธิบายถึงการติดพฤติกรรมนั้นสามารถอธิบายได้จากแนวคิดเกี่ยวกับกายจิตสังคม (biopsychosocial) ซึ่งนำมาใช้ในการอธิบายและทำความเข้าใจถึงสาเหตุของการติดพฤติกรรมว่าเกิดจากหลายปัจจัยรวมกัน ครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกาย (Biological) ปัจจัยทางจิต (Psychological) และปัจจัยทางสังคม (Social environment) ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการอธิบายถึงการติดพฤติกรรม ซึ่งกล่าวได้ว่าปัจจัยทางกายและปัจจัยทางจิตรวมกันเป็นปัจจัยจากภายในตัวบุคคล และปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยจากสภาพแวดล้อม เนื่องจากการติดพฤติกรรมจะมีผลมาจากหลายปัจจัย (Griffiths. 2005: 195) ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดกายจิตสังคม (Biopsychosocial) มาอธิบายถึงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟน ประกอบด้วยปัจจัยจากภายในตัวบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม ดังนี้

3.1 ปัจจัยภายในบุคคล

ตัวแปรที่ช่วยลดหรือบรรเทาการเกิดพฤติกรรม

3.1.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)

แนวคิด

การรับรู้ความสามารถของตนเองแบนดูราให้จำกัดความว่าเป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมิทและเบทซ์ (Smith; & Betz. 2000: 286) ได้นิยามว่าเป็นความเชื่อมั่นของบุคคลในความสามารถของตัวเองในการเข้าสังคมและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อสร้างสัมพันธภาพต่อกันและการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ชวาร์เซอร์และเจรูซาเล็ม (Schwarzer; & Jerusalem. 1995: 35) ได้นิยามว่าเป็นการรับรู้ความสามารถของตนเองสะท้อนให้เห็นถึงการมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อในตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถทำในสิ่งที่ไม่เคยหรืองานที่ยากๆ หรือจัดการสิ่งต่างๆ ที่

หลากหลายได้ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะนำไปสู่การตั้งเป้าหมาย มีความพยายามลงมือปฏิบัติ กล้าที่จะเผชิญหน้ากับอุปสรรคและกลับมายืนหยัดได้อีกเมื่อล้มเหลว สรุปได้ว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองหมายถึงการที่บุคคลเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการทำสิ่งต่างๆ จนสำเร็จแม้ว่าจะพบกับอุปสรรคและความล้มเหลว แบนดูราเชื่อว่าการรับรู้ความสามารถตนเองนั้นมีผลต่อการกระทำของบุคคลแต่ละคนที่อาจมีความสามารถไม่ต่างกันแต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ หรือถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่างสภาพการณ์กันก็อาจแสดงพฤติกรรมออกมาต่างกันได้ จะเห็นได้ว่าความสามารถของบุคคลนั้นมีการยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ สิ่งที่กำหนดการประสิทธิภาพการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองสภาพการณ์นั้นๆ ถ้าบุคคลมีการรับรู้ว่ามีความสามารถ บุคคลก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา บุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556: 57-58) แบนดูรากล่าวว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองจะแตกต่างจากความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม หมายความว่า การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองว่าเขาสามารถกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จหรือไม่ ในระดับใด ส่วนความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม หมายถึงการที่บุคคลตัดสินใจว่าถ้ากระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะได้รับผลกรรมตามนั้น ดังนั้นการที่บุคคลตัดสินใจจะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองและอีกอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรมที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอยู่ด้วยกัน 4 วิธี (ประทีป จินฉะ, 2540: 113-114 อ้างอิงจาก Evans, 1989) คือ 1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เพราะเป็นประสบการณ์ตรงที่บุคคลได้รับและการประสบความสำเร็จจะทำให้เพิ่มความสามารถของตนเองได้ เพราะบุคคลจะเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำได้ 2. การใช้ตัวแบบ การสังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนและได้ผลกรรมที่พึงพอใจ ก็ทำให้ผู้สังเกตรู้สึกว่าคุณเองก็สามารถประสบความสำเร็จได้ ถ้ามีความพยายามและไม่ย่อท้อ ลักษณะของตัวแบบส่งผลต่อความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถที่จะทำเช่นนั้นได้ 3. การใช้คำพูดชักจูง เป็นการบอกว่าคุณคนนั้นมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ เป็นวิธีที่ง่ายและใช้กันทั่วไปแต่อาจไม่ค่อยได้ผล ควรใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ ต้องอาจค่อยสร้างความสามารถแบบค่อยเป็นค่อยไปและให้เกิดความสำเร็จตามลำดับ พร้อมใช้คำพูดชักจูงร่วมกัน ย่อมได้ผลดีในการพัฒนาความสามารถของตนเอง เพราะการพูดชักจูงจะช่วยให้บุคคลมีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในการทำพฤติกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ 4. การกระตุ้นทางอารมณ์ เป็นวิธีที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง เมื่อบุคคลถูกกระตุ้นด้วยอารมณ์ทางลบ เช่น การถูกข่มขู่ จะทำให้เกิดความวิตกกังวลและความเครียด อาจทำให้เกิดความกลัวนำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำลง ส่งผลให้บุคคลไม่สามารถแสดงออกได้ดี ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ล้มเหลว การรับรู้ความสามารถของตนเองก็จะยิ่งต่ำลงไปอีก ถ้าบุคคลลดการกระตุ้นอารมณ์ดังกล่าวได้จะทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองดีขึ้น ทำให้บุคคลสามารถแสดงศักยภาพได้ดียิ่งขึ้นสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อใน

ตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถทำในสิ่งที่ไม่เคยหรืองานที่ยากๆ หรือจัดการสิ่งต่างๆ ที่หลากหลายได้ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะนำไปสู่การตั้งเป้าหมาย มีความพยายามลงมือปฏิบัติ กล้าที่จะเผชิญหน้ากับอุปสรรคและกลับมายืนหยัดได้อีกเมื่อล้มเหลว

แบบวัดที่นำมาใช้

แบบวัด การรับรู้ในความสามารถตนเอง ของเวทีนี สุขมาก; อัจฉรี ศิริสุนทร; และ ประภาพร มีนา. 2545: 36) แปลมาจากแบบวัด General perceived self-efficacy ของชาร์เชอร์ (Schwarzer. 1997) จำนวน 10 ข้อ มาตรฐานประเมินค่า 4 ระดับจากไม่เป็นความจริงจนถึงจริงมากที่สุด (1-4 คะแนน) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 เป็นแบบวัดที่แปลมาแล้ว 33 ภาษา ฉบับดั้งเดิมเป็นภาษาเยอรมันสร้างขึ้นเมื่อปี 1979 เหมาะสำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของชิว (Chiu. 2014: 49) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในชีวิต และการเสพติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในไต้หวัน: การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรต้นกลางในนักศึกษาจำนวน 208 คนพบว่า การรับรู้ความสามารถตนเองมีความสัมพันธ์กับการเสพติดสมาร์ตโฟนงานวิจัยของขาง คิมและคิม (Khang; Kim; & Kim. 2013: 2416, 2421) ศึกษาคุณลักษณะของตนเองและแรงจูงใจเป็นปัจจัยเชิงเหตุต่อสื่อดิจิทัลและการเสพติดอินเทอร์เน็ต สมาร์ตโฟน และวิดีโอเกมในนักศึกษามหาวิทยาลัยทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 290 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถตนเองมีอิทธิพลทางลบกับการเสพติดสมาร์ตโฟนงานวิจัยของมูเวน ฟาง และสก็อทท์ (Mowen; Fang; & Scott. 2009: 1262,1264) ศึกษาโมเดลสำหรับระบุคุณลักษณะของการติดพนัน พบว่าการรับรู้ความสามารถตนเองมีอิทธิพลทางลบกับการติดการพนัน จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการรับรู้ความสามารถตนเองส่งผลต่อการติดสมาร์ตโฟน

3.1.2 การกำกับตนเอง (Self-Regulation)

แนวคิด

ปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ช่วยป้องกันวัยรุ่นจากการเข้าไปติดพันกับพฤติกรรมเสี่ยงหรือช่วยให้วัยรุ่นหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงก็คือ การกำกับตนเอง (Self-regulation) (Moilanen. 2007: 835 อ้างอิงจาก Jessor; & Jessor. 1977) การกำกับตนเองคือความสามารถที่กระตุ้น ตรวจสอบ ยับยั้ง เพียรพยายามและปรับพฤติกรรม ความตั้งใจ อารมณ์ และความนึกคิดของตนเองให้ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในตนเอง สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าภายนอก และข้อมูลป้อนกลับจากคนอื่น ๆ เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายทางด้านบุคลิกภาพ ทั้งนี้ แบนดูรา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภานิต. 2556: 54 อ้างอิงจาก Bandura. 1986) เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้เป็นผลของการเสริมแรงและการลงโทษจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียวหากแต่ว่ามนุษย์สามารถกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อควบคุมความคิดความรู้สึกและการกระทำของตนเองด้วยผลที่บุคคลหามาเองสำหรับตัวเขาซึ่งความสามารถในการดำเนินการดังกล่าวนี้แบนดูราเรียกว่าเป็นการกำกับตนเองซึ่งการ

กำกับตนเองอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาความตั้งใจและความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลยังไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงต้องมีหนทางที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย

การกำกับตนเองจะประกอบด้วย 3 กระบวนการ (สมโภชน์เอี่ยมสุภานิชิต, 2556: 54-57) ดังนี้ 1) กระบวนการสังเกตตนเอง (Self-observation) จุดเริ่มต้นที่สำคัญของการกำกับตนเองคือบุคคลจะต้องรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่เพราะความสำเร็จในการกำกับตนเองส่วนหนึ่งมาจากการสังเกตตนเองซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการกำหนดการกระทำที่มีความเป็นไปได้และประเมินการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่กระทำอยู่แต่การที่บุคคลจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างซึ่งมักจะพบว่าบุคคลไม่ค่อยตระหนักกับสิ่งที่ตนเองกระทำจนเป็นนิสัยการสังเกตตนเองจะทำให้บุคคลสามารถพิจารณาได้ว่าสภาพหรือเงื่อนไขใดควรแสดงพฤติกรรมแบบใดนอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมยังขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการจูงใจตนเองด้วยเพราะแค่การสังเกตตนเองอาจทำให้เกิดการเพิ่มลดพฤติกรรมหรืออาจไม่มีผลใดๆเลยก็ได้ซึ่งการที่บุคคลจะเกิดแรงจูงใจตนเองนั้นน่าจะเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ อาทิ 1.1) ช่วงเวลาระหว่างการเกิดพฤติกรรมและการบันทึกพฤติกรรมของตนเองคือถ้าช่วงเวลาสั้นก็ย่อมจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้ดีขึ้นการที่บุคคลให้ความสนใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำทันทีทันใดจะทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ที่อาจเป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจส่งผลให้บุคคลตัดสินใจว่าควรจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองหรือไม่ 1.2) การให้ข้อมูลป้อนกลับควรเป็นข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจนว่าพฤติกรรมนั้นนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้มากน้อยแค่ไหนจึงจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 1.3) ระดับของแรงจูงใจบุคคลที่มีแรงจูงใจสูงมีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายให้ตนเองและประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเองทำให้เกิดการสังเกตตนเองซึ่งจะต่างจากบุคคลที่ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง 1.4) คุณค่าของพฤติกรรมที่สังเกตถ้าพฤติกรรมที่สังเกตมีคุณค่ากับบุคคลปฏิบัติกริยาตอบสนองก็จะสูงและเมื่อได้เห็นข้อมูลจากการสังเกตตนเองก็จะทำให้บุคคลตัดสินใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวต่อไป 1.5) การเน้นที่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวถ้าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนำไปสู่การได้รางวัลหรือผลตอบแทนที่พึงพอใจบุคคลก็จะเน้นการสังเกตที่สำเร็จของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป 1.6) ระดับความสามารถในการควบคุมถ้าพฤติกรรมที่สังเกตนั้นบุคคลรับรู้ว่ายู่ในความสามารถที่ควบคุมได้ก็มีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงได้ดี 2) กระบวนการตัดสินใจ (Judgment process) การสังเกตตนเองจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่มากหากขาดกระบวนการตัดสินใจที่อาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลที่ได้มาจากการถูกสอนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมและการสังเกตจากตัวแบบซึ่ง Bandura ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการถ่ายทอดที่มาจากกระบวนการของตัวแบบนอกจากการตัดสินใจที่อาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลแล้วปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจคือการเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิงทางสังคมไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานทางสังคมเปรียบเทียบกับสังคมเปรียบเทียบกับกลุ่มและเปรียบเทียบกับตนเองการที่บุคคลจะตอบสนองต่อกระบวนการตัดสินใจก็เมื่อบุคคลรู้สึกภูมิใจถ้าความสำเร็จของการกระทำมาจากความสามารถและการกระทำของตัวเอง 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-reaction) การประเมินและทักษะในการตัดสินใจจะนำไปสู่การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจใน

การที่จะนำไปสู่ผลทางบวกทั้งในแง่ของผลที่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้หรือในแง่ของความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งการกำกับตนเอง หมายถึงกระบวนการเหล่านั้นเป็นภายในและภายนอกที่บุคคลใช้เป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายในช่วงที่ผ่านมาและในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่เป็นบริบท การกำกับตนเองมีความคิด มีผลกระทบพฤติกรรม หรือความมุ่งมั่นตั้งใจที่ผ่านการพิจารณาหรือการใช้กลไกที่เฉพาะ โดยทั่วไปการกำกับตนเองจะครอบคลุมทั้งการวางแผน การสั่งการ และการรักษาความตั้งใจให้คงอยู่ ประเมินผลการกระทำ การรวมพฤติกรรม และสิ้นสุดการกระทำ ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการกำกับตนเอง (Bandura, 1986) ได้แก่ 1) ประโยชน์ส่วนตัว (Personal benefits) 2) รางวัลทางสังคม (Social reward) ยกย่องชมเชยยอมรับ 3) การสนับสนุนจากตัวแบบ (Modeling supports) อยู่ในกลุ่มที่ออกกำลังกายด้วยกันหรือกลุ่มสรรหาที่กินอร่อยด้วยกัน 4) ปฏิกริยาทางลบจากผู้อื่น (Negative sanctions) ให้รางวัลกับตนเองต่อพฤติกรรมที่ต่ำกว่ามาตรฐานสังคมจะแสดงปฏิกริยาทางลบ 5) การสนับสนุนจากสภาพแวดล้อม (Contextual supports) หลีกเลี้ยงสถานการณ์ที่จะมีอิทธิพลให้ตนเองลดมาตรฐานลงไป 6) การลงโทษตนเอง (Self-inflicted punishment) ลดความไม่สบายใจจากการทำผิดมาตรฐานของตนได้ในบางกรณีการลงโทษตนเองก็เป็นการกระทำที่ได้รับการชมเชยจากผู้อื่นด้วย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การกำกับตนเองก็คือการที่บุคคลมุ่งมั่นทำตามเป้าหมายแม้จะต้องเผชิญกับความยากลำบากในการให้ตนเองคงอยู่กับการกระทำนั้น ในสถานการณ์ที่จำเป็นจะต้องจดจ่อความสนใจไปในงานที่ทำอยู่และรักษาสมดุลทางอารมณ์ ดังนั้นแบบวัดนี้จะสะท้อนถึงความสามารถในการกำกับความตั้งใจและอารมณ์ของบุคคล

การวัดการกำกับตนเอง

แบบวัด Self-Regulation Scale (SRS) ของชาร์เซอร์ดีฮิลล์และชิมิทซ์ (Schwarzer; Diehl; & Schmitz, G. S. 1999) มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 4 ระดับ จากไม่เป็นความจริงจนถึงจริงมากที่สุด (1-4 คะแนน) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 442 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของอเล็กซานเดอร์และคณะ (Deursen; & et al. 2015: 411, 414) ศึกษาแบบจำลองพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟนและนิสัยการใช้สมาร์ทโฟน: บทบาทของประเภทการใช้สมาร์ทโฟน เซอร์อาร์มรณ์ ความเครียดทางสังคม การกำกับตนเอง อายุ และเพศ ในอาสาสมัครจำนวน 386 คน พบว่า การกำกับตนเองมีอิทธิพลต่อการเสพติดสมาร์ทโฟนงานวิจัยของขาง คิม และคิม (Khang; Kim; & Kim. 2013: 2416, 2421) ศึกษาคุณลักษณะของตนเองและแรงจูงใจเป็นปัจจัยเชิงเหตุต่อสื่อดิจิทัลและการเสพติดอินเทอร์เน็ต สมาร์ทโฟน และวิดีโอเกมในนักศึกษา มหาวิทยาลัยทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 290 คน พบว่า การกำกับควบคุมตนเองมีอิทธิพลทางลบกับการติดสมาร์ทโฟน จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าการกำกับตนเองส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน

3.1.3 การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา (task-oriented coping)

แนวคิด

ลาซารัสและฟอล์คแมน (วราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์.2556: 243; อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman, 1984.) กล่าวว่า การจัดการกับปัญหาคือความพยายามของบุคคลในการใช้การรู้การคิด (cognitive) พฤติกรรม (behavior) และอารมณ์ (emotional) เพื่อการจัดการสิ่งคุกคามภายนอกและภายในที่บุคคลนั้นประเมินว่ามีมากเกินไปกว่าทุนภายในตนเอง ฟอล์คแมนและโมสโควิทซ์(Folkman; & Moskovitz, 2004: 745) กล่าวว่า การจัดการกับปัญหาคือการตอบสนองทางการรู้การคิด (cognitive) และอารมณ์ (Affective) ของบุคคลเพื่อจัดการกับความเครียด ดังนั้น การเผชิญความเครียด (coping) หมายถึง กระบวนการทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างสมดุลให้กับร่างกายและจิตใจ หรือเพื่อการขจัดความเครียด ความคับข้องใจ และความขัดแย้งระหว่างแรงจูงใจภายในหรือความขัดแย้งระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีกลวิธีการจัดการกับปัญหา (วราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556: 243-244; กานดา พุ่มพุ่ม, 2540: 104-105) นักจิตวิทยาได้แบ่งกลวิธีการจัดการปัญหาในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลออกเป็น 2 ระดับ คือ 1. การจัดการปัญหาโดยตรง เป็นกระบวนการปรับตัวที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำรู้ตัว เมื่อบุคคลรู้สึกว่าคุณค่าหรือเกิดความคับข้องใจขึ้น บุคคลพยายามหาวิธีที่จะขจัดสิ่งคุกคามหรืออุปสรรคที่ขวางกั้นด้วยวิธีต่างๆ อาจจะโดยการเข้าเผชิญกับปัญหาเพื่อหาทางเอาชนะอุปสรรค หรืออาจใช้วิธีนิ่งเฉย หรือยอมแพ้หลบหนีจากสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจไปเลย การจัดการปัญหาโดยตรงแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ 1.1 การสู้ (Attack) คือ การสู้เพื่อขจัดอุปสรรคออกไปแล้วก่อให้เกิดความพึงพอใจ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ก) การสู้แบบสร้างสรรค์ เป็นการสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการและผลการกระทำนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คนอื่น การสู้แบบสร้างสรรค์นี้อาจกระทำโดยการเพิ่มความพยายามให้มากขึ้น เพื่อเอาชนะอุปสรรคที่ขวางกั้นหรืออาจสู้โดยการเปลี่ยนเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อทราบว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ยู่เดิมนั้นสูงเกินไป ข) การสู้แบบทำลาย เป็นการระบายอารมณ์หรือการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อคนหรือสิ่งของทั้งที่เป็นต้นเหตุและหรือไม่ใช่ต้นเหตุของความคับข้องใจ การสู้แบบทำลายมี 2 ชนิด คือ การทำลายบุคคลอื่น เช่น การด่า การตี การทำโทษ หรือการทำลายข้าวของของบุคคลอื่นและการทำลายตนเอง เช่น การเสพยาเสพติด การทำร้ายร่างกายตนเอง 1.2 การถอนตัวออกไป (Withdrawal) หรือการนิ่งเฉย (Apathy) บางคนเมื่อเผชิญกับความคับข้องใจจะใช้วิธีการเงิบไม่สนใจใยดีและถอนตัวไป หลบหนีจากสถานการณ์นั้นๆ เสีย และ 2. การจัดการปัญหาทางอ้อม เป็นกระบวนการปรับตัวที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำไม่รู้ตัว เมื่อบุคคลเกิดความคับข้องใจแล้วไม่สามารถเผชิญปัญหานั้นโดยตรง ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหานั้นที่ต้นเหตุได้ บุคคลนั้นจะใช้วิธีการหลอกลวงตนเอง โดยการใช้กลวิธีป้องกันตนเอง (Defensive strategies) เพื่อหลีกเลี่ยงความคับข้องใจที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาหรือคุ้มครองหน้าหรือศักดิ์ศรีของตน หรือเพื่อปกป้องไม่ให้เกิดความวิตกกังวล หรือเพื่อให้ตนรู้สึกปลอดภัย หรือเพื่อความสบายใจของตนเอง กลวิธีป้องกันตนเองมีหลายวิธี บางวิธีใช้แล้วก่อให้เกิดผลทางบวก คือเป็นที่ยอมรับของสังคม บางวิธีใช้แล้วเกิดผลทางลบทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ

ของสังคม หากใช้วิธีเหล่านี้บ่อยๆ จะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นคนไม่ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง และไม่เข้าใจปัญหาอย่างถูกต้อง จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ถ้าใช้เป็นเวลานานๆ ในที่สุดจะกลายเป็นความเคยชินและติดเป็นนิสัย จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ บางคนกลายเป็นคนไม่ยอมรับความจริงในชีวิตและสร้างบุคลิกภาพที่ไม่พึงปรารถนา ในที่สุดอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอาการทางจิตประสาทได้ ส่วนผลดีของการใช้กลวิธีป้องกันตนเองคือช่วยให้บุคคลหลุดพ้นจากความวิตกกังวลไปชั่วขณะ ทำให้รู้สึกสบายใจ เป็นการลดความตึงเครียดทางจิต ลดความคับข้องใจ เป็นการชะลอความทุกข์เพื่อหาโอกาสแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม หรือเพื่อเตรียมใจสำหรับการเผชิญปัญหาที่จะมาใหม่ต่อไป ส่วนการจัดการความเครียดตามแนวคิดของเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ (Endler; & Parker. 1990, 1994) ได้กล่าวถึงการจัดการความเครียดว่าเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงการจัดการปัญหาทั้งในด้านความคิดและการกระทำเมื่อต้องเผชิญกับความเครียด เพื่อบรรเทาความเครียดหรือคลี่คลายปัญหานั้น โดยอธิบายถึงการเผชิญความเครียดของบุคคลไว้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดการปัญหา (Task-oriented) อธิบายถึงความพยายามที่มุ่งเน้นไปทำงาน มีจุดหมายที่การแก้ปัญหา การปรับการรับรู้ปัญหา หรือการพยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เน้นไปทำงานหรือการวางแผนและพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 2) การใช้อารมณ์ (Emotion) อธิบายถึงปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่มีเน้นถึงตนเอง มีจุดมุ่งหมายคือการลดความเครียดที่เกิดขึ้น (แต่ไม่เคยประสบความสำเร็จ) รวมถึงการตอบสนองทางอารมณ์ (เช่น การโทษว่าตนเองเป็นคนเจ้าอารมณ์ โกรธง่าย เครียดง่าย) หมกมุ่นอยู่กับตนเอง และเพ้อฝัน (ปฏิกิริยาแบบฝันกลางวัน) บางกรณีมีปฏิกิริยาในลักษณะที่ทำให้เครียดมากขึ้น (เช่น กลายเป็นคนหงุดหงิด อารมณ์เสีย เครียดง่าย) 3) การหลีกเลี่ยง (avoidance) อธิบายถึงกิจกรรมและการเปลี่ยนแปลงความคิด มีจุดมุ่งหมายที่การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ตึงเครียด ซึ่งจะทำให้เมื่อเลี่ยงไปทำกิจกรรมอื่นๆ แทน หรือเข้าหาคนอื่นๆ เป็นวิธีการบรรเทาความเครียดในการจัดการความเครียดตามแนวคิดของลาซารัส และโพลด์แมน (อังคินันท์อินทรกำแหง. 2551: 13 อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman. 1984: 141-157) ได้กล่าวถึงการจัดการความเครียดที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมเมื่อมีปัญหาหรือเหตุการณ์มากระทบ บุคคลจะใช้กระบวนการทางความคิดในการประเมินสถานการณ์ที่คุกคามต่อบุคคลว่าจะเกิดผลดีหรือผลเสียต่อตนเอง มีผลร้ายแรงหรือผลทางบวกกับตนเอง การที่บุคคลประเมินสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดภาวะเครียด ซึ่งจะมีการจัดการปัญหาที่ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนคือ **ขั้นตอนที่ 1 การประเมินสถานการณ์** แบ่งย่อยเป็น 2 ระยะ ดังนี้ 1.1) การประเมินปฐมภูมิ คือการที่บุคคลใช้สติปัญญา ความรู้และประสบการณ์มาประเมินสถานการณ์เพื่อตัดสินว่ามีผลกระทบต่อตนเองอย่างไร 1.2) การประเมินทุติยภูมิ เป็นการประเมินตัดสิน โดยพิจารณาจากแหล่งประโยชน์และทางเลือกที่จะจัดการกับเหตุการณ์นั้นๆ ที่ตนได้ประเมินแล้วว่าอันตรายหรือคุกคามต่อตนเอง การประเมินชนิดทุติยภูมิอาจเกิดขึ้นหลังการประเมินแล้ว บุคคลจะเลือกใช้วิธีการจัดการความเครียดหากความเครียดไม่ลดลงหรือหมดไป บุคคลจะต้องเปลี่ยนการประเมินใหม่ว่ามีผลดีผลเสียกับตนเองหรือเป็นภาวะความตึงเครียดที่ยังคงมีอยู่ และ **ขั้นตอนที่ 2 การจัดการความเครียด** เมื่อบุคคลประเมินสถานการณ์นั้นว่าก่อให้เกิดภาวะความเครียด

หรือปัญหากับตนเอง เขาก็จะมีการจัดการความเครียดโดยแบ่งย่อยเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 2.1) การจัดการความเครียดโดยมุ่งแก้ไขปัญหา (Problem focused coping) เป็นความพยายามที่จะมุ่งกำหนดขอบเขตของปัญหา หาทางเลือก พิจารณาข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือก และลงมือแก้ไขปัญหา โดยการมุ่งที่ปัญหานั้นมีเป้าหมายที่ส่งแวดล้อม รวมทั้งเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ให้ลดแรงคุกคาม ประเมินสิ่งที่คั่งขวางและวิธีดำเนินการ และมีเป้าหมายในการช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหา เช่น การยอมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การแสวงหาข้อมูล การแสวงหาทรัพยากร การพยายามหาวิธีแก้ปัญหอย่างเหมาะสม รวมทั้งการเรียนรู้ทักษะและวิธีการใหม่ๆ 2.2) การจัดการความเครียดโดยมุ่งแก้ไขอารมณ์ (Emotional focused coping) เป็นการจัดการความเครียดที่มุ่งลดอารมณ์หรือความรู้สึกที่ไม่เป็นสุข ไม่สบายใจ โดยไม่เปลี่ยนแปลงสถานการณ์จริง นำเอากระบวนการทางความคิดหรือการใช้กลไกทางจิตที่เกิดขึ้นในระดับที่ไม่รู้ตัว ได้แก่ 2.2.1) การเปลี่ยนแปลงความหมายของสถานการณ์ใหม่หรืออาจใช้กลไกทางจิต เช่น การปฏิเสธความจริงที่เป็นจริงที่เป็นการบิดเบือนความเป็นจริงและหลอกตนเอง 2.2.2) การไม่ได้เปลี่ยนแปลงความหมายของสถานการณ์ เช่น หลีกเลียงไม่คิดถึง 2.2.3) กลยุทธ์ทางพฤติกรรม เช่น การออกกำลังกาย การสะกดจิต การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การระบายอารมณ์โกรธ การแสวงหาการสนับสนุนทางอารมณ์จากผู้อื่น เป็นต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการจัดการความเครียดเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงการจัดการปัญหาทั้งในด้านความติดและการกระทำ เมื่อต้องเผชิญกับความเครียดเพื่อให้บรรเทาหรือคลี่คลายปัญหา ตามแนวคิดของเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ (Endler; & Parker.1990, 1994) การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา (task-oriented) หมายถึง ความพยายามที่มุ่งเน้นไปทำงาน มีจุดหมายที่การแก้ปัญห การปรับการรับรู้ปัญหา หรือการพยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ เน้นไปทำงานหรือการวางแผนและพยายามแก้ปัญหที่เกิดขึ้น

การวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

แบบวัดการจัดการความเครียด Coping Inventory for Stressful Situations (CISS) ของเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ (Endler; & Parker. 1994: 854) มีทั้งหมด 12 ข้อ ใช้ในการประเมินการจัดการความเครียดใน 3 ด้าน คือ การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา การจัดการความเครียดแบบใช้อารมณ์ และการจัดการความเครียดแบบหลีกหนี แต่ละด้านมีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราการประมาณค่า 5 ระดับ จริงที่สุด จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง ไม่จริงเลย ซึ่งเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ได้พัฒนาจากแบบวัด CISS ฉบับนี้จากแบบวัด CISS ฉบับที่สร้างขึ้นเมื่อปี 1990 มีจำนวน 48 ข้อ ประเมินการจัดการความเครียดใน 3 ด้านเช่นกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดนี้มาใช้เฉพาะข้อคำถามการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของดิกสันและคณะ (Dixon, R. W.; & et al. 2016) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการพนัน การติดการพนันและปัญหาการพนันในวัยรุ่น: ตรวจสอบบทบาทของการจัดการความเครียดและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในฐานะตัวแปรปรับ ในนักเรียนมัธยมศึกษา

จำนวน 612 คน พบว่า การจัดการความเครียดแบบการจัดการปัญหาโดยตรงมีความสัมพันธ์กับการติดพนันและปัญหาการพนันในวัยรุ่น

ตัวแปรที่ไปเพิ่มการเกิดพฤติกรรม

3.1.4 ความเหงา (Loneliness)

แนวคิด

ความเหงา (loneliness) หรือความว่าเหวเป็นภาวะความเป็นมนุษย์หรือเป็นประสบการณ์ทางอารมณ์ที่เป็นสากลและมีนัยสำคัญของมนุษย์ (วสันต์ ลิ้มปีเฉลิม. 2551: 97 อ้างอิงจาก Moustakas.1961; Mijuskovic.1979; & Fromm-Reichmann.1980) ควรใช้ทั้งความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมเป็นแนวทางในการพิจารณาความเหงา แม้ว่าความเหงาจะเป็นประสบการณ์ทางอารมณ์ที่เศร้าโศก แต่เกณฑ์ทางอารมณ์อาจไม่เพียงพอที่จะระบุประสบการณ์ความไม่สบายใจนั้นว่าคือความเหงา จึงมีการใช้แนวทางพฤติกรรมประกอบการพิจารณาความเหงาด้วย โดยใช้พฤติกรรมหลายๆ ด้านในการระบุว่ามีความเหงาเกิดขึ้น เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมน้อย การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ยาก หรือความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ในสังคม จากการที่บุคคลอยู่คนเดียวอาจไม่เกี่ยวข้องกับความเหงา เพราะบุคคลอาจมีความสุขกับการอยู่คนเดียวได้ แต่เมื่อบุคคลไม่มีความสุขเพราะรู้สึกว่าอยู่คนเดียวบ่อยๆ ก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความเหงา นอกจากนี้ความเหงายังเกี่ยวข้องกับความคิดของบุคคลกล่าวคือบุคคลที่เหงา จะมีการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นที่ใกล้ชิดหรือบ่อยครั้งขึ้น ดังนั้นความเหงาจึงมาจากพื้นฐานความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมประกอบกันทั้งหมด (ภัทร์ภร อยู่สุข. 2554: 20 อ้างอิงจาก Peplau; Miceli; & Morasch. 1982) นอกจากนี้ริสแมน (วสันต์ ลิ้มปีเฉลิม. 2551: 99 อ้างอิงจาก Riesman.1950) ได้กล่าวถึงความโดดเดี่ยวหรือการแยกตัวว่าอาจนำไปสู่ความรู้สึกเหงาได้ หรือแม้แต่การอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมายอาจเกิดความรู้สึกเหงาก็เป็นได้ เพราะสำหรับความเหงาแล้วไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าได้อยู่หรือไม่ได้อยู่กับผู้คนในเชิงกายภาพเสมอไป เพราะบุคคลที่เหงาอาจอยู่ในสภาพที่สัมผัสพบปะกับผู้คนไม่ว่าภายในครอบครัว เพื่อนฝูง หรือชุมชนก็ได้ แต่ยังคงมีความรู้สึกเหงาอยู่ ซึ่งในสภาพสังคมปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิต อย่างเช่น โทรศัพท์มือถือถือที่พบว่ามีการใช้ที่มากเกินไป ความจำเป็นทำให้ส่งผลต่อการลดการติดต่อกันของบุคคลในชีวิตจริง (Jun. 2016: 179 อ้างอิงจาก Kumar. 2014)

เมื่อความเหงาเป็นความรู้สึกหนึ่งที่บุคคลอาจเคยมีประสบการณ์ในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต จึงมีผู้ให้นิยามต่างๆ กัน ดังนี้ เพพล์และเพิร์ลแมน (Dogan; Cotok.; & Tekin, 2011: 2058; อ้างอิงจาก Peplau.; & Perlman. 1982) ให้ความหมายของความเหงาว่าเป็นความรู้สึกทางลบ เป็นความกังวลใจที่เกิดขึ้นเมื่อสัมพันธภาพทางสังคมของบุคคลไม่น่าพึงพอใจไม่เป็นที่ไปตามความต้องการเคอิโพอิและแพทริค (Sharabi; Levi.; & Margalit. 2012: 63 อ้างอิงจาก Cacioppo.; & Patrick. 2008) ให้ความหมายของความเหงาว่าเป็นความรู้สึกและการรู้คิดที่สะท้อนถึงความกังวลใจและอารมณ์ทางลบผ่านประสบการณ์ที่รับรู้ของบุคคลถึงการไม่มีเพื่อนสนิทและขาด

สัมพันธภาพทางสังคม โดแกน คอทอกและเทกิน (Dogan. Cotok.; & Tekin. 2011: 2058) ให้ความหมายของความเหงาว่าเป็นการขาดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ตัดสินถึงคุณภาพชีวิตของบุคคล การขาดความเข้าใจและทักษะทางสังคมและไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมนำไปสู่ความรู้สึกของความเหงาได้ ฟรานซิส (Roger. 1989: 16 อ้างอิงจาก Francis. 1981) ให้ความหมายของความเหงาว่าเป็นความรู้สึกที่ทำให้ทุกข์ใจ ทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ไร้เหตุผลชัดเจน มีการแยกตัวออกจากบุคคลอื่น รู้สึกตนเองด้อยค่า ไม่มีใครรักและเอาใจใส่ มีความรู้สึกโดดเดี่ยวและอยากแยกตัวออกจากสังคม และไวส์(ภัทร์กร อยู่สุข. 2554: 20 อ้างอิงจาก Weiss. 1989) ให้ความหมายของความเหงาว่าเป็นความทุกข์อันเกิดจากการขาดหรือแยกจากบุคคล หรือสิ่งที่ผูกพันด้วย โดยจะมีความรู้สึกบางอย่างคล้ายความกังวลในการแยกจากจากความหมายข้างต้นผู้วิจัยสรุปว่าความเหงาเป็นการที่บุคคลไม่มีความสุข รู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้างแปลกแยกจากผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ห่างเหินกับผู้อื่นไม่เป็นไปตามที่คิดไว้ และมีลักษณะที่จะแยกตัวออกจากสังคม

การวัดความเหงา

แบบวัดความเหงา UCLA Loneliness Scale ถูกพัฒนาโดยรัสเซล เพพลัว และเฟอร์กูสัน(Russel; Peplau; & Ferguson. 1978: 290) เพื่อประเมินความรู้สึกในใจของความเหงาหรือการแยกตัวออกจากสังคมการใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหงาของบุคคลที่อธิบายถึงความรู้สึกของความเหงาข้อคำถามทั้งหมดเป็นข้อความทางลบหรือเกี่ยวกับความเหงาโดยตรง 20 ข้อเพื่อชี้วัดบุคคลว่าพวกเขารู้สึกเหงาบ่อยแค่ไหนประเมิน 4 ระดับจาก “ไม่เคยเลย” ถึง “บ่อยที่สุด” ซึ่งข้อความทางลบนี้อาจส่งผลต่อคะแนนของแบบวัดในปี 1980 รัสเซล เพพลัว และเฟอร์กูสัน (Russel; Peplau; & Ferguson. 1980: 474) ได้พัฒนาแบบวัดใหม่ให้ครอบคลุมทั้งข้อความทางลบหรือเกี่ยวกับความเหงา 10 ข้อและข้อความทางบวกหรือไม่ได้เกี่ยวกับความเหงา 10 ข้อและเรียกแบบวัดนี้ว่า “R-UCLA Loneliness Scale” ต่อมาในปี 1996 รัสเซล (Russel. 1996: 21-23) ได้พัฒนาแบบวัดโดย 1) ปรับข้อความทางบวกเป็นข้อความทางลบในข้อคำถามที่ 4 2) ปรับข้อคำถามจากประโยคบอกเล่าเป็นประโยคคำถามเช่น “ฉันรู้สึกว่าต้องปรับตัวให้เข้ากับคนรอบข้างฉัน” เป็น “บ่อยแค่ไหนที่คุณรู้สึกว่าต้องปรับตัวให้เข้ากับคนรอบข้างคุณ” 3) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีหลายกลุ่มและ 4) วิธีการเก็บข้อมูลมีหลายวิธีจึงเป็นฉบับปรับปรุงใหม่สุดและเรียกแบบวัดความเหงาฉบับนี้ว่า “UCLA Loneliness Scale (Version 3)” ซึ่งแบบวัดความเหงานี้ถือเป็นแบบวัดที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างแพร่หลาย แบบวัดความเหงามีทั้งหมด 20 ข้อ มีข้อความทางบวก 9 ข้อ (1, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 19, 20) และข้อความทางลบ 11 ข้อ (2, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 18) ลักษณะแบบวัดเป็น rating scale 4 ระดับ (ไม่เคยเลยนานๆครั้งบางครั้งบ่อย) นอกจากนี้ยังมีแบบวัดความเหงาฉบับสั้น (short-form UCLA Loneliness Scale: ULS-8) ของเฮย์และดีมีทเทโอ (Wu; & Yao. 2008: 1764 อ้างอิงจาก Hays; & DiMatteo. 1987) ที่ปรับมาจาก The Revised UCLA Loneliness Scale ของรัสเซล เพพลัว และเฟอร์กูสัน (Russel; Peplau; &

Ferguson. 1980) มีทั้งหมด 8 ข้อลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประเมินค่า 4 ระดับ (ไม่เคยเลยนานๆ ครั้งบางครั้งบ่อย) ซึ่งแบบวัดความเหงาฉบับนี้สามารถวัดความเหงาได้ไม่ต่างจากแบบวัดความเหงา UCLA Loneliness Scale ของรัสเซล (Russel. 1978, 1980, 1996) ทำให้แบบวัดนี้ได้รับความนิยมและนำไปใช้ในหลายประเทศเช่นตุรกีเบลเยียมไต้หวันซึ่งมีการนำไปใช้ในหลายประเทศสำหรับการวัดความเหงาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวัดความเหงาโดยปรับจากแบบวัดของเฮย์และดีมีทเทโอ (Hays; & DiMatteo. 1987) ให้มีความเหมาะสมกับบริบทที่ศึกษา ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงเลย ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของแทน พามุก และดอนเดอร์ (Tan; Pamuk; & Donder. 2013: 606) ศึกษาความเหงากับโทรศัพท์มือถือในนักศึกษาปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยFiratในตุรกีจำนวน 527 คนผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเหงามีผลต่อการใช้โทรศัพท์มือถือ นักศึกษาที่มีคะแนนความเหงาสูงจะใช้เวลาในแต่ละวันในการใช้โทรศัพท์มือถือนานขึ้นและนักศึกษากลุ่มที่มีพฤติกรรมติดมือถือจะมีความเหงาสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้มีพฤติกรรมติดมือถืองานวิจัยของเคซี (Casey. 2012:1) ศึกษาคุณลักษณะทางจิต การติดสมาร์ทโฟน การสนทนาแบบเผชิญหน้า การไม่มีตัวตน และทุนทางสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจีน จำนวน 414 คน พบว่า นักศึกษาที่มีเหงาสูงจะมีการติดสมาร์ทโฟนสูงตามไปด้วย งานวิจัยของเบียนและลูจ (Bian; & Leung. 2014: 1) ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรความเหงา ความอาย อาการติดสมาร์ทโฟน และรูปแบบการใช้สมาร์ทโฟนกับทุนทางสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจีน จำนวน 414 คน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการติดสมาร์ทโฟนกับความเหงาของนักศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของปาร์คและลี (Park;& Lee. 2014: 100-101) ศึกษาธรรมชาติการติดสมาร์ทโฟนของเยาวชนในเกาหลี จำนวน 275 คน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนความเหงาสูงกว่าจะมีแนวโน้มของการติดสมาร์ทโฟนสูงกว่านักศึกษามีคะแนนความเหงาต่ำกว่า งานวิจัยของวิลเลียมส์ ทองคำบรรจง (2553) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,248 คน พบว่าพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากความเหงา เช่นเดียวกับงานวิจัยของเอสเซนแอคแทส และตันเซอร์ (Esen; Aktas;& Tuncer. 2013: 1504) ศึกษาถึงการวิเคราะห์การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาที่สัมพันธ์กับความเหงาและความสามารถทางสังคมของตนเองในนักศึกษามหาวิทยาลัย Mersin จำนวน 507 คน พบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษากับความเหงา จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าความเหงาส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน

3.1.5 ความเครียดในชีวิต (Life stress)

แนวคิด

ความเครียดเป็นอุปสรรคที่คอยรบกวนสุขภาพจิตใจและร่างกาย ความเครียดเกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องกระทำหน้าที่ฝืนระดับความสามารถปกติ ผลของความเครียดเป็นอันตรายต่อ

ตนเอง ครอบครัว และสังคม ความเครียดเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกเพศ และทุกวัยตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้สูงอายุ คาสส์ล (กานดา ฟูพุด. 2540: 102 อ้างอิงจาก Kasl. 1983) ได้สรุปความเครียดไว้ 3 ลักษณะ เริ่มจากความเครียดคือสภาพการณ์สิ่งแวดล้อม ถัดมาความเครียดคือการตอบสนองที่ร่างกายแสดงออกต่อสิ่งแวดล้อม และสุดท้ายความเครียดคือกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรียกร้องจากสภาพการณ์ สิ่งแวดล้อมและศักยภาพหรือความสามารถของบุคคลการจัดการหรือตอบสนองกับข้อเรียกร้องนั้นๆ ความเครียดตามลักษณะดังกล่าวอธิบายได้ดังนี้ แนวคิดแรก เชื่อว่าคุณลักษณะเฉพาะต่างๆ ของสภาพการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของบุคคล โฮล์มและเรย์ (Holmes; & Rahe. 1967: 213) นำเสนอแนวคิดนี้โดยศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ในชีวิตคน ได้แก่ การเสียชีวิตของกลุ่มสมรส การหย่าร้าง การเสียชีวิตของบิดามารดา การแต่งงาน การเป็นนักศึกษาใหม่ เป็นต้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นเหตุการณ์ทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ได้ ความเครียดที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ไม่จำเป็นว่าจะต้องมาจากเหตุการณ์สำคัญหรือเรื่องใหญ่โตใดๆ เลย บางทีอาจมาจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเวลานานๆ เรื้อรัง หรือสภาพการณ์ที่มีลักษณะซ้ำๆ รวมทั้งเหตุการณ์เล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ฝนตก รถติด ลืมกุญแจบ้าน การเรียน การสอบ เป็นต้น เหตุการณ์เหล่านี้มีผลทำให้เกิดความรำคาญ หงุดหงิด คับข้องใจและมักจะผลานกลายเป็นเหตุการณ์ที่มีผลต่อสุขภาพกายและจิตมากเสียยิ่งกว่าวิกฤติการณ์ที่สำคัญๆ ในชีวิตด้วยซ้ำไป แนวคิดที่สอง มาจากการศึกษาของเซลเย่ (กานดา ฟูพุด. 2540:103 อ้างอิงจาก Selye. 1976) ที่อธิบายไว้ว่าความเครียดเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะทุกหน้าที่ของชีวิตร่างกายต้องตอบสนองต่อสภาพการณ์ต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ เซลเย่มีแนวคิดที่ว่าเมื่อร่างกายถูกควบคุมด้วยความเครียดหรือทำให้เกิดความเครียด ร่างกายจะเปลี่ยนแปลงไป ขาดสมดุลและเมื่อร่างกายถูกคุกคามจะทำให้เกิดการตอบสนอง มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา ชีววิทยาและชีวเคมีของร่างกาย และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าก่อให้เกิดความเครียดในแต่ละบุคคลแตกต่างกันตามปัจจัยภายใน เช่น อายุ เพศ พันธุกรรม ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น ยาและอาหาร นอกจากนี้ความเครียดหลายๆ ชนิดที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน จะเพิ่มการกระตุ้นความเครียด มีผลทำให้การต้านทานต่อสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความเครียดลดลง (อังคินันท์อินทรกำแหง. 2551: 6) แนวคิดที่สาม เป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม แนวคิดนี้ความเครียดจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ของแต่ละบุคคล ลาซารัส (มรรยาท รุจิวิชชญ์. 2556: 19 อ้างอิงจาก Lazarus. 1966) เห็นว่าการตอบสนองต่อความเครียดของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการประเมินความสามารถของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบ โดยบุคคลจะเป็นผู้ประเมินว่าความสัมพันธ์นั้นอยู่ในขีดความสามารถที่ตนเองจะจัดการได้หรือเกินขีดความสามารถในการจัดการจนรู้สึกว่าคุณถูกคุกคามหรือเป็นอันตราย การตอบสนองของบุคคลที่มีต่อความเครียดมีหลายรูปแบบทั้งทางด้านความคิดและการรับรู้ ทางอารมณ์และความรู้สึกทางพฤติกรรม และทางสรีระ เมื่อบุคคลเลือกใช้การตอบสนองต่อความเครียดแบบใดก็ย่อมส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลเช่นกัน หากเลือกการตอบสนองต่อความเครียดที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพให้เกิดปัญหาที่รุนแรงมากขึ้นได้ ดังนั้นในเรื่องเดียวกันหรือคล้ายคลึง

กัน บุคคลย่อมมีความเครียดในระดับแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลจะรับรู้และประเมินความสามารถตนเอง ประเมินสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเลือกใช้การตอบสนองต่อความเครียดในรูปแบบใด ทั้งนี้ความเครียดที่เป็นปัญหาใหญ่สำหรับนักเรียนและนักศึกษาที่จะรับมือกับความหลากหลายทางการศึกษา สังคม และความท้าทาย เมื่อเกิดความเครียดขึ้นก็จะมีผลทางลบตามมาซึ่งมีความเครียดมากๆ ก็จะมีส่งเสียต่อการเรียนทำให้ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อสุขภาพ และส่งเสียต่อความสามารถของนักเรียนและนักศึกษา (Lin. 2015: 77)

สำหรับความเครียดมีผู้ให้ความหมาย ลาซารัสและโฟล์แมน (Lazarus and Folkman. 1984: 21) ให้ความหมายของความเครียดว่าเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยที่บุคคลเป็นผู้ประเมินด้วยบุคลิกลักษณะของตนเองส่วนหนึ่งและตามธรรมชาติของเหตุการณ์ในขณะนั้นว่าความสัมพันธ์เกินขีดความสามารถหรือทรัพยากรที่มีอยู่ ที่ตนเองจะใช้ต่อต้านได้ และรู้สึกว่าคุณค่าหรือเป็นอันตรายต่อความสุขกรมสุขภาพจิต (2542: 1) กล่าวถึงความเครียดว่าเป็นเรื่องของร่างกายและจิตใจที่เกิดการตื่นตัวเตรียมรับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งเราคิดว่าไม่น่าพอใจเป็นเรื่องที่หนักหนาสาหัสเกินกำลังทรัพยากรที่เรามีอยู่หรือเกินความสามารถที่เราจะแก้ไขได้ ทำให้รู้สึกหนักใจและเป็นทุกข์กระวนกระวายใจ และพลอยทำให้เกิดอาการผิดปกติทางร่างกายและพฤติกรรมตามไปด้วย ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกับความรู้สึกว่าตนเองจะได้รับการอันตรายในอนาคตได้มรรยาท รุจิวิชชัญญ์ (2556: 29) กล่าวถึงความเครียดว่าเป็นภาวะทางชีวภาพที่แสดงให้เห็นโดยปรากฏการณ์ของกลุ่มอาการเฉพาะ ซึ่งเกิดขึ้นจากปฏิกิริยาตอบสนองแบบทั่วไปของร่างกายต่อสิ่งรบกวน ความเครียดมีทั้งคุณและโทษขึ้นอยู่กับวิธีการที่บุคคลสนองตอบหรือจัดการกับปัจจัยความเครียดนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความเครียดในชีวิต หมายถึง การที่บุคคลมีการประเมินสถานการณ์ในชีวิตอย่างสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง ควบคุมไม่ได้ และเกินกำลังที่จะตอบสนองที่บุคคลกำลังประสบอยู่ในขณะนั้น จนทำให้รู้สึกหนักใจ เป็นทุกข์

โดยทั่วไปปัจจัยแห่งความเครียดเกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ รวมทั้งการรับรู้และการแปลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อม ปัจจัยแห่งความเครียดก่อให้เกิดความกดดันทั้งภายในบุคคล ระหว่างบุคคล และภายนอกบุคคล ซึ่ง นิวแมน (มรรยาท รุจิวิชชัญญ์.2556: 10-11; อ้างอิงจาก Neuman. 2002) ได้จำแนกไว้ดังนี้ 1.ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการตามวัย (Development stress) เมื่อมีพัฒนาการของร่างกายจากวัยหนึ่งไปสู่วัยหนึ่งย่อมมีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้เกิดความเครียดได้ เช่น เด็กเข้าสู่วัยรุ่น การมีประจำเดือนเร็วหรือช้า ร่างกายที่มีพัฒนาการไม่ปกติ เช่นเดียวกับจิตใจที่พัฒนาการไม่ดี ทำให้มีการรับรู้เหตุการณ์ แปลเหตุการณ์และแก้ปัญหาแบบไม่เหมาะสม ทำให้ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขก่อให้เกิดความเครียดตามมาหรือเด็กที่อยู่ในภาวะเครียดเนื่องจากพ่อแม่เจ็บป่วยหรือตาย ซึ่งอาจส่งผลต่อพัฒนาการที่ค่อนข้างช้าและกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม 2. ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ (Biological stress) เป็นสาเหตุที่มีผลให้เกิดความเครียด ทั้งด้านกายภาพ โครงสร้างร่างกาย ร่างกายที่เจริญเติบโตอย่างไม่สมบูรณ์ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้ง่าย ความสามารถที่อ่อนแออยู่มีน้อย ทำให้การแก้ปัญหาไม่ทัน ทนต่อภาวะ

ความเครียดไม่ได้ และด้านสรีระ องค์ประกอบตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์และระหว่างตั้งครรภ์ เช่น ยีนส์ การทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ ภาวะการติดเชื้อหรือสารพิษต่างๆ 3. ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม (Environment stress) อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความเครียดมีหลายอย่าง เช่น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเราที่เราสัมผัสได้ด้วยประสาททั้งห้า เป็นต้น ว่าคุณภาพความร้อนหนาวของอากาศ แสงสว่างที่จ้าหรือมืดเกินไป อากาศที่ไม่บริสุทธิ์ มีกลิ่น มีควันพิษ เสียงที่ดังมากทำให้ประสาทหูได้รับความกระทบกระเทือน เราจะรู้สึกไม่สบาย ปวดศีรษะ และอารมณ์เสียได้ง่าย นอกจากนี้การขาดแคลนปัจจัยในการดำรงชีวิตก็เป็นสาเหตุของความเครียดได้ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของมนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ โดยทั่วไปมักเข้าใจกันว่า ความเครียดทางจิตใจมักเกิดจากเหตุการณ์ที่เลวร้าย แต่ความเป็นจริงแล้ว เหตุการณ์ที่น่าชื่นชมยินดี ได้แก่ การแต่งงาน การมีบุตร การเข้าทำงานใหม่ การเลื่อนตำแหน่ง ก็เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเครียดทางจิตใจได้เช่นกัน เพราะเหตุการณ์เหล่านี้ทำให้คนเรามีการปรับตัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดความเครียด นอกจากนี้ยังมี เหตุการณ์อื่นๆ ที่เป็นสาเหตุให้เกิดความเครียดตามมา ได้แก่ การเปลี่ยนที่อยู่ใหม่ การเปลี่ยนนิสัย การนอน จากที่เคยนอนกลางวันมานอนกลางคืนเพราะต้องทำงานตอนกลางวัน การบาดหมาง ระหว่างครอบครัว อิทธิพลของค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรม อิทธิพลของลักษณะครอบครัว สภาพของสถานศึกษา ภาวะเศรษฐกิจ ความไม่สมหวังในอาชีพ ภาวะทางสังคม เป็นต้น สิ่งแวดล้อมทางสังคมและสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ โดยทั่วไปเกิดจากความไม่ปรองดองกันของบุคคลในครอบครัว การทะเลาะเบาะแว้ง การอิจฉาริษยา การแก่งแย่งแข่งขัน การขาดเพื่อนและอยู่โดดเดี่ยว รวมทั้งค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมที่ขัดแย้งทำให้เกิดความเครียดได้ และ 4. ปัจจัยจากการรับรู้และการแปลเหตุการณ์ (Stress from perception) เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดอารมณ์กลัว โกรธ เกลียด กังวล ทำให้เกิดความเครียด อารมณ์เหล่านี้ขึ้นอยู่กับ การรับรู้และการแปลเหตุการณ์ เหตุการณ์อย่างหนึ่งอาจทำให้คนเรารับรู้ได้ไม่เหมือนกันและมีการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่ต่างกัน ขึ้นกับพื้นฐานและประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน บางครั้งเหตุการณ์ไม่สำคัญแต่สามารถเป็นสาเหตุแห่งความเครียดได้ ทั้งนี้เกิดจากการที่บุคคลไม่สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเหตุการณ์ที่คุกคามจริงกับสิ่งที่ตนเองจินตนาการขึ้น การรับรู้ความเครียดจากการจินตนาการของตนเองเกิดจากความรู้สึกและความคิด ดังนี้ เครียดเพราะเสียสมดุลทางความรู้สึก เช่น รักมาก โกรธมาก เกลียดมาก อิจฉามาก โลภมาก ผู้ที่เก็บกดความรู้สึกถึงขั้นรุนแรงจนกลายเป็นความเครียดเรื้อรังมักเป็นผู้ที่มีสภาพร่างกายอ่อนแอ มีภูมิคุ้มกันโรคต่ำและมักเป็นโรคเมื่ออาหาร บางรายที่รุนแรงมากๆ อาจเป็นผู้ป่วยทางจิตในระดับใดระดับหนึ่ง ความเครียดเพราะหลงผิดทางความคิด เช่น คิดว่าตนถูกใส่ร้าย คิดว่าตนถูกกลั่นแกล้ง คิดว่าตนไม่สมหวัง คิดว่าต้องเอาชนะคนนั้นให้ได้ แพ้ไม่ได้

จากปัจจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าความเครียดเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทั้งภายในตัวบุคคล ระหว่างบุคคล และภายนอกบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม อาทิ ความเครียดที่เกิดขึ้นในทุกชั่วโมงของการทำงานซึ่งมาพร้อมกับปัญหาหรือภาวะเรื้อรังย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจและสังคมของบุคคลได้ สิ่งหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลมีความอดทนต่อ

ความเครียดได้ คือ ความสามารถของบุคคลในการปรับตัวต่อสิ่งต่างๆ เมื่อตนเองตกอยู่ในภาวะนั้นๆ รวมทั้งการจัดการกับความเครียดอย่างถูกต้องตามหลักวิธีการและนำเทคนิคการจัดการความเครียดมาใช้ที่เหมาะสม

การวัดความเครียดในชีวิต

แบบวัดความเครียดในชีวิตนี้ ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัด Thai version of Perceived Stress Scale (T-PSS-10) ของณัททัย วงศ์ปการันย์และทินกร วงศ์ปการันย์ (Wongpakaran; & Wongpakaran. 2001) ซึ่งแปลมาจากแบบวัด Perceived Stress Scale (PSS) ของโคเฮน คามาร์คและเมอร์เมลสไตน์ (Cohen; Kamarck; & Mermelstein.1983: 394) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อ ข้อความทางบวก 6 ข้อและข้อความทางลบ 4 ข้อ ลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า จากไม่เคยเลยจนถึงบ่อยครั้งที่สุด (0-4 คะแนน) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 479 คน การรับรู้ความเครียดที่ประเมินจากสถานการณ์ในชีวิตของบุคคล อย่างสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง ควบคุมไม่ได้ และเกินกำลังที่จะตอบสนองซึ่งบุคคลประสบอยู่ในช่วงชีวิตขณะนั้น แบบวัดนี้เหมาะสำหรับบุคคลที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ข้อความมีลักษณะทั่วไป เข้าใจง่าย สามารถใช้ได้กับบุคคลทุกกลุ่ม ข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดในช่วงเดือนที่ผ่านมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของ ชิว (Chiu, S.-I. 2014) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาได้พบว่า ความเครียดมีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟน งานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen; & et al. 2015) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนและพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟน แล้วพบว่าความเครียดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟนและงานวิจัยของซามาฮาและฮาวิ (Samaha; & Hawi. 2016: 321) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการติดสมาร์ทโฟน ความเครียด ผลการเรียน และความพึงพอใจในชีวิต พบว่าการติดสมาร์ทโฟนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความเครียดของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับงานวิจัยของจองและคณะ (Jeong; & et al. 2016: 13) พบว่าความเครียดมีอิทธิพลทางบวกกับการติดสมาร์ทโฟน จากงานวิจัยข้างต้นแสดงว่าความเครียดมีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟน

3.1.6 ค่านิยมแบบวัตถุนิยม (Materialism value)

แนวคิด

ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ ค่านิยมของสังคมพัฒนามาจากค่านิยมส่วนบุคคล เมื่อบุคคลจำนวนมากมีค่านิยมต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสภาพการณ์ใดเหมือนกัน ค่านิยมนั้นก็กลายเป็นค่านิยมของสังคมไปโดยปริยาย ค่านิยมจึงถูกนำมาศึกษาในหลายสาขาวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาสังคมศาสตร์ เนื่องจากค่านิยมเปรียบเหมือนแผนผังความคิดของมนุษย์ที่จะนำไปสู่การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การศึกษาจะทำให้เข้าใจถึง

แรงจูงใจและพฤติกรรมของมนุษย์ ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคมและมีความสัมพันธ์กับสังคม (วิลเลียมส์ เสรีตระกูล. 2553: 10-11) ค่านิยมหมายถึงสิ่งที่คนเรายึดถือประจำใจที่ใช้ช่วยในการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยที่สุด ไปจนถึงเรื่องใหญ่ๆ เช่น อุดมการณ์ อุดมคติ ในทางสังคมวิทยากำหนดความหมายของค่านิยมไว้กว้างมาก ถ้ามนุษย์ต้องมีการตัดสินใจเลือกกระทำระหว่างตั้งสองสิ่งขึ้นไป ก็ต้องใช้ค่านิยมเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจทั้งสิ้น การใช้ค่านิยมเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจจะทำให้เกิดอคติและสิ่งที่เลือกมาด้วยการใช้ค่านิยมตัดสิน ไม่จำเป็นจะต้องเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเสมอไป แต่เป็นสิ่งที่ตรงกับความพอใจ ความชอบของตนเอง ค่านิยมจะมีทั้งค่านิยมส่วนตัวแต่ละบุคคลและค่านิยมของสังคม ค่านิยมส่วนตัว ได้แก่ ค่านิยมของแต่ละบุคคลที่ใช้ช่วยในการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ค่านิยมส่วนตัวได้มาจากกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม สำหรับค่านิยมของสังคมก็คือสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมก็กลายเป็นค่านิยมของสังคมนั้น อย่างเช่นค่านิยมของสังคมไทย ได้แก่ การแสดงความเคารพ การให้อภัยลืมนำ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น ค่านิยมก็เป็นที่มาของแบบแผนพฤติกรรมเช่นเดียวกับความเชื่อ ยิ่งในปัจจุบันเนื่องจากเป็นโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ อย่างเช่น อินเทอร์เน็ต สมาร์ทโฟน ทำให้การแพร่ข่าวสารความรู้ การโฆษณาเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวาง จึงทำให้เกิดค่านิยมต่างๆ ตามมาด้วยเช่นกัน เช่น สิทธิมนุษยชน การดูแลสิ่งแวดล้อม ความเท่าเทียมกันของชายหญิง เป็นต้น (เฉลิมมัลย์ ราชภัฏทหารักษ์. 2558: 61) การ์เร็ต (Nguyen. 2003. อ้างอิงจาก Garrett) กล่าวว่าค่านิยมหมายถึงสิ่งต่างๆ ที่บุคคลปรารถนา เมื่อค่านิยมเกิดขึ้นเป็นพฤติกรรมโต้ตอบกับบุคคลหรือสังคมใด จะเรียกว่าความต้องการ โดยทั่วไปแล้วค่านิยมเป็นสิ่งที่มาก่อนความต้องการ ค่านิยมเปรียบเสมือนสิ่งที่นำทางให้แก่ความต้องการ บุคคลเกิดความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็เพราะว่าสิ่งนั้นเป็นค่านิยมของเขา บุคคลแต่ละคนกำหนดค่านิยมของตนเองไว้ ซึ่งค่านิยมที่กำหนดไว้นั้นอาจเกิดจากการนึกคิดขึ้นเองหรืออาจหมายถึงใจเอาไว้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ช่วยในการตัดสินใจ เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตตามความพอใจหรือความชอบของบุคคล

วัตถุนิยมนั้นเกิดจากพื้นฐานของค่านิยมที่ให้คุณค่ากับสิ่งนั้นหรือชื่นชอบพอใจในสิ่งนั้นค่านิยมมีหลายประการและการให้คุณค่ากับวัตถุก็เป็นส่วนหนึ่งของค่านิยม เรียกว่า “ค่านิยมแบบวัตถุนิยม” ในทางพุทธศาสนาตามแนวคิดในพระธรรมปิฎก (พระพรหมคุณาภรณ์, 2554: 221) ค่านิยมแบบวัตถุนิยมจะเน้นเรื่องของมนุษย์ที่ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจและความสุขของมนุษย์ขึ้นตรงกับวัตถุจนตกเป็นทาสของวัตถุท่านได้กล่าวว่าคุณค่าโดยทั่วไปตกอยู่ในกระแสของกามคือความหลงระเหิงเพลิดเพลินติดใจอยู่ในรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัสและสิ่งที่ทำให้ชื่นชมสบายใจสุขใจมุ่งแต่จะเสพสุขของอารมณ์ที่มากกระทบตาหูจมูกลิ้นกายมุ่งดำเนินชีวิตทำกิจกรรมต่างๆ เพียงพยายามเพื่อหาสิ่งที่จะมาปรนเปรอบำรุงบำเรอตาหูจมูกลิ้นกายของตนพระพุทธรูปเจ้าทรงสอนว่าการกระทำอย่างนี้ไม่ถูกต้องเพราะทำให้มนุษย์มัวเมาและเป็นทาสของวัตถุไม่พัฒนาตนเองและขัดขวางปิดบังการที่จะเข้าถึงสิ่งที่ดีงามที่สูงขึ้นไปในสมัยใหม่ใช้คำว่ากระแสวัตถุนิยมคือการที่มนุษย์ต้องเอาชีวิตขึ้นตรงกับวัตถุภายนอกในการที่จะมีความสุขในทางพระพุทธศาสนาเรียกสามิสสุ

ขคือความสุขที่เกิดขึ้นโดยอาศัยอามิส (สิ่งของที่จับต้องได้หรือวัตถุ) ซึ่งไม่ควรยินดีกับความสุขอย่างนี้เพราะมีโทษต่อตนเองและสังคมไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาและพ้นทุกข์ได้ ดังเช่นที่ท่านพุทธทาสภิกขุ (อินทวรรณาเชยชินสกุ, 2551: 18; อ้างอิงจาก ท่านพุทธทาสภิกขุ. 2546) ได้แสดงทัศนะที่น่าสนใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของวัตถุนิยมว่าเป็นการให้ความสำคัญสูงสุดแก่วัตถุที่มองเห็นจับต้องได้รู้สึกได้ทางอายตนะ 6 ตาหูลิ้นจมูกกายใจเป็นทาสของอายตนะ 6 ซึ่งชมความสะดวกสบายบุชารสอร่อยทางเนื้อหนังสนองความอยากที่เป็นต้นหากินกามเกียรติและเป็นไปอย่างเกินจำเป็นและย้าว่าวัตถุนิยมเป็นการเรียนรู้การสนองความอยากที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกิเลสต้นหาเป็นความรู้ที่ขาดสติปัญญาตกเป็นทาสของตาหูจมูกลิ้นกายใจโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดีภาพลักษณ์ของวัตถุนิยมลุดินนรกชวนให้ไขว่คว้าถวิลหาความเป็นวัตถุนิยมเกิดขึ้นแต่เนื้อในตนคนเห็นแก่ความสุขทางวัตถุแสวงหาความเสมอภาคในความสุขทางวัตถุที่เป็นไปตามสัญชาตญาณที่ต้องหล่อเลี้ยงกิเลสตามทีต่อมผลิตฮอร์โมนสำแดงอาการตามธรรมชาติเหมือนกันทุกคนทุกเชื้อชาติและได้ให้ความหมายของวัตถุนิยมไว้ 3 นัย (พุทธทาสภิกขุ, 2539 อ้างอิงจาก อินทวรรณเชยชินสกุ, 2551: 51) คือ 1) การลุ่มหลงรสชาติของวัตถุ 2) ความต้องการสะดวกสบายทางกายและ 3) การให้คุณค่าทางวัตถุหรือทางกายมากกว่าจิตใจส่วนค่านิยมแบบวัตถุนิยมตามแนวคิดของริชชีนส์และดอว์สัน (Richins; & Dawson. 1992: 304) อธิบายค่านิยมแบบวัตถุนิยมว่าเป็นกลุ่มความเชื่อเกี่ยวกับความสำคัญของการได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติเชื่อว่าทรัพย์สินสมบัติมีความสำคัญต่อชีวิตของบุคคลจึงกล่าวถึงวัตถุนิยมเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่บุคคลถือเอาการครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นศูนย์กลางของชีวิตบุคคลและการครอบครองวัตถุสิ่งของนี้เป็นปัจจัยสำคัญนำมาสู่ความสุขในชีวิตดังนั้นบุคคลที่มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมสูงจะตัดสินความสำเร็จของตนเองและผู้อื่นจากจำนวนและคุณภาพของวัตถุสิ่งของทีผู้นั้นครอบครองลักษณะของค่านิยมแบบวัตถุนิยมมี 3 องค์ประกอบคือความเป็นศูนย์กลางของชีวิตความสุขในชีวิตและความสำเร็จในชีวิตดังนี้ 1. การได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติเป็นหนทางแห่งความสุข (Acquisition as the pursuit of happiness) ผู้มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมมองว่าทรัพย์สินสมบัติต่างๆเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจและความสุขของชีวิตจึงหาความสุขให้แก่ตนเองโดยการไขว่คว้าทรัพย์สินสมบัติต่างๆมาครอบครอง 2. การมีศูนย์กลางของชีวิตอยู่ที่การได้ครอบครองเป็นเจ้าของทรัพย์สินสมบัติ (Acquisition centrality) ผู้มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมมองว่าการได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินต่างๆเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายของชีวิตใช้วัตถุเป็นเครื่องกำหนดแนวทางและพฤติกรรมกรดำเนินชีวิต และ 3. การตัดสินความสำเร็จในชีวิตจากการได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติ (Possession-defined success) ผู้มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมตัดสินความสำเร็จในชีวิตทั้งของตนเองและของผู้อื่นด้วยจำนวนและคุณภาพของทรัพย์สินที่ได้ครอบครองพิจารณาความมั่งมีทางวัตถุว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในชีวิต แต่ของเบลล์(กูเบศรีสมุทจักร. 2557: 52 อ้างอิงจาก Belk. 1985) ให้นิยามว่าวัตถุนิยมคือการให้ความสำคัญหรือมูลค่าต่อสมบัติและวัตถุต่างๆซึ่งสามารถวัดได้จากสามด้าน คือ 1) ความรู้สึกหวงแหนในสมบัติของตนเองหรือการให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของตนเองครอบครอง 2) ความใจแคบการที่ไม่ชอบการต้องแบ่งปันสิ่งของของตนเองกับผู้อื่นและ 3) ความอิจฉาริษยาเป็นผู้อื่นครอบครองวัตถุสิ่งของทีมากกว่าหรือมีมูลค่ามากกว่าจะเห็นได้ว่าแนวคิดนี้เน้น

การอธิบายลักษณะนิสัยของคนที่มีความเป็นวัตถุนิยมโดยใช้วิธีการวัดระดับของการมีลักษณะนิสัยในสามด้านนี้ ส่วนเดเนกรีและคณะ (Denegri; & et al. 2014: 513) แบ่งวัตถุนิยมเป็น 2 ด้านคือความสำเร็จทางสังคมและความสุขของบุคคล จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ของและเงินทองได้กลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต การเชิดชูแนวคิดวัตถุนิยมที่มากเกินไป ย่อมนำไปสู่การแสวงหาความสุขทางวัตถุอย่างไม่มีที่สิ้นสุดและเป็นการเน้นด้วยว่า “ยิ่งมาก ยิ่งมีความสุข” การดำเนินชีวิตตามแนวคิดวัตถุนิยมจึงเป็นการทำทุกอย่างเพื่อความสุขที่ได้จากวัตถุโดยไม่ได้คำนึงถึงจิตใจ สภาพสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของระบบทุนนิยม ค่านิยมด้านวัตถุได้แพร่กระจายและแทรกซึมเข้าไปในทุกกลุ่มคนและทุกชนชั้น ผสมผสานกลายเป็นพฤติกรรมเลียนแบบกัน ทำให้คนเหล่านี้ติดใจในวังวนของการแข่งขันทางวัตถุนจนกลายเป็นวัฒนธรรมการบริโภคที่สินค้าต่าง ๆ ถูกปั้นแต่งและผลิตขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหรือเยาวชน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากค่านิยมด้านวัตถุอย่างท่วมท้น (ศรัณย์ พิมพ์ทอง. 2557: 14 อ้างอิงจากเสริมเกียรติ วิทิติเวท. 2544)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ค่านิยมแบบวัตถุนิยม หมายถึง ค่านิยมที่บุคคลให้ความสำคัญแก่ทรัพย์สินเงินทองเป็นศูนย์กลางในชีวิต นำไปสู่ความสำเร็จ และมีความสุขความพึงพอใจในชีวิต แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ตามที่ ริชชีนส์และดอร์สัน (Richins; & Dawson. 1992: 304) ได้อธิบายไว้ คือ 1) ความเป็นศูนย์กลางของชีวิตหมายถึงการให้ความสำคัญกับการได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเงินทองและมีศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายของชีวิตอยู่ที่การได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนวนมาก 2) ความสุขในชีวิตหมายถึงการให้ความสำคัญกับการมีเงินทองมาก ๆ และเชื่อว่าการได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ๆ จะทำให้ชีวิตมีความสุข 3) ความสำเร็จในชีวิตหมายถึงการให้ความสำคัญกับทรัพย์สินเงินทองและเชื่อว่าความสำเร็จในชีวิตคนเราวัดได้จากทรัพย์สินเงินทอง

แบบวัดที่นำมาใช้

แบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยม Materialism Values Scale (MVS) ของริชชีนส์และดอร์สัน (Richins; & Dawson. 1992) มีพื้นฐานมาจากพฤติกรรมการบริโภคมี 3 ด้านคือการเป็นศูนย์กลาง (Centrality) ความสำเร็จ (Success) และความสุข (Happy) มีจำนวน 18 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุด จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง ไม่จริงเลยค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 เป็นแบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยมที่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของแมนเกอเบิร์กและบริสทอล (Mangleburg; & Bristol. 1998) พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางบวกกับการเสพติดการซื้อ เช่นเดียวกับงานวิจัยของมิตท์มาร์ (Dittmar. 2005: 467) ศึกษาการซื้อในลักษณะที่ติด-การตรวจสอบตัวแปรเพศ อายุ และค่านิยมทางวัตถุว่าเป็นตัวแปรที่อธิบายได้หรือไม่กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน พบว่า ค่านิยมทางวัตถุสามารถอธิบายการซื้อในลักษณะที่ติดของบุคคลได้เป็นอย่างดี งานวิจัยของมูเวน แฟง และสก๊อทท์ (Mowen; Fang; & Scott. 2009: 1262, 1264) ศึกษาโมเดลสำหรับระบุคุณลักษณะของการติดพนัน

พบว่า ค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางบวกกับการติดการพนันงานวิจัยของลี ชางและเซง (Lee; Chang; Cheng. 2013) พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลต่อการใช้สมาร์ทโฟนแบบย่ำทำหรือเป็นพฤติกรรมซ้ำ ๆ ในลักษณะของการติดงานวิจัยของโรเบิร์ตพูลลิก และแมนอลิส (Roberts; Pullig;&Manolis. 2015: 13) ศึกษาแบบลำดับขั้นของบุคลิกภาพและการติดโทรศัพท์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเท็กซัส จำนวน 346 คน พบว่า ค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการติดโทรศัพท์ งานวิจัยของริชชีนส์และดอว์สัน (อุบลวรรณ ภาวนันท์และคณะ. 2555:372 อ้างอิงจาก Dittmar; & Pepper. 1944.) ได้วัดความเป็นวัตถุนิยมในสามด้านโดยถือว่ามีเป็นกุญแจไปสู่ความสุขและความอยู่ดี ทั้งยังเป็นเครื่องวัดความสำเร็จ ซึ่งค่านิยมที่นิยมวัตถุมีผลต่อทั้งความคิดและความรู้สึก บุคคลที่มีลักษณะวัตถุนิยมจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับส่วนดีของวัตถุเกินความจริง พวกเขาจะประเมินผลดีของวัตถุที่มีต่อจิตใจสูงเกินความจริง นอกจากนี้พวกวัตถุนิยมยังมีความไม่สบายอารมณ์มากกว่าหลังจากซื้อของ พวกที่บ้าวัตถุจะพูดถึงประโยชน์และความเป็นสัญลักษณ์ของสถานะมากกว่าส่วนพวกที่ไม่เป็นวัตถุนิยมจะถือว่าวัตถุนั้นเป็นแค่สัญลักษณ์ของความสัมพันธ์และเป็นเพียงตัวเสริมความสุข จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน

3.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อม

ตัวแปรด้านครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักสำคัญที่สุดของสังคมทำหน้าที่หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกของครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดูให้ความรักความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันพร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกในครอบครัวเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีความพร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มที่และสร้างสรรค์เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นครอบครัวจึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลที่สุดต่อชีวิตของทุกคน (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.2556: ออนไลน์) จากข้อมูลสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ศึกษาสถานการณ์ครอบครัวไทยในช่วงเดือนมกราคม 2552 พบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 11-22 ปี จำนวน 11.4 ล้านคน อยู่ในครอบครัวเดี่ยว (ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงลูกตามลำพัง) มากกว่า 2.5 ล้านครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่าข้อมูลเด็กที่ไม่ได้อยู่อาศัยกับพ่อแม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การที่เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือครอบครัวก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มากกว่าเด็กที่อยู่กับพ่อแม่หรือครอบครัว โดยจากการสำรวจข้อมูลของ Child Watch รายจังหวัด ปี 2550-2551 พบว่าเด็กกลุ่มที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ในทุกระดับการศึกษามีความเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ ความเสี่ยงในการดื่มสุรา ความเสี่ยงในการสูบบุหรี่ ความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น สถานภาพของพ่อแม่เดี่ยวเกี่ยวกับความเชื่อมั่น ความมั่นใจ ภูมิใจและระดับความเครียดพบว่าหนึ่งในสามของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวสูญเสียความมั่นใจความมั่นคงของครอบครัว เกรงว่าตนเองจะเลี้ยงลูกให้มีความสุขไม่ได้

ท้อแท้หมดหวัง ทำให้มีความเครียดสูงขึ้น ส่วนปัญหาที่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเผชิญมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ การหารายได้ให้พอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่มีเวลาเลี้ยงลูก เมื่อสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นทุนทางสังคม มีระบบเครือญาติที่ผูกพันอย่างใกล้ชิด มีความเกื้อกูล ความเอื้ออาทร และการอบรมขัดเกลาบุตรหลานกลับอ่อนแอลง จึงส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวและภายนอกครอบครัวอย่างมากมาย อาทิ พฤติกรรมไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความห่างเหิน (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2553: ออนไลน์) ครอบครัว จึงถือเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอดทางสังคมให้แก่เยาวชน การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในทุกๆ ด้านทั้งทางตรงและทางอ้อมมีอิทธิพลมาสำหรับสมาชิกในครอบครัว (ทรงสิริ วิชิรานนท์และคณะ. 2550: 135) ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นตัวแปรในปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และการสื่อสารภายในครอบครัว

3.2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative parenting)

แนวคิด

การอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กเติบโตและมีพัฒนาการในทุกด้าน การอบรมเลี้ยงดูครอบคลุมถึงการแนะนำสั่งสอนฝึกฝนที่มุ่งให้ประพฤติดี มีระเบียบวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ และการดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง เฉลียวฉลาด และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งก็จะมาจากปัจจัยหลักสำคัญคือพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูนับเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของเด็ก (ศิริกุล อิศรานุรักษ์. 2550: 105)ดวงเดือน พันธุมนาวินอรพินทร์ ชูชมและงามตา วนินทานนท์ (2528: 3) ให้ความหมายการอบรมเลี้ยงดูว่าหมายถึงการที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนการเลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลหรือลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูด้วยกรมวิชาการ (2534: 4) กล่าวถึงครอบครัวว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดตัวเด็กที่สุดและเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นแหล่งเริ่มต้นในการอบรมเลี้ยงดูพ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่จะอบรมเลี้ยงดูบุตรของตนให้มีพัฒนาการในทุกๆ ด้าน สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเติบโตเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศ งามตา วนินทานนท์ (2544: 7) ให้ความหมายการอบรมเลี้ยงดูว่าหมายถึงการที่ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเด็กในชีวิตประจำวันเพื่อเลี้ยงดูและฝึกอบรมลักษณะและพฤติกรรมของเด็กทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ศิริกุล อิศรานุรักษ์และปราณี สุทธิสุขคนธ์. (2550: 106) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่าเป็นการตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งกายและใจ การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การถ่ายทอดวัฒนธรรม ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้ และความคาดหวังของสังคม ตลอดจนการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาที่ดีย่างรอบด้าน คือ กาย ใจ สังคมและสติปัญญา ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กปฏิบัติต่อเด็กทั้งทางคำพูดและการกระทำที่สื่อ

ความหมายทั้งด้านความรู้สึกและอารมณ์ ตลอดจนมีการถ่ายทอดทางสังคมให้แก่เด็ก ส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่รอบด้าน

จุดมุ่งหมายของการอบรมเลี้ยงดูมีหลักใหญ่ๆ 4 ประการ (สมคิด อิศระวัฒน์. 2542: 10-11 อ้างอิงจาก Broom; & Selznic. 1971) คือ 1) การปลูกฝังระเบียบวินัยซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรมในสังคมและการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้บุคคลปฏิบัติตามกฎระเบียบที่สังคมกำหนด 2) การปลูกฝังความคาดหวัง ทกให้ระเบียบวินัยมีคุณค่าและง่ายต่อการปฏิบัติเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ 3) การกำหนดบทบาทในสังคม เป็นการที่บุคคลรู้จักบทบาทของตนเองและแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสมในการสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ถูกต้อง ตามกาลเทศะ และโอกาสต่างๆ กัน 4) การให้เกิดทักษะหรือความชำนาญเฉพาะอย่างที่จะใช้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคมมีการถ่ายทอดการปฏิบัติตามประเพณีโดยการเรียนรู้จากการเลียนแบบปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนทำให้ 2 แบบ คือ 1) การอบรมโดยตรง เป็นการบอกให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม บอกให้รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ อะไรผิด อะไรถูก เป็นการชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติ โดยตรงว่าควรทำอย่างไร 2) การอบรมโดยอ้อมเป็นการอบรมโดยที่ไม่บอกให้ทำโดยตรงอย่างวิธีแรก แต่อาจอยู่ในรูปของการเลือกแบบในสถานการณ์บางอย่างเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในสถานการณ์นั้น จากการศึกษาของไวท์ทิงและเอ็ดเวิร์ด(ศิริกุล อิศรานุรักษ์และปราณี สุทธิสุขนธ์. 2550: 106 อ้างอิงจาก Whiting; & Edwards 1988) สรุปถึงจุดมุ่งหมายของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกซึ่งพบในทุกวัฒนธรรมมี 5 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อให้มีชีวิตรอดโดยการดูแลเกี่ยวกับอาหารสุขภาพ และปกป้องจากภัยอันตรายต่างๆ 2) ให้ความรักและความผูกพัน โดยการขจัดความกลัว ความวิตกกังวลของลูกและส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ 3) ให้การดูแลสุขภาพเบื้องต้น 4) ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมโดยให้ลูกได้เรียนรู้โลกภายนอก ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม และกฎกติกาต่างๆ ของสังคม และ 5) ให้ความรู้โดยการสอนทักษะต่างๆ เพื่อการอยู่รอดและอยู่ในสังคมได้ด้วยดี

สำหรับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูนั้นบอมลินด์(เพ็ญพิไล ฤทธาถณานนท์และคณะ. 2003: 27; ดุลยา จิตตะยโสธร. 2552: 175-176 อ้างอิงจาก Baumrind. 1967,1971) ได้แบ่งองค์ประกอบพฤติกรรมของบิดามารดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรออกเป็น 2 มิติกว้างๆ คือ 1) มิติควบคุมหรือเรียกร้องจากบิดามารดา (Controlling /Demand)คือ การที่บิดามารดากำหนดมาตรฐานสำหรับเด็กและเรียกร้องให้เด็กทำตามมาตรฐานที่บิดามารดาได้กำหนดไว้ ซึ่งบิดามารดาบางคนจะมีมาตรฐานสูง และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติตามมาตรฐานที่ตนกำหนด ในขณะที่บิดามารดาบางคนเรียกร้องให้เด็กทำตามมาตรฐานเพียงเล็กน้อย และไม่พยายามที่จะใช้อิทธิพลในการควบคุมเด็ก และ 2) มิติการตอบสนองความรู้สึกเด็ก (Responsive/Warm) คือ การที่บิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็กตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก ซึ่งบิดามารดาบางคนจะยอมรับ เข้าใจ และตอบสนองความต้องการของเด็กด้วยดี เปิดโอกาสให้เด็กคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ในขณะที่บิดามารดาบางคนเพิกเฉย และปฏิเสธต่อความต้องการของเด็ก บอมลินด์ (Baumrind) ได้ผสมผสาน 2 มิติดังกล่าวและจัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบคือ 1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative

parenting style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะของเด็ก โดยที่บิดามารดาจะอนุญาตให้เด็กมีอิสระตามควรแก่วุฒิภาวะ แต่ในขณะเดียวกันบิดามารดาจะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และกำหนดให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดา กำหนดไว้อย่างมีเหตุผล ถึงแม้บิดามารดาจะมีการเรียกร้องสูง แต่ในขณะเดียวกัน ก็ให้ความรัก ความอบอุ่นและใส่ใจต่อเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลจากเด็ก และสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของครอบครัว 2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (Authoritarian parenting style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดา มีความเข้มงวดเรียกร้องสูง แต่ไม่ตอบสนองความต้องการของเด็กโดยสิ้นเชิง มีการจัดระบบการควบคุมและวางกฎเกณฑ์ให้เด็กปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด โดยมีการอธิบายน้อยมากหรือไม่มีเลย เด็กต้องยอมรับในคำพูดของบิดามารดาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมเสมอ มีการใช้อำนาจควบคุมโดยวิธีบังคับและลงโทษเมื่อเด็กไม่ทำตามความคาดหวังของบิดามารดา บิดามารดามักห่างเหินและปฏิเสธเด็ก 3) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (Permissive parenting style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ตามการตัดสินใจของเด็กโดยไม่มีการกำหนดขอบเขต ใช้การลงโทษน้อย ไม่เรียกร้องหรือควบคุมพฤติกรรมเด็ก เด็กสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกและอารมณ์ได้อย่างเปิดเผย บิดามารดาอาจให้คำปรึกษาหรือพยายามใช้เหตุผลกับเด็ก แต่ไม่มีอำนาจในการควบคุมพฤติกรรมของเด็ก บิดามารดาจะให้ความรักความอบอุ่นและตอบสนองความต้องการของเด็กเสมอ ต่อมาแมคโคบีและมาร์ติน (Bee, H. 1995: 247 อ้างอิงจาก Maccoby; & Martin. 1986) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของบอมลินด์และได้เพิ่มเติมรูปแบบการเลี้ยงดูแบบที่ 4 คือ 4) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (Uninvolved parenting style) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่ให้ความสนใจหรือตอบสนองความต้องการของเด็ก ให้การดูแลเอาใจใส่ต่อเด็กน้อยมาก บิดามารดากลุ่มนี้จะเพิกเฉยต่อเด็กพอๆ กับไม่เรียกร้องหรือวางแผนมาตรฐานพฤติกรรมใดๆ ให้เด็กปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดามารดาปฏิเสธเด็กแต่แรก หรือหมกมุ่นอยู่กับปัญหา และความกดดันในชีวิตประจำวันจนไม่มีเวลาเอาใจใส่เด็ก

จากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบตามแนวคิดของบอมลินด์ (Baumrind) จัดเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีผู้สนใจนำไปศึกษากันมากมาย จากการประมวลงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของบอมลินด์ (Diana Baumrind's Parenting Style) ของดูลยา จิตตะยโสธร (2552: 173) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพ สามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีความสามารถในการปรับตัว มีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม และมีความสามารถในการกำกับตนเองคือการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปในการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยของดุชฎี โยเหลา (2537: 97) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแบบรักสนับสนุน แบบประชาธิปไตย และแบบใช้เหตุผล เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ให้ผลดีกับบุคลิกภาพ ลักษณะทางสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา เมื่อพิจารณานิยามที่ใช้ในการวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบข้างต้นจะใช้นิยามที่คาบเกี่ยวกันถึง 2 มิติของการอบรมเลี้ยงดูคือ มิติที่หนึ่ง (อบอุ่น-ปฏิเสธ) และมิติที่สอง (เสรีภาพ-ควบคุม) พบว่า

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนอยู่ในมิติที่หนึ่ง (อบอุ่น) ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลอยู่ในมิติที่สอง (เสรีภาพ) และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยรวมอยู่ในการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองมิติ (อบอุ่น-เสรีภาพ) ในทางปฏิบัติผู้ปกครองจึงควรอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยให้ความรักความอบอุ่นในขณะเดียวกันก็มีเหตุผลยอมรับความคิดเห็นของเด็ก มีความสม่ำเสมอในบทบาทของตนเองในการให้รางวัลและการลงโทษ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพที่สุด เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาสนับสนุนให้เด็กมีอิสระตามควร มีการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดากำหนดให้ได้อย่างมีเหตุผล บิดามารดาความรักความอบอุ่นและใส่ใจต่อเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลจากเด็ก และสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของครอบครัว

การวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

ในการวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัด Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (PSDQ) ของโรบินสันโอลเซนและฮาร์ท (Robinson; Olsen; & Hart. 2001) ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของ Baumrind, D. (1971) เป็นฉบับที่ปรับปรุงแล้ว มีจำนวน 15 ข้อ เป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ จาก จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ไม่แน่ใจ บ่อย ค่อนข้างบ่อย บางครั้ง นานๆ ครั้ง ไม่เคยเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,377 คน ซึ่งปรับจากแบบวัดเดิมที่มีจำนวน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,251 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของไซมอนและคอนเกอร์ (Simon; & Conger. 2007: 212) ศึกษาความสัมพันธ์ของการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันระหว่างบิดากับมารดาที่มีต่อรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและผลที่มีต่อวัยรุ่น โดยเก็บข้อมูลระยะยาวจากกลุ่มตัวอย่าง 415 ครอบครัว พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูบุตรของบิดาและมารดาส่วนใหญ่สอดคล้องกัน และยังพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะให้ผลทางบวกต่อวัยรุ่นมากที่สุด และจะสามารถปกป้องเด็กจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของทาฟาและบิออคโค (Tafa; & Baiocco. 2009: 388c) งานวิจัยของชัคยา คริสทาคิสและฟาร์เลอร์ (Shakya; Christakis; & Fowler. 2012: 1132-1133) ศึกษาอิทธิพลของบิดามารดาที่มีต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น พบว่าเพื่อนที่มีแม่อบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ส่งผลต่อการดื่มสุรา การสูบบุหรี่ และการสูบกัญชาน้อยกว่าเพื่อนที่มีแม่อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยทอดทิ้ง

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ซึ่งเน้นให้ความรัก ความอบอุ่น ให้ความอิสระภายในขอบเขตและตั้งกฎเกณฑ์ที่เป็นเหตุเป็นผลจะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีการรับรู้ความสามารถของตนเองและการกำกับตนเองอย่างงานวิจัยของกรอ์นนิคไรอันและเดซี (Grolnick; Ryan; & Deci. 1991: 508) ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุน ความเป็นอิสระและ

ความเอาใจใส่ของพ่อแม่ที่มีต่อการรับรู้การควบคุมของเด็ก การรับรู้ความสามารถของเด็ก การกำกับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การสนับสนุนความเป็นอิสระและการเอาใจใส่ของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อการกำกับตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเองของลูก เช่นเดียวกับงานวิจัยของสเตอร์จ (Strage. 1998: 17) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวกับการพัฒนาการกำกับตนเองของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง ได้แก่ การมีเป้าหมายการเรียนที่ชัดเจน สามารถจัดการกับเรื่องเรียนได้ มีความสามารถในการบริหารเวลา และมีความเพียรพยายามสูงจะมาจากครอบครัวที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และมีความผูกพันกับพ่อแม่ในลักษณะมั่นคงมีความสามารถในการกำกับตนเอง และงานวิจัยของ วีรนุช วงศ์คงเดช (2547) ศึกษาเจตคติต่อการแสวงหาความช่วยเหลือและการเรียนรู้แบบกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 739 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีการเรียนรู้แบบกำกับตนเองและมีเจตคติทางบวกต่อการแสวงหาความช่วยเหลือสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอีก 3 แบบ นอกจากนี้การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ยังส่งผลต่อการจัดการปัญหาและความเหงาอย่างงานวิจัยของงานวิจัยของนิฮอฟและรุตเกอร์ (Nijhof.; & Rutger.2007) ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการจัดการปัญหาและการแสดงออกเมื่อเป็นโรคคิดถึงบ้านของวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และแบบตามใจจะมีประสบการณ์ในการคิดถึงบ้านโดยมีอาการคิดถึงบ้านรุนแรงกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมและแบบทอดทิ้ง ในขณะที่เดียวกันนักเรียนเหล่านี้ใช้วิธีที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับอารมณ์คิดถึงบ้านได้ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมและแบบทอดทิ้ง และส่งผลต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมอย่างงานวิจัยของแชปลินและจอห์น (Chaplin, L. N.; & John, D. R. 2010: 176, 180) ศึกษาอิทธิพลระหว่างบุคคลที่มีต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมของวัยรุ่น: มุมมองใหม่ที่บทบาทของบิดามารดาและเพื่อน พบว่า การเลี้ยงดูแบบสนับสนุนของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางลบกับค่านิยมแบบวัตถุนิยมของวัยรุ่น รวมทั้งส่งผลต่อเครือข่ายงานวิจัยของคันทาร์ตัน ยอดพิชัย (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับความเครียดของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพมหานครในนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน พบว่า ความผูกพันรักใคร่ สามัคคีในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ความเหงา ค่านิยมแบบวัตถุนิยมและความเครียดในชีวิต

3.2.2 การสื่อสารภายในครอบครัว (Family communication)

แนวคิด

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีคิดของแต่ละคน ซึ่งแสดงได้ทั้งท่าทีและคำพูด ถ้าสื่อสารไม่ดีก็จะทำให้อีกฝ่ายแปลความไม่ดีหรือแปลไม่ได้ ความยุ่งยากก็จะเกิดขึ้น ลักษณะของการสื่อสารที่ไม่ดีคือการสื่อสารที่ไม่ตรงกับสิ่งที่คิดหรือรู้สึก สมาชิกมีความยากลำบากในการที่จะสื่อสารให้ผู้อื่นทราบถึงความรู้สึกนึกคิดจริงๆ ของตนอย่างเปิดเผย บอกไม่ได้ว่าตนต้องการอะไรหรือรู้สึกอย่างไร การสื่อสารในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในครอบครัว กล่าวได้ว่าบิดามารดาที่พูดคุยกับบุตรอย่างเห็นอกเห็นใจ รับฟังปัญหาของลูกอย่างสม่ำเสมอ เปิดเผยไว้วางใจต่อกัน ให้ความเป็นกันเอง พร้อมทั้งจะช่วยเหลือและเป็นที่ยึดให้แก่บุตร จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดองกัน ซึ่งจะต่างจากบิดามารดาที่ไม่เคยมีเวลาให้กับบุตร มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันน้อย ไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตร จะทำให้เกิดช่องว่างระหว่างบิดามารดากับบุตร เกิดความไม่เข้าใจกันและเกิดทัศนคติทางลบต่อกัน (กัญญา ธัญมัญดา. 2537: 40)

พชนิเชยจรรยาและปทุม ฤกษ์กลาง (2534) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวว่าเป็นโครงสร้างและกระบวนการของการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น สามิภรรยา บิดามารดาบุตร ซึ่งถือเป็นการสื่อสารระดับบุคคลต่อบุคคล วนิตา วงษาพรหม (2551: 27) ได้กล่าวถึงการสื่อสารภายในครอบครัวว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะในแต่ละครอบครัว มีบรรทัดฐาน และแนวทางในการสื่อสารว่าการสื่อสารนั้นๆ มีทิศทางปริมาณ หรือเนื้อหาอย่างไร มีการแปลความหมายของสารในแนวทางเดียวกัน กระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ภายในครอบครัวนี้เป็นข้อตกลงระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป เพอร์สันและสปิตซ์ (Person, J. C.; & Spitz, B. H. 1987) กล่าวถึงการสื่อสารภายในครอบครัวว่า สมาชิกของครอบครัวจะมีการโต้ตอบกันในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์แบบเดิมซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งอาจมีรูปแบบการสื่อสารที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ และการสื่อสารเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสื่อสารในครอบครัวหมายถึงการแสดงออกถึงมุมมอง ความคิดเห็นความเชื่อและความรู้สึกของสมาชิกภายในครอบครัวซึ่งเน้นถึงสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเพียร์สัน (Pearson. 1989: 23) กล่าวถึงการสื่อสารว่ามีทั้งการใช้คำพูด ท่าทาง สายตา น้ำเสียง รวมถึงการสัมผัส การสื่อสารสามารถสร้างความเข้าใจและให้กำลังใจสมาชิกในครอบครัว

ในส่วนของโครงสร้างของการสื่อสารนั้น แมคคอยด์และโอคีฟ (วณิตา วงษาพรหม 2551: 27-28 อ้างอิงจาก McLeod; & O'Keefe. 1972) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของการสื่อสารภายในครอบครัวว่าแบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1) การสื่อสารแบบเน้นสัมพันธภาพ (Socio-oriented communication) คือ เน้นในเรื่องของการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สนับสนุนให้หลีกเลี่ยงและยอมจำนนไม่โต้เถียง ระวังความโกรธความไม่พอใจ หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีลักษณะคล้ายตามกันระหว่างพ่อแม่ลูก การอบรมสั่งสอนเน้นให้ลูกไม่ต่อล้อต่อเถียง รวมทั้งหลีกเลี่ยงความขัดแย้งเพื่อรักษา

ความสัมพันธ์ทั้งภายในครอบครัวและสังคม 2) การสื่อสารแบบเน้นแสดงความคิดเห็น (Concept-oriented communication) คือ เน้นในเรื่องความมีเหตุผล มีความรู้ความสามารถ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเปิดเผย ส่งเสริมให้รับมือกับความแตกต่างภายในสังคม กระตุ้นให้แสดงออกถึงความคิดเห็น แม้จะไม่ตรงกับผู้อื่น และเป็นส่วนหนึ่งของการแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน จากแนวคิดนี้อธิบายการสื่อสารภายในครอบครัวทั้ง 2 มิติได้ว่าครอบครัวแบบเน้นสัมพันธภาพจะเน้นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันภายในครอบครัวมากกว่าเรื่องภายนอก ส่วนครอบครัวแบบเน้นแสดงความคิดเห็นจะเน้นสัมพันธ์กับสังคมภายนอกมากกว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัว แต่อย่างไรก็ตามการสื่อสารภายในครอบครัวยังมีผลกระทบต่อทั้งการสื่อสารภายในครอบครัวและวิธีที่บุคคลเผชิญกับสถานการณ์ภายนอกครอบครัวด้วยเช่นกัน (วนิดา วงษาพรหม 2551: 28 อ้างอิงจาก Rubin; Palmgreen; & Sypher. 1994) ต่อมาเอสวาร่า(วนิดา วงษาพรหม 2551: 28 อ้างอิงจาก Eswara. 1974) ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงการสื่อสารทั้ง 3 มิติในแง่ของความสัมพันธ์ในครอบครัวว่าการให้ความสำคัญที่แตกต่างกันกับความสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบเน้นสัมพันธภาพและแบบเน้นแสดงความคิดเห็นจะส่งผลให้มีความแตกต่างกันในการพฤติกรรมสื่อสารกับภายนอกครอบครัวเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่มีโครงสร้างเหมือนกัน ดังนี้ 1) การให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์เน้นสัมพันธภาพจะมีเป้าหมายที่จะสอนให้เด็กรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และให้ความเคารพผู้ที่มีอำนาจบุคคลที่ถูกฝึกฝนให้เน้นความสัมพันธ์แบบนี้จะให้ความสำคัญกับแหล่งที่มาของข่าวสารเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคม จะเป็นที่ยอมรับตามผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีอำนาจถูกสั่งสอนให้ตอบสนองโดยไม่ทำทนายพ่อแม่ ไม่ได้เถียงกับผู้อาวุโสกว่าหรือมีประสบการณ์มากกว่า และยอมจำนนต่อเหตุผลนั้นๆ จะถูกสั่งสอนให้รู้ว่าหนทางที่ดีที่สุดที่จะระงับปัญหาคือการหลีกเลี่ยงต่อปัญหานั้นๆ 2) การให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์เน้นแสดงความคิดเห็นจะมีเป้าหมายในการสอนให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจและการแสดงออกของบุคคล เน้นการได้มาซึ่งความรู้ที่ชัดเจน มีความถูกต้องของเนื้อหา มุ่งหาข้อมูลจากทุกๆ ด้าน ค้นหาเหตุผลและการพิสูจน์ ผู้ที่ได้รับการสั่งสอนแบบนี้จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์และการคล้อยตามเพียงเล็กน้อยและได้แบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) แบบปล่อยปละ (Laissez-faire) มีลักษณะยึดถือแบบแผนของสังคมและยึดถือแนวความคิดเป็นหลักต่ำทั้งคู่ คือ ลักษณะครอบครัวไม่มีแบบแผนให้บุตรยึดถือปฏิบัติ เพราะผู้ปกครองสนใจแต่การหาเลี้ยงครอบครัว บุตรจึงมีอิสระเต็มที่และไม่ได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็น 2) แบบปกป้อง (Protective) มีลักษณะยึดถือแบบแผนของสังคมสูงและยึดถือแนวความคิดเป็นหลักต่ำคือ ลักษณะครอบครัวที่บุตรจะต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งของผู้ปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เสนอความคิดเห็นต่างๆ ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในครอบครัว 3) แบบเปิดเสรีทางความคิด (Pluralistic) มีลักษณะยึดถือแบบแผนของสังคมต่ำและยึดถือแนวความคิดเป็นหลักสูง คือ ลักษณะครอบครัวที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ไม่จำเป็นต้องทำตามผู้ปกครอง บุตรจึงกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในครอบครัว 4) แบบเห็นพ้องต้องกัน (Consensual) มีลักษณะยึดถือแบบแผนของสังคมและยึดถือแนวความคิดเป็นหลักสูงทั้งคู่ คือลักษณะของครอบครัวที่ผู้ปกครอง

สนับสนุนให้บุตรแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ แต่ต้องไม่ขัดแย้งกับผู้ปกครองและผู้ปกครองยังเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญของครอบครัว

นอกจากนี้การศึกษาของอลสัน โกรล และทีเซล (Olson; Gorall; & Tiesel. 2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและได้กล่าวถึงกรอบของครอบครัวที่ดีว่าจะประกอบไปด้วย 3 มิติได้แก่ 1) การยึดเหนี่ยวกันระหว่างกันเป็นลักษณะเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันหรือความใกล้ชิดกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว 2) ความยืดหยุ่น เป็นความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในชีวิตที่เปลี่ยนไปเรื่อย และ 3) การสื่อสารภายในครอบครัวที่เป็นการเอื้ออำนวยช่วยพัฒนาให้ครอบครัวเพิ่มความรู้สึกลึกซึ้งกันและการประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา ซึ่งการสื่อสารภายในครอบครัวนี้เป็นกุญแจสำคัญในการสร้างและให้การสนับสนุนครอบครัว มีความสำคัญเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนสองมิติข้างต้น การสื่อสารนี้สามารถก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและสภาพแวดล้อมเป็นไปในทางสนับสนุนกัน แต่หากครอบครัวไม่ค่อยได้ใช้เวลาในการสื่อสารกันก็ส่งผลต่อความเข้าใจอันดีต่อกัน เพราะสภาพแวดล้อมในครอบครัวอาจไม่เปิดกว้างและไม่เปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้แสดงความรู้สึก ความคิดและการพูดคุยในหลายๆ เรื่อง ซึ่งในการสื่อสารภายในครอบครัวนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1) การสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารตามความเป็นจริงและพึงพอใจในการสื่อสารกันในครอบครัว และ 2) การสื่อสารปัญหาต่างๆ ภายในครอบครัวอย่างเช่นความลังเลใจที่จะสื่อสาร รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์กันในทางลบ และการเลือกเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ที่อาจเป็นทางลบมาสื่อสารกันภายในระบบครอบครัว

การวัดการสื่อสารภายในครอบครัว

ในการวัดการสื่อสารภายในครอบครัว งานวิจัยของจุฬาลักษณ์ ประจะเนย (2557) แบบวัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .858 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การสื่อสารภายในครอบครัวแบบสนับสนุนการสนทนาและกับการสื่อสารภายในครอบครัวแบบคล่องตามกันแล้วใช้วิธีการอิงเกณฑ์ของคะแนนรวมแต่ละด้านระหว่าง 15-75 คะแนนแต่ละคนจะมีคะแนนรวมทั้งสองด้านประกอบกันเป็นรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละ แบบปกป้อง แบบเปิดเสรีทางความคิด และแบบเห็นพ้องต้องกัน ผู้วิจัยใช้แบบวัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของของอลสัน (Olson. 2010) มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่งถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของอนินทร์ วาริรัตนกุล (2549) ศึกษาเรื่องความระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว ทศนคติ และพฤติกรรมต่อยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมติดยาเสพติดและวัยรุ่นที่ไม่มีพฤติกรรมติดยาเสพติดในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คนสำหรับการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อยาเสพติดอย่างมี

นัยสำคัญ งานวิจัยชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทัศนคติและพฤติกรรมต่อยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น งานวิจัยของจุฬาลักษณ์ ประจจะเนย์ (2558) ศึกษาแบบการสื่อสารภายในครอบครัว รูปแบบการดำเนินชีวิต รูปแบบความผูกพันภายในครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และการติดเกมของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมติดเกมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของเพลินพิศ จันทศักดิ์ (2541) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของพฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวกับสุขภาพจิตของวัยรุ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบางปะกอกวิทยาเขต ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 246 คน พบว่า พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่น โดยที่รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่น ได้แก่ ลักษณะความรู้สึกผิดปกติทางร่างกาย การย่ำคิดย่ำทำ วิตกกังวล กลัวโดยไม่มีเหตุผล ความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น และหวาดระแวง นอกจากนี้งานวิจัยของเซกรินและคณะ (Segrin; & et al. 2012: 119,122) ศึกษาสภาพแวดล้อมของครอบครัวและพฤติกรรมการชมเริงแกล้งผู้อื่นของวัยรุ่นมีอิทธิพลต่อความเหงาของวัยรุ่นในนักศึกษามหาวิทยาลัยทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 111 คน พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางลบกับความเหงาของวัยรุ่น และงานวิจัยของ คันทาร์ตัน ยอดพิชัย (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับความเครียดของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพมหานครในนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน พบว่า การสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ วนิตา วงษาพรหม (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวกับระดับความเครียดของวัยรุ่นในนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 698 คน พบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักเรียน งานวิจัยของนภัสชญา โพประยูร พัชรภรณ์เกษะประกร และมัลลิกา ผลอนันต์ (2557) ศึกษาแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยปละจะมีพฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยแตกต่างจากครอบครัวแบบปกป้อง เปิดเสรีทางความคิด และเห็นพ้องต้องกันอย่างมีนัยสำคัญ จากงานวิจัยที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการสื่อสารภายในครอบครัวส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน ความเหงา และความเครียดในชีวิต

ตัวแปรด้านเพื่อน

ในช่วงเวลาของการเป็นวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง ต้องการการยอมรับจากสังคมและคนใกล้ชิด กลุ่มที่มีอิทธิพลกับวัยนั้นนอกจากพ่อแม่และครอบครัวแล้ว กลุ่มเพื่อนนับว่าเป็นกลุ่มทางสังคมที่มีความสำคัญกับวัยรุ่นอย่างมาก เพื่อนจะมีอิทธิพลกับความรู้สึกนึกคิดรวมถึงสภาวะอารมณ์ มีส่วนชักนำให้เกิดการปฏิบัติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีได้ วัยรุ่นเลือกที่จะเป็น

สมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยไม่มีการตั้งกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ทั้งนี้ต้องเป็นกลุ่มที่มีแนวคิดที่เข้ากันได้ มีบุคลิกภาพ ฐานทางเศรษฐกิจและสังคมไม่แตกต่างกันมาก มีความสนใจ ค่านิยม สติปัญญา และความมุ่งหวังในชีวิตที่คล้ายคลึงกัน กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญต่อชีวิตจิตใจและอนาคตของวัยรุ่นเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น อิทธิพลที่พ่อแม่มีต่อวัยรุ่นก็จะลดน้อยลง ไม่ยอมรับและอาจถูกขัดขวางต่อต้านจากพ่อแม่จนเกิดเป็นช่องว่างระหว่างวัย กลุ่มที่วัยรุ่นคบหาสมาคมด้วยมีอิทธิพลกำหนดลักษณะนิสัยตลอดจนความคิดและค่านิยมของวัยรุ่นเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีจิตใจอ่อนไหวง่าย (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. 2553: 20) ดังนั้น เพื่อนจึงเป็นตัวแปรในปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมจากการได้อยู่ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และการแสดงออกของวัยรุ่น จากกิจกรรมเหมาะสมที่เข้าร่วมกัน

3.2.3 กิจกรรมเหมาะสมที่เข้าร่วมกับเพื่อน (Suitable activities among peer)

วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมาก วัยรุ่นต้องการให้ตนเองเป็นที่นิยม ชมชอบในกลุ่มเพื่อน การมีเพื่อนที่ดีทำให้วัยรุ่นมีผู้ที่คอยร่วมทุกข์ร่วมสุข ปรับทุกข์ชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง อีกทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเติบโตไปสู่ผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ และสังคม กลุ่มเพื่อนจะมีความสำคัญกับวัยรุ่นเป็นอย่างมาก วัยรุ่นจะมีความผูกพันกับเพื่อนมากกว่าวัยอื่นๆ และชอบอยู่กับเพื่อนในวัยเดียวกันมากกว่าอยู่กับสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้การคบเพื่อนของวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้วัยรุ่นรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคม ต่อไปภายหน้าหากวัยรุ่นคบเพื่อนดี มีกิจกรรมเหมาะสม ก็จะเป็นผลดีต่อวัยรุ่น แต่หากวัยรุ่นคบเพื่อนไม่ดี มีความประพฤติกรรมไม่เหมาะสม ก็อาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี (วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. 2553: 45 อ้างอิงจาก พวงรัตน์ เลื่อมสำราญ.2548)

สำหรับกิจกรรมที่วัยรุ่น จะเข้าร่วมกับเพื่อน แบ่งได้เป็น 3 กิจกรรมใหญ่ๆ คือ

- 1) กิจกรรมการเล่นเป็นกิจกรรมที่นิยมเอียงไปในทางสนุกสนานบันเทิง เช่น เกี่ยวกับการเล่นกีฬาหรือเกม การท่องเที่ยว ดูหนัง ฟังดนตรี วิทย์ และทีวี
- 2) กิจกรรมการพูดคุยสนทนา เป็นกิจกรรมที่วัยรุ่นทำร่วมกับเพื่อน ซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดในการพูดคุยสนทนา
- 3) กิจกรรมการกิน เป็นกิจกรรมที่เข้าร่วมกับเพื่อน ซึ่งหากจะให้สมบูรณ์แล้วจะต้องมีการรับประทานอาหารร่วมกัน จากกิจกรรมทั้งสามกลุ่มนี้ วัยรุ่นจะมีการร่วมตัวกันในหมู่เพื่อนที่มีความสนใจอย่างเดียวกัน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2538: 381-382) วัยรุ่นจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อน และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ และมักคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยคล้ายคลึงกัน ลักษณะของเพื่อนวัยเดียวกันจึงมีอิทธิพลให้เกิดการชักจูง และเลียนแบบให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสมก็ได้ เช่น การ ชักชวนกันไปเที่ยวเตร่ เรียนพิเศษ เล่นกีฬาหรือดนตรี สังคมวัยรุ่นเป็นกลุ่มของเพื่อนร่วมวัย วัยรุ่นรู้สึกเป็นสุข ปลอดภัย และสบายใจในการเล่น เที่ยว เรียน กิน นอน ทำงานกับเพื่อนร่วมวัยมากกว่าปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวร่วมกับบุคคลต่างวัย การคบเพื่อนร่วมวัยเป็นพฤติกรรมสังคมที่สำคัญยิ่งต่อจิตใจของวัยรุ่น แต่การคบเพื่อนก็มีทั้งคุณและโทษ เพื่อนอาจเป็นผู้ประคับประคองจิตใจของวัยรุ่นในยามทุกข์ร้อน ชี้แนะสิ่งที่มีประโยชน์ แต่ในทางกลับกันเพื่อนก็อาจชักนำวัยรุ่นไปในทาง

ที่เสื่อมถอย เช่น เกเร ดิถยาเสพติด ล้วนมีสาเหตุสำคัญมาจากการถูกเพื่อนชักจูง ดังนั้นการคบเพื่อนที่ดี ตลอดจนมีกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับเพื่อน ก็จะเป็นการชักจูงไปในทางที่ดี (วันเพ็ญ พิศางค์. 2540: 195-196) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน หมายถึง การที่บุคคลมีเข้าร่วมกิจกรรมเหมาะสมและทำกิจกรรมเหล่านั้นร่วมกับเพื่อน ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมการเล่น การพูดคุยสนทนา และกิจกรรมอื่น ๆ

การวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

ในการวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนรุจิเรศพิชิตานนท์ (2546) ได้พัฒนาแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนซึ่งเป็นการวัดการรายงานของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำกับเพื่อนที่มีความสนใจในสิ่งเดียวกัน ทั้งกิจกรรมการเล่น การพูดคุยสนทนา และกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงเลย จำนวน 10 ข้อ ส่วนงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) ได้สร้างแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน โดยนำแบบวัดของรุจิเรศพิชิตานนท์มาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทที่ศึกษาและมีการสร้างขึ้นใหม่บางข้อ มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .858 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัดการทำกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) โดยนำมาปรับข้อคำถามบางข้อเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงเลย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,248 คน พบว่า พฤติกรรมติดสนทนาออนไลน์ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน งานวิจัยของพรทิพย์ รุ่งนุ้ม (2550) ศึกษาพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนประถมศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นตัวแปรสำคัญอันดับแรกที่ทำนายพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต โดยสภาพแวดล้อมทางสังคมนี้รวมถึงสภาพแวดล้อมจากเพื่อนที่กระตุ้น ส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ต งานวิจัยของกนกรัตน์ แจ่มวิฎกุล (2545) ศึกษาปัจจัยด้านครอบครัวและกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชน พบว่า การเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคบเพื่อน งานวิจัยของรุจิเรศพิชิตานนท์ (2546) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมฉลาดเลือกกินของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่ทำกิจกรรมเหมาะสมร่วมกับเพื่อนมากมีพฤติกรรมฉลาดเลือกกินมากกว่าเพื่อนนักเรียนที่ทำกิจกรรมเหมาะสมร่วมกับเพื่อนน้อย และกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนเป็นปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ที่สำคัญที่สุดในการทำนายพฤติกรรมฉลาดเลือกกิน จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่ากิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน

3.2 เพศกับการติดสมาร์ทโฟน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าผู้ชายกับผู้หญิงมีความแตกต่างกันโดยที่ผู้ชายมีความเป็นอิสระและให้ความสำคัญกับความสำเร็จ ในขณะที่ผู้หญิงให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อารมณ์ และความรู้สึกมากกว่า (Gilligan. 1982) ลักษณะของผู้หญิงส่วนใหญ่จะช่างพูดช่างคุยและมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายมีแนวโน้มในการพึ่งพาหรือคล้อยตามผู้อื่นได้มากกว่าผู้ชาย (Terman; & Tyler. 1954) นอกจากนี้ยังมีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ไม่เหมือนกัน จึงทำให้ผู้หญิงได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และมีการสื่อสารภายในครอบครัวที่มากกว่าผู้ชาย รวมทั้งการรวมกลุ่มกัน去做สิ่งต่างๆ มากกว่าผู้ชายที่มีอารมณ์มั่นคง หนักแน่น มั่นใจตนเอง กล้าเสี่ยง และชอบความท้าทาย (Terman; & Tyler. 1954) ในเรื่องของการใช้สมาร์ทโฟนลีและคณะ (Lee. & et al. 2014) กล่าวว่าผู้หญิงจะใช้เวลาในการคุยโทรศัพท์นานกว่าผู้ชาย ทั้งการพูดคุยกับเพื่อน ลูกค้า หรือพวกรายของตามโทรศัพท์ ทั้งนี้ความแตกต่างกันในการใช้อินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟนระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงพบว่าผู้หญิงมีแนวโน้มจะใช้สมาร์ทโฟนเพื่อการสื่อสารพูดคุยหรือรักษาสัมพันธ์ทางสังคมออนไลน์ในขณะที่ผู้ชายมักใช้สมาร์ทโฟนในการเล่นเกมนหรือการพนัน (Bolle. 2014: 20 อ้างอิงจาก Duggan; & Brenner. 2012) งานวิจัยของม็อคและคณะ (Mok; & et al. 2014: 817) ศึกษาการวิเคราะห์โมเดลการติดอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเกาหลี จำนวน 448 คน พบว่า ผู้ชายจะติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงแต่ติดสมาร์ทโฟนมากกว่าผู้ชาย สอดคล้องกับพาร์คและลี (Park; & Lee. 2014: 100) ที่ผู้หญิงจะมีแนวโน้มการตอบสนองต่อการติดสมาร์ทโฟนสูงกว่าผู้ชาย แต่ในการศึกษาของฮอลล์และพาร์สันส์ (Hall; & Parsons. 2001) ไม่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับการติดสมาร์ทโฟน เช่นเดียวกับงานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen; & et al. 2015: 411) ศึกษาโมเดลพฤติกรรมเคยชินและพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟน: บทบาทของประเภทการใช้สมาร์ทโฟน ความฉลาดทางอารมณ์ ความเครียดทางสังคม การกำกับตนเอง อายุและเพศ ของผู้ตอบ 386 คนพบว่า เพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมการติดสมาร์ทโฟนจากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่าเพศมีผลต่อการติดสมาร์ทโฟน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า นักศึกษาเพศชายกับนักศึกษาหญิงจะมีรูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

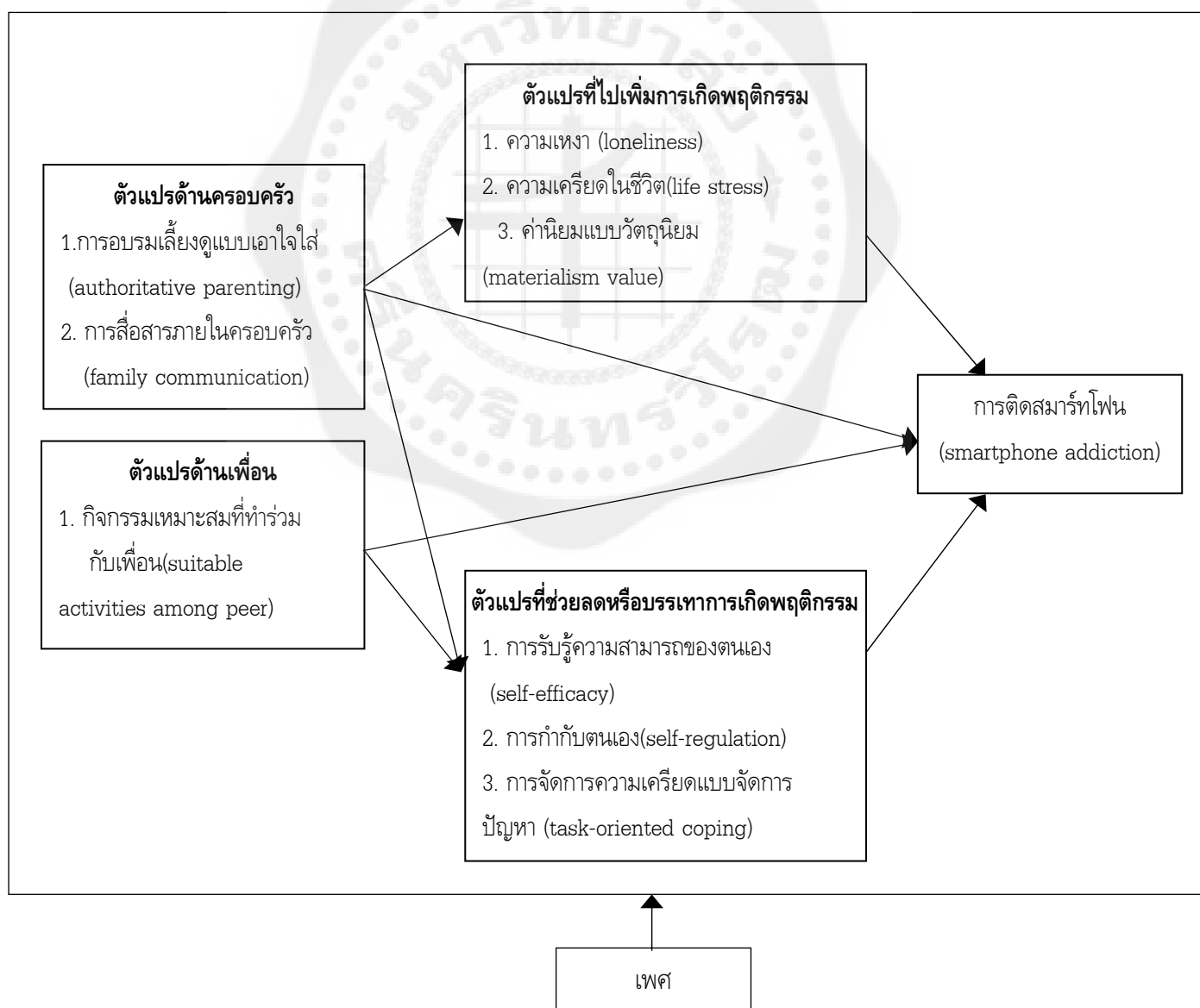
ในการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้แนวคิดกายจิตสังคม (Biopsychosocial) มาอธิบายถึงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนว่าเกิดจากหลายปัจจัยรวมกัน ครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกาย (Biological) ปัจจัยทางจิต (Psychological) และปัจจัยทางสังคม (Social environment) ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการอธิบายถึงการติดพฤติกรรม ซึ่งกล่าวได้ว่าปัจจัยทางร่างกายและปัจจัยทางจิต

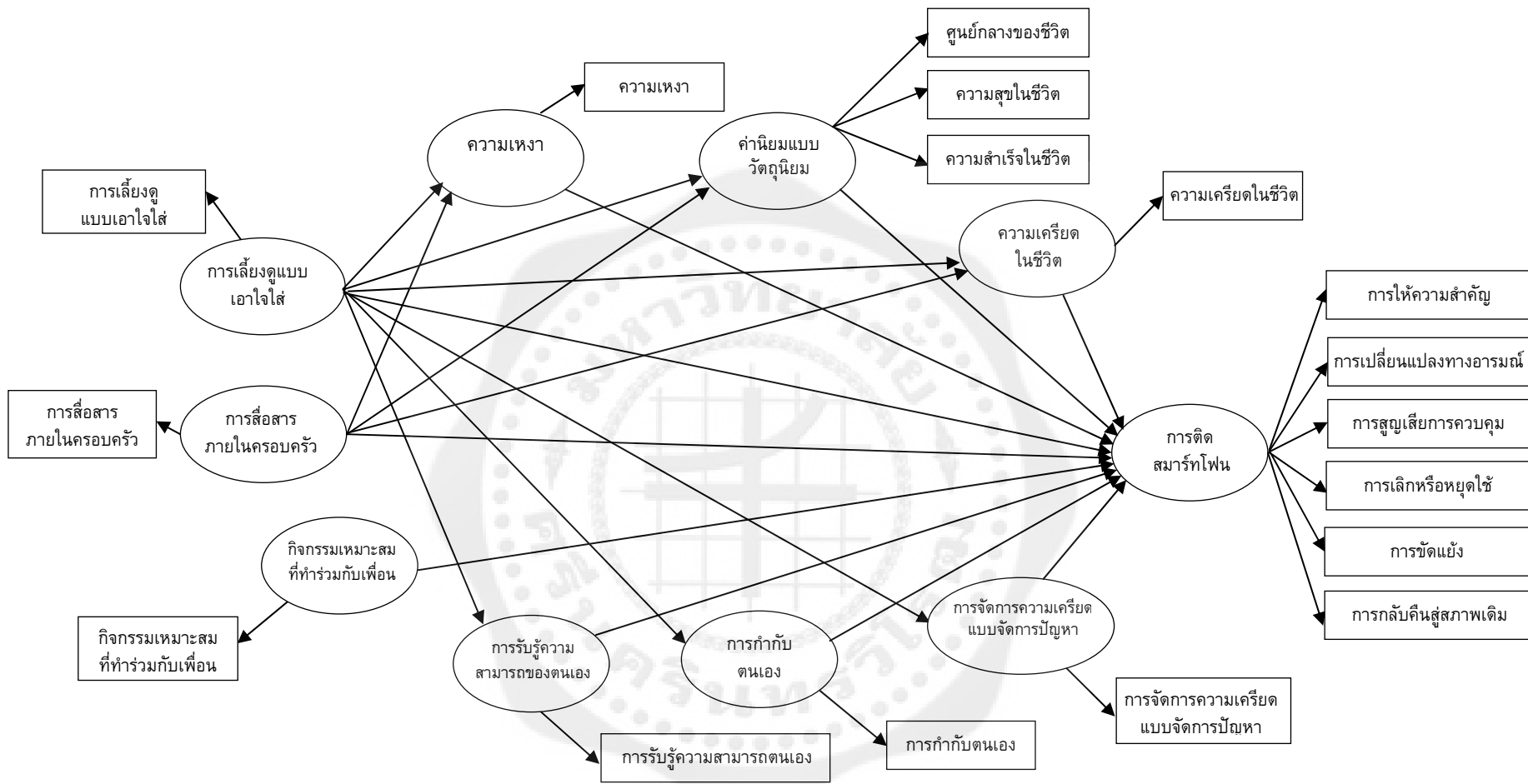
รวมกันเป็นปัจจัยจากภายในตัวบุคคล และปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยจากสภาพแวดล้อม (Griffiths, 2005: 195) ซึ่งในแต่ละปัจจัยจะประกอบไปด้วยตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยภายในบุคคล ประกอบด้วย ตัวแปรที่ช่วยลดหรือบรรเทาการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง และการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา และตัวแปรที่ไปเพิ่มการเกิดพฤติกรรม ได้แก่ ความเหงา ความเครียดในชีวิต และค่านิยมแบบวัตถุนิยม

2. ปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสื่อสารภายในครอบครัว และตัวแปรด้านเพื่อน ได้แก่ กิจกรรมที่เหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

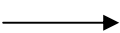
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองสมมติฐานการวิจัย

สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย

	แทน	ตัวแปรแฝง
	แทน	ตัวแปรสังเกต
	แทน	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยหัวลูกศรจะแสดงทิศทางของอิทธิพล

6. สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยและแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยของการเสพติดสมาร์ทโฟน ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. แบบจำลองสมมติฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีสมมติฐานย่อยตามเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรต่างๆดังนี้

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ความเหงา ค่านิยมแบบวัตถุนิยม ความเครียดในชีวิต และการติดสมาร์ทโฟน

1.2 การสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อความเหงา ค่านิยมแบบวัตถุนิยม ความเครียดในชีวิต และการติดสมาร์ทโฟน

1.3 กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.4 การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.5 การกำกับตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.6 การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหามีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.7 ความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.8 ค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.9 ความเครียดในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

2. แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน

3. ค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงเชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในแต่ขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 35 มหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2559: ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานครจำนวน 16 มหาวิทยาลัย รวม1,000 คน

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุแบบมีตัวแปรแฝง (Causal structural models with latent variable) จึงต้องกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังกล่าวนี้ต้องใช้วิธีการประมาณค่าแบบไลค์ลิสต์สูงสุด (Maximum likelihood) เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย มีความคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพและเป็นอิสระจากมาตรวัดและใช้ได้ดีในกรณีที่มีการแจกแจงของตัวแปรเป็นโค้งปกติ (Bollen. 1989:108) แต่หากการแจกแจงของประชากรไม่เป็นโค้งปกติหลายตัว การใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่จะทำให้การประมาณค่าพารามิเตอร์ของประชากรมีความคงเส้นคงวาเช่นกัน ทั้งนี้วิธีการประมาณค่าแบบไลค์ลิสต์สูงสุดจะได้ผลดีเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่กว่า 500 คน (Tabachnick; & Fidell. 2013: 719 อ้างอิงจาก Hu; & et al. 1992) สอดคล้องกับที่แฮร์และคณะ (Hair.; & et al. 2010: 662) ได้เสนอกกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดในกรณีที่มีจำนวนตัวแปรแฝงมาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดจำนวน 500 คน อย่างไรก็ตาม โบลเลน (Bollen. 1989: 268) เสนอแนะว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างควรพิจารณาควบคู่ไปกับจำนวนพารามิเตอร์อิสระที่ต้องการประมาณค่า ถ้ามีจำนวนมากควรจะต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนของซุเมคเคอร์และ

โลแมกซ์ (Schumacker; & Lomax. 2010: 42. อ้างอิงจาก Costello; & Osborne.2005) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรสังเกตเป็น 20 คน ต่อ 1 ตัวแปรสังเกต

จากเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนที่เหมาะสมสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งควรมีอย่างน้อย 500 คน เพื่อให้มีปริมาณมากพอในการวิเคราะห์ข้อมูลและทำให้ผลการวิเคราะห์มีความคงเส้นคงวาและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีการแบ่งกลุ่มสำหรับการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้กำหนดให้แต่ละกลุ่มมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ดังนั้นนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีจำนวน 1,000 คน

สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (two-stage random sampling) ดังนี้

1. ขั้นแรก สุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามประเภทมหาวิทยาลัยซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยของรัฐ (มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) จำนวน 19 มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 16 มหาวิทยาลัย แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในจำนวนเท่ากัน ได้มหาวิทยาลัยมาจำนวน 16 มหาวิทยาลัย

2. ขั้นที่สอง สุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กับนักศึกษาที่ใช้สมาร์ทโฟนอย่างน้อยมหาวิทยาลัยละ 65 คน และเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจึงได้มีการแจกแบบสอบถามไปมหาวิทยาลัยละ 90 ชุดเพื่อไว้ชุดเซยแบบสอบถามที่อาจได้คืนมาไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนที่กำหนดไว้	จำนวนที่ใช้ได้จริง
มหาวิทยาลัยของรัฐ		
1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	90	67
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	90	56
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	90	80
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	90	62
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	90	55
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	90	54

ตาราง 1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	จำนวนที่กำหนดไว้	จำนวนที่ใช้ได้จริง
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	90	65
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเอกชน	90	64
9. มหาวิทยาลัยเกริก	90	56
10. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	90	58
11. มหาวิทยาลัยธนบุรี	90	56
12. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	90	72
13. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	90	62
14. มหาวิทยาลัยสยาม	90	65
15. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	90	56
16. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	90	58
รวม	1,440	986

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ความเหงา ความเครียดในชีวิต ค่านิยมแบบวัตถุนิยม การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาและการติดสมาร์ทโฟนมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแบบวัดจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายถึงตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ

2. นำข้อมูลที่ได้มาเป็นกรอบในการสร้างและปรับข้อความในแบบวัดให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3. เสนอแบบวัดฉบับร่างที่ใช้ในการวิจัยต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของนิยามปฏิบัติการและข้อความ

4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

5. นำแบบวัดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขไปทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตเวชศาสตร์ ด้านจิตวิทยา ด้านพฤติกรรมศาสตร์ด้านการศึกษาและด้านวิธีวิทยาการวิจัย พิจารณาเพื่อประเมิน จำนวน 8 ท่านรายละเอียดดังภาคผนวก ข

6. นำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (Rovinelli; & Hambleton. 1976: 13-14) แล้วทำการปรับเรียบ

เรียงภาษาในข้อคำถามตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบวัดมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบวัดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วทำการวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected item-total correlation) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าเป็นบวกและมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์. 2551: 153) ทั้งนี้ผลการตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อจากแบบวัดฉบับทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน และจากแบบวัดฉบับใช้จริงที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 986 คนรายละเอียดดังภาคผนวก ค

8. หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency reliability) ของแบบวัด ด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (สุวิมล ติรภานันท์. 2551: 175) ทั้งนี้ผลการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นจากแบบวัดฉบับทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน และจากแบบวัดฉบับใช้จริงที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 986 คน รายละเอียดดังภาคผนวก ค

9. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 986 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของข้อคำถามทุกข้อในแต่ละตัวชี้วัดด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirm factor analysis) ในโปรแกรม LISREL เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเพื่อนำมาวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อไปรายละเอียดดังภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 11 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2- 11 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย การติดสโมราร์ทโฟน การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ความเหงา ความเครียดในชีวิต และค่านิยมแบบวัดถุณนิยมโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สอบแบบสอบถาม

ลักษณะแบบวัด ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี คณะ ยี่ห้อสมาร์ทโฟน ราคา
 สมาร์ทโฟน และการใช้งานสมาร์ทโฟนเพื่อนำผลที่ได้มาใช้วิเคราะห์บรรยายลักษณะของกลุ่ม
 ตัวอย่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ชั้นปี
4. คณะ
5. สมาร์ทโฟนที่ใช้ยี่ห้อ ราคาประมาณ.....
6. การใช้งานสมาร์ทโฟน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ใช้คุยโทรศัพท์ ดูหนัง ฟังเพลง ถ่ายรูป
 - นาฬิกา เล่นเกม ดูแผนที่/เส้นทาง เช็คอีเมล
 - ติดตามข่าวสาร ค้นหาข้อมูล ขายสินค้าออนไลน์
- ซื้อสินค้าออนไลน์
- เล่น social media เช่น Facebook Line Instagram twitter
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. นักศึกษาเคยพยายามจะควบคุมหรือหยุดการใช้สมาร์ทโฟนอย่างต่อเนื่อง
 ครั้งละนาน ๆ หรือไม่ เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 การติดสมาร์ทโฟน

ลักษณะแบบวัด แบบวัดการติดสมาร์ทโฟนนี้ ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นตามลักษณะการ
 ติดพฤติกรรมตามแนวคิดของบราวน์(Alavi; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993;
 Walsh; White; & Young.2008: 79 อ้างอิงจาก Brown. 1997)และลักษณะการติดเทคโนโลยีตาม
 แนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005: 191-197)มี 6 องค์ประกอบคือ การให้ความสำคัญ (Salience)
 การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) การ
 เลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) การขัดแย้ง (Conflict) และการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Relapse) แบบ
 วัดเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่
 จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด
 (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัด
 มากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ติดสมาร์ทโฟนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดการติดสมาร์ทโฟน มีค่าความ
 เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .953 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ระยะห่าง

0.376 – 0.758 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าแบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ และเพิ่มเส้นความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนขององค์ประกอบด้านการให้ความสำคัญ (Salience) กับด้านการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) และด้านการเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) กับการขัดแย้ง (Conflict) ที่มีความสัมพันธ์กันแล้วอาจสะท้อนเรื่องอื่น แต่ทั้งนี้สุดท้ายแล้วความสัมพันธ์กันนั้นสะท้อนถึงการติดสมาร์ทโฟนร่วมกัน จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1498.89$, $df = 244$, $p = 0.000$, $RMSEA = 0.072$, $NNFI = 0.98$, $CFI = 0.98$, และ $SRMR = 0.058$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 24 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.65 – 0.92 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) อยู่ระหว่าง 0.79 – 0.93 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) อยู่ระหว่าง 0.56 – 0.79 และการติดสมาร์ทโฟนประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบคือ การให้ความสำคัญ (Salience) การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ (Mood modification) การสูญเสียการควบคุม (Loss of control) การเลิกหรือหยุดใช้ (Withdrawal) การขัดแย้ง (Conflict) และการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Relapse) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.50 – 0.90 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.84 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.53 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการติดสมาร์ทโฟนมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการติดสมาร์ทโฟน

ตัวอย่างแบบวัดการติดสมาร์ทโฟน

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. สมาร์ทโฟนเป็นของสำคัญอันดับต้นๆ อย่างหนึ่งในชีวิตที่ขาดไม่ได้	1	2	3	4	5	6
2. เวลาใช้สมาร์ทโฟนฉันรู้สึกเพลิดเพลินผ่อนคลาย	1	2	3	4	5	6
3. ฉันใช้สมาร์ทโฟนจนไม่ได้ทำสิ่งอื่นที่ควรจะทำ	1	2	3	4	5	6
4. ถ้าไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟน ฉันจะรู้สึกหงุดหงิด	1	2	3	4	5	6
5. ฉันขัดแย้งกับคนรอบข้างเมื่อถูกตักเตือนถึงการใช้สมาร์ทโฟนที่มากเกินไป	1	2	3	4	5	6
6. ฉันพยายามควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนให้น้อยลง แต่สุดท้ายก็เหมือนเดิมและกลับมาใช้มากขึ้นกว่าเดิม	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ลักษณะแบบวัด แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการรับรู้ในความสามารถของตนเองของเวทนี สุขมาก; อัจฉรี ศิริสุนทร; และประภาพร มีนา. 2545: 36) นำมาปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .885 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.536 – 0.704 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า แบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 17.05$, $df = 5$, $p = 0.0044$, $RMSEA = 0.049$, $NNFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, และ $SRMR = 0.017$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 5 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.79 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.83 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.50 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเอง

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันสามารถทำสิ่งที่ฉันต้องการได้เสมอ	1	2	3	4	5	6
2. ฉันสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นประจำไม่ว่าปัญหานั้นจะมาเป็นรูปแบบไหน	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 4 แบบวัดการกำกับตนเอง

ลักษณะแบบวัด แบบวัดการกำกับตนเองนี้ ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัด Self-Regulation Scale (SRS) ของชาร์เชอร์ดีฮัลและชมิทซ์ (Schwarzer; Diehl; & Schmitz. 1999) นำมาแปลและปรับให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษาเพื่อวัดการกำกับตนเอง มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย(1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการกำกับตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดการกำกับตนเองมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .787 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.372 – 0.572 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าแบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 18.57$, $df = 5$, $p = 0.00231$, $RMSEA = 0.052$, $NNFI = 0.99$, $CFI = 0.99$, และ $SRMR = 0.018$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 5 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.76 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.82 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.48 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการกำกับตนเองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการกำกับตนเอง

ตัวอย่างแบบวัดการกำกับตนเอง

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ถ้าฉันขาดสมาธิจากกิจกรรมที่ทำอยู่ ฉันก็ยังสามารถดึงสติกลับมา เดิมได้อย่างรวดเร็ว	1	2	3	4	5	6
2. ฉันทุ่มเทให้กับเป้าหมายและไม่ยอมให้สิ่งใดมาดึงความสนใจของฉัน ออกไปได้	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 5 แบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

ลักษณะแบบวัด แบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัด Coping Inventory for Stressful Situations (CISS) ของเอนด์เลอร์และปาร์คเกอร์ (Endler; & Parker. 1994: 854) นำมาแปลและปรับเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา เพื่อวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา มีจำนวน 4 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการจัดการความเครียดสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .843 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.612 – 0.724 รายละเอียดดังภาคผนวก คและเนื่องจากตัวแปรนี้มีข้อคำถาม 4 ข้อการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจะทำได้ยาก เมื่อปรับโมเดลจะเกิดปัญหา Justidentification ผู้วิจัยจึงแก้ไขโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันกับโมเดลตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ซึ่งสนับสนุนว่าตัวแปรสองตัวแปรนี้สัมพันธ์กันระดับหนึ่ง แต่มีความสัมพันธ์กันไม่สูงมาก แสดงให้เห็นว่าไม่ได้วัดในตัวแปรเดียวกันและผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าแบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 100.69$, $df = 19$, $p = 0.0000$, $RMSEA = 0.066$, $NNFI = 0.97$, $CFI = 0.99$, และ $SRMR = 0.041$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 3 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.76 – 0.87 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.85 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.64 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

ตัวอย่างแบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันทบทวนวิธีแก้ปัญหาลักษณะเดียวกันกับที่เคยแก้ไขมาก่อน	1	2	3	4	5	6
2. ฉันวิเคราะห์สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหา ก่อนลงมือปฏิบัติ	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 6 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

ลักษณะแบบวัดแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่นี้ ผู้วิจัยปรับมาจากแบบวัด Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (PSDQ) ของโรบินสันและคณะ (Robinson; Olsen; & Hart.: 2001) ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบอมลินด์ (Baumrind, D.1971) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับคือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่สูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่า แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .939 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ อยู่ระหว่าง 0.417 – 0.748 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าแบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 88.40$, $df = 14$, $p = 0.0000$, $RMSEA = 0.073$, $NNFI = 0.98$, $CFI = 0.99$, และ $SRMR = 0.022$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 7 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.44 – 0.82 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.81 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.46 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

ตัวอย่างแบบวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. พ่อแม่ชื่นชมเมื่อฉันทำสิ่งดีๆ	1	2	3	4	5	6
2. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันและส่งเสริมให้ฉันแสดงความคิดเห็น	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 7 แบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว

ลักษณะแบบวัด แบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัดรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวของโอลสัน โกรอลล์และทีเซล (Olson; Gorall; & Tiesel. 2004) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด(6 คะแนน) จนถึงไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการสื่อสารภายในครอบครัวสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่า แบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .922 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ อยู่ระหว่าง 0.376 – 0.807 รายละเอียดดังภาคผนวก คและจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า แบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดล โดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 88.21$, $df = 14$, $p = 0.0000$, $RMSEA = 0.073$, $NNFI = 0.99$, $CFI = 0.99$, และ $SRMR = 0.058$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 7 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.43 – 0.89 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.86 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.56 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัวมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัว

ตัวอย่างแบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. สมาชิกภายในครอบครัวเป็นผู้ฟังที่ดี	1	2	3	4	5	6
2. สมาชิกภายในครอบครัวสามารถถามไถ่ถึงสิ่งที่แต่ละคนต้องการ	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 8 แบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

ลักษณะแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัดการทำกิจกรรมที่เหมาะสมระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของวิลัยลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) นำมาปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ทำกิจกรรมเหมาะสมร่วมกับเพื่อนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่า แบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .833 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.424 – 0.704 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า แบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 31.56$, $df = 5$, $p = 0.0000$, $RMSEA = 0.073$, $NNFI = 0.97$, $CFI = 0.99$, และ $SRMR = 0.026$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 5 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.50 – 0.86 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.81 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.48 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

ตัวอย่างแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ☐ หรือ ☒ ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันและเพื่อนๆ ช่วยกันติวหนังสือสำหรับการสอบ	1	2	3	4	5	6
2. ฉันและเพื่อนๆชวนกันทำงานที่อาจารย์มอบหมาย	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 9 แบบวัดความเหงา

ลักษณะแบบวัด แบบวัดความเหงาที่ ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัด short-form UCLA Loneliness Scale: ULS-8 ของเฮย์และดีมีทเทโอ(Hays; & DiMatteo. 1987) ซึ่งปรับมาจาก The Revised UCLA Loneliness Scale ของ Russel; Peplau; & Ferguson (1980) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 8 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6ระดับ คือ บ่อยมาก บ่อย ค่อนข้างบ่อย บางครั้ง นานๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน บ่อยมาก (6 คะแนน) จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเหงาสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดความเหงามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .813 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.212 – 0.777 รายละเอียดดังภาคผนวก คและจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า แบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1.93$, $df = 2$, $p = 0.3819$, $RMSEA = 0.000$, $NNFI = 1.00$, $CFI = 1.00$, และ $SRMR = 0.0039$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 4 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.81 - 0.94 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.77 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.93 รายละเอียดดังภาคผนวก งแสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรความเหงามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรความเหงา

ตัวอย่างแบบวัดความเหงา

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่านักศึกษาคิดหรือรู้สึก ตามข้อความต่อไปนี้บ่อยแค่ไหน	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย O หรือ X ที่ตัวเลข					
	ไม่เคย เลย	นาน ๆ ครั้ง	บาง ครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บ่อย	บ่อย มาก
1. ฉันรู้สึกเหมือนถูกทิ้งให้อยู่คนเดียว	1	2	3	4	5	6
2. ฉันรู้สึกไม่มีใคร ทั้ง ๆ ที่มีคนมากมายรอบตัวฉัน	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 10 แบบวัดความเครียดในชีวิต

ลักษณะแบบวัด แบบวัดความเครียดในชีวิตนี้ ผู้วิจัยได้ปรับมาจากแบบวัด Thai version of Perceived Stress Scale (T-PSS-10) ของณททัย วงศ์ปการันย์และทินกร วงศ์ปการันย์ (Wongpakaran, N.; & Wongpakaran, T.2001)ซึ่งแปลมาจากแบบวัด Perceived Stress Scale (PSS) ของโคเฮน คามาร์คและเมอร์เมลสไตน์ (Cohen; Kamarck; & Mermelstein.1983: 394) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือ บ่อยมาก บ่อย ค่อนข้างบ่อย บางครั้ง นานๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน บ่อยมาก (6 คะแนน)จนถึงไม่เคยเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเครียดในชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่า แบบวัดความเครียดในชีวิตมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .797 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.337 – 0.525 รายละเอียดดังภาคผนวก ค และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าแบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 3.33$, $df = 2$, $p = 0.1890$, $RMSEA = 0.026$, $NNFI = 1.00$, $CFI = 1.00$, และ $SRMR = 0.0099$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 4 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.52 – 0.78 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR)เท่ากับ 0.80 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE)เท่ากับ 0.50 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรความเครียดในชีวิตมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรความเครียดในชีวิต

ตัวอย่างแบบวัดความเครียดในชีวิต

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่า ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา นักศึกษาคิดหรือรู้สึกตามข้อความต่อไปนี้บ่อยแค่ไหน	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ☐ หรือ ☒ ที่ตัวเลข					
	ไม่เคย เลย	นาน ๆ ครั้ง	บาง ครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บ่อย	บ่อย มาก
1. กระสับกระส่ายและตึงเครียด	1	2	3	4	5	6
2. ปัญหาต่าง ๆ ทับถมมากขึ้นจนฉันไม่สามารถแก้ไขได้หมด	1	2	3	4	5	6

ตอนที่ 11 แบบวัดค่านิยมแบบวัดคุณนิยม

ลักษณะแบบวัด แบบวัดค่านิยมแบบวัดวัตถุนิยมนี้ ผู้วิจัยปรับมาจากแบบวัด Materialism Values Scale (MVS) ของริชชีนส์และดอว์สัน (Richins; & Dawson. 1992) เพื่อวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยม 3 ด้าน คือ ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต (Centrality) ความสุขในชีวิต (Happy) และความสำเร็จในชีวิต (Success) นำมาแปลและปรับข้อความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริงค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงไม่จริงไม่จริงเลย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อความทางบวกให้คะแนน จริงที่สุด (6 คะแนน) จนถึง ไม่จริงเลย (1 คะแนน) แต่สำหรับข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้าม

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

คุณภาพเครื่องมือ จากการตรวจสอบพบว่าแบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .843 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.080 – 0.618 รายละเอียดดังภาคผนวก คและจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า แบบจำลองการวัดในขั้นต้นยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ผู้วิจัยจึงทำการปรับโมเดลโดยพิจารณาตัดข้อคำถามบางข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยและเป็นข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นสูงออกทีละข้อ จนทำให้แบบจำลองการวัดนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 189.29$, $df = 32$, $p = 0.0000$, $RMSEA = 0.071$, $NNFI = 0.98$, $CFI = 0.98$, และ $SRMR = 0.035$) โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 10 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.82 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) อยู่ระหว่าง 0.75 – 0.85 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) อยู่ระหว่าง 0.50 – 0.65 และค่านิยมแบบวัตถุนิยมประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้านคือ ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต (Centrality) ความสุขในชีวิต (Happiness) และความสำเร็จในชีวิต (Success) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.77 – 0.93 ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) เท่ากับ 0.89 และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) เท่ากับ 0.73 รายละเอียดดังภาคผนวก ง แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองการวัดตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อคำถามมีความเหมาะสมและเที่ยงตรงในการวัดตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยม

ตัวอย่างแบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยม

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ☐ หรือ ☒ ที่ตัวเลข
--	---

มากน้อยเพียงใด	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันเพลิดเพลินกับการใช้เงินซื้อของต่าง ๆ ที่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์	1	2	3	4	5	6
2. ฉันจะมีความสุขมากกว่านี้ถ้าฉันสามารถซื้อข้าวของต่าง ๆ ได้มากขึ้น	1	2	3	4	5	6
3. ฉันชอบที่จะครอบครองสิ่งใด ๆ ก็อยากเป็นเจ้าของ	1	2	3	4	5	6

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้รับการรับรองด้านจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ (SWUEC/E-018/2560) จากสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ) เมื่อผ่านการอนุมัติแล้วผู้วิจัยได้ทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยได้มีการชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าร่วมการวิจัยหรือสามารถปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้โดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะไม่มีการเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยโดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

ภายหลังได้รับการพิจารณารับรองด้านจริยธรรมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองของความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงอธิการบดีของมหาวิทยาลัยที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทำปฏิญานิพนธ์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยเพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำปฏิญานิพนธ์ในมหาวิทยาลัยเอกชนที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เมื่อได้รับรับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้ไปดำเนินการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness: Sk) ค่าความโด่ง (Kurtosis: Ku) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) เพื่อทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรสังเกตและตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือวัด และการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบมีตัวแปรแฝงเพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของแบบจำลองสมมติฐานเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยในการวิเคราะห์และตรวจสอบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบมีตัวแปรแฝงเพื่อตรวจสอบความกลมกลืนนั้น มีขั้นตอนดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 23-60; Schumacker; & Lomax. 2010: 55-66)

3.1 การกำหนดข้อมูลจำเพาะของแบบจำลอง (Model specification) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรเชิงสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อการติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตและตัวแปรแฝง โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นของรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ว่าความสัมพันธ์ต้องเป็นความสัมพันธ์ทางเดียว (Recursive model) ระหว่างตัวแปรภายนอก (Exogenous variable) และตัวแปรภายใน (Endogenous variable)

3.2 การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของแบบจำลอง (Model identification) ผู้วิจัยใช้เงื่อนไขกฎ (t-rule) นั่นคือ จำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าจะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-แปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง และกฎความสัมพันธ์ทางเดียว (recursive model)

3.3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง (Model estimation) ผู้วิจัยใช้การประเมินค่าโดยใช้วิธี ML (Maximum Likelihood) ซึ่งเป็นวิธีที่แพร่หลายที่สุด เนื่องจากมีความคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพ และเป็นอิสระจากมาตรวัด

4. การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง (Goodness-of-fit measure) เพื่อศึกษาภาพรวมของแบบจำลองว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพียงใด ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติที่จะตรวจสอบ (Kline. 2005: 137-145; Hair; et al. 2006: 666-669; Schumacker; & Lomax. 2010: 76) ดังนี้

4.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistics: χ^2) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใดแสดงว่าข้อมูลแบบจำลองลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่ค่าไค-สแควร์เองก็มีความอ่อนไหวในเรื่องของขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ เมื่อขนาดกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ค่าไค-สแควร์ก็

จะมีค่าสูง ส่งผลให้ค่าไค-สแควร์มีนัยสำคัญได้ทั้งที่แบบจำลองที่ตรวจสอบมีความกลมกลืนกับข้อมูลในการพิจารณาความกลมกลืนของแบบจำลองจึงควรพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืนหลาย ๆ ดัชนีร่วมกันส่วนค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) ควรมีค่าน้อยกว่า 3 หรือไม่เกิน 5

4.2 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่กลมกลืนของแบบจำลองที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของประชากร ดังนั้นแบบจำลองที่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างยิ่งเข้าใกล้ศูนย์ แต่อย่างไรก็ตามค่าที่ใช้ได้และถือว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยทั่วไปไม่ควรเกินกว่า 0.08

4.3 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual: SRMR) เป็นค่าเฉลี่ยของส่วนที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบค่าความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างกับค่าที่ประมาณจากค่าพารามิเตอร์ ถ้ามีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก แต่อย่างไรก็ตามค่าที่ใช้ได้และถือว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยทั่วไปไม่ควรเกิน 0.08

4.4 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับค่าองศาอิสระของแบบจำลองที่ทดสอบ (Non-Normed Fit Index: NNFI) มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Tucker-Lewis Index: TLI ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 แต่ค่าที่ได้สูงกว่า 0.90 ถือว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.5 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) เป็นค่าดัชนีที่มีจากฐานของค่าไค-สแควร์ที่มีการแจกแจงแบบ Noncentrality มีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 ยิ่งเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนดีกว่าแบบจำลองฐาน เกณฑ์ที่นิยมใช้คือไม่ต่ำกว่า 0.90

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ในการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปได้ตามตาราง 2

ตาราง 2 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลอง

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา
ค่าไค-สแควร์ (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$)
χ^2/df	น้อยกว่า 5
RMSEA	น้อยกว่า .08
SRMR	น้อยกว่า .08
NNFI	มากกว่า .90
CFI	มากกว่า .90

ในกรณีที่แบบจำลองยังไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก็จะมีการปรับแบบจำลองโดยพิจารณาจากดัชนีการปรับ (Modification indices: MI) ที่เป็นผลจากการวิเคราะห์

ข้อมูล ร่วมกับการพิจารณาความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้ตามแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลอง (Invariance tests) โดยเปรียบเทียบกลุ่มพหุเพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษามีชั้นตอนดังนี้ (Bollen. 1989: 355-369; นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542: 238-245)

5.1 ทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของการทดสอบทุกกลุ่มเป็นภาพรวม ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนรวม (overall goodness of fit indices) จะได้มาจากดัชนีวัดระดับความกลมกลืนจากกลุ่มแต่ละกลุ่มรวมกัน ถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ได้ค่าไค-สแควร์รวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือสัดส่วนของค่าไค-สแควร์กับค่าองศาความอิสระตั้งกล่าวไม่เกิน 5.00 แสดงว่าแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนสามารถใช้ได้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครทั้งในกลุ่มนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นอกจากการพิจารณาตีความหมายจากค่าไค-สแควร์รวมแล้วยังมีค่าสถิติที่เป็นดัชนีวัดความกลมกลืนของโมเดลนำมาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งได้แก่ RMSEA SRMRNNFI และ CFI ตามที่ได้สรุปไว้ในตาราง 2

5.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝง โดยเป็นการทดสอบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแฝงมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มหรือไม่จากนั้นพิจารณาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรของนักศึกษาสองกลุ่มที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครและเปรียบเทียบโครงสร้าง
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง โดย
ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ทั้งนี้ในการนำเสนอข้อมูลเพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้
ในการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนด
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 3 สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ

สัญลักษณ์	ความหมาย
n	จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง
M	ค่าเฉลี่ย(Mean)
SD	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sk	ความเบ้ (Skewness)
Ku	ความโด่ง (Kurtosis)
SE	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
AVE	ค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted)
CR	ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Construct Reliability)
TE	อิทธิพลรวม (Total Effect)
IE	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)
DE	อิทธิพลทางตรง (Direct Effect)
R ²	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (Squared multiple correlation)

ตาราง 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	แทน
χ^2	ค่าสถิติไค-สแควร์(Chi-square)
p	ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ
df	องศาอิสระ
$\Delta\chi^2$	ความแตกต่างค่าไค-สแควร์(Chi-square)
Δdf	ความแตกต่างค่าองศาอิสระ
RMSEA	ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root mean square error of approximation)
NNFI	ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับค่าองศาอิสระของโมเดลที่ทดสอบ (Non-norm fit index)
CFI	ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index)
SRMR	ค่าเฉลี่ยของเศษที่เหลือจากการเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างกับค่าที่ประมาณจากค่าพารามิเตอร์ (Standard root mean square residual)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครจำนวน 986 คน โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	ชาย (n = 421)		หญิง (n = 565)		รวม (n = 986)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทมหาวิทยาลัย						
มหาวิทยาลัยของรัฐ	227	53.9	276	48.8	503	51
มหาวิทยาลัยเอกชน	194	46.1	289	51.2	483	49

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ชาย (n = 421)		หญิง (n = 565)		รวม (n = 986)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
18	11	2.6	23	4.1	34	3.4
19	112	26.6	134	23.7	246	24.9
20	134	31.8	184	32.6	318	32.3
21	71	16.9	108	19.1	179	18.2
22	48	11.4	66	11.7	114	11.6
23	23	5.5	32	5.7	55	5.6
24	22	5.2	18	3.2	40	4.0
ชั้นปี						
ปี 1	161	38.2	185	32.7	346	35.1
ปี 2	128	30.4	192	34.0	320	32.5
ปี 3	83	19.7	123	21.8	206	20.9
ปี 4	44	10.5	57	10.1	101	10.2
ปี 5	4	1.0	5	0.9	9	0.9
ปี 6	1	0.2	3	0.5	4	0.4
คณะ (กลุ่มสาขาวิชา)						
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	126	29.92	170	30.08	296	30.02
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	20	4.76	45	7.97	65	6.59
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	174	41.33	253	44.78	427	43.31
ศึกษาศาสตร์	101	23.99	97	17.17	198	20.08
ยี่ห้อสมาร์ทโฟนที่ใช้						
iPhone	232	55.1	305	54.0	537	54.5
Samsung	109	25.9	141	25.0	250	25.4
อื่นๆ	77	18.3	113	20.6	190	19.2
ไม่ระบุ	3	0.7	6	0.4	9	0.9

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ชาย (n = 421)		หญิง (n = 565)		รวม (n = 986)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราคาสมาร์ตโฟน						
ไม่เกิน 10,000 บาท	115	27.3	173	30.6	288	29.2
10,001–20,000 บาท	141	33.5	148	26.2	289	29.3
20,001 บาทขึ้นไป	115	27.3	177	31.3	292	29.6
ไม่ระบุ	50	11.9	67	11.9	117	11.9
การใช้งาน*						
ใช้พูดคุย	399	94.8	537	95.0	936	94.9
ดูหนัง	330	78.4	477	84.4	807	81.8
ฟังเพลง	384	91.2	524	92.7	908	92.1
ถ่ายรูป	363	86.2	527	93.3	890	90.3
นาฬิกา	294	69.8	423	74.9	717	72.7
เล่นเกม	350	83.1	415	73.5	764	77.5
ดูแผนที่/ดูเส้นทาง	287	68.2	400	70.8	687	69.7
เช็คอีเมลล์	240	57.0	349	61.8	589	59.7
ติดตามข่าวสาร	256	60.8	345	61.1	601	463
ค้นหาข้อมูลต่าง ๆ	308	73.2	437	77.3	745	75.6
ขายสินค้าออนไลน์	94	22.3	136	24.1	230	23.3
ซื้อสินค้าออนไลน์	217	51.5	367	65.0	584	59.2
เล่นโซเชียลมีเดีย	369	87.6	511	90.4	880	89.2
อื่นๆ เช่น ดูโทรทัศน์	102	24.28	136	24.1	238	24.1
โอนเงิน แต่งรูป						
อัดเสียง เป็นต้น						

* ข้อคำถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 4 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำนวน 503 คน คิดเป็นร้อยละ 51 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และจำนวน 483 คน คิดเป็นร้อยละ 49 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน อายุ 20 ปี จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 รองลงมาอายุ 19 ปี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9

ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากสุดจำนวน 346 คนคิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ส่วนใหญ่มาจากคณะกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 427คน คิดเป็นร้อยละ 43.31รองลงมาจากคณะกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 30.02ใช้สมาร์โฟนยี่ห้อ iPhone จำนวน 537 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาใช้ Samsung จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 ราคาสมาร์โฟนที่ใช้ประมาณ 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.6ส่วนใหญ่ใช้พุดคย จำนวน 936 คน คิดเป็นร้อยละ 94.9 รองลงมาใช้ฟังเพลง จำนวน 908 คิดเป็นร้อยละ 92.1

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาชาย พบว่า นักศึกษาชายกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน อายุ 20 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาอายุ 19 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากสุดจำนวน 161 คนคิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ส่วนใหญ่มาจากคณะกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 174คน คิดเป็นร้อยละ 41.33รองลงมาจากคณะกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 29.92ใช้สมาร์โฟนยี่ห้อ iPhone จำนวน 232 คนคิดเป็นร้อยละ 55.1 รองลงมาใช้ Samsung จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ราคาสมาร์โฟนที่ใช้ประมาณ 10,001 -20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.4ส่วนใหญ่ใช้พุดคย จำนวน 399คน คิดเป็นร้อยละ 94.8รองลงมาใช้ฟังเพลง จำนวน 384 คนคิดเป็นร้อยละ 91.2

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาหญิงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของเอกชนมากกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐ โดยจำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน และจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ อายุ 20 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาอายุ 19 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มากสุดจำนวน 192 คนคิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 185คน คิดเป็นร้อยละ 32.7ส่วนใหญ่มาจากคณะกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 253คน คิดเป็นร้อยละ 44.78รองลงมาจากคณะกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 30.08ใช้สมาร์โฟนยี่ห้อ iPhone จำนวน 305คนคิดเป็นร้อยละ 54รองลงมาใช้ Samsung จำนวน 141คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ราคาสมาร์โฟนที่ใช้ประมาณ 20,001บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.3ส่วนใหญ่ใช้พุดคย จำนวน 537คน คิดเป็นร้อยละ 95รองลงมาใช้ถ่ายรูป จำนวน 527 คนคิดเป็นร้อยละ 93.3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรเป็นการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ประกอบด้วย การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรและการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการแจกแจงแบบโค้งปกติในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มรวมผู้วิจัยจึงได้คำนวณค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความเบ้ (Sk) ค่าความโด่ง (Ku) ค่านัยสำคัญ (p) ของสถิติทดสอบไค-สแควร์ (χ^2) โดยแปลงค่าตัวแปรให้เป็นคะแนนแบบปกติ (Normal score) แล้วทดสอบว่าตัวแปรที่ทำการศึกษาในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีการแจกแจงเป็นลักษณะโค้งปกติหรือไม่ ให้พิจารณาจากผลการทดสอบการมีนัยสำคัญทางสถิติของความเบ้และความโด่ง ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) แสดงว่าตัวแปรมีการแจกแจงเป็นลักษณะโค้งปกติ (Kline, 2011: 50) ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบการแจกแจงแบบโค้งปกติ (normal distribution) ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	กลุ่มนักศึกษาชาย					กลุ่มนักศึกษาหญิง					กลุ่มรวม				
	M	SD	Sk	Ku	p	M	SD	Sk	Ku	p	M	SD	Sk	Ku	p
การให้ความสำคัญ	4.010	0.946	-0.011	-0.085	0.960	4.244	0.906	-0.032	-0.136	0.785	4.144	0.930	-0.024	-0.116	0.734
การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์	4.228	0.882	-0.029	-0.121	0.880	4.499	0.826	-0.055	-0.202	0.517	4.383	0.861	-0.046	-0.167	0.459
การสูญเสียการควบคุม	3.172	1.104	0.016	-0.094	0.944	3.308	1.027	0.006	-0.078	0.953	3.250	1.062	0.013	-0.076	0.897
การเลิกหรือหยุดใช้	2.696	1.097	0.065	-0.229	0.523	2.649	1.083	0.078	-0.264	0.278	2.669	1.089	0.073	-0.254	0.126
การขัดแย้ง	2.724	1.140	0.101	-0.311	0.238	2.553	1.134	0.140	-0.393	0.027*	2.626	1.139	0.124	-0.362	0.006*
การกลับคืนสู่สภาพเดิม	3.071	1.095	0.039	-0.174	0.739	3.108	1.054	0.022	-0.130	0.822	3.092	1.071	0.029	-0.155	0.560
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	4.083	0.695	0.001	-0.012	0.998	4.014	0.604	-0.001	0.001	0.995	4.044	0.645	-0.001	-0.004	0.999
การกำกับตนเอง	4.148	0.642	0.004	-0.018	0.999	4.121	0.623	0.001	-0.021	1.000	4.132	0.631	0.001	-0.017	0.999
การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา	4.203	0.800	-0.016	-0.057	0.980	4.200	0.719	-0.015	-0.052	0.976	4.201	0.754	-0.017	-0.052	0.941
การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	4.251	0.820	-0.004	-0.025	0.999	4.455	0.823	-0.012	-0.054	0.977	4.368	0.828	-0.010	-0.043	0.971
การสื่อสารภายในครอบครัว	4.299	0.850	-0.013	-0.062	0.981	4.455	0.841	-0.023	-0.098	0.895	4.388	0.848	-0.019	-0.083	0.863
กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน	4.145	0.842	-0.011	-0.053	0.988	4.295	0.771	-0.004	-0.046	0.990	4.231	0.805	-0.010	-0.038	0.977
ความเหงา	2.660	1.286	0.143	-0.464	0.023*	2.372	1.133	0.182	-0.448	0.005*	2.495	1.209	0.166	-0.458	0.000*
ความเครียดในชีวิต	3.322	0.959	0.004	-0.090	0.958	3.246	0.900	0.006	-0.024	0.998	3.279	0.926	0.005	-0.057	0.953
ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต	3.384	1.041	0.004	-0.114	0.920	3.375	0.973	0.008	-0.063	0.972	3.379	1.002	0.007	-0.085	0.880
ความสุขในชีวิต	3.664	1.103	-0.007	-0.161	0.815	3.590	1.113	-0.006	-0.160	0.747	3.622	1.109	-0.006	-0.165	0.550
ความสำเร็จในชีวิต	3.425	1.040	0.006	-0.097	0.947	3.333	0.989	0.015	-0.113	0.876	3.372	1.012	0.014	-0.096	0.832

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตาราง 5 เมื่อทำการตรวจสอบการแจกแจงของตัวแปรสังเกตในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มรวม ผู้วิจัยได้แปลงค่าตัวแปรให้กลายเป็นค่าคะแนนแบบปกติ (Normal score) แล้วจึงนำไปทดสอบว่าตัวแปรเหล่านี้ในกลุ่มนักศึกษาชาย นักศึกษาหญิง และกลุ่มรวม มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง และพิจารณาผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของทั้งค่าความเบ้และความโด่ง ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าตัวแปรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ผลการทดสอบสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตในกลุ่มนักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.66–4.299 โดยตัวแปรสังเกตที่มีค่าสูงที่สุดคือ การสื่อสารภายในครอบครัว ส่วนตัวแปรสังเกตที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ความเหงา ตัวแปรสังเกตในกลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.372 – 4.455 โดยตัวแปรสังเกตที่มีค่าสูงที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ส่วนตัวแปรสังเกตที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ความเหงา สำหรับตัวแปรสังเกตในกลุ่มรวมนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.495 – 4.388 โดยมีตัวแปรสังเกตที่มีค่าสูงที่สุดคือ การสื่อสารภายในครอบครัว ส่วนตัวแปรสังเกตที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ความเหงา ทั้งนี้เมื่อทำการตรวจสอบการแจกแจงของตัวแปรสังเกตในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มรวม ผลการทดสอบพบว่าข้อมูลตัวแปรสังเกตของทุกกลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value ของ Skewness & Kurtosis $> .05$) แสดงว่าข้อมูลตัวแปรสังเกตของกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มรวมส่วนใหญ่มีการแจกแจงแบบโค้งปกติ ยกเว้นเพียงตัวแปรสังเกตความเหงาของทุกกลุ่มและตัวแปรสังเกตการขัดแย้งในกลุ่มนักศึกษาหญิงและในกลุ่มรวมที่มีการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ (p -value ของ Skewness & Kurtosis $< .05$) จึงสรุปได้ว่า ข้อมูลตัวแปรสังเกตของกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มรวมส่วนใหญ่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการแจกแจงแบบโค้งปกติ

2.2 การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

สำหรับการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยใช้การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว (Bivariate relationship) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตที่ศึกษา ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. การให้ความสำคัญ	1																
2. การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์	.572**	1															
3. การสูญเสียการควบคุม	.596**	.446**	1														
4. การเลิกหรือหยุดใช้	.479**	.330**	.640**	1													
5. การขัดแย้ง	.365**	.234**	.537**	.726**	1												
6. การกลับคืนสู่สภาพเดิม	.487**	.379**	.711**	.697**	.650**	1											
7. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	.151**	.186**	.058	.070*	.058	.105**	1										
8. การกำกับตนเอง	.102**	.124**	-.032	-.067*	-.030	-.001	.612**	1									
9. การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา	.139**	.177**	.050	.036	-.009	.040	.526**	.576**	1								
10. การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	.149**	.147**	.118**	.032	-.039	.074*	.294**	.301**	.356**	1							
11. การสื่อสารภายในครอบครัว	.128**	.159**	.059	.003	-.066*	.052	.305**	.306**	.342**	.680**	1						
12. กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน	.122**	.145**	.059	.051	.044	.072*	.224**	.250**	.333**	.349**	.348**	1					
13. ความเหงา	.183**	.059	.256**	.279**	.277**	.229**	-.051	-.084**	-.113**	-.166**	-.207**	-.065*	1				
14. ความเครียดในชีวิต	.226**	.157**	.264**	.219**	.251**	.261**	-.025	-.033	-.034	.010	-.087**	.061	.538**	1			
15. ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต	.268**	.218**	.330**	.341**	.331**	.311**	.112**	.035	.053	.011	.007	.060	.243**	.273**	1		
16. ความสุขในชีวิต	.264**	.218**	.286**	.301**	.265**	.286**	.120**	.048	.112**	.008	.006	.081*	.218**	.253**	.506**	1	
17. ความสำเร็จในชีวิต	.282**	.237**	.334**	.367**	.318**	.312**	.112**	.027	.065*	.005	.018	.056	.268**	.273**	.538**	.660**	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p <.05), **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p <.01)

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน มีค่าความสัมพันธ์เชิงบวกและค่าความสัมพันธ์เชิงลบ โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.207 ถึง 0.726 โดยตัวแปรการขัดแย้งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรการเลิก ($r = .726, p < .01$) รองลงมาคือตัวแปรการกลับคืนสู่สภาพเดิมกับตัวแปรกับตัวแปรการเลิกหรือหยุดใช้ ($r = 0.697, p < .01$) และตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัวกับตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ($r = 0.680, p < 0.1$)

ส่วนความสัมพันธ์ทางลบ พบว่าตัวแปรความเหงามีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัวมากที่สุด ($r = -0.207, p < 0.1$) รองลงมาคือตัวแปรความเหงามีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ($r = -0.166, p < 0.1$) และตัวแปรความเหงามีความสัมพันธ์ทางลบกับการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ($r = -0.113, p < 0.1$) ซึ่งในการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ไคลน์ (Kline, 2005:56) เสนอว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่ควรสูงเกิน 0.85 เนื่องจากจะทำให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (multicollinearity) ทำให้การประมาณค่าพารามิเตอร์คลาดเคลื่อน และเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษาพบว่า ตัวแปรสังเกตชุดนี้มีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่เกิน 0.85 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตชุดนี้ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปได้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามรูปแบบการวิเคราะห์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นผลการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และส่วนที่สองเป็นการเปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง ตามสมมติฐานข้อที่ 2-3 โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 การทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเส้นหรือการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล (Linear Structural Relationship Model: LISREL) เป็นการตรวจสอบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเส้นที่ได้พัฒนาขึ้นจากรากฐานทฤษฎีว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ แล้วจึงพิจารณาขนาดอิทธิพลที่ปรากฏในโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเส้นนั้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยเป็นลำดับแรก และเมื่อพบว่าแบบจำลองไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับแก้แบบจำลองให้มีความกลมกลืนยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากค่าดัชนีการปรับแก้ (modification indices) และคำนึงถึงความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการปรับแบบจำลอง

ซึ่งการตรวจสอบความกลมกลืนของแบบจำลองสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเบื้องต้น ดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลองในกลุ่มรวมก่อนปรับแบบจำลอง

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	แบบจำลองก่อนปรับ	แปลผล
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	$\chi^2 = 2195.24$ df = 106, p = .0000	ไม่กลมกลืน
χ^2/df	ไม่เกิน 5	20.70	ไม่กลมกลืน
RMSEA	น้อยกว่า .08	0.141	ไม่กลมกลืน
SRMR	น้อยกว่า .08	0.12	ไม่กลมกลืน
NNFI	มากกว่า .90	0.77	ไม่กลมกลืน
CFI	มากกว่า .90	0.82	ไม่กลมกลืน

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดความกลมกลืนตามเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความกลมกลืน พบว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครตามสมมติฐานยังไม่มี ความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่ค่าดัชนีทุกค่ายังไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตาม การที่แบบจำลองไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้น โจเรสคอร์กและซอร์บอม (Joreskog; & Sorbom, 1993: 251-253) ได้อธิบายไว้ว่าแบบจำลองเริ่มแรกอาจจะไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจะต้องทำการปรับแบบจำลองให้สอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูล โดยในการปรับแบบจำลองจะต้องเป็นไปตามทางของทฤษฎีและมีความเที่ยงตรง ซึ่งในการวิเคราะห์แบบจำลองเพื่อค้นหาแบบจำลองที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้น สามารถใช้เกณฑ์การพิจารณาจากค่าที (t) ซึ่งเป็นอิทธิพลของตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อค่าที่มากกว่าหรือเท่ากับ 1.96 และพิจารณาความสอดคล้องโดยรวม (overall fit) ซึ่งได้เสนอเกณฑ์การพิจารณาความกลมกลืนไว้ในบทที่ 3 ดังนั้นเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความกลมกลืนพบว่าดัชนีต่าง ๆ ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครตามสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งหมายความว่ารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นยังไม่สามารถนำมาอธิบายการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครได้ ผู้วิจัยจึงได้ปรับรูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ โดยรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรับต้อง

มีความเป็นไปได้ทางทฤษฎีและสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรได้อย่างมีความหมายและสมเหตุสมผล สำหรับแนวทางการปรับแบบจำลองเพื่อหารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้น ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าดัชนีการปรับแก้ (modification indices) และการไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล รวมทั้งความเป็นไปได้ทางแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นเกณฑ์ประกอบในการปรับรูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการตัดสินใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องเหมาะสมมากขึ้น และยอมให้ความคลาดเคลื่อนในการวัดมีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับแบบจำลองตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงาที่มีต่อความเครียดในชีวิตและเพิ่มเส้นอิทธิพลของค่านิยมแบบวัตถุนิยมที่มีต่อความเครียดในชีวิต เนื่องจากนิวมาน (มรรยาท รุจิวิชัย, 226: 10-11 อ้างอิงจาก Neuman, 2002) ได้กล่าวถึงปัจจัยแห่งความเครียดของบุคคลและปัจจัยหนึ่งที่ส่งต่อความเครียดของบุคคลก็มาจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมรวมถึงเหตุการณ์อื่นที่เป็นสาเหตุให้เกิดความเครียด ได้แก่ อิทธิพลจากลักษณะของครอบครัว อิทธิพลจากค่านิยม นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคมและสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ โดยทั่วไปเกิดจากการทะเลาะเบาะแว้งกัน การแก่งแย่งแข่งขัน การขาดเพื่อนและอยู่โดดเดี่ยวทำให้เกิดความเครียดได้ จากงานวิจัยของบรอสเคลลีและลูมาคู(Brouskeli: & Loumakou, 2014: 145) พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์กับความเครียดและค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขมีความสัมพันธ์กับความเครียดสูงกว่าด้านอื่น

2. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการกำกับตนเอง เนื่องจากทฤษฎีการรู้คิดทางสังคมของแบนดูรา (1997: 2001) ได้อธิบายถึงการกำกับตนเองที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับรับรู้ความสามารถของตนเองในการที่นำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ จากงานวิจัยของสุระพรรณ พนมฤทธิ์ สุกรีใจ เจริญสุขและนันทิกา อนันต์ชัยพัชฌนา (2554: 94) พบว่านักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่างก็มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาพยาบาลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองปานกลาง

3. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของการกำกับตนเองที่มีต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา เนื่องจากการกำกับตนเองจะไปกระตุ้นให้มีการยับยั้ง เพียรพยายามและปรับพฤติกรรมความตั้งใจ อารมณ์ และความนึกคิดของตนเองให้ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่มาจากภายในตัวเองและสิ่งเร้าที่มาจากภายนอก (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2557: 54) ดังนั้นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง ควบคุมไม่ได้ บุคคลจะสามารถกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อแก้ปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โดยแสดงออกให้เห็นถึงการจัดการปัญหาทั้งในด้านความคิดและการกระทำ จากงานวิจัยของสุระพรรณ พนมฤทธิ์ สุกรีใจ เจริญสุขและนันทิกา อนันต์ชัยพัชฌนา (2554: 94)

พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาผ่านการกำกับตนเอง

4. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงาที่มีต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา เนื่องจากบุคคลที่มีความเหงาจะมีลักษณะของการขาดสัมพันธ์ทางระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ขาดความเข้าใจและขาดทักษะทางสังคม รวมถึงการไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจึงนำไปสู่ความรู้สึกของความเหงาได้ (Dogan; Cotok; & Tekin. 2011: 2058) ทั้งนี้จากการรวบรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเผชิญปัญหาหรือการจัดการความเครียดของรัชดา ไชยไชยา (2543: 34-35) พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่อิทธิพลต่อการเผชิญปัญหาหรือการจัดการความเครียดก็คือการที่บุคคลมีทักษะด้านสังคม มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมีสัมพันธ์ทางกับบุคคลอื่นได้ดีจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีและได้รับการสนับสนุนทางสังคมทั้งด้านอารมณ์และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ย่อมทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างเหมาะสมและเผชิญความเครียดได้ดีขึ้น เมื่อบุคคลมีความเหงาก็อาจส่งผลต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาได้

5. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงาที่มีต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมเนื่องจากบุคคลที่มีความเหงาจะขาดความรู้สึกเกี่ยวข้องกับสังคม หรือขาดสถานที่ที่ได้รับการยอมรับในกลุ่มหรือในสังคม จะหมกมุ่นอยู่กับตนเอง ซึ่งความรู้สึกเหงาจะเปลี่ยนไปตามองค์ประกอบภายใน เช่น ความรู้สึกที่เกิด ความเชื่อต่างๆ เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะมีเพื่อนหรืออยู่ท่ามกลางผู้คนแต่บางวันบางเวลาหรือในบางสิ่งแวดล้อม บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกเหงาได้ (Weiss.1987) และบุคคลจะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันไปทั้งด้านอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรม บางครั้งบุคคลเหล่านี้จะการจัดการกับความรู้สึกของของตนเองด้วยการซื้อสิ่งของต่างๆ มาครอบครองเพื่อให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น หรือมีความสุขขึ้น ทำให้ตนเองไม่รู้สึกเหงาในขณะนั้น (Peplau; & Perlman. 1982) ดังนั้นเมื่อบุคคลมีความเหงาก็อาจส่งผลต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมของบุคคลได้

6. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากทฤษฎีการรู้คิดทางสังคมของแบนดูรา (Bandura. 1994) ได้กล่าวถึงการพัฒนาและบทบาทการรับรู้ความสามารถของตนเองเกิดขึ้นได้จากความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เด็กจะเข้าใจในความสามารถของตนเองมากขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยทั่วไปแล้วการเลือกพบปะปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีความสนใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่คล้ายคลึงกันจะช่วยส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง

7. ผู้วิจัยตัดเส้นอิทธิพลที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออก 3 เส้นได้แก่ เส้นอิทธิพลของการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ที่มีผลต่อการติดสมาร์ทโฟน เส้นอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองที่มีต่อการติดสมาร์ทโฟน เส้นอิทธิพลของการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อการติดสมาร์ทโฟน

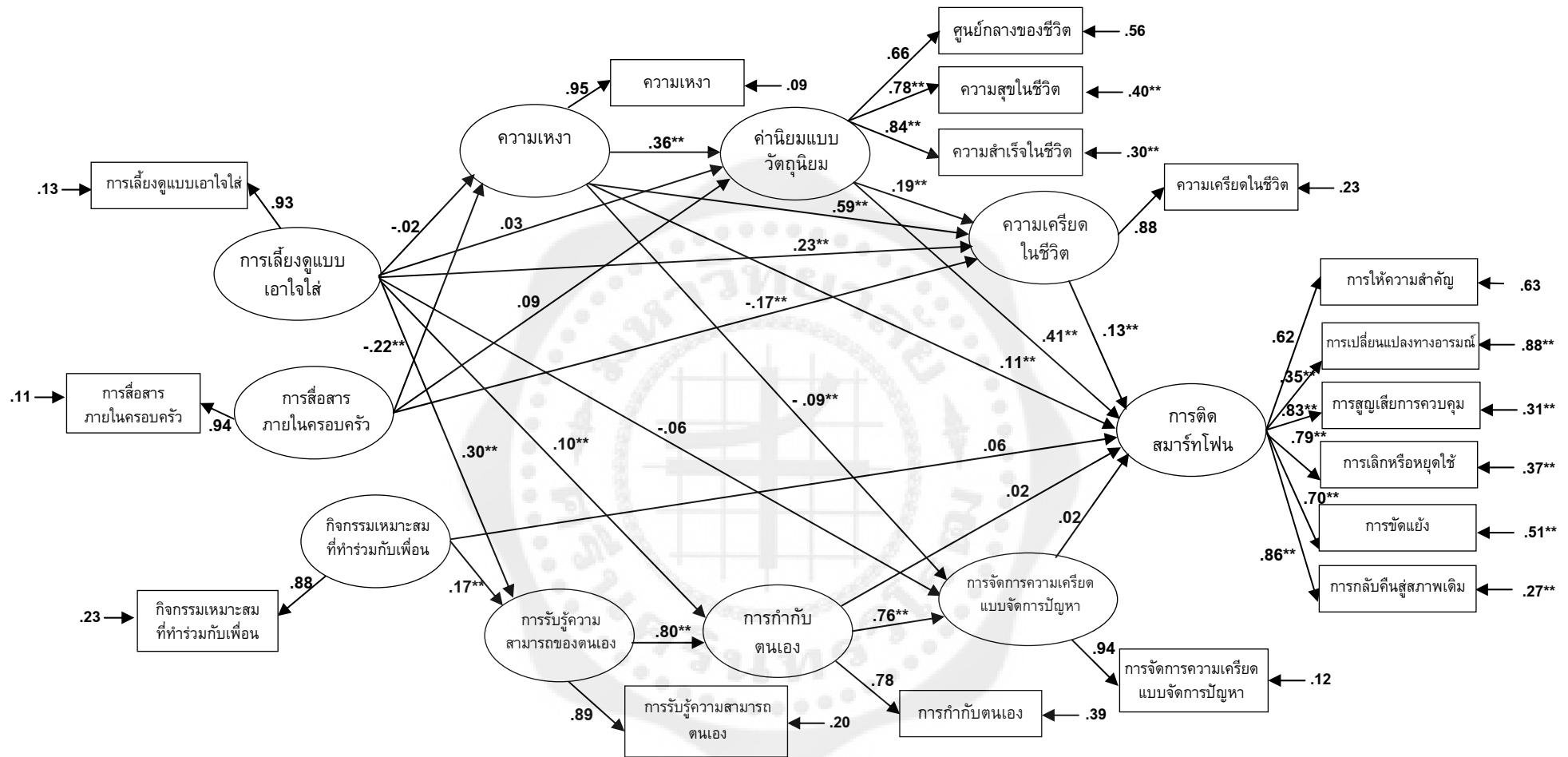
8. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกต 4 ตัว ได้แก่ ตัวแปรสังเกตการให้ความสำคัญกับตัวแปรสังเกตการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ และตัวแปรสังเกตการเลิกกับตัวแปรสังเกตการขัดแย้ง ซึ่งตัวแปรสังเกตทั้ง 4 ตัวแปรนี้เป็นตัวแปรสังเกตในตัวแปรแฝงเดียวกันคือตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟน

ผลการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครหลังจากปรับเปลี่ยนใหม่แล้วนั้น พบว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตาราง 8 และภาพประกอบ 4

ตาราง 8 ค่าดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลองในกลุ่มรวมหลังปรับแก้

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	แบบจำลองหลังปรับ	แปลผล
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	$\chi^2 = 458.42$ df = 100, p = .0000	ไม่กลมกลืน
χ^2/df	ไม่เกิน 5	4.58	กลมกลืน
RMSEA	น้อยกว่า .08	0.060	กลมกลืน
SRMR	น้อยกว่า .08	0.051	กลมกลืน
NNFI	มากกว่า .90	0.95	กลมกลืน
CFI	มากกว่า .90	0.96	กลมกลืน

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดความกลมกลืนตามเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความกลมกลืน พบว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครที่ปรับใหม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าการทดสอบความสอดคล้องส่วนใหญ่ยอมรับได้ตามเกณฑ์ หมายความว่า รูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนที่ปรับใหม่สามารถอธิบายการติดสมาร์ทโฟนได้ดีขึ้น

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$), ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

ภาพประกอบ 2 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครในกลุ่มรวมหลังปรับแก้

หมายเหตุ

1. ตัวเลขในแบบจำลองแสดงเป็นคะแนนมาตรฐาน
2. ตัวแปรแฝงทุกตัวแปรแฝงถูกกำหนดให้มีหน่วยการวัดเดียวกับตัวแปรสังเกตแรกของตัวแปรแฝงนั้น ดังนั้นตัวแปรสังเกตแรกจึงไม่มีการทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
3. ตัวแปรแฝงที่มีองค์ประกอบเดียวไม่สามารถประมาณค่าความคลาดเคลื่อนในการวัด ดังนั้นในการวิเคราะห์จึงได้ประมาณค่าความคลาดเคลื่อนในการวัดให้เท่ากับ $(1 - \text{reliability coefficient})(S^2)$ (Schumacker; & Lomax. 2010:182) ดังนั้นตัวแปรแฝงที่วัดด้วยตัวแปรสังเกตเดียวค่าน้ำหนักองค์ประกอบจึงเป็นค่าคงที่ไม่มี การทดสอบนัยสำคัญ

จากภาพประกอบ 2 เมื่อพิจารณาแบบจำลองการวัดของตัวแปรแฝง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตของตัวแปรแฝงภายในที่มีตัวบ่งชี้มากกว่า 1 ตัว ตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยม มีน้ำหนักองค์ประกอบของค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสำเร็จมากที่สุดเท่ากับ .84 รองลงมาคือค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขในชีวิตและด้านศูนย์กลางของชีวิตเท่ากับ .78 และ .66 ตามลำดับ สำหรับตัวแปรการติดสมาร์ทโฟน มีน้ำหนักองค์ประกอบของการติดสมาร์ทโฟนด้านการให้ความสำคัญมากที่สุดเท่ากับ .86 รองลงมาคือการติดสมาร์ทโฟนด้านการสูญเสียการควบคุม และการเลิกเท่ากับ .83 และ .79 ตามลำดับ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝง พบว่า การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองมากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .30 การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อกำกับตนเองมากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .80 การกำกับตนเองมีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหามากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .76 การสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางลบโดยตรงต่อความเหงามากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ -.22 ความเหงามีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมมากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .36 ความเหงามีอิทธิพลทางบวกโดยตรงกับความเครียดในชีวิตมากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .59 และค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางบวกโดยตรงกับการติดสมาร์ทโฟนมากที่สุด โดยมีสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานเท่ากับ .41

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (Direct effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect:IE) อิทธิพลทางรวม (Total effect:TE) ของตัวแปรสาเหตุที่มีผลต่อตัวแปรผลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุยกกำลังสองของตัวแปร (Squared Multiple Correlation: R²) ของแบบจำลองปรับแก้

ตัวแปร เชิงสาเหตุ	ตัวแปรผล																							
	การรับรู้ ความสามารถ ของตนเอง			การกำกับตนเอง			การจัดการ ความเครียด แบบจัดการ ปัญหา			ความเหงา			ค่านิยมแบบ วัตถุนิยม			ความเครียด ในชีวิต			การติด สมาร์ทโฟน					
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE			
การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	.30**	-	.30**	.10**	.24**	.34**	-.06	.26**	.20**	-.02	-	-.02	.03	-.01	.02	.23**	-.01	.24**	-	.05	.05			
การสื่อสารภายในครอบครัว													-.22**	-	-.22**	.09	-.08**	.01	-.17**	-.13**	-.29**	-	.06	.06
กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน	.17**	-	.17**	-	.13**	.13**																.06	.01	.07
การรับรู้ความสามารถของตนเอง				.80**	-	.80**	-	.61**	.61**													-	.03	.03
การกำกับตนเอง							.76**	-	.76**													.02	.02	.04
การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา																						.02	-	.02
ความเหงา																								
ค่านิยมแบบวัตถุนิยม																								
ความเครียดในชีวิต																								
R ²	.16			.71			.56			.05			.12			.47			.29					

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p <.05), ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p <.01)

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรผลมีรายละเอียด ดังนี้

1. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ รวมทั้งในการปรับโมเดลพบผลเพิ่มเติมว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองได้รับอิทธิพลทางตรงจากกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดรวมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ร้อยละ 16

2. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการกำกับตนเอง

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเอง คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ รวมทั้งในการปรับโมเดลพบผลเพิ่มเติมว่าการกำกับตนเองได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ความสามารถของตนเองมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเอง คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดรวมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการกำกับตนเองได้ร้อยละ 71

3. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาจากการปรับโมเดลพบผลเพิ่มเติมว่า การกำกับตนเองได้รับอิทธิพลทางตรงจากการกำกับตนเองมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.09 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การสื่อสารภายในครอบครัวมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .02 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการรับรู้ความสามารถของตนเองมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดรวมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาได้ร้อยละ 56

4. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อความเหงา

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเหงา คือ การสื่อสารภายในครอบครัวมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.22 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้ง

ไว้ ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ร้อยละ 5

5. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยม

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมมาจากการปรับโมเดลพบผลเพิ่มเติมว่า ค่านิยมแบบวัตถุนิยมได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ .36 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยม คือ การสื่อสารภายในครอบครัว มีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยมได้ร้อยละ 12

6. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อความเครียดในชีวิต

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดในชีวิต คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การสื่อสารภายในครอบครัวมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้รวมทั้งในการปรับโมเดลพบผลเพิ่มเติมว่าความเครียดในชีวิตได้รับอิทธิพลทางตรงจากความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ .59 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเครียดในชีวิต คือ ความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ .07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การสื่อสารภายในครอบครัวมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความเครียดในชีวิตได้ร้อยละ 47

7. อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน

ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน คือ ความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ .11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเครียดในชีวิตมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีค่าอิทธิพลเท่ากับ .41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการติดสมาร์ทโฟน คือ ความเหงามีค่าอิทธิพลเท่ากับ .23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.02 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความเครียดในชีวิตได้ร้อยละ 29

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง

ขั้นตอนการวิเคราะห์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงตามแนวทางการวิเคราะห์ของไคลน์ (Kline. 2011:252-253, 288-289) โดยการเปรียบเทียบความเท่าเทียมกันของรูปแบบ (configural invariance) การเปรียบเทียบความเท่าเทียมกันของการวัดตัวแปรแฝง (construct-level metric invariance) และการเปรียบเทียบความเท่าเทียมกันของอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝง (structural relationship invariance) โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการกำหนดให้แบบจำลองของทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรเหมือนกัน โดยไม่มีการกำหนดเงื่อนไขให้แบบจำลองของทั้งสองกลุ่มมีค่าอิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่ม ซึ่งหากแบบจำลองในขั้นตอนนี้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์แสดงว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลองทั้งสองกลุ่มเหมือนกัน แต่อาจแตกต่างกันที่ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจะได้นำแบบจำลองในขั้นนี้เป็นฐานในการทดสอบในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตใดบ้างที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม โดยกำหนดเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตทุกตัวเท่ากันระหว่างกลุ่ม ผลการทดสอบพิจารณาจากค่าผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นนี้กับขั้นที่ 1 ที่ระดับองศาอิสระเท่ากับผลต่างขององศาอิสระของแบบจำลองทั้งสอง หากมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตอย่างน้อย 1 ตัวที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งต้องทดสอบค้นหาว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตตัวใดบ้างที่มีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ในการทดสอบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่มหรือไม่ โดยการกำหนดเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตมีค่าเท่ากันระหว่างกลุ่ม ผลการทดสอบพิจารณาจากค่าผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองนี้กับขั้นที่ 1 ที่ระดับองศาอิสระเท่ากับผลต่างขององศาอิสระของแบบจำลองทั้งสอง หากมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตมีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแบบจำลองทั้งสองมีความกลมกลืนไม่แตกต่างกัน โดยต้องทดสอบทุกค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกต ซึ่งจะได้นำแบบจำลองในขั้นนี้เป็นฐานในการทดสอบความแตกต่างของค่าอิทธิพลในการวิเคราะห์ในขั้นที่ 3 ต่อไป

การวิเคราะห์เพื่อหาว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตใดบ้างที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ถ้าพบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวแปรสังเกตแตกต่างกันระหว่างกลุ่มก็ไม่ควรที่จะวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝง เพราะอย่างน้อยที่สุดที่จะทำให้สามารถแปลความหมายของความแตกต่างค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงได้ ตัวแปรแฝงจะต้องมีความเท่าเทียมกันในการ

วัดบางส่วน ที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในการวัดตัวแปรแฝงอย่างน้อย 1 ค่าจะต้องเท่ากับระหว่างกลุ่ม

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาว่ามีอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผลใดบ้างที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม โดยกำหนดเงื่อนไขให้ค่าอิทธิพลทุกตัวเท่ากับระหว่างกลุ่ม ผลการทดสอบพิจารณาจากผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นนี้กับแบบจำลองสรุปในขั้นที่ 2 ที่ระดับองศาอิสระเท่ากับผลต่างขององศาอิสระของแบบจำลองทั้งสอง หากพบว่า ผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นนี้กับแบบจำลองสรุปในขั้นที่ 2 มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า มีค่าอิทธิพลอย่างน้อย 1 ตัวที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะต้องทดสอบค้นหาว่ามีค่าอิทธิพลใดบ้างที่มีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม ในการทดสอบว่าค่าอิทธิพลมีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่มหรือไม่ โดยการกำหนดเงื่อนไขให้ค่าอิทธิพลนั้นมีค่าเท่ากับระหว่างกลุ่ม ผลการทดสอบพิจารณาจากค่าผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองนี้ กับแบบจำลองสรุปในขั้นที่ 2 ที่ระดับองศาอิสระเท่ากับผลต่างขององศาอิสระของแบบจำลองทั้งสอง หากมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ค่าอิทธิพลนี้มีค่าแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม โดยทดสอบความแตกต่างทุกค่าอิทธิพลถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแบบจำลองทั้งสองมีความกลมกลืนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะได้แบบจำลองสรุปในขั้นที่ 3 เป็นแบบจำลองของการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าอิทธิพลที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ในส่วนแรกจากขั้นตอนการวิเคราะห์จะเห็นว่า มีขั้นตอนการทดสอบย่อย ทั้งการทดสอบความแตกต่างของทุกค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (ที่มีการทดสอบนัยสำคัญ) และการทดสอบความแตกต่างของค่าอิทธิพล ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง

เงื่อนไข	ดัชนีความกลมกลืน					เงื่อนไขความไม่แปรเปลี่ยน		
	χ^2	df	p	RMSEA	χ^2/df	$\Delta\chi^2$ (ผลต่าง)	Δdf (ผลต่าง)	p
ขั้นที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เหมือนกันและไม่มีข้อกำหนดเงื่อนไขให้ค่าอิทธิพลในแบบจำลองเท่ากับระหว่างกลุ่ม	503.42	200	0.000	0.055	2.517	-	-	-
ขั้นที่ 2 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตในการวัดตัวแปรแฝงทุกตัวเท่ากัน	521.09	207	0.000	0.055	2.517	17.67** (ขั้น 2-ขั้น 1)	7 (ขั้น 2-ขั้น 1)	.01
ขั้นที่ 2.1 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ที่วัดตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนเท่ากับระหว่างกลุ่ม	504.70	201	0.000	0.055	2.510	1.28 (ขั้น 2.1-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.1-ขั้น 1)	.26

ตาราง 10 (ต่อ)

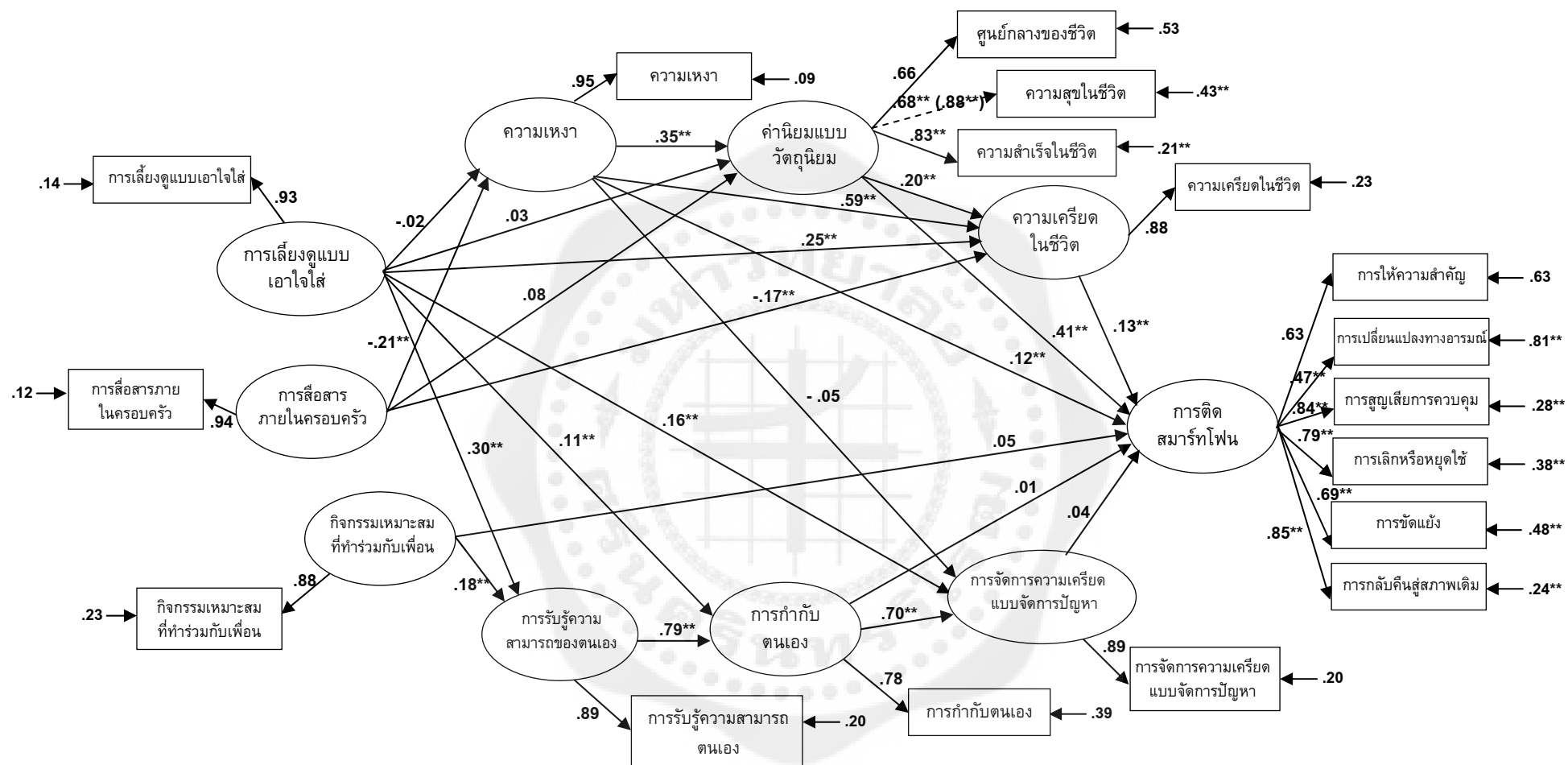
เงื่อนไข	ดัชนีความกลมกลืน					เงื่อนไขความไม่แปรเปลี่ยน		
	χ^2	df	p	RMSEA	χ^2/df	$\Delta\chi^2$ (ผลต่าง)	Δdf (ผลต่าง)	p
ขั้นที่ 2.2 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตการสูญเสียการควบคุมที่วัดตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนเท่ากันระหว่างกลุ่ม	503.63	201	0.000	0.055	2.505	0.21 (ขั้น 2.2-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.2-ขั้น 1)	.65
ขั้นที่ 2.3 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตการเลิกที่วัดตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนเท่ากันระหว่างกลุ่ม	502.79	201	0.000	0.055	2.501	0.63 (ขั้น 2.3-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.3-ขั้น 1)	.43
ขั้นที่ 2.4 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตการวัดความขัดแย้งที่วัดตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนเท่ากันเท่ากันระหว่างกลุ่ม	502.56	201	0.000	0.055	2.500	0.86 (ขั้น 2.4-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.4-ขั้น 1)	.35
ขั้นที่ 2.5 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตการกลับคืนสู่สภาพเดิมที่วัดตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนเท่ากันระหว่างกลุ่ม	502.79	201	0.000	0.055	2.501	0.63 (ขั้น 2.5-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.5-ขั้น 1)	.43
ขั้นที่ 2.6 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตความสุขในชีวิตที่วัดตัวแปรแฝงค่านิยมแบบวัตถุนิยมเท่ากันระหว่างกลุ่ม	512.13	201	0.000	0.056	2.547	8.71** (ขั้น 2.6-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.6-ขั้น 1)	.00
ขั้นที่ 2.7 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตความสำเร็จในชีวิตที่วัดตัวแปรแฝงค่านิยมแบบวัตถุนิยมเท่ากันระหว่างกลุ่ม	503.08	201	0.000	0.055	2.502	0.34 (ขั้น 2.7-ขั้น 1)	1 (ขั้น 2.7-ขั้น 1)	.56
ขั้นที่ 2.8 แบบจำลองขั้นที่ 1 และเพิ่มเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตที่วัดตัวแปรแฝงทุกตัวที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากันระหว่างกลุ่ม	509.34	206	0.000	0.054	2.472	5.92 (ขั้น 2.8-ขั้น 1)	6 (ขั้น 2.8-ขั้น 1)	.43
ขั้นที่ 3 แบบจำลองขั้นที่ 2.8 และเพิ่มเงื่อนไขค่าอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผลทุกตัวเท่ากันระหว่างกลุ่ม	534.27	228	0.000	0.053	2.343	24.93 (ขั้น 3-ขั้น 2.8)	22 (ขั้น 3-ขั้น 2.8)	.30

ขั้นที่ 1 การกำหนดให้แบบจำลองของทั้งสองกลุ่มมีรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรเหมือนกันโดยไม่มีการกำหนดเงื่อนไขให้แบบจำลองของทั้งสองกลุ่มมีค่าอิทธิพลเท่ากันระหว่างกลุ่ม ซึ่งในการตรวจสอบพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืนผลการวิเคราะห์พบว่า แบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์แสดงว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลองทั้งสองกลุ่มเหมือนกันแต่อาจแตกต่างกันที่ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยพบว่าค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 503.42 , df = 200 , p = 0.000, RMSEA = 0.055, χ^2/df = 2.517 ซึ่งจะได้้นำแบบจำลองในขั้นนี้เป็นฐานในการทดสอบในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตใดบ้างที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม โดยกำหนดเงื่อนไขให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตในการวัดตัวแปรแฝงทุกตัวเท่ากันระหว่างกลุ่มผลการทดสอบพบว่า ค่าผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นที่ 2 กับขั้นที่ 1 ที่ระดับองศาอิสระเท่ากับผลต่างขององศาอิสระของแบบจำลองทั้งสองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Delta\chi^2$ = 17.67, Δdf = 7, p < 0.01) แสดงว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตอย่างน้อย 1 ตัวที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่ม

ในขั้นที่ 2.1 ถึงขั้น 2.7 เป็นการทดสอบความแตกต่างกันของค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกค่าที่มีการทดสอบนัยสำคัญผลการทดสอบพบว่า ค่าผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในการทดสอบความแตกต่างกันของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 7 ตัวแปรสังเกตในขั้นที่ 2.1 ถึงขั้นที่ 2.7 กับขั้นที่ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 1 ตัวแปรสังเกตในขั้นที่ 2.6 ผลการทดสอบพบว่า ผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นที่ 2.6 กับขั้นที่ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Delta\chi^2$ = 8.71, Δdf = 1, p < 0.01) แสดงว่า น้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตความสุขในชีวิตที่วัดตัวแปรแฝงค่านิยมแบบวัตถุนิยมแตกต่างกันระหว่างกลุ่มจึงสรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มในขั้นที่ 2.8 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 509.34 , df = 206, p = 0.000, RMSEA = 0.054, χ^2/df = 2.472 ซึ่งจะได้นำแบบจำลองสรุปขั้นที่ 2.8 นี้เป็นฐานในการทดสอบความแตกต่างกันของค่าอิทธิพลในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาว่ามีค่าอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผลทุกตัวเท่ากันระหว่างกลุ่ม โดยนำแบบจำลองในขั้นที่ 2.8 เพิ่มเงื่อนไขให้ค่าอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผลทุกตัวเท่ากันระหว่างกลุ่มผลการทดสอบพบว่า ผลต่างไค-สแควร์ระหว่างแบบจำลองในขั้นที่ 3 กับขั้นที่ 2.8 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\Delta\chi^2$ = 24.93 , Δdf = 22 , p > 0.01) แสดงว่า แบบจำลองในขั้นที่ 3 มีความกลมกลืนไม่แตกต่างกับแบบจำลองสรุปในขั้นที่ 2.8 และมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 534.27, df = 228, p = 0.000, RMSEA = 0.053, χ^2/df = 2.343 ซึ่งแบบจำลองในขั้นที่ 3 เป็นแบบจำลองที่ใช้สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผล โดยแสดงค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานตามภาพประกอบ 3

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$), ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

ภาพประกอบ 3 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลคะแนนมาตรฐานเปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครโดยแสดงเส้นที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม

หมายเหตุ

1. -----► เป็นเส้นอิทธิพลที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม
2. ค่าสัมประสิทธิ์ที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม
 นอกวงเล็บ เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของกลุ่มนักศึกษาชาย
 ในวงเล็บ เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของกลุ่มนักศึกษาหญิง

จากภาพประกอบ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์องค์ประกอบระหว่างกลุ่ม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์องค์ประกอบของตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขในชีวิตในกลุ่มนักศึกษาหญิง มีค่าเท่ากับ .88 สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชายมีค่าเท่ากับ .68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 2

จากสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุดังกล่าว พบว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุนี้มีรูปแบบความสัมพันธ์ที่มีลักษณะไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม แต่พบว่ามีค่าความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ที่ทดสอบเพียงตัวเดียวคือค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตความสุขในชีวิตที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

3.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงของแบบจำลองถือว่าเป็นส่วนสำคัญ เพราะผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจะทำให้เห็นว่ากลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงที่ศึกษาในการวิจัยแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อทำความเข้าใจและสะท้อนให้เห็นธรรมชาติความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงในแบบจำลองดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง

ตัวแปรแฝง	ผลต่าง ค่าเฉลี่ย	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน	t-value
การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	1.43	0.37	3.86**
การสื่อสารภายในครอบครัว	1.09	0.38	2.85**
กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน	0.75	0.26	2.86**
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	-0.69	0.20	-3.43**
การกำกับตนเอง	0.01	0.14	0.08
การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา	-0.03	0.13	-0.23
ความเหงา	-0.94	0.31	-2.99**
ค่านิยมแบบวัตถุนิยม	-0.03	0.13	-0.26
ความเครียดในชีวิต	0.12	0.20	0.59
การติดสมาร์ทโฟน	0.34	0.15	2.31*

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มนักศึกษาชายเป็นกลุ่มฐานและให้กลุ่มนักศึกษาหญิงเป็นกลุ่มเปรียบเทียบ ถ้าผลต่างมีค่าเป็นบวกแสดงว่ากลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย แต่ถ้าผลต่างมีค่าเป็นลบแสดงว่ากลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย ผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรแฝงการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนของกลุ่มนักศึกษาหญิงสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรแฝงการติดสมาร์ทโฟนของกลุ่มนักศึกษาหญิงสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงการรับรู้ความสามารถของตนเองและความเหงาของกลุ่มนักศึกษาหญิงมีต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ตัวแปรแฝงการกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ความเครียดในชีวิตและค่านิยมแบบวัตถุนิยมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 บางส่วน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครมีความมุ่งหมายของการวิจัยคือ 1. เพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร และ 2. เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มนักศึกษาหญิง

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัย 3 ข้อ คือ 1. แบบจำลองสมมติฐานที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีสมมติฐานย่อยตามเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรต่างๆดังนี้ 1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ความเหงา ค่านิยมแบบวัตถุนิยม และความเครียดในชีวิต 1.2 การสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อความเหงา ค่านิยมแบบวัตถุนิยม ความเครียดในชีวิต และการติดสมาร์ทโฟน 1.3 กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.4 การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.5 การกำกับตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.6 การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหามีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.7 ความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.8 ค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 1.9 ความเครียดในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน 2. แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน และ 3. ค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงเชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 986 คน ประกอบด้วย นักศึกษาชาย จำนวน 421 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 565 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน เริ่มจากขั้นแรก สุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยแบ่งตามประเภทมหาวิทยาลัยซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยของรัฐ (มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) จำนวน 19 มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 16 มหาวิทยาลัย แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในจำนวนเท่ากัน ได้มหาวิทยาลัยมาจำนวน 16 มหาวิทยาลัยทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังกล่าวนี้ต้องใช้วิธีการประมาณค่าแบบไลค์ลิสต์สูงสุด (Maximum likelihood) แต่หากการแจกแจงของประชากรไม่เป็นโค้งปกติหลายตัว การใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ก็จะทำให้การประมาณ

ค่าพารามิเตอร์ของประชากรมีความคงเส้นคงวาเช่นกัน ซึ่งวิธีการประมาณค่าแบบโลคัลลิซูดสูงสุดจะได้ผลดีเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่กว่า 500 คน (Tabachnick; & Fidell. 2013: 719 อ้างอิงจาก Hu; & et al. 1992) สอดคล้องกับที่แฮร์และคณะ (Hair; & et al. 2010: 662) ได้เสนอกกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดในกรณีที่มีจำนวนตัวแปรแฝงมาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดจำนวน 500 คน ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีการแบ่งกลุ่มสำหรับการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้วิจัยจึงกำหนดให้แต่ละกลุ่มมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ดังนั้นนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดจำนวน 1,000 คน และขั้นที่สอง สุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับนักศึกษาที่มีการติดสมาร์ทโฟนที่ไม่ใช่นักศึกษาที่ใช้ตามปกติ จากการที่นักศึกษาได้รับการชักชวนหรือบอกกล่าวจากบุคคลรอบข้างให้นักศึกษาได้รับรู้ รวมทั้งตัวนักศึกษารับรู้ได้ถึงการใช้งานที่มากกว่าปกติของตนเองจึงพยายามควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอบถามนักศึกษาก่อนเพื่อเป็นการกรองนักศึกษาเบื้องต้นแล้วจึงทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาอย่างน้อยมหาวิทยาลัยละ 65 คน และเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาไปมหาวิทยาลัยละ 80 คน เพื่อไว้ชดเชยแบบสอบถามที่อาจได้คืนมาไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์

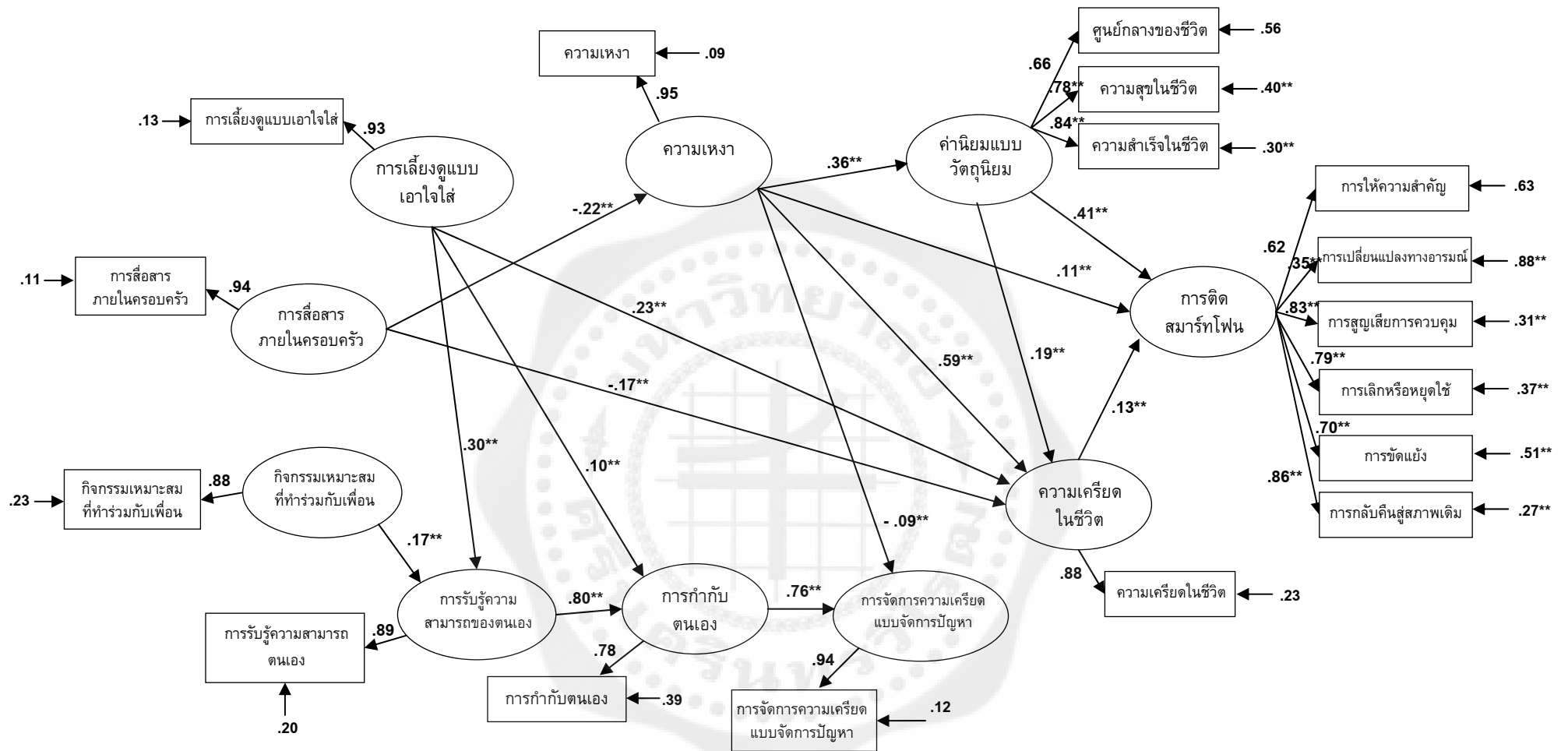
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 11 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบวัดการติดสมาร์ทโฟน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .953 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.413 – 0.758 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.90 ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .885 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.536 – 0.704 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.76 ตอนที่ 4 แบบวัดการกำกับตนเองมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .787 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.372 – 0.572 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.76 ตอนที่ 5 แบบวัดการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .843 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.612 – 0.724 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.76 – 0.87 ตอนที่ 6 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .939 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.417 – 0.748 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.44 – 0.82 ตอนที่ 7 แบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .922 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.376 – 0.807 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.43 – 0.89 ตอนที่ 8 แบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .833 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.424 – 0.704 และค่าอำนาจนัยของข้อประกอบอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.86 ตอนที่ 9 แบบวัดความเหงามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .813 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.212 – 0.777 และค่า

น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.81 – 0.94 ตอนที่ 10 แบบวัดความเครียดในชีวิตมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .797ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.337 – 0.525 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.52 – 0.77 ตอนที่ 11 แบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .843ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้อยู่ระหว่าง 0.080 – 0.618และค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.77 – 0.93

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนเฉพาะเส้นอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อแสดงให้เห็นรูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นดังภาพประกอบ 4 และสรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$), ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

ภาพประกอบ 4 สรุปแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครเฉพาะเส้นอิทธิพลที่มีนัยสำคัญ

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายการวิจัย ดังนี้

1. จากจุดมุ่งหมายการวิจัยข้อที่ 1

1.1 การวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครผลการวิเคราะห์พบว่าแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ภายหลังการปรับแบบจำลองโดยการเพิ่มเส้นอิทธิพล 7 เส้นทางให้สัมพันธ์กันควบคู่ไปกับความเป็นไปได้จากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการยอมให้เส้นความคลาดเคลื่อนในการวัดมีความสัมพันธ์กัน และทำการปรับลดเส้นอิทธิพลที่ไม่มีนัยสำคัญออก 3 เส้น พบว่า แบบจำลองภายหลังการปรับแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกันเท่ากับ $\chi^2 = 458.42$, $df = 100$, $p = 0.000$, $RMSEA = 0.060$, $NNFI = 0.95$, $CFI = 0.96$, $SRMR = 0.051$, $\chi^2/df = 4.58$

1.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีผลต่อตัวแปรผลในแบบจำลองตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.1 – 1.9

1.2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองการกำกับตนเอง และความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .30, .10 และ .23 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01แต่ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาความเหงา และค่านิยมแบบวัตถุนิยม ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.1เพียงบางส่วน

1.2.2 การสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อความเหงาและความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.22 และ -.17ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01แต่ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยม ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.2 เพียงบางส่วน

1.2.3 กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.3

1.2.4 การรับรู้ความสามารถของตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.4

1.2.5 การกำกับตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.5

1.2.6 การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟนผลการวิจัยดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.6

1.2.7 ความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟนค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.7

1.2.8 ค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.8

1.2.9 ความเครียดในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟนค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 1.9

2. จากจุดมุ่งหมายการวิจัยข้อที่ 2

2.1 การเปรียบเทียบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงผลการเปรียบเทียบพบว่ารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่มีความความแปรเปลี่ยนของแบบจำลอง มีค่าน้ำหนักร่วมประกอบของตัวแปรภายนอกสังเกตได้และตัวแปรภายในสังเกตได้ และค่าอิทธิพลระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงที่มีต่อตัวแปรภายในแฝงไม่แตกต่างกัน แต่มีค่าน้ำหนักร่วมประกอบของตัวแปรสังเกตแตกต่างกัน 1 เส้น คือ ความสุขในชีวิตของกลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าน้ำหนักร่วมประกอบเท่ากับ .88 สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชายมีค่าน้ำหนักร่วมประกอบเท่ากับ .68 ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 2

2.2 การเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงเชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน และการติดสมาร์ทโฟนสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย แต่กลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝง 2 ตัวแปร คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองและความเหงาต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาชายในส่วนตัวแปรแฝงการกำกับตนเอง การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ความเครียดในชีวิตและค่านิยมแบบวัตถุนิยมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 บางส่วน

ทั้งนี้ในการปรับแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้มีการเพิ่มเส้นอิทธิพลในแบบจำลองและสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงาที่มีต่อความเครียดในชีวิต ผลการวิเคราะห์พบว่าความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .59 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการติดสมาร์ทโฟนโดยผ่านความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของค่านิยมแบบวัตถุนิยมที่มีต่อความเครียดในชีวิต ผลการวิเคราะห์พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ

.19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการติดสมาร์ทโฟนผ่านความเครียดในชีวิต ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .02 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเหงามีอิทธิพลต่อความเครียดในชีวิตผ่านค่านิยมแบบวัตถุนิยม ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการกำกับตนเอง ผลการวิเคราะห์พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองผ่านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่า .24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของการกำกับตนเองที่มีต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ผลการวิเคราะห์พบว่าการกำกับตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาผ่านการกำกับตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาผ่านการกำกับตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่า .26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงามีต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ผลการวิเคราะห์พบว่าความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.09 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของความเหงามีต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยม ผลการวิเคราะห์พบว่าความเหงามีอิทธิพลทางตรงต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยม ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .36 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสื่อสารภายในครอบครัวมีอิทธิพลทางอ้อมต่อค่านิยมแบบวัตถุนิยมผ่านความเหงา ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ผู้วิจัยเพิ่มเส้นอิทธิพลของกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลการวิเคราะห์พบว่าการทำกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกำกับตนเองผ่านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยโดยพิจารณาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการติดพฤติกรรมตามแนวคิดเกี่ยวกับกายจิตสังคมที่อธิบายถึงสาเหตุของการติดพฤติกรรมว่าเกิดจากหลายปัจจัยรวมกันครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกาย ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม กล่าวได้ว่าปัจจัยทางกายและปัจจัย

ทางจิตรวมกันเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคคลในการติดพฤติกรรม (Griffith. 2005: 195) ซึ่งในงานวิจัยนี้จะพบว่ามีทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดสมาร์ตโฟนและปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร จึงจะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย ค่านิยมแบบวัตถุนิยม ความเครียดในชีวิต และความเหงา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ตโฟน

1.1 ค่านิยมแบบวัตถุนิยมกับการติดสมาร์ตโฟน

จากผลการวิจัยจึงสะท้อนให้เห็นว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมส่งผลต่อการติดสมาร์ตโฟน เมื่อนักศึกษามีค่านิยมแบบวัตถุนิยมสูงก็ส่งผลให้ยิ่งติดสมาร์ตโฟนมากขึ้น จะเห็นได้ว่าค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลว่าจะไปในทิศทางใดดังที่เชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn. 1997:61) ได้กล่าวถึงการเกิดพฤติกรรมของบุคคลว่าทัศนคติหรือความรู้สึกของบุคคลทั้งด้านบวกหรือทางด้านลบของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม แต่ก่อนการเกิดทัศนคติและพฤติกรรมนั้น สิ่งที่สร้างให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ คือความเชื่อและค่านิยมจะเห็นได้ว่าการแสดงแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใดๆ ของบุคคลนั้นก็เกิดขึ้นมาจากค่านิยม ซึ่งริชินส์และดอว์สัน (Richins; & Dawson. 1992: 303) กล่าวถึงค่านิยมแบบวัตถุนิยมว่าเป็นความเชื่อหรือค่านิยมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะที่บุคคลให้ความสำคัญกับการได้ครอบครอง การได้มาซึ่งสิ่งที่ตนปรารถนา หรือรูปแบบของการกระทำเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ เมื่อได้สิ่งที่ต้องการแล้วจะทำให้เกิดความสุข จะเห็นได้ว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมเป็นค่านิยมที่บุคคลให้ความสำคัญแก่ทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรมตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ บุคคลที่มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมจะมีความเชื่อว่าการได้ครอบครองเป็นเจ้าของในทรัพย์สินที่ตนเองปรารถนาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิต เพราะเชื่อว่าจะทำให้ชีวิตมีความสุข และเชื่อว่าทรัพย์สินที่ได้มาเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จในชีวิตได้ นอกจากนี้ค่านิยมแบบวัตถุนิยมไม่ได้เกิดเพียงแต่ทรัพย์สินเหล่านี้สามารถแสดงถึงสถานภาพของบุคคลเท่านั้น แต่ทรัพย์สินเหล่านี้ยังสามารถแสดงถึงภาพลักษณ์อันเป็นที่ปรารถนาของบุคคลอีกด้วย บุคคลที่มีค่านิยมแบบวัตถุนิยมจึงพิจารณาความสำเร็จของตนเองด้วยเกณฑ์ที่ตนเองสามารถครอบครองทรัพย์สินสมบัติที่แสดงภาพลักษณ์ที่ตนเองปรารถนา (วิลเลียมส์ เสรีตระกูล. 2553: 16 อ้างอิงจาก Kasser.; & et al. 2004) ในขณะที่เดียวกันสมาร์ตโฟนก็เป็นอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้งานได้หลากหลายมากขึ้น แตกต่างไปจากโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ในสมัยก่อนที่ถือเอาคุณสมบัติของการโทรศัพท์และรับสายเป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบันนี้สมาร์ตโฟนมีหลายแบรนด์หลายรุ่นหลายราคา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ใช้งานได้ดีขึ้นรวมทั้งมีการออกแบบตัวเครื่องใหม่เพื่อดึงดูดใจผู้ใช้ให้อยากได้มาครอบครองเป็นเจ้าของ ทำให้สมาร์ตโฟนกลายเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งที่มีค่าและมีราคาที่ต้องระวังไม่ให้สูญหายทั้งนี้คาร์บอนเนลล์ โอเบร์สท์และเบรานูอี (Carbonell.; Oberst.; & Beranuy. 2013: 902-903) กล่าวถึงความพอใจที่ได้รับจากสมาร์ตโฟนว่าเป็นเหมือนแรงเสริมทางบวกอย่างเช่นใน

เรื่องของอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางสถานะ สมาร์ทโฟนไม่เพียงแต่ทำงานตามคุณสมบัติที่ปรากฏเท่านั้นแต่ยังทำหน้าที่เหมือนเป็นเครื่องหมายแสดงอัตลักษณ์ของผู้ใช้ ซึ่งก็เป็นไปได้ว่านอกจากการใช้งานแล้วการใช้สมาร์ทโฟนของนักศึกษาอาจมีคุณค่าอื่นที่เกิดขึ้นเหนือกว่าคุณค่าที่เป็นประโยชน์จากการใช้งาน ด้วยเหตุนี้จึงอาจก่อให้เกิดการตกเป็นทาสทางอารมณ์ของนักศึกษาจนนำไปสู่การติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโรเบิร์ต พูลลิก และแมนอลิส (Robert.; Pullig.; & Manolis. 2015: 13) ที่พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาเช่นเดียวกับกับงานวิจัยของลี ชางและเซง (Lee.; chang.; & Cheng. 2013: 377) ที่พบว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีอิทธิพลต่อการใช้สมาร์ทโฟนของคนได้หวั่นในลักษณะย้ำทำหรือพฤติกรรมซ้ำๆ (Compulsive behavior) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าค่านิยมแบบวัตถุนิยมมีความสำคัญต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.2 ความเครียดในชีวิตกับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยจึงสะท้อนให้เห็นว่าความเครียดในชีวิตส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาเกิดความเครียดในชีวิตสูงก็จะยิ่งติดสมาร์ทโฟนมากขึ้นความเครียดในชีวิตนั้นอาจเกิดจากสถานการณ์ต่างๆ ที่นักศึกษาประสบอยู่ อาจเป็นสถานการณ์จากสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้าน มหาวิทยาลัย หรือสังคมที่นักศึกษาใช้ชีวิตอยู่ แล้วนำไปสู่ความคับข้องใจ หงุดหงิดใจ ไม่สบายใจและวิตกกังวล แล้วก็พยายามหาหนทางที่จะทำให้ตนเองผ่อนคลายจากสภาพที่เป็นอยู่ อย่งที่วางและคณะ (Deursen.; et al. 2015: 417 อ้างอิงจาก Whang.; & et al. 2003) กล่าวไว้ว่าเมื่อบุคคลมีความเครียดในชีวิตสูงก็จะไปทำให้เกิดความวิตกกังวลและมีผลต่อสัมพันธภาพกับบุคคลรอบข้างในชีวิต ซึ่งอาจทำให้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชีวิตจริงถูกละเลยแล้วไปใช้การโต้ตอบแบบไม่ระบุด่วนในออนไลน์มากขึ้นเพราะไม่ต้องแสดงตนเองตามความเป็นจริง ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเกิดความเครียดในชีวิตการใช้สมาร์ทโฟนอาจช่วยในการปรับเปลี่ยนอารมณ์หรือผ่อนคลายความอึดอัดคับข้องใจ ไม่สบายใจ หรือความกังวลใจต่างๆ ที่เกิดจากความเครียด อีกทั้งสมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ที่พกพาสะดวก สามารถนำติดตัวไปได้ทุกที่ (Bolle. 2014: 7) จึงทำให้เกิดการใช้งานได้ตลอดเวลาพอเกิดความเครียดแล้วไม่รู้จะทำอย่างไรก็อาจทำให้ใช้สมาร์ทโฟนมากขึ้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้บ่อยๆ ขึ้น ก็ทำให้เกิดการใช้สมาร์ทโฟนไปเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องโดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่เป็นโทษตามมา เพื่อทำให้เกิดความพอใจและผ่อนคลายจากความรู้สึกทุกขใจ ไม่สบายใจหรือความเครียดจากสภาพที่เผชิญอยู่ จึงเป็นเหตุให้เกิดการติดสมาร์ทโฟน ซึ่งเป็นไปตามที่อันคอร์ (ธินิกานต์ มาทะศิริานนท์. 2545: 15 อ้างอิงจาก Encore. 1987) ได้กล่าวถึงสาเหตุหนึ่งของการติด (addiction) ว่าเป็นเพราะเหตุผลด้านอารมณ์ เนื่องจากบุคคลเกิดความต้องการภายในจิตใจ เช่น ความต้องการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อหนีจากความผิดหวัง ความวิตกกังวล หลบหนีจากปัญหา และความกดดันในชีวิต รวมทั้งเหตุผลด้านสติปัญญาเป็นการใช้เพื่อบรรเทาความเครียดในสมองนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านอาทิงงานวิจัยของฉี (Chiu. 2014: 49) ที่พบว่าความเครียดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาได้หวั่น เช่นเดียวกับ

งานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen.; et al. 2015: 415) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน และพฤติกรรมติดสมาร์ทโฟนพบว่าความเครียดมีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมติดสมาร์ทโฟน และงานวิจัยของจุงและคณะ (Jeong; & et al. 2016: 13) พบว่าความเครียดมีอิทธิพลทางบวกกับการติดสมาร์ทโฟน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าความเครียดมีความสำคัญต่อการติดสมาร์ทโฟน

1.3 ความเหงากับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าความเหงาส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน ยิ่งนักศึกษา มีความเหงานักศึกษาก็จะยิ่งติดสมาร์ทโฟน ทั้งนี้ความเหงาอาจเกิดจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมน้อย สร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ยากหรือมีความรู้สึกไม่พอใจในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งการอยู่แบบโดดเดี่ยวหรือการแยกตัวอาจนำไปสู่ความรู้สึกเหงาได้หรือแม้แต่การอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมายก็เกิดความรู้สึกเหงาได้ รวมทั้งความรู้สึกว่าตนเองด้อยค่า ไม่มีใครรักและเอาใจใส่ ทำให้รู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง และในขณะเดียวกันสภาพสังคมในปัจจุบันเทคโนโลยีก็เข้ามา มีบทบาทในชีวิตมากขึ้น อย่างเช่นสมาร์ทโฟนที่สามารถใช้งานได้ทุกที่ และด้วยความสามารถของอุปกรณ์ชนิดนี้สามารถทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น การแบ่งปันข้อมูล การบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ หรือการใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อตนเองและสังคมได้ตลอดเวลา (Bolle. 2014: 7) ซึ่งอาจทดแทนการที่บุคคลเกิดความรู้สึกเหงาจากสภาพการณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เพราะสามารถทำให้ผู้ใช้มีเพื่อนหรือรู้จักคนอื่นได้ทั่วโลกอย่างไร้พรมแดน เมื่อไม่สามารถสื่อสารหรือการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้างหรือสังคมตรงหน้าได้ ทั้งยังมีความสุขสาน ตื่นเต้นจากการได้รับข้อมูลข้อความผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ หรือการตอบสนองทางสังคมออนไลน์สร้างความรู้สึกถึงการมีคุณค่าหรือได้รับความรัก ซึ่งก็เหมือนกับได้รับแรงเสริมทางบวกจากการใช้สมาร์ทโฟน (Carbonell, Oberst; & Beranuy. 2013: 902-903) และเป็นไปได้ว่าว่าการหันมาใช้สมาร์ทโฟนในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นอาจทำได้ง่ายกว่าในชีวิตจริงจนรู้สึกพอใจกับรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้แล้วส่งผลให้เกิดการใช้สมาร์ทโฟนเป็นเวลานานหรือตลอดเวลาอย่างการดูสมาร์ทโฟนตลอดเวลาทั้งที่ไม่มีอะไร หรือมีการใช้งานมากเกินไปจนไม่สามารถควบคุมตนเองให้หยุดใช้ได้หรือใช้จนส่งผลกระทบต่อปฏิสัมพันธ์กันของบุคคลในชีวิต (Jun. 2016: 179 อ้างอิงจาก Kumar. 2014) จึงทำให้เกิดการติดสมาร์ทโฟนตามมา ซึ่งเป็นไปตามที่อันคอร์ด (ธนิกันต์ มาชะศิริรา นนท์. 2545: 15 อ้างอิงจาก Encore.1987) ได้กล่าวถึงสาเหตุหนึ่งของการติด (addiction) ว่าเป็นเพราะเหตุผลด้านสังคม เมื่อบุคคลต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อการเข้าสังคมหรือหลีกเลี่ยงจากความรู้สึกโดดเดี่ยวสอดคล้องกับงานวิจัยของแทน แพมค์และดอนเดอร์ (Tan.; Pamk.; & Donder. 2013: 606) ที่พบว่าความเหงามีผลต่อการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา นักศึกษาที่มีคะแนนความเหงาสูงจะใช้เวลาในแต่ละวันในการใช้โทรศัพท์นานขึ้นและนักศึกษาที่ติดโทรศัพท์มือถือเป็นนักศึกษาก็มีความเหงาสูงเช่นเดียวกับงานวิจัยของปาร์คและลี (Park.; & Lee. 2014: 100-101) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนความเหงาสูงกว่าจะมีแนวโน้มของ

การติดสมาร์ทโฟนสูงกว่านักศึกษาที่มีคะแนนความเหงาต่ำกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าความเหงามีความสำคัญต่อการติดสมาร์ทโฟน

2. ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง และการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา และปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว และกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการติดสมาร์ทโฟน

2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเองกับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษารับรู้ความสามารถของตนเอง ดังที่ชวาร์เซอร์และเจยูชาเล็ม (Schwarzer; & Jerusalem. 1995: 35) กล่าวไว้ว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถทำสิ่งที่ไม่เคยหรืองานที่ยาก ๆ หรือจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่หลากหลายได้ ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งเป้าหมายและพยายามลงมือปฏิบัติ กล้าที่จะเผชิญหน้ากับอุปสรรคและกลับมายืนหยัดได้เมื่อล้มเหลว เมื่อนักศึกษารับรู้ความสามารถของตนเองทำให้นักศึกษาสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียนหรือเรื่องใด ๆ ที่นักศึกษาประสบอยู่ โดยความสามารถของนักศึกษาจะยึดหยุ่นตามสถานการณ์ ถ้านักศึกษารับรู้ว่าตนเองมีความสามารถก็จะแสดงความสามารถนั้นออกมาแต่ทั้งนี้อาจไม่ได้ส่งผลใด ๆ ต่อการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาเนื่องจากนักศึกษามีการใช้งานสมาร์ทโฟนที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย ฟังเพลง การเล่นเกมมีเดีย ถ่ายรูป เล่นเกม ค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อการใช้สมาร์ทโฟนจนกลายเป็นติดสมาร์ทโฟนนั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อร้ายแรงต่อชีวิต ถึงแม้ว่าอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษา การเงิน ชีวิตประจำวัน การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง และสุขภาพของนักศึกษาก็ตามจึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชู (Chiu. 2014) ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา

2.2 การกำกับตนเองกับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการกำกับตนเองไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาสามารถกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อควบคุมความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองด้วยผลที่บุคคลหามาไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดการที่นักศึกษาสามารถกระทำได้อธิว่ว่านักศึกษามีการกำกับตนเองได้ ทั้งนี้การกำกับตนเองจะอาศัยการฝึกฝนและพัฒนา ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยใช้การกำกับตนเองนั้นจะนอกจากจะมีความตั้งใจแล้วต้องมีหนทางที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้วย ถ้านักศึกษารู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ แต่ไม่ได้สนใจที่จะเปลี่ยนแปลงหรือสนใจที่จะเปลี่ยนแปลงไม่เคยได้ลงมือปฏิบัติ พฤติกรรมก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม ซึ่งเป็นไปได้ว่านักศึกษาอาจเห็นว่าการติดสมาร์ทโฟนเป็นเรื่องปกติเพราะคนรอบข้างหรือคนในสังคมก็มีพฤติกรรมเช่นนี้ ทำให้นักศึกษาไม่สนใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาใช้สมาร์ทโฟนจึง

ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen.; et al. 2015) ที่พบว่าการกำกับตนเองมีอิทธิพลทางลบกับการติดสมาร์ทโฟน

2.3 การจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหากับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่าการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหาเป็นการที่นักศึกษามุ่งเน้นไปที่ปัญหา มีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหา หรือการพยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ โดยเน้นไปสู่การวางแผนและพยายามแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นซึ่งลาซารัสและโพล์คแมน (ไหมไทยไชยพันธ์ุ. 2556: 157 อ้างอิงจาก Lazarus; & Folkman. 1984) กล่าวถึงผลลัพธ์ของการปรับตัวที่เกิดขึ้นจากการจัดการความเครียดว่ามีผลด้านสังคมที่ทำให้บุคคลตอบสนองต่อบทบาทและหน้าที่ของตนในสังคม มีสัมพันธภาพที่พึงพอใจที่เกิดจากสัมพันธภาพระหว่างระหว่างบุคคล สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ประจำวันต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลด้านจิตใจที่เป็นผลของการรับรู้ของบุคคลต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รู้สึกเกี่ยวกับตนเองและสภาพชีวิตของตน เช่น ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ มีความสุขหรือไม่มีความสุข ทั้งนี้เมื่อบุคคลใช้วิธีการจัดการความเครียดไปแล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จ ก็อาจมีการย้อนกลับมาประเมินปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อหาวิธีการจัดการความเครียดที่ดีขึ้น เพื่อลดความเครียดทำให้ผลของการปรับตัวมีประสิทธิภาพมากขึ้นทำให้ความคับข้องใจ ไม่สบายใจ หรือความวิตกกังวลที่มาจากความเครียดหมดไป จึงไม่มีผลต่อการใช้สมาร์ทโฟนในชีวิตประจำวันของนักศึกษาแต่อย่างใด

2.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่กับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จากบิดามารดาจะทำนักศึกษามีอิสระตามแก่วุฒิภาวะ แต่ในขณะที่เดียวกันบิดามารดา ก็จะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดาได้ให้เหตุผลไว้ (ดูลยา. 2552: 117) ซึ่งแมคโคบีและมาร์ติน (ศิริกุล อิศรานุรักษ์และปราณี สุทธิสุขคนธ์. 2550: 110 อ้างอิงจาก Maccoby; & Martin. 1986) ได้กล่าวถึงเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะเป็นเด็กที่มีความรู้สึกต่อคุณค่าของตนเองในระดับสูง พึ่งพาตนเองได้ดี ให้ความเคารพเชื่อฟังบิดามารดา มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมักประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนที่มากเกินไปจนมีลักษณะของการติดสมาร์ทโฟนอย่างที่คาร์โบแนล โอเบิร์ตส์และเบรานูรี (Carbonell, Oberst; & Beranuy. 2013: 902-903) กล่าวถึงความพอใจที่ได้รับจากสมาร์ทโฟนที่เป็นเหมือนแรงเสริมทางบวกให้เกิดการใช้งานที่มากเกินไปจนกลายเป็นการติดสมาร์ทโฟนนั้นอาจเป็นเพราะความบันเทิงผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่สามารถใช้งานได้บนสมาร์ทโฟนหรือการติดต่อสื่อสารที่แพร่หลายทั่วโลกที่ทำให้สามารถสื่อสารได้สะดวกง่ายดาย ทำให้ผู้ใช้งานมีเพื่อนหรือรู้จักคนอื่นได้ทั่วโลกโดยไม่จำเป็นต้องเจอหน้ากัน ซึ่งการที่นักศึกษาใช้งานในดังกล่าวนักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2.5 การสื่อสารภายในครอบครัวกับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารภายในครอบครัวไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารภายในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ทำให้บุคคลได้แสดงความรู้สึก ความคิด และแลกเปลี่ยนเรื่องราวต่าง ๆ ภายในครอบครัว ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถที่จะปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ กับครอบครัวได้ และหากมีเรื่องที่ต้องคิดต้องตัดสินใจการสื่อสารภายในครอบครัวก็จะช่วยให้นักศึกษามีที่พึ่งพาที่ให้นักศึกษาสามารถพูดคุยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ดี ทำให้มีบรรยากาศที่ดีภายในครอบครัว ในขณะที่เดียวกันสมาร์ทโฟนก็ถือเป็นอุปกรณ์ในการสื่อสารอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้นักศึกษาสามารถสื่อสารกับคนรอบข้างได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งในปัจจุบันโซเชียลเน็ตเวิร์คเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตผู้คนในสังคมรวมทั้งครอบครัว กลายเป็นสังคมก้มหน้าคือผู้คนส่วนใหญ่จดจ่อ หมกมุ่น ก้มหน้าก้มตาอยู่กับการเสพข่าวสาร การติดต่อ การพูดคุยผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ โดยใช้สมาร์ทโฟนเป็นเครื่อง ทำให้มีการพูดคุยหรือปฏิสัมพันธ์กับผู้คนที่อยู่รอบตัวน้อยลง จนกลายเป็นต่างคนต่างอยู่มากขึ้น แต่ก็ยังเป็นข้อดีที่ทำให้คนที่อยู่ไกลกันได้ติดต่อสื่อสารเสมือนว่าอยู่ใกล้กัน จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้สมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้อยู่ด้วยกันได้สื่อสารกันมากขึ้น แม้ว่าจะมีผลการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีเหล่านี้ไม่มีผลก่อให้เกิดการสื่อสารภายในครอบครัวที่เพิ่มขึ้นก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวยังคงให้ความสำคัญกับการพูดคุยหรือการปฏิสัมพันธ์กันแบบเห็นหน้ากัน แต่การสื่อสารผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงช่วยให้สมาชิกภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดการดูแลความปลอดภัยต่อกันและเกิดความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตเท่านั้น (นวลฉวี ประเสริฐสุข. 2558:743 อ้างอิงจาก ภัสรา พงษ์สุขเวชกุล. 2554)

2.6 การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับเพื่อนกับการติดสมาร์ทโฟน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับเพื่อนไม่ส่งผลต่อการติดสมาร์ทโฟน แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนไม่ได้เกี่ยวข้องกับทำที่นักศึกษาติดสมาร์ทโฟน อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่หรือเกือบจะทุกคนมีโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟนไว้ใช้งานและด้วยวัตถุประสงค์ของการใช้งานที่หลากหลายรูปแบบตามคุณสมบัติของสมาร์ทโฟนแต่ละรุ่น สามารถพกพาและใช้งานสมาร์ทโฟนได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นการที่นักศึกษาทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องเรียนหรือเรื่องอื่น ๆ ก็ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้สมาร์ทโฟนของนักศึกษาแต่อย่างใดจึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) ที่พบว่าพฤติกรรมติดสนทนาออนไลน์ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนหรืองานวิจัยของพรทิพย์ รุ่มนุ่ม (2550) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นตัวแปรสำคัญอันดับแรกที่ทำนายพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต โดยสภาพแวดล้อมทางสังคมนี้รวมถึงสภาพแวดล้อมจากเพื่อนที่กระตุ้นส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ต

ในส่วนของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสโมรท์โฟนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงผลการวิจัย พบว่ารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการติดสโมรท์โฟนระหว่างกลุ่ม นักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกันหรือไม่มีความความแปรเปลี่ยนของแบบจำลอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายนอกสังเกตได้และตัวแปรภายในสังเกตได้ และค่าอิทธิพล ระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงที่มีต่อตัวแปรภายในแฝงไม่แตกต่างกัน แต่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ของตัวแปรภายในสังเกตได้แตกต่างกัน 1 เส้น คือ ค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขในชีวิตในกลุ่ม นักศึกษาหญิงมีค่าสัมประสิทธิ์องค์ประกอบเท่ากับ .88 สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชายมีค่าสัมประสิทธิ์ องค์ประกอบเท่ากับ .68สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของการติดสโมรท์โฟนสามารถนำมาใช้ในการอธิบายได้ทั้งกลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาเช่นงานวิจัยของดอร์เซ็นและคณะ (Deursen; et al. 2015: 415) ที่พบว่าเพศไม่มีผลต่อการติดสโมรท์โฟนและงานวิจัยเซเลฮานและนิกาฮ์บาน (Salehan; & Negahban.2013) ที่พบว่าเพศไม่ส่งผลต่อการติดสโมรท์โฟนของนักศึกษา ทั้งนี้กลุ่มนักศึกษาหญิงมี ค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้านความสุขในชีวิตสูงกว่านักศึกษาชาย สะท้อนให้เห็นว่าทรัพย์สินสมบัติต่างๆ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจและความสุขในชีวิตแก่กลุ่มนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษา ชาย จึงนำมาสู่การแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองโดยการไขว่คว้าทรัพย์สินสมบัติต่างๆ มาตรการรอง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลลัษณ์ เสรีตระกูล (2553) ที่พบว่านิสิตชายกับนิสิตหญิงมีค่านิยมแบบ วัตถุนิยมเรื่องความสุขในชีวิตแตกต่างกัน โดยนิสิตหญิงมีคะแนนสูงกว่านิสิตชายกล่าวคือการมี ทรัพย์สินสิ่งของต่างๆ จะทำให้ชีวิตมีความสุข

นอกจากนี้จากผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยตัวแปรแฝงเชิงสาเหตุการติดสโมรท์โฟนระหว่าง กลุ่มนักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงแตกต่างกัน โดยกลุ่มนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยตัวแปรการ เลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสื่อสารภายในครอบครัว กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน และการติด สโมรท์โฟนสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย แต่มีค่าเฉลี่ยตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองและ ความเหงาต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย สะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน ลักษณะ ของผู้หญิงส่วนใหญ่จะช่างพูดช่างคุยและมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายมีแนวโน้มในการพึ่งพาหรือปล่อย ตามผู้อื่นได้มากกว่าผู้ชาย (Terman and Tyler. 1954) นอกจากนี้ยังมีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ไม่เหมือนกัน จึงทำให้ผู้หญิงได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และมีการสื่อสารภายในครอบครัวที่ มากกว่าผู้ชาย รวมทั้งจะมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน นอกจากนี้ยังติด สโมรท์โฟนมากกว่าผู้ชายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทาคาโอะ ทาคาฮาชิ และคิตามูรา (Takao.; Takahashi; & Kitamura. 2009: 501) ที่พบว่านักศึกษาหญิงมีประสบการณ์ในการติดสโมรท์โฟนมา กขึ้นในขณะที่ผู้ชายมีอารมณ์มั่นคง หนักแน่น มั่นใจตัวเอง กล้าเสี่ยง ชอบความท้าทาย (Terman; & Tyler. 1954) จึงทำให้รับรู้ความสามารถของตนเองมากกว่าผู้หญิง และการที่ผู้ชายสามารถทำอะไร ได้ด้วยตนเองจึงไม่ค่อยพึ่งพาใครเลยทำให้ขาดปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างและอยู่ตัวคนเดียวมากขึ้น

จึงอาจมีความเหงามากกว่าผู้หญิงสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสแมน กัทท์เฟรนด์ และลูรี (Wiseman.; Gutfreund; & Lurie. 1995: 237) ที่ศึกษาความแตกต่างทางเพศในความเหงามและความซึมเศร้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ต้องการการให้คำปรึกษา พบว่า นักศึกษาชายมีความเหงามากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

1.1 ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมทางวิชาการ เพื่อให้ นักศึกษาได้แสดงความสามารถและพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและมีความ มั่นใจในตนเองมากขึ้น โดยไม่ไปยึดติดกับวัตถุเพื่อให้ตนเองมีความสุข รู้สึกถึงความสำเร็จจากการ ครอบครองวัตถุ หรือใช้วัตถุเป็นเครื่องกำหนดแนวทางและพฤติกรรม การดำเนินชีวิต การจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมสังคมและสันตนาการ เช่น ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ชมรมเกี่ยวกับดนตรีและกีฬา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้สร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน รวมทั้งมีกิจกรรมที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาชั้น ปีที่ 1 ที่อาจจะขาดความพร้อมในเรื่องของการปรับตัวในการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ หรือกิจกรรมสันตนาการต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์และสังคม ทั้งยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนใหม่ สร้างความสนุกสนาน เรียนรู้การทำงานเป็นทีม เป็นต้น เมื่อนักศึกษามีความพร้อมก็สามารถดำเนิน ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้างหรือมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมน้อย สร้าง สัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ยากซึ่งจะนำมาสู่ความเหงามาได้แล้วเป็นผลให้เกิดการติดสมาร์ทโฟน

1.2 มหาวิทยาลัยอาจมีการจัดศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาชั้นในมหาวิทยาลัยเพื่อ บริการให้คำปรึกษา โดยมีนักจิตวิทยาหรืออาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา นักศึกษาสามารถเข้ามา ปรึกษาด้วยตนเองหรือผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น ทางโทรศัพท์ ทางอีเมล ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง สำหรับนักศึกษาที่มีความเครียดแต่ไม่สามารถจัดการความเครียดด้วยตนเองได้ เพราะอาจขาด ความรู้หรือประสบการณ์ในด้านนั้น เมื่อนักศึกษาสามารถจัดการความเครียดได้ย่อมส่งผลในการ เรื่องของการติดสมาร์ทโฟนด้วยเช่นกัน

1.3 บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรให้ความรักความเอาใจใส่ต่อนักศึกษา เปิด โอกาสให้นักศึกษาได้เป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่อง ต่าง ๆ ของครอบครัว มีการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมและให้อิสระตามควรเพื่อให้นักศึกษาเชื่อฟัง และปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองกำหนดให้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีการสื่อสารกัน ภายในครอบครัวตลอดเวลา เพื่อให้ นักศึกษารู้สึกว่าตนเองสามารถพูดคุยหรือปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับบิดามารดาได้ตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถเผชิญกับปัญหาและความเครียดที่ เกิดขึ้นในชีวิตได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายการศึกษาด้วยวิธีการทดลองกับตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยม เพราะเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการติดสมาร์ทโฟนสูงสุด โดยการเปรียบเทียบค่านิยมแบบวัตถุนิยมของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และเปรียบเทียบค่านิยมแบบวัตถุนิยมของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมกับกลุ่มทดลอง ซึ่งแพทเตอร์สัน (Patterson. 1973: 45) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเน้นการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อขจัดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของบุคคลจะช่วยให้บุคคลรักษารูปแบบของการคิดและการแสดงออกอย่างมีเหตุผลในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิกันต์ เทพขวัญ กาญจนวัลย์ และวัลลยา ธรรมอภิบาล (2557: 172) ที่พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีระดับค่านิยมทางวัตถุนิยมลดลงกว่าก่อนได้รับการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองมีระดับค่านิยมทางวัตถุนิยมลดลงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมทั้งจากปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านครอบครัวและด้านเพื่อน รวมถึงปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ช่วยลดหรือบรรเทาการติดพฤติกรรมเพื่อจะได้อธิบายถึงการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากตัวแปรในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอธิบายความแปรปรวนของการติดสมาร์ทโฟนได้ในปริมาณน้อยแสดงว่ายังมีตัวแปรอื่นที่สามารถนำมาใช้ในการอธิบายความแปรปรวนของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาได้ในปริมาณที่มากขึ้น

2.3 ควรตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการติดสมาร์ทโฟนซ้ำก่อนนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อยืนยันความถูกต้องขององค์ประกอบและข้อคำถาม นอกจากนี้ในการพัฒนาแบบวัดอาจตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น วิธี Know Group Technique ระหว่างกลุ่มที่มีการติดกับกลุ่มที่ใช้ปกติวัดด้วยแบบวัดการติดสมาร์ทโฟน แล้วนำค่ามาเปรียบเทียบกัน หากแบบวัดมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ผลที่ได้คือกลุ่มที่มีการติดสมาร์ทโฟนจะมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ปกติ ซึ่งทำให้แบบวัดมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแบบวัดนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของบราวน์ (Alavi; et al. 2012: 292-293 อ้างอิงจาก Brown. 1993; Walsh; White; & Young. 2008: 79 อ้างอิงจาก Brown. 1997) และแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 2005: 191-197) ที่กล่าวถึงลักษณะการติดพฤติกรรมและการติดเทคโนโลยี ซึ่งเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาแบบวัดให้ข้อคำถามสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาและนำมาใช้ในการวิจัยนี้เป็นครั้งแรกกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร ถึงแม้ค่าต่าง ๆ ผ่านเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการพิจารณาคูณภาพของแบบวัดแล้วก็ตามการพัฒนาแบบวัดการติดสมาร์ทโฟนนี้จะยิ่งเพิ่มคุณภาพของแบบวัดให้มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

2.4 ควรนำผลการวิจัยไปขยายผลในการศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น เพื่อได้ทราบข้อมูลการติดสมาร์ทโฟนของประชากรกลุ่มอื่นและค้นหารูปแบบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สามารถอธิบายการติดสมาร์ทโฟนได้ดีที่สุด เนื่องจากประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีอายุ 18-24 ปี ทั้งนี้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559: ออนไลน์) ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ระหว่างปี 2555-2559 พบว่ากลุ่มอายุ 15-24 ปี มีสัดส่วนการใช้สมาร์ทโฟนสูงสุดและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งการศึกษาอาจขยายผลไปในประชากรกลุ่มอื่นให้มีความหลากหลายขึ้นและความครอบคลุมในทุกช่วงอายุของผู้ใช้สมาร์ทโฟน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). *ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การสอนการประเมินผล*. กรุงเทพฯ: อรุณสภานาครี
- กัญญา รัชมัญญา. (2537). ปัญหาครอบครัว. *จุลสารสุขวิทยาจิต*. 17(2): 28-32.
- กานดา พุฒ. (2540). ความเครียดและสุขภาพ เทคนิคการจัดการความเครียดด้วยตนเอง. *วารสาร สุขุทัยธรรมมาธิราช*. 10(1): 102-108.
- คันธารัตน์ ยอดพิชัย. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับความเครียดของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ความแตกต่างระหว่างสมาร์ทโฟนและโทรศัพท์มือถือ. (2557). สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558, จาก <http://www.vivo.co.th/knowledge-about-smartphone.php?topic=3>.
- ความหมายของแอนดรอยด์สมาร์ทโฟนและอุปกรณ์แบบสวมได้. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558, จาก <https://sites.google.com/site/librarians53gglass/home/khwam-hmay-khxng-xaen-dr-xyd-sma-rth-fon-laea-xupkrn-baeb-swm-di>
- งามตา วรินทร์านนท์. (2544). *ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬาลักษณ์ ประจะเนย. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว รูปแบบการดำเนินชีวิตรูปแบบความผูกพันภายในครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และการติดยาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชาญวิทย์ พรนภดล; และเอษรา วสุพันธ์จิต. (2558). *การเสพติดอินเทอร์เน็ต (Internet Use Disorder)*. ใน *จิตเวชศิริราช DSM-5*. หน้า 561-576. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์.
- ไชยรัตน์ บุตรพรหม. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธอมลย์ ราชภัณฑารักษ์. (2558). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. ใน *มนุษย์กับสังคม*. หน้า 57-70. คณะกรรมการวิชามนุษย์กับสังคม ศูนย์วิชาบูรณาการ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ดวงเดือน พันธมนาวิน อรพินทร์ ชูชมและงามตา วนินทานนท์. (2528). *ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ดุษฎี จิตตะยโสธร. (2552). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของ Diana Baumrind (Diana Baumrind's Parenting Styles). *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. 29(4). 173-187.
- ดุษฎี โยเหลา. (2537). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 1(1): 86-98.
- ทรงสิริ วิชิรานนท์และคณะ. (2550). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ธนิกานต์ มาชะติรานนท์. (2545). *พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย*. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยนวัตน์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภัสชญา โปประยูร พัชรภรณ์ เกษะประกกร และมัลลิกา ผลอนันต์. (2557). รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*. 6(1): 235-249.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2558). *สื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างสุขในครอบครัว (Constructive Communication for Family Happiness)*. *Veridian E-Journal, Slipakorn University*. ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ. 8(2): 737-747.
- นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล. (2555). *การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม LISREL*. (เอกสารประกอบคำสอน). หน้า 1-48.
- บุรียา แต่งพันธ์และคณะ เขียววิชัย. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 26(1): 27-38.
- ประทีป จินนี่. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม (Behavior Analysis and Behavior Modification)*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผจงจิต ผาภูมิ. (2546). บทความฟื้นฟูวิชาการ การติดคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ตและแนวทางการป้องกันแก้ไข. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*. 11(1): 41-54.

- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2540). *จิตวิทยาครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2545). *พระธรรมปิฎก. พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พัชนี เขยจรรยาและประทุม ฤกษ์กลาง. (2531). *รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและการเปิดรับสื่อมวลชนของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิชญ์ เพชรคำ. (2557). *พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของวัยรุ่นไทยที่มีผลกระทบต่อตนเองและสังคม*. *บทความวิชาการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- พูนสุขเวชวิฐาน. (2557). *ทฤษฎีครอบครัวเบื้องต้น An Introduction to Family Theories*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์และคณะ. (2003). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมเศรษฐกิจของเยาวชนไทย*. *Proceeding of the East-West Psychological Science Research Center*. 3(1): 27-38.
- เพลินพิศ จันทศักดิ์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารในครอบครัวกับสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบาวปะกอกวิทยาเขต*. *บัณฑิตวิทยาลัย: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- พรทิพย์ รุ่งน่วม. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2*. *บัณฑิตวิทยาลัย: การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ภัทร์กร อยู่สุข. (2554). *ความว่าเหว่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมและสุขภาพจิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี*. *บัณฑิตวิทยาลัย: ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- ภัทรา เรืองสวัสดิ์. (2553). *รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. *บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- ภูเบศร์สมุทจักร. (2557). *พฤติกรรมบริโภคนิยมในวัยรุ่นไทยและปัจจัยที่เป็นสาเหตุ*. *วารสารธรรมศาสตร์*. 33(1): 46-69.
- มานิช หล่อตระกูลและปราโมทย์ สุขนิษฐ์ (บรรณาธิการ). *ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 3*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มณฑิราจารุเพ็ง. (2557). *ครอบครัวศึกษาและการให้คำปรึกษาครอบครัว (Family Studies and Family Counseling) จากแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติการให้คำปรึกษาครอบครัว*. *ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

- มรรยาท รุจิวิชญ์. (2556). *การจัดการความเครียดเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต = Stress Management for promoting mental health*. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชดา ไชโยธธา. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในปัจจุบันควบคุมภายในและภายนอกกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของผู้ถูกควบคุมความประพฤติในกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนา สายพานิชย์และชัชวาลย์ ศิลปกิจ. (2558). ปัญหาจากการใช้สารเสพติดในหนังสือจิตเวชศาสตร์รามาริบัติ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558, จาก <http://msk-school.net/TRIED2542/keywords.html>.
- รุจิเรศ พิษิตานนท์. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมฉลาดเลือกกินของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย*. บัณฑิตวิทยาลัย: ภาควิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วนิดา วงษาพรหม. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวกับระดับความเครียดของวัยรุ่น : กรณีศึกษาโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย: ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- วราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วสันต์ลิมป์เฉลิม. (2551). นิยามความเหงา The Definition of Loneliness. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 28(1-2): 96-133.
- วันเพ็ญ พิศาพงศ์. (2540). *การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. (2537). พฤติกรรมศาสตร์ในแง่มุมมองของจิตวิทยา. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 1(1): 53-60.
- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. (2553). *ปัจจัยเชิงเหตุผลและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2556). ปัจจัยในการทำนายค่านิยมแบบวัตถุนิยมของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. *วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม)*. 34(1): 17-29.

- วิวัฒนาการโทรศัพท์มือถือ. (2557). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2559, จาก <http://greenglass789.blogspot.com>).
- วีรบุรุษ วงศ์คงเดช. (2547). เจตคติต่อการแสวงหาความช่วยเหลือและการเรียนรู้แบบกำกับตนเองของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน. บัณฑิตวิทยาลัย: ปรินซ์นิยามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เวทีนี สุขมาก, อัจฉรี ศิริสุนทร, และประภาพร มีนา. (2545). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการรับรู้ในความสามารถของตนเอง. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*. 47(1): 31-36.
- ศิริกุล อิศรานุรักษ์และปราณี สุทธิสุนทร. (2550). การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. *วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา*. 5(1): 105-118.
- ศรัณย์ พิมพ์ทอง. (2557). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาข้ามวัฒนธรรมปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างพอเพียงของนักศึกษาในประเทศไทยและมาเลเซีย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศูนย์วิจัยยาเสพติด. (มปป.). *สมองและกลไกการเสพติด*. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2558, จาก http://www.ihr.chula.ac.th/t3_files/brain_drug.pdf
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2542). รายงานวิจัยเรื่องลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมโภชน์เอี่ยมสุภาษิต. (2556). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม Theories and Techniques in Behavior Modification*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาร์ตโฟนคืออะไร. (2559). สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2559, จาก <http://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2389-smartphone-คืออะไร.html>.
- สมาร์ตโฟน. (2555). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2559, จาก <http://icesky.blogspot.com/2012/08/smartphone.html>
- สาระน่ารู้เกี่ยวกับสมาร์ตโฟน. (2557). *อะไรคือสมาร์ตโฟน*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558, จาก <http://www.vivo.co.th/knowledge-about-smartphone.php?topic=3>
- สิริอนันฐพรสุวี. (2548). ความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเองและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิมล ติรกาพันธ์. (2553). *การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุระพรรณ พนมฤทธิ์,ศุภกรใจ เจริญสุข, และนันทิกา อนันต์ชัยพัชฌนา. (2554). การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน. *การพยาบาลและการศึกษา*. 4(2): 94-107.
- สุรเมศวร์ พิริยะวัฒน์. (2553). ทฤษฎีพฤติกรรมและการประยุกต์สำหรับการวิเคราะห์พฤติกรรมการเดินทางในประเทศไทย. *วิศวกรรมสาร*. 63(6): 59-70.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2552). *ชีวิตครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2553). *สถานการณ์ครอบครัวไทย อย่ายปล่อยให้กลายเป็นวิกฤตสังคม*. 1(3):1-6. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก https://www.msociety.go.th/article_attach/9867/14191.pdf.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาครอบครัว พ.ศ. 2547-2556*, สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก https://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=8426.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2559). *สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสกอ*. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2559, จาก <http://www.mua.go.th/university.html>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2559). *สำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2559*, สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2559, จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surtec5-1-3.html>
- หน่วยคลังข้อมูลยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2556. *การติดโทรศัพท์มือถือสื่อสารโทรคมนาคมอาจส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็กและวัยรุ่น*. ข่าวประจำสัปดาห์ที่ 2 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556, สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2558, จาก www.pharmacy.mahidol.ac.th/dic/new_week_full.php?id=1132.
- ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2556). ความรู้สึกสอดคล้องกลมกลืนในชีวิตและกลวิธีการเผชิญปัญหาแนวทางในการจัดการกับความเครียดในการปฏิบัติงาน: Sense of coherence and coping strategies to solve the working stress. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 5(3): 151-161.
- อณิษฐ์ วาจิรัตน์กุล. (2549). *การศึกษาความระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว ทักษะคิดและพฤติกรรมต่อยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมติดยาเสพติดและวัยรุ่นที่ไม่มีพฤติกรรมติดยาเสพติดในเขตกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- อดิگانต์ เทพขวัญ กาญจนวัลย์ ภิญโญสุภสิทธิ์ และวัลลยา ธรรมอภิบาล. (2557). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อลดค่านิยมทางวัตถุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 14(2): 172-180.
- อังศินันท์ อินทรกำแหง. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเครียดและการเผชิญความเครียดของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อินทวรรณฉายชื่นสกุล. (2551). การนำโลกรออกมาเสียจากอำนาจวัตถุนิยมตามความคิดและการปฏิบัติของท่านอาจารย์พุทธทาส. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 1(2): มิถุนายน-พฤศจิกายน. หน้า 11-29.
- อุบลวรรณ ภวานันท์และคณะ. (2555). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 7 (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Al-Barashdi, H.; Bouazza, A.; & Jabur, N. H. (2015). Smartphone Addiction among University Undergraduates: A Literature Review. *Journal of Scientific Research & Reports*. 4(3): 210-225.
- Alavi, S. S.; et al (2012). Behavioral Addiction versus Substance Addiction: Correspondence of Psychiatric and Psychological Views. *Int J Prev Med*. 2012 Apr; 3(4): 290–294.
- Bandura, A. (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of human behavior* (Vol. 4 pp. 71-81). New York: Academic Press. Reprinted in H. Friedman (Eds.). *Encyclopedia of mental health*. San Diego: Academic Press.
- Bee, H. (1995). *The growing child*. New York: HarpaCollin Publishing.
- Billieux, J. L., Linden, M.V.; & Rochat, L. (2008, January). The Role of Impulsivity in Actual and Problematic Use of the Mobile Phone. *Applied Cognitive Psychology*. p.1195–1210. Published online 21 January 2008 in Wiley InterScience (www.interscience.wiley.com) DOI: 10.1002/acp.1429. http://www.uclp.be/wp-content/uploads/pdf/Pub/Billieux_ACP_2008.pdf.
- Bian, M. ; & Leung, L. (2014). Linking Loneliness, Shyness, Smartphone Addiction Symptoms, and Patterns of Smartphone Use to Social Capital. *Social Science Computer Review*. DOI : 10.1177/0894439314528779.
- Bianchi, A.; & Phillips, J. G. (2005, February). Psychological Predictors of Problem Mobile Phone Use. *CyberPsychology&Behavior*. 8(1): 39-51.
- Roberts, J. A.; & Tanner, J. F. Jr. (2005). Materialism and the Family Structure-Stress Relation. *Journal of consumer psychology*. 15(2): 183-190.

- Bollen, K.A. (1989). *Structure Equations with Latent Variables*. New York: John Wiley & Sons.
- Bolle, C. (2014). "Who is a smartphone addict?" The impact of personal factors and type of usage on smartphone addiction in a Dutch population. Netherlands: University of Twente.
- Brouskeli, V.; & Loumakou, M. (2014). Materialism, Stress, and Health Behaviors among Future Educators. *Journal of Education and Training Studies*. 2(2): 145-150.
- Calsbeek, H.; et al. (2003). Factor structure of the Coping Inventory for Stressful Situations (CISS-21) in adolescents and young adults with chronic digestive disorders. In H. Calsbeek (Ed.), *The social position of adolescents and young adults with chronic digestive disorders*. Retrieved May 20, 2015, from <http://www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/The-social-position-of-adolescents-and-young-adults-with-chronic-digestive-disorders.pdf>
- Carbonell, X.; Oberst, U.; & Beranuy, M. (2013). The Cell Phone in the Twenty-First Century: A Risk for Addiction or a Necessary Tool?. In *Principles of Addiction: Comprehensive Addictive Behaviors and Disorder*. Elsevier Inc., San Diego: Academic Press. p.901-909.
- Casey, B. M. (2012). Linking Psychological Attributes to Smart Phone Addiction, Face-to-Face Communication, Present Absence and Social Capital. Hong Kong: Graduate School of The Chinese University of Hong Kong.
- Chaplin, L. N.; & John, D. R. (2010). Interpersonal influences on adolescent materialism: A new look at the role of parents and peers. *Journal of Consumer Psychology*. 20(2010): 176-184.
- Chiu, S-I. (2014, May). The relationship between life stress and smartphone addiction on Taiwanese university student: A mediation model of learning self-efficacy and social self-efficacy. *Computers in Human Behavior*. 34: 49-57.
- Cohen, S.; Kamarck, T.; & Mermelstein, R. (1983). A global measure of perceived stress. *Journal of Health and Social Behavior*. 24(4): 385-396.
- Denegri, M.; et al. (2014). Materialism in Pedagogy Students in Chile. *Soc Indic Res*. 117(1): 505-521. DOI: 10.1007/s11205-013-0358-z.
- Deursen, A. J.A.M. V.; et al. (2015, April). Modeling habitual and addiction smartphone behavior The role of smartphone usage types, emotional intelligence, social stress, self-regulation, age, and gender. *Computers in Human Behavior*, 45: 411-420.

- Dittmar, H. (2005). Compulsive buying - a growing concern? An examination of gender, age, and endorsement of materialistic values as predictors (2005). *British Journal of Psychology*. 96: 467-491.
- Dogan, T.; Cotoak, N. A.; & Tekin, E. G. (2011). Reliability and validity of the Turkish Version of the UCLA Loneliness Scale (ULS-8) among university students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 15(1): 2058-2062. DOI:10.1016/j.sbspro.2011.04.053.
- Endler, N.S.;& Parker, J.D. (1990). Multidimensional assessment of coping: a critical evaluation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(5): 844-854.
- Endler, N.S.; & Parker, J.D. (1994). Multidimensional assessment of coping: task, emotion and avoidance strategies. *Psychology Assess*, 6(1): 50-60.
- Engs, R. C. (2012). What are addictive behaviors?. Retrieved March 10, 2015 , from <http://www.indiana.edu/~engs/hints/addictiveb.html>.
- Esen, B. K.; Aktas, E.;& Tuncer, I. (2013). An analysis of University students' internet use in relation to loneliness and social self-efficacy. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*,84: 1504-1508.DOI:10.1016/j.sbspro.2013.06.780.
- Foerster, M.; et al. (2015). Problematic mobile phone use in adolescents: derivation of a short scale MPPUS-10. *Int J Public Health*. 60:277-286. DOI:10.1007/s00038-015-0660-4.
- Folkman, S.; & Moskowitz, J. T.(2004). Coping: Pitfalls and promise. *Annual Review of Psychology*. 55: 745-775.
- Gilligan, C. (1982). *In a different voice : psychological theory and women's development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Goodman, A. (1990). Addiction: definition and implications. *British Journal of Addiction*. 85(1): 1403-1408.
- Griffiths, M. D. (1995). Technological addictions. *Clinical Psychology Forum*. 76(1): 14-19.
- Griffiths, M. D. (2005). A 'components' model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*. 10: 191-197.
- Griffiths, M.D. (2013). Adolescent mobile phone addiction: A cause for concern?.*Education and Health*. 31:76-78.
- Grolnick, W. S.; Ryan, R. M.; & Deci, E. L. (1991). Inner Resources for School Achievement: Motivational Mediators of Children's Perceptions of Their Parents. *Journal of Educational Psychology*. 83(4): 508-517.

- Hall, A. S.; & Parsons, J. (2001). Internet addiction: College student case study using best practices in cognitive behavior therapy. *Journal Mental Health Counseling*. 23:312-327.
- Hays, R. & DiMatteo, M. R. (1987). A short-form measure of loneliness. *Journal of Personality Assessment*. 51(1): 69-81.
- Hair, J. F.; et al. (2010). *Multivariate data analysis: a global perspective*. (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Hong, F-Y.; Chiu, S-I.; & Huang, D-H. (2012). A model of the relationship between psychological characteristics, mobile phone addiction and use of mobile phones by Taiwanese university female students. *Computers in Human Behavior*. 28: 2152-2159.
- Holmes, T. H. & Rahe, R. H. (1967). The Social Readjustment Rating Scale. *Journal of Psychosomatic Research*. 11(2): 213-218.
- Jeong, S.; et al. (2016). What type of content are smartphone users addicted to?: SNS vs. games. *Computers in Human Behaviour*. 54: 10-17.
- Jessor, R. (2014). Problem Behavior Theory: A Half-Century of Research on Adolescent Behavior and Development in The Developmental Science of Adolescence: History Through autobiography. Edited by Lerner, R. M.; & et al. USA: Taylor & Francis Group.
- Joreskog, K.;&Sorbom, D. (1993). LISREL 8: Structural Equation Modeling with the SIMPLIS Command Language. Chigago, IL: Scientific Software International Inc.
- Jun, S. (2016). The reciprocal longitudinal relationships between mobile phone addiction and depressive symptoms among Korean adolescents. *Computers in Human Behavior*. 58: 179-186.
- Kawasaki, N.; et al. (2006). Survey on Cellular Phone Usage on Students in Thailand. *Journal of Physiological Anthropology*. 25(6): 377-382.
- Kasser, T.; et al. (2004). Materialistic values: Their cause and consequences. In Kasser, T.; & Kanner (Eds.), *Psychology and Consumer Culture*. Washington, D.C.: American Psychology Association.
- Kimble, A. B. (2014). The Parenting Styles and Dimensions Questionnaire: A Reconceptualization and Validation. USA: Graduate College of the Oklahoma State University.

- Kim, D.; et al.(2014). Development of Korean Smartphone Addiction Proneness Scale for Youth. *PLoS ONE*. 9(5): e97920. DOI:10.1371/journal.pone.0097920.
- Khang, H.; Kim, J. K.; & Kim, Y. (2013). Self-traits and motivations as antecedents of digital medial flow and addiction: The Internet, mobile phones, video games. *Computers in Human Behaiovr*. 29(2013): 2416-2424.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. 2nd ed. New York: The Guilford Press.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. 3rd ed. New York: The Guilford Press.
- Kwon, M.; et al. (2013). The Smartphone Addiction Scale: Development and Validation of a Short Version for Adolescents. *PLoS ONE*. 8(12):e83558. DOI:10.1371/journal.pone.0083558.
- Kumar, S. S. (2014). Mobile phone and adolescents-addiction a mindful check in. *International Journal of Advanced Nursing Studies*. 3(1): 42-46.
- Larkin, M.; Wood, R. T. A.; & Griffiths, M. D. (2006). Towards addiction as relationship. *Addiction Research and Theory*. 14(3): 207-215.
- Lazarus, R. S. & Folkman, S. (1984). *Stress appraisal and coping*. New York: Springer.
- Lee, W-J. (2013, July). An Exploratory Study on Addictive Use of Smartphone: Developing SAUS (Smartphone Addiction Use Scale). *Journal of Convergence Information Technology (JCIT)*. 8(12): 403-407. DOI:10.4156/jcit. vol8. issue12.49.
- Lee, Y-K.; Chang, C-T.; & Cheng, Z-H. (2014). The dark side of smartphone usage: Psychological trait, compulsive behavior and technostress. *Computers in Human Behavior*. 31(1): 373-383.
- Lin, Y-H.; et al.(2014, June). Development and Validation of the Smartphone Addiction Inventory (SPAI). *PloS ONE*. 9(6): 1-5. e98312.DOI:10.1471/journal.pone.0098312.
- Mangleburg, T. F.; & Bristol, T. (1998). Socialization and adolescents' skepticism toward advertising. *Journal of Advertising*. 27(3): 11-21
- Marks, I. (1990). Behavioural (non-chemical) addictions. *British Journal of Addiction*, 85: 1389-1394.
- Merlo, L. J.; Stone, A. M.; & Bibbey, A. (2013). Measuring Problematic Mobile Phone Use: Development and Preliminary Psychometric Properties of the PUMP Scale. *Journal of Addiction*. 2013: 1-7. Article ID912807.

- Moilanen, K. L. (2007). The Adolescent Self-Regulatory Inventory: The Development and Validation of a Questionnaire of Short-Term and Long-Term Self-Regulation. *Journal of Youth and Adolescence*. 36(6): 835-848.
- Mok, J.-Y.; et al (2014). Latent class analysis on internet and smartphone addiction in college students. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*. 2014: (10): 817-828.
- Mowen, J. C.; Fang, X; & Scott, K. (2009). A hierarchical model approach for identifying the trait antecedents of general gambling propensity and of four gambling-related genres. *Journal of Business Research*. 62(12): 1262-1268.
- Nguyen, L. T. (2003). *Growing up in material world: An investigation of materialism in Children and adolescent*. University of Minnesota.
- Nijhof, K. S.; & Rutger, C. E. (2007). Parenting Styles, Coping Strategies, and the expression of homesickness. *Journal of Adolescence*. 30(5): 709-720.
- Olson, D. H. (2010). Family Communication Scale. Minneapolis: Life Innovations and PREPARE/ENRICH, LLC.
- Park, N.; & Lee, H. (2014). Nature of Youth Smartphone Addiction in Korea: Diverse Dimensions of Smartphone Use and Individual Trait. *J. Commun Res*. 51(1): 100-132.
- Patterson, C. H. (1973). *Theories of Counseling and Psychotherapy*. 2nd ed. New York: Harper&Row.
- Pearson, J. C. (1989). *Communication in the family: Seeking Satisfaction in Changing Times*. New York: Harper&Row.
- Peplau, L. A.; & Perlman, D. (1982). Perspectives on loneliness. In L. A. Peplau & D. Perlman (Eds.). *Loneliness: A Sourcebook of Current Theory. Research and Therapy*. (p. 1-20). New York: John Wiley & Sons.
- Richin, M. L.; & Dawson, S. (1992). A Consumer Value Orientation for Materialism and Its Measurement: Scale Development and Validation. *Journal of Consumer Research*. (19):303-316.
- Robinson, C. C., Mandlco, B., Olsen, S. F.; & Hart, C. H. (2001). The Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (PSDQ). In B. F. Perlmutter, J. Touliatos, & Holden, G. W. (Eds.), *Handbook of family measurement technique: Vol. 3. Instruments & index* (p.319-321). Thousand Oaks: Sage.

- Roberts, J. A.; Pullig, C.; & Manolis, C. (2015). I need my smartphone: A hierarchical model of personality and cell-phone addiction. *Personality and Individual Differences*. 79(2015): 13-19.
- Rosenberg, K. P.; & Feder, L. C. (2014). *Behavioral Addictions*. Retrieved May 20, 2015, from <http://dx.doi.org/10.1016.B978-0-12-407724-9.00001-X>. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3354400/>.
- Rovinelli, R. J.; & Hambleton, R. K. (1976). *On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity*. Retrieved April 2, 2016, from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED121845.pdf>
- Russel, D.; Peplau, L. A.; & Ferguson, C. E. (1978). Developing a measure of loneliness. *Journal of Personality Assessment*. 42: 290-294.
- Russel, D.; Peplau, L. A.; & Ferguson, C. E. (1980). The revised UCLA Loneliness Scale: Concurrent and discriminant validity evidence. *Journal of Personality and Social Psychology*. 39: 472-480.
- Russel, D. (1996). The UCLA Loneliness Scale (Version 3): Reliability, validity, and factor structure. *Journal of Personality Assessment*. 66(1):20-40.
- Salehan, M.; & Negahban, A. (2013). Social networking on smartphone: When mobile phone become addictive. **Computers in Human Behavior**. 29: 2632-2639.
- Samaha, M.; & Hawi, N. S. (2016). Relationships among smartphone addiction, stress, academic performance, and satisfaction with life. *Computers in Human Behavior*. 57: 321-325.
- Schermerhorn, J. R. (1997). *Organizational Behavior*. New York. John Wiley & Sons, Inc.
- Schumacker, R. E.; & Lomax, R. G. (2010). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling*. 3rd th. New York: Taylor and Francis Group, LLC.
- Schwarzer, R.; Diehl, M.; & Schmitz, G. S. (1999). Self-Regulation. Retrieved January 25, 2016, from http://userpage.fu-berlin.de/gesund/skalen/Language_Selection/Turkish/Self-Regulation/self-regulation.htm
- Segrin, C.; et al. (2012). Family of Origin Environment and Adolescent Bullying Predict Young Adult Loneliness. *The Journal of Psychology*. 146(1-2): 119-134.
- Shakya, H. B.; Christakis, N. A.; & Fowler, J. H. (2012). Parental Influence on Substance Use in Adolescent Social Networks. *American Medical Association*. 166(12): 1132-1139.

- Shao-I, Chiu. (2014, May). The relationship between life stress and smartphone addiction on taiwanese university student: A mediation model of learning self-efficacy and social self-efficacy. *Computers in Human Behavior*. 34(1): 49-57
- Sharabi, A.; Levi, U.;& Margalit, M. (2012). Children's Loneliness, Sense of Coherence, Familyclimate, and Hope: Developmental Risk and Protective Factors. *The Journal of Psychology*. 146(1-2): 61-83.
- Simon, L. G.;& Conger, R. D. (2007). Linking Moter-Father Difference in Parenting to a Typology of Family Parenting Styles and Adolescent Outcomes. *Journal of Family Issues*.28(2):212-241.
- Smith, H. M.; & Betz, N. E. (2000). Development and validation of a scale of perceived social self-efficacy. *Journal of Career Assessmen*. 8: 283-301.
- Strage, A. A. (1998). Family context variables and the development of self-regulation in Collegestudents. *Adolescence*. 33(129): 17-31.
- Tabachnick, B. G.; & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. 6th ed. Boston: Pearson/Allyn&Bacon.
- Tafa, M.;& Baiocco, R. (2009) Addictive behavior and family functioning during adolescence. *The American Journal of Family Therapy*. 37: 388-395.
- Takao, M.; Takahashi, S.; & Kitamura, M. (2009). Addictive Personality and Problematic Mobile Phone Use. *CyberPsychology&Behavior*. 12(5): 501-507.
- Tan, C.; Pamuk, M.; & Donder, A. (2013). Loneliness and Mobile Phone. *Procedia Social And Behavioral Sciences*. 103(1): 606-611. DOI:10.1016/j.sbspro.2013.10.378.
- Terman, L. M.; & Tyler, L. E. (1954). Psychological sex differences. In L. Carmichael (Ed.), *Manual of child psychology*. New York: Wiley.
- Thacker. J. (2011). Media Addiction. Retrieved March 29, 2016, from <http://www.messiah3.org/Media%20Addiction.pdg.pdf>.
- Valderrama, J. A. (2014). Development and Validation of The Problematic Smartphone Use Scale.
- Weiss, R.S. (1987). Reflections on the present state of loneliness research. *Journal of Social Behavior and Personality*. (2):1-16.
- Walsh, S. P.; White, K. M.; & Young, R. M. (2008). Over-connect? A qualitative exploration of the relationship between Australian youth and their mobile phones. *Journal of Adolescence*. 31(1): 77-92.

- Walsh, S. P.; White, K. M.; & Young, R. M. (2010). Needing to Connect: The Effect of Self and Others on Young People's Involvement with their Mobile Phones. *Australian Journal of Psychology*. 62(4): 194-203 (In Press).
- Walsh, S. P.; et al.(2011). Keeping in constant touch: The predictors of young Australians' mobile phone involvement. *Computers in Human Behavior*. 27(2011): 333-342.
- Wiseman, H.; Guttfreund, D. G.; & Lurie, I. (1995). Gender differences in loneliness and depression of university students seeking counseling. *British Journal of Guidance and Counselling*. 23(2): 231-242.
- Wongpakaran, N.; & Wongpakaran, T. (2010). The Thai version of the PSS-10: An Investigation of its psychometric properties. *Biopsychosoc Med*. (2010): 4:6.
- Wu, C-H.; & Yao, G. (2008). Psychometric analysis of the short-form UCLA Loneliness Scale(ULS-8) in Taiwanese undergraduate students. *Personality and Individual Differences*.44(1): 1762-1771. DOI:10.1016/j.paid.2008.02.003.
- Yen, C-F.; et al. (2009). Symptoms of problematic cellular phone use, functional impairment and its association with depression among adolescents in Southern Taiwan. *Journal of Adolescence*. 32: 863-873.
- Yildirim, C. (2014). "Exploring the dimensions of nomophobia: Developing and validating a questionnaire using mixed methods research. Graduate Theses and Dissertations. Paper 14005.Retrieved March 15, 2015, from<http://lib.dr.iastate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5012&context=etd>
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: the emergency of a new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 1(3): 237-244.
- Young, K. S. (1999). Internet addiction: Symptoms, Evaluation, And Treatment. *Innovations inClinical Practice*. 17.Retrieved January 10, 2015, from<http://netaddiction.com/articles/symptoms.pdf>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม □□□□

แบบสอบถามการวิจัย**เรื่อง****การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร**

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของการติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครและเปรียบเทียบโครงสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าวระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง

นักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครที่ใช้สมาร์ทโฟนจำนวน 1,000 คน

เริ่มทำแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ชั้นปี.....
4. คณะ.....
5. สมาร์ทโฟนที่ใช้ยี่ห้อ.....ราคาประมาณ.....
6. การใช้งานสมาร์ตโฟน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ใช้คุยโทรศัพท์ ดูหนัง ฟังเพลง ถ่ายรูป
 - นาฬิกา เล่นเกม ดูแผนที่/เส้นทาง เช็คอีเมล
 - ค้นหาข้อมูลต่างๆ ติดตามข่าวสาร ขายสินค้าออนไลน์ ซื้อสินค้าออนไลน์
 - เล่น social media เช่น Facebook Line Instagram twitter
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. นักศึกษาเคยพยายามควบคุมหรือหยุดการใช้สมาร์ตโฟนที่ใช้อย่างต่อเนื่องครั้งละนานๆ หรือไม่
 - เคย ไม่เคย

การใช้สมาร์ตโฟน

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ☐ หรือ ☒ ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. สมาร์ตโฟนเป็นของสำคัญอันดับต้นๆ อย่างหนึ่งในชีวิตที่ขาดไม่ได้	1	2	3	4	5	6
2. ฉันอยากหยิบสมาร์ตโฟนขึ้นมาเปิดดูตลอดเวลา	1	2	3	4	5	6
3. ฉันรู้สึกว่ามีอะไรขาดหายไปเมื่อไม่ได้ใช้สมาร์ตโฟน	1	2	3	4	5	6
4. ฉันหยิบสมาร์ตโฟนขึ้นมาสไลด์หน้าจอดูแม้จะไม่ได้ใช้งานอะไรก็ตาม	1	2	3	4	5	6
5. ถ้าฉันถึงห้องเรียนและใกล้เวลาเรียน แล้วรู้ตัวว่าลืมสมาร์ตโฟน อย่างไรฉันก็ต้องกลับไปเอาสมาร์ตโฟนให้ได้ แม้ว่าจะต้องขาดเรียน ก็ตาม	1	2	3	4	5	6
6. ฉันเล่นสมาร์ตโฟนเมื่อไม่รู้จะทำอะไร	1	2	3	4	5	6
7. เวลาใช้สมาร์ตโฟน ฉันรู้สึกเพลิดเพลินผ่อนคลาย	1	2	3	4	5	6
8. เมื่อฉันรู้สึกแยๆ การใช้สมาร์ตโฟนทำให้ฉันรู้สึกดีขึ้นมาก	1	2	3	4	5	6
9. ฉันรู้สึกสบายใจเวลาที่ใช้สมาร์ตโฟน	1	2	3	4	5	6
10. ไม่มีอะไรที่จะทำให้ฉันรู้สึกดีมากกว่าการใช้สมาร์ตโฟน	1	2	3	4	5	6

การใช้สมาร์ทโฟน (ต่อ)

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
11. ฉันใช้สมาร์ทโฟนจนไม่ได้ทำสิ่งอื่นที่ควรจะทำ	1	2	3	4	5	6
12. ฉันใช้สมาร์ทโฟนไปเรื่อยๆ ได้ทั้งวันจนกว่าฉันจะพอใจ	1	2	3	4	5	6
13. ฉันเคยพยายามหยุดใช้สมาร์ทโฟนอย่างต่อเนื่องครั้งละนานๆ แต่ก็ไม่สำเร็จ	1	2	3	4	5	6
14. เวลาว่างส่วนใหญ่ของฉันหมดไปกับการใช้สมาร์ทโฟนจนละเลยการทำกิจกรรมอื่นๆ	1	2	3	4	5	6
15. ฉันคุมเวลาในการใช้สมาร์ทโฟนไม่ได้เลย	1	2	3	4	5	6
16. ถ้าไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟน ฉันจะรู้สึกหงุดหงิด	1	2	3	4	5	6
17. ฉันกังวลมากเวลาเห็นแบตในสมาร์ทโฟนใกล้หมด	1	2	3	4	5	6
18. ฉันรู้สึกหงุดหงิดไม่พอใจหากต้องปิดสมาร์ทโฟนเวลาเข้าเรียน	1	2	3	4	5	6
19. ฉันกระสับกระส่าย กระวนกระวายเมื่อไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟน	1	2	3	4	5	6
20. เป็นเรื่องยากที่สุดถ้าฉันต้องปิดการใช้งานสมาร์ทโฟน	1	2	3	4	5	6
21. ฉันขัดแย้งกับคนรอบข้างเมื่อถูกเตือนถึงการใช้สมาร์ทโฟนที่มากเกินไป	1	2	3	4	5	6
22. ฉันไม่พอใจเมื่อถูกบ่นหรือถูกตำหนิเกี่ยวกับการใช้สมาร์ทโฟนที่มากเกินไป	1	2	3	4	5	6
23. เวลาใครเตือนถึงการใช้สมาร์ทโฟน ฉันก็จะไม่สนใจ	1	2	3	4	5	6
24. ฉันรู้สึกรำคาญเมื่อถูกบ่นถึงการใช้สมาร์ทโฟนที่มากเกินไป	1	2	3	4	5	6
25. ฉันไม่ชอบใจเวลามีใครมาขัดจังหวะตอนที่ฉันใช้สมาร์ทโฟนเพื่อความบันเทิง	1	2	3	4	5	6
26. เมื่อไม่ได้ใช้สมาร์ทโฟนนานๆ พอได้ใช้ฉันก็จะใช้สมาร์ทโฟนมากขึ้น	1	2	3	4	5	6
27. ฉันพยายามควบคุมการใช้สมาร์ทโฟนให้น้อยลง แต่สุดท้ายก็เหมือนเดิมและกลับมาใช้มากขึ้นกว่าเดิม	1	2	3	4	5	6
28. ฉันพยายามลดการใช้สมาร์ทโฟนลง แต่ทำไม่สำเร็จ	1	2	3	4	5	6
29. ฉันกลับมาใช้สมาร์ทโฟนนานขึ้นหลังจากพยายามหยุดใช้ไป	1	2	3	4	5	6
30. ฉันเคยพยายามหยุดใช้สมาร์ทโฟนครั้งละนานๆ ได้ แต่ตอนนี้ฉันก็กลับมาใช้หนักเหมือนเดิม	1	2	3	4	5	6

การรับรู้ความสามารถของตนเอง

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้เสมอ	1	2	3	4	5	6
2. ฉันสามารถจัดการกับสิ่งที่ต้องการได้ถึงแม้ผู้อื่นจะไม่เห็นด้วย	1	2	3	4	5	6
3. ฉันสามารถทำสิ่งที่ฉันต้องการได้เสมอ	1	2	3	4	5	6
4. ฉันสามารถเผชิญกับเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงได้เป็นอย่างดี	1	2	3	4	5	6
5. ฉันแก้ไขเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงได้เสมอ	1	2	3	4	5	6
6. ฉันสามารถแก้ปัญหาส่วนใหญ่ได้ หากฉันใช้ความพยายาม	1	2	3	4	5	6
7. ฉันสามารถเผชิญปัญหาโดยไม่มีท่าทีลุกลี้ลุกลน	1	2	3	4	5	6
8. เมื่อฉันเผชิญปัญหา ฉันจะหาทางแก้ปัญหาไว้หลายๆ ทาง	1	2	3	4	5	6
9. เมื่อมีอุปสรรคฉันสามารถคิดวิธีการแก้ปัญหาได้เสมอ	1	2	3	4	5	6
10. ฉันสามารถจัดการสิ่งต่างๆ ได้เป็นประจำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะมาเป็น รูปแบบไหน	1	2	3	4	5	6

การกำกับตนเอง

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันสามารถมีสมาธิกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เป็นระยะเวลานาน ถ้าจำเป็น	1	2	3	4	5	6
2. ถ้าฉันขาดสมาธิจากกิจกรรมที่ทำอยู่ ฉันก็ยังสามารถดึงสติกลับมา ที่เดิมได้อย่างรวดเร็ว	1	2	3	4	5	6
3. ถ้ากิจกรรมที่ทำอยู่ส่งผลให้ฉันรู้สึกตื่นเต้นมาก ฉันยังสามารถทำใจ ให้สงบแล้วดำเนินกิจกรรมนั้นต่อไปได้	1	2	3	4	5	6
4. ถ้ากิจกรรมนั้นต้องมีทัศนคติเน้นแก้ปัญหา ฉันสามารถควบคุม ความรู้สึกได้	1	2	3	4	5	6
5. เป็นเรื่องยากที่ฉันจะยับยั้งความคิดที่ไม่เกี่ยวข้องไปรบกวนเรื่องที่ ฉันต้องการจะทำได้	1	2	3	4	5	6
6. ฉันสามารถควบคุมความคิดของตนเองไม่ให้เสียสมาธิไปกับเรื่อง อื่นๆ ที่เข้ามารบกวนได้	1	2	3	4	5	6
7. ถ้าฉันกำลังกังวลอะไรบางอย่าง ฉันไม่สามารถมีสมาธิจดจ่อกับสิ่ง ที่ทำตรงหน้าได้	1	2	3	4	5	6
8. หลังจากที่ถูกขัดจังหวะ ฉันไม่มีปัญหาที่จะกลับไปเริ่มต้นตั้งสมาธิใน การทำงานใหม่	1	2	3	4	5	6

การกำกับตนเอง (ต่อ)

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
9. บ่อยครั้งที่ฉันมีความคิดในงานมากมายจนยากที่จะรวบรวม นำมาใช้กับงานที่ทำอยู่เฉพาะตรงหน้าได้	1	2	3	4	5	6
10. ฉันทุ่มเทให้กับเป้าหมายและไม่ยอมให้สิ่งใดมาดึงความสนใจของ ฉันออกไปได้	1	2	3	4	5	6

การจัดการความเครียด

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. เมื่อมีสถานการณ์อะไรที่ทำให้ฉันเครียด การจัดการเวลาใหม่ทำ ให้ฉันสามารถทำทุกอย่างได้ดีขึ้น	1	2	3	4	5	6
2. ฉันทบทวนวิธีแก้ปัญหาลักษณะเดียวกันกับที่เคยแก้ไขมาก่อน	1	2	3	4	5	6
3. ฉันวิเคราะห์สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาก่อนลงมือปฏิบัติ	1	2	3	4	5	6
4. ฉันคิดวิธีแก้ปัญหาหลายๆ รูปแบบ	1	2	3	4	5	6

การเลี้ยงดู

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. พ่อแม่กระตุ้นให้ฉันเล่าปัญหาต่างๆ ของตัวฉันเอง	1	2	3	4	5	6
2. พ่อแม่จะตอบรับต่อความรู้สึกหรือความต้องการของฉัน	1	2	3	4	5	6
3. พ่อแม่จะเข้าใจและคอยปลอบโยนเวลาที่ฉันมีความทุกข์ใจ	1	2	3	4	5	6
4. พ่อแม่ชื่นชมเมื่อฉันทำสิ่งดีๆ	1	2	3	4	5	6
5. พ่อแม่ให้ความอบอุ่นและมีเวลาใกล้ชิดกับฉันตลอด	1	2	3	4	5	6
6. พ่อแม่บอกเหตุผลว่าทำไมฉันต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม	1	2	3	4	5	6
7. พ่อแม่ช่วยให้ฉันเข้าใจถึงผลของการแสดงพฤติกรรมของตัวฉัน โดยชักชวนให้พูดคุยเกี่ยวกับผลที่ตามมาจากการกระทำนั้นๆ	1	2	3	4	5	6
8. พ่อแม่จะอธิบายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการแสดงพฤติกรรมของฉัน	1	2	3	4	5	6

การเลี้ยงดู(ต่อ)

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
9. พ่อแม่เน้นให้เห็นถึงเหตุผลของข้อตกลง	1	2	3	4	5	6
10. พ่อแม่จะอธิบายว่าทำนุรู้สักอย่างไรกับพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี ของฉัน	1	2	3	4	5	6
11. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันและส่งเสริมให้ฉันแสดง ความคิดเห็น	1	2	3	4	5	6
12. พ่อแม่กระตุ้นให้ฉันแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ แม้จะไม่เห็น ด้วยกับความคิดของฉัน	1	2	3	4	5	6
13. พ่อแม่อนุญาตให้ฉันมีส่วนร่วมในการเสนอกฎเกณฑ์ในครอบครัว	1	2	3	4	5	6
14. พ่อแม่จะถามความต้องการของฉันก่อนที่จะให้ฉันทำอะไร บางอย่าง	1	2	3	4	5	6
15. พ่อแม่คำนึงถึงความชอบไม่ชอบของฉันในการวางแผนเรื่องต่างๆ ของครอบครัว	1	2	3	4	5	6

การสื่อสาร

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. สมาชิกภายในครอบครัวพอใจกับวิธีการสื่อสารที่มีต่อกัน	1	2	3	4	5	6
2. สมาชิกภายในครอบครัวเป็นผู้ฟังที่ดี	1	2	3	4	5	6
3. สมาชิกภายในครอบครัวมีความสุขที่ได้พูดคุยกัน	1	2	3	4	5	6
4. สมาชิกภายในครอบครัวสามารถถามไถ่ถึงสิ่งที่แต่ละคนต้องการ	1	2	3	4	5	6
5. สมาชิกภายในครอบครัวสามารถถกเถียงปัญหากันได้อย่างสงบ	1	2	3	4	5	6
6. สมาชิกภายในครอบครัวแลกเปลี่ยนความคิดและความเชื่อซึ่งกันและกัน	1	2	3	4	5	6
7. เมื่อสมาชิกถามคำถามในครอบครัวก็ได้รับคำตอบโดยตรงไปตรงมา	1	2	3	4	5	6
8. สมาชิกภายในครอบครัวพยายามทำความเข้าใจถึงความรู้สึกของ สมาชิกแต่ละคน	1	2	3	4	5	6
9. เมื่อมีอารมณ์ฉุนเฉียว สมาชิกภายในครอบครัวแทบจะไม่พูดจาไม่ดี ต่อกัน	1	2	3	4	5	6
10. สมาชิกภายในครอบครัวแสดงความรู้สึกที่แท้จริงต่อกัน	1	2	3	4	5	6

กิจกรรมที่ทำร่วมกับเพื่อน

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันและเพื่อนๆ ถามเรื่องการเรียนวิชาต่างๆ ในเทอมนี้กับรุ่นพี่	1	2	3	4	5	6
2. ฉันและเพื่อนๆ ช่วยกันติวหนังสือสำหรับการสอบ	1	2	3	4	5	6
3. ฉันและเพื่อนๆ ปรึกษาปัญหาในเรื่องเรียนกัน	1	2	3	4	5	6
4. ฉันและเพื่อนๆ ชวนกันไปอ่านหนังสือ	1	2	3	4	5	6
5. ฉันและเพื่อนๆ หางานอดิเรกที่มีประโยชน์ทำกัน	1	2	3	4	5	6
6. ฉันและเพื่อนๆ ชวนกันทำงานที่อาจารย์มอบหมาย	1	2	3	4	5	6
7. ฉันและเพื่อนไปทำกิจกรรมอาสาสมัครด้วยกัน	1	2	3	4	5	6

ความเหงา

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่านักศึกษาคิดหรือรู้สึก ตามข้อความต่อไปนี้บ่อยแค่ไหน	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่เคย เลย	นาน ๆ ครั้ง	บาง ครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บ่อย	บ่อย มาก
1. ฉันรู้สึกว่าฉันไม่มีเพื่อนเคียงข้าง	1	2	3	4	5	6
2. ฉันรู้สึกว่าฉันไม่รู้จะหันหน้าหาใคร	1	2	3	4	5	6
3. ฉันรู้สึกว่าฉันเข้าสังคมได้ง่ายและเป็นมิตรกับผู้อื่น	1	2	3	4	5	6
4. ฉันรู้สึกเหมือนถูกทิ้งให้อยู่คนเดียว	1	2	3	4	5	6
5. ฉันรู้สึกโดดเดี่ยวจากคนอื่น	1	2	3	4	5	6
6. ฉันรู้สึกว่าฉันสามารถหาเพื่อนเคียงข้างได้ในยามที่ต้องการ	1	2	3	4	5	6
7. ฉันรู้สึกไม่มีความสุขกับการเป็นคนที่ไม่มีความสนใจ	1	2	3	4	5	6
8. ฉันรู้สึกไม่มีใคร ทั้งๆ ที่มีคนมากมายอยู่รอบตัวฉัน	1	2	3	4	5	6

ความเครียด

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่า ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา นักศึกษาคิดหรือรู้สึกตามข้อความต่อไปนี้บ่อยแค่ไหน	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่เคย เลย	นาน ๆ ครั้ง	บาง ครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บ่อย	บ่อย มาก
1. ไม่สบายใจเพราะมีสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด	1	2	3	4	5	6
2. ไม่สามารถควบคุมเรื่องสำคัญๆ ในชีวิตได้	1	2	3	4	5	6
3. กระสับกระส่ายและตึงเครียด	1	2	3	4	5	6
4. มั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะรับมือกับปัญหาส่วนตัว ทั้งหลายได้	1	2	3	4	5	6
5. สิ่งทั้งหลายเป็นไปในทิศทางที่ฉันต้องการ	1	2	3	4	5	6
6. ไม่สามารถจัดการกับสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นสิ่งที่ล้วนเคยทำมาแล้ว	1	2	3	4	5	6
7. สามารถควบคุมสิ่งทั้งหลายที่มากวนใจได้	1	2	3	4	5	6
8. ควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้	1	2	3	4	5	6
9. โกรธอันเนื่องมาจากสิ่งทีนอกเหนือการควบคุม	1	2	3	4	5	6
10. ปัญหาต่างๆ ทับถมมากขึ้นจนฉันไม่สามารถแก้ไขได้หมด	1	2	3	4	5	6

ค่านิยม

โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด	โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ○ หรือ × ที่ตัวเลข					
	ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
1. ฉันซื้อสิ่งของตามความจำเป็นเท่านั้น	1	2	3	4	5	6
2. ฉันพยายามใช้ชีวิตให้เรียบง่าย ไม่สนใจกับการได้ครอบครองเป็น เจ้าของทรัพย์สินสมบัติ	1	2	3	4	5	6
3. ทรัพย์สินสมบัติที่ฉันเป็นเจ้าของไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉัน	1	2	3	4	5	6
4. ฉันเพลิดเพลินกับการใช้เงินซื้อของต่างๆ ที่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์	1	2	3	4	5	6
5. การซื้อของทำให้ฉันมีความสุขมาก	1	2	3	4	5	6
6. ฉันชอบใช้ชีวิตที่หรูหรา	1	2	3	4	5	6
7. ฉันให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของน้อยกว่าคนที่ฉันรู้จัก	1	2	3	4	5	6
8. สิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอแล้วและทำให้ฉันมีความสุข	1	2	3	4	5	6
9. ชีวิตของฉันจะดีกว่านี้ถ้าได้เป็นเจ้าของในสิ่งที่ยังไม่มี	1	2	3	4	5	6
10. ไม่มีอะไรจะสุขไปมากกว่าการได้ครอบครองสิ่งของที่ดีกว่าเดิม	1	2	3	4	5	6

คำนิยม		โดยขอให้ทำเครื่องหมาย ☐ หรือ ☒ ที่ตัวเลข					
โปรดอ่านข้อความและประเมินว่าเป็นจริงกับตัวนักศึกษา มากน้อยเพียงใด		ไม่จริง เลย	ไม่ จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง	จริง ที่สุด
11.	ฉันจะมีความสุขมากกว่านี้ถ้าฉันสามารถซื้อข้าวของต่างๆ ได้มากขึ้น	1	2	3	4	5	6
12.	บางครั้งก็หงุดหงิดใจนิดหน่อยที่ฉันไม่สามารถซื้อสิ่งของที่ ต้องการได้ทั้งหมด	1	2	3	4	5	6
13.	ฉันชื่นชมคนที่มียาน รถ และเสื้อผ้าราคาแพง	1	2	3	4	5	6
14.	ความสำเร็จในชีวิตที่สำคัญบางอย่างมาจากการได้ครอบครอง ทรัพย์สินสมบัติต่างๆ ที่ได้มา	1	2	3	4	5	6
15.	ฉันไม่ค่อยให้ความสำคัญกับทรัพย์สินสมบัติที่เป็นสัญลักษณ์แห่ง ความสำเร็จ	1	2	3	4	5	6
16.	ทรัพย์สินสมบัติต่างๆ ที่ฉันเป็นเจ้าของแสดงให้เห็นว่าฉันมีชีวิตที่ดี มากเพียงใด	1	2	3	4	5	6
17.	ฉันชอบที่จะครอบครองสิ่งๆ ใดๆ ก็อยากเป็นเจ้าของ	1	2	3	4	5	6
18.	ฉันไม่สนใจว่าใครจะมีทรัพย์สินสมบัติมากมาย	1	2	3	4	5	6

ขอขอบคุณนักศึกษาที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ขอให้นักศึกษาประสบความสำเร็จทั้ง
ด้านการเรียนและทุก ๆ ด้านนะคะ

ผู้วิจัยมีของที่ระลึกมอบให้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามด้วยคะ
รับได้ที่ผู้แจกแบบสอบถามตอนส่งคืนนะคะ

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจคุณภาพของเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจคุณภาพของเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ณ วิเชียร
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
4. รองศาสตราจารย์ วิมล เหมือนนิต
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
5. รองศาสตราจารย์ ชวณีย์ พงศาพิชณ์
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลชนัน นิรมิตรไชยนนท์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 12 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการตัดสินใจโทรศัพท์

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.568	.413	.414
2	.594	.600	.609
3	.615	.573	.582
4	.412	.552	.558
5	.480	.512	-
6	.333	.376	.376
7	.354	.423	.407
8	.489	.510	.479
9	.365	.525	-
10	.491	.595	-
11	.604	.629	.628
12	.723	.646	.654
13	.681	.664	.677
14	.795	.682	.695
15	.847	.681	.696
16	.766	.737	.736
17	.546	.523	-
18	.564	.682	.670
19	.668	.758	.748
20	.670	.700	.694
21	.530	.687	.670
22	.569	.693	.666
23	.353	.638	.612
24	.577	.642	-
25	.491	.548	-
26	.651	.654	.639
27	.668	.732	.741
28	.638	.719	.732
29	.545	.734	.741
30	.590	.709	.726
ค่า α -Coefficient	.942	.953	.947

ตาราง 13 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.544	.570	.524
2	.251	.536	-
3	.520	.579	-
4	.753	.702	-
5	.798	.698	.646
6	.653	.566	.508
7	.744	.597	.578
8	.502	.566	-
9	.706	.660	-
10	.744	.704	.639
ค่า α -Coefficient	.887	.885	.797

ตาราง 14 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการกำกับตนเอง

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.399	.416	-
2	.421	.524	.601
3	.243	.547	.571
4	.219	.572	.612
5	.030	.398	-
6	.458	.486	.528
7	.141	.376	-
8	.016	.372	-
9	.237	.421	-
10	.215	.500	.491
ค่า α -Coefficient	.527	.787	.784

ตาราง 15 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการจัดความเครียดแบบจัดการปัญหา

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.273	.612	.621
2	.469	.704	.689
3	.472	.724	.633
4	.360	.678	-
ค่า α -Coefficient	.603	.843	.801

ตาราง 16 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.455	.417	.395
2	.482	.643	-
3	.661	.722	-
4	.549	.682	.619
5	.578	.709	-
6	.608	.680	-
7	.686	.748	.712
8	.509	.731	-
9	.594	.721	.708
10	.473	.681	.686
11	.550	.788	.731
12	.491	.694	-
13	.336	.701	-
14	.454	.721	-
15	.613	.735	.667
ค่า α -Coefficient	.874	.939	.866

ตาราง 17 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดการสื่อสารภายในครอบครัว

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.726	.672	-
2	.743	.761	.720
3	.626	.768	-
4	.655	.794	.756
5	.621	.730	.725
6	.813	.807	.789
7	.512	.751	-
8	.597	.765	.756
9	.321	.376	.386
10	.586	.684	.657
ค่า α -Coefficient	.877	.922	.885

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.306	.424	.416
2	.493	.659	.609
3	.416	.634	-
4	.507	.704	.688
5	.337	.572	.535
6	.307	.592	.524
7	.289	.536	-
ค่า α -Coefficient	.651	.833	.775

ตาราง 19 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดความเหงา

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.754	.683	.736
2	.745	.721	-
3	.452	.363	-
4	.809	.777	.859
5	.778	.773	.859
6	.212	.335	-
7	.676	.627	-
8	.681	.718	.732
ค่า α -Coefficient	.874	.813	.909

ตาราง 20 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดความเครียดในชีวิต

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.332	.519	.587
2	.594	.517	.632
3	.445	.516	.650
4	.158	.402	-
5	.527	.408	-
6	.414	.486	-
7	.452	.448	-
8	.337	.337	-
9	.448	.523	.511
10	.466	.525	.621
ค่า α -Coefficient	.702	.797	.812

ตาราง 21 ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมที่ปรับแก้ (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบวัดค่านิยมแบบวัตถุนิยม

ข้อ	ค่า Corrected Item-Total Correlation		
	ทดลองใช้ (n=60)	ใช้จริง (n=986)	ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (n=986)
1	.199	.280	-
2	.404	.330	-
3	.168	.221	-
4	.478	.484	.525
5	.564	.432	.439
6	.701	.547	.608
7	.139	.316	-
8	.122	.205	-
9	.721	.615	.661
10	.485	.588	.630
11	.712	.618	.680
12	.400	.530	-
13	.391	.593	.616
14	.493	.592	.634
15	.216	.373	-
16	.467	.575	.618
17	.631	.635	.685
18	.155	.324	-
ค่า α -Coefficient	.821	.843	.882

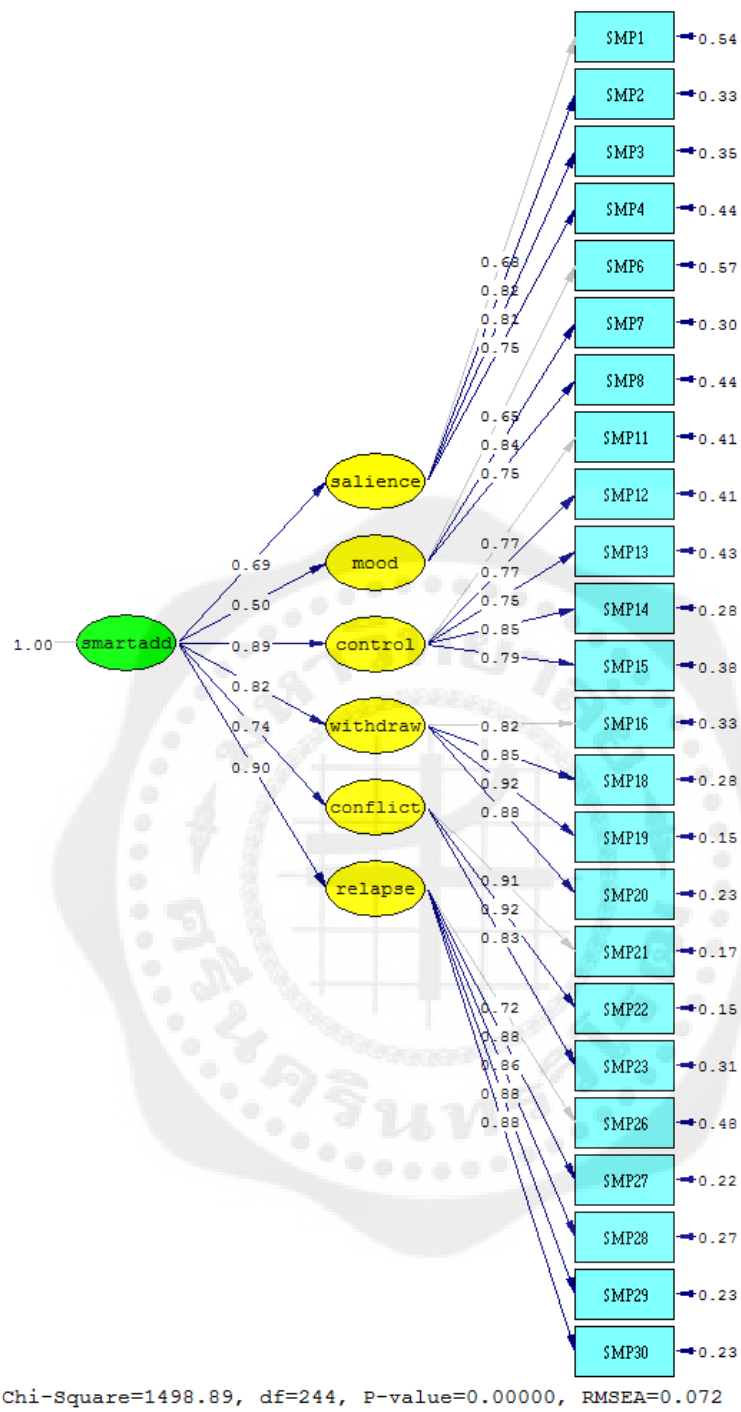
ภาคผนวก ง

**ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ
เครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัยหลังปรับแบบจำลองการวัด**

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการติดสมาร์ทโฟน (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่า น้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
การติดสมาร์ทโฟน			0.84	0.53
องค์ประกอบ: การให้ความสำคัญ	0.69		0.85	0.59
ข้อ 1	0.68	0.46		
ข้อ 2	0.82	0.67		
ข้อ 3	0.81	0.65		
ข้อ 4	0.75	0.56		
องค์ประกอบ: การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์	0.50		0.79	0.56
ข้อ 6	0.65	0.43		
ข้อ 7	0.84	0.70		
ข้อ 8	0.75	0.56		
องค์ประกอบ: การสูญเสียการควบคุม	0.89		0.89	0.52
ข้อ 11	0.77	0.59		
ข้อ 12	0.77	0.59		
ข้อ 13	0.75	0.57		
ข้อ 14	0.85	0.72		
ข้อ 15	0.79	0.62		
องค์ประกอบ: การเลิกหรือหยุดใช้	0.82		0.92	0.75
ข้อ 16	0.82	0.67		
ข้อ 18	0.85	0.72		
ข้อ 19	0.92	0.85		
ข้อ 20	0.88	0.77		
องค์ประกอบ: การขัดแย้ง	0.74		0.92	0.79
ข้อ 21	0.91	0.83		
ข้อ 22	0.92	0.85		
ข้อ 23	0.83	0.69		
องค์ประกอบ: การกลับคืนสู่สภาพเดิม	0.90		0.93	0.72
ข้อ 26	0.72	0.52		
ข้อ 27	0.88	0.78		
ข้อ 28	0.86	0.73		
ข้อ 29	0.88	0.77		
ข้อ 30	0.88	0.77		

$\chi^2 = 1498.89$, $df = 244$ ($p = .00$), $RMSEA = 0.072$, $NNFI = 0.98$, $CFI = 0.98$, $SRMR = 0.058$

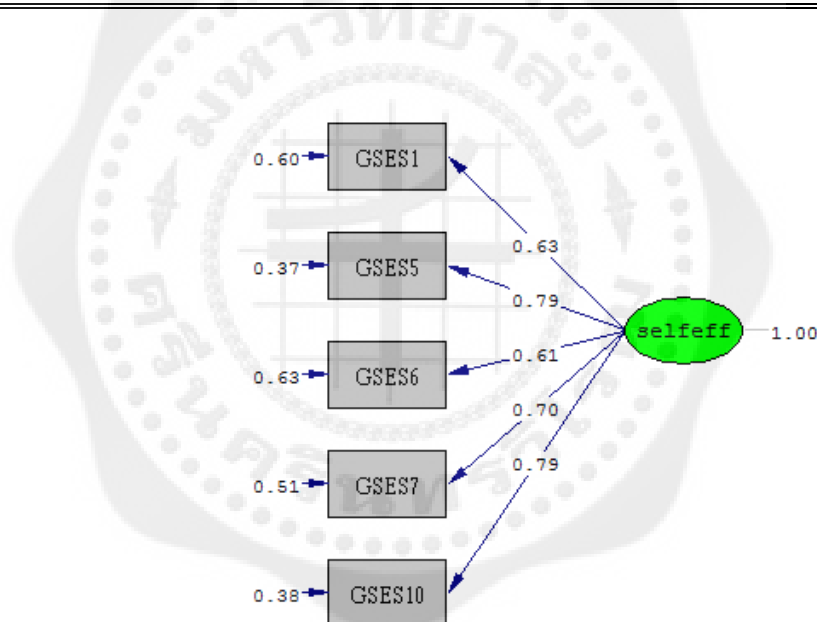

ภาพประกอบ 5 แบบจำลองการวัดตัวแปรการติดสมาร์ทโฟนด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเอง
(n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.83	0.50
ข้อ 1	0.63	0.40		
ข้อ 5	0.79	0.63		
ข้อ 6	0.61	0.37		
ข้อ 7	0.70	0.49		
ข้อ 10	0.79	0.62		

$\chi^2 = 17.05$, $df = 5$ ($p = .0044$), $RMSEA = 0.049$, $NNFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, $SRMR = 0.017$

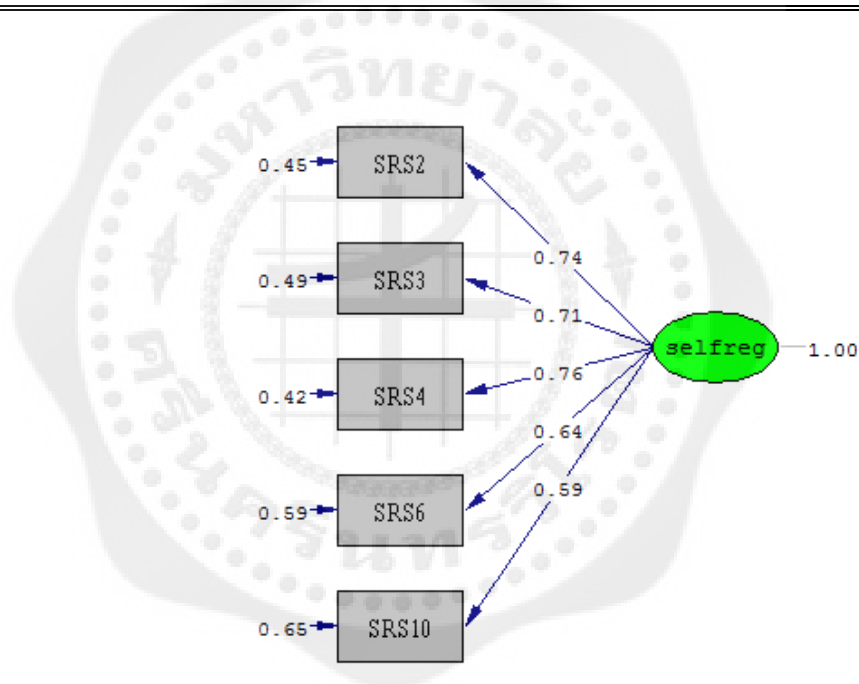
Chi-Square=17.05, df=5, P-value=0.00441, RMSEA=0.049

ภาพประกอบ 6 แบบจำลองการวัดตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการกำกับตนเอง (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.82	0.48
ข้อ 1	0.74	0.55		
ข้อ 3	0.71	0.51		
ข้อ 4	0.76	0.58		
ข้อ 6	0.64	0.41		
ข้อ 10	0.59	0.35		

$\chi^2 = 18.57, df = 5 (p = .00231), RMSEA = 0.052, NNFI = 0.99, CFI = 0.99, SRMR = 0.018$

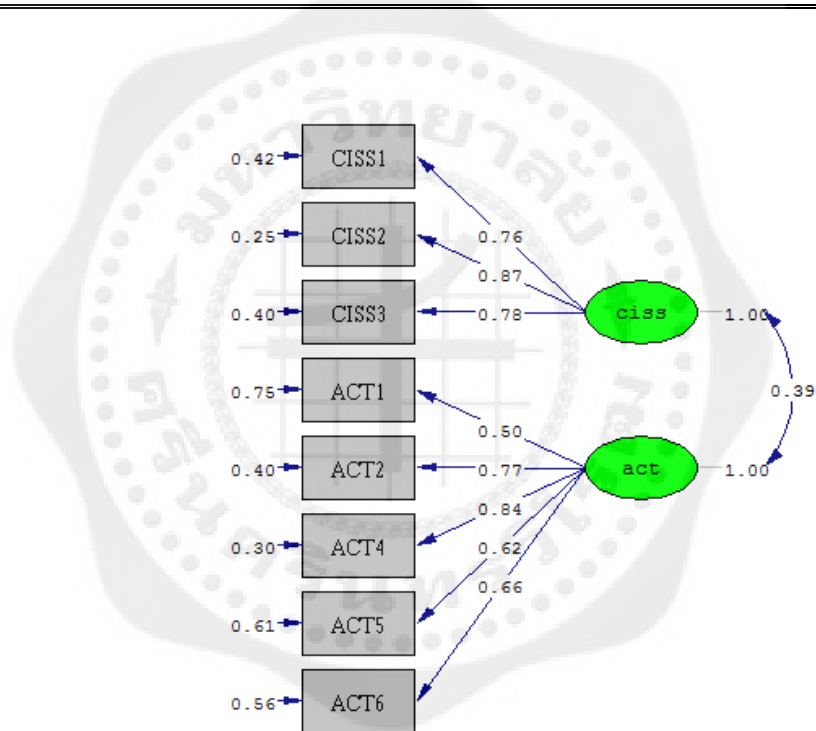
Chi-Square=18.57, df=5, P-value=0.00231, RMSEA=0.052

ภาพประกอบ 7 แบบจำลองการวัดตัวแปรการกำกับตนเองด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการจัดการความเครียดแบบจัดการปัญหา (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.85	0.64
ข้อ 1	0.76	0.58		
ข้อ 2	0.87	0.75		
ข้อ 3	0.78	0.60		

$\chi^2 = 100.69$, $df = 19$ ($p = .0000$), $RMSEA = 0.066$, $NNFI = 0.97$, $CFI = 0.99$, $SRMR = 0.041$

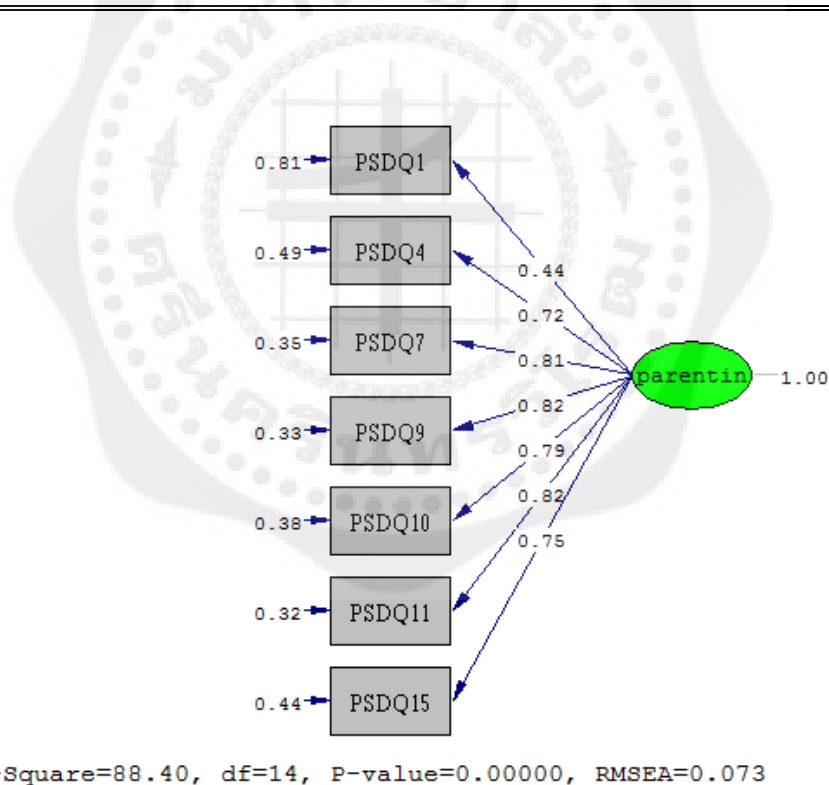
Chi-Square=100.69, df=19, P-value=0.00000, RMSEA=0.066

ภาพประกอบ 8 แบบจำลองการวัดตัวแปรการจัดการความเครียดแบบการจัดการปัญหาด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.81	0.46
ข้อ 1	0.44	0.19		
ข้อ 4	0.72	0.51		
ข้อ 7	0.81	0.65		
ข้อ 9	0.82	0.65		
ข้อ 10	0.79	0.67		
ข้อ 11	0.82	0.62		
ข้อ 15	0.75	0.68		

$\chi^2 = 88.40, df = 14 (p = .0000), RMSEA = 0.073, NNFI = 0.98, CFI = 0.99, SRMR = 0.022$

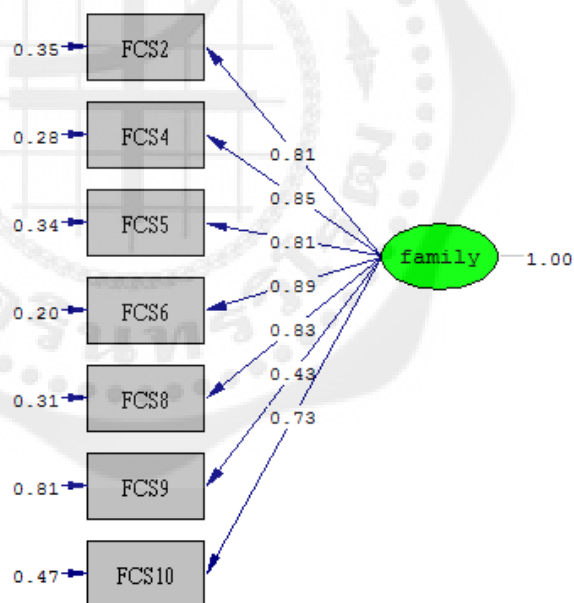

ภาพประกอบ 9 แบบจำลองการวัดตัวแปรการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัว (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.86	0.56
ข้อ 2	0.81	0.65		
ข้อ 4	0.85	0.72		
ข้อ 5	0.81	0.66		
ข้อ 6	0.89	0.80		
ข้อ 8	0.83	0.69		
ข้อ 9	0.43	0.19		
ข้อ 10	0.73	0.53		

$\chi^2 = 88.21, df = 14 (p = .0000), RMSEA = 0.073, NNFI = 0.99, CFI = 0.99, SRMR = 0.058$

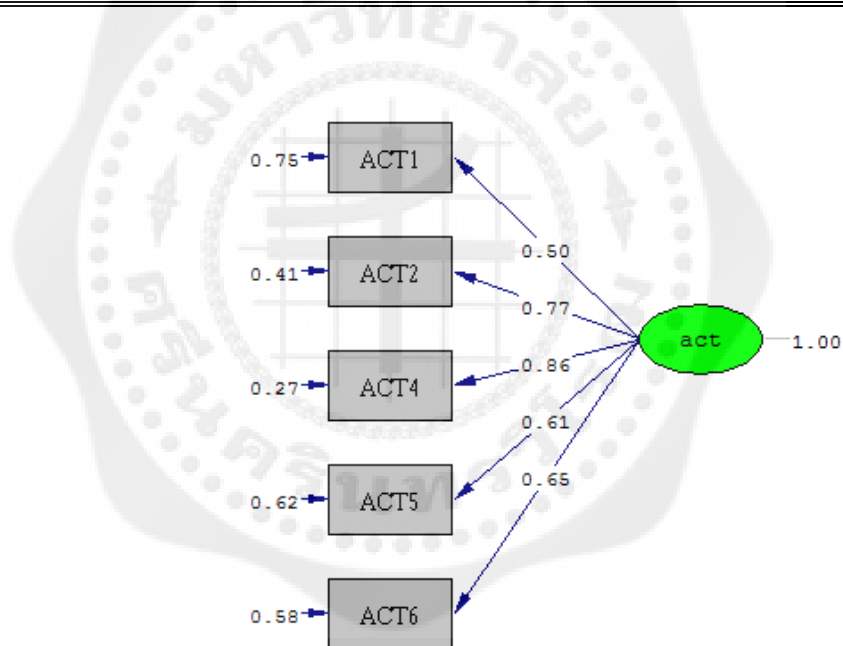
Chi-Square=88.21, df=14, P-value=0.00000, RMSEA=0.073

ภาพประกอบ 10 แบบจำลองการวัดตัวแปรการสื่อสารภายในครอบครัวด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.81	0.48
ข้อ 1	0.50	0.25		
ข้อ 2	0.77	0.59		
ข้อ 4	0.86	0.73		
ข้อ 5	0.61	0.38		
ข้อ 6	0.65	0.42		

$\chi^2 = 31.56$, $df = 5$ ($p = .0000$), $RMSEA = 0.073$, $NNFI = 0.97$, $CFI = 0.99$, $SRMR = 0.026$

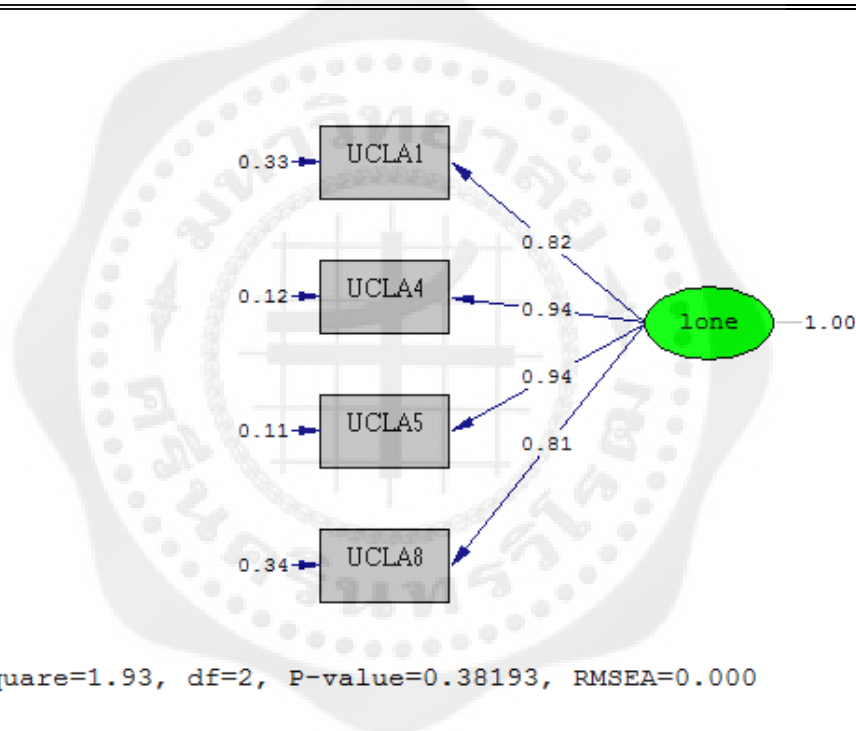
Chi-Square=31.56, df=5, P-value=0.00001, RMSEA=0.073

ภาพประกอบ 11 แบบจำลองการวัดตัวแปรกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อนด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรความเหงา (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.93	0.77
ข้อ 1	0.82	0.67		
ข้อ 4	0.94	0.88		
ข้อ 5	0.94	0.89		
ข้อ 8	0.81	0.66		

$\chi^2 = 1.93$, df = 2 (p = .3819), RMSEA = 0.000, NNFI = 1.00, CFI = 1.00 ,SRMR = 0.0039

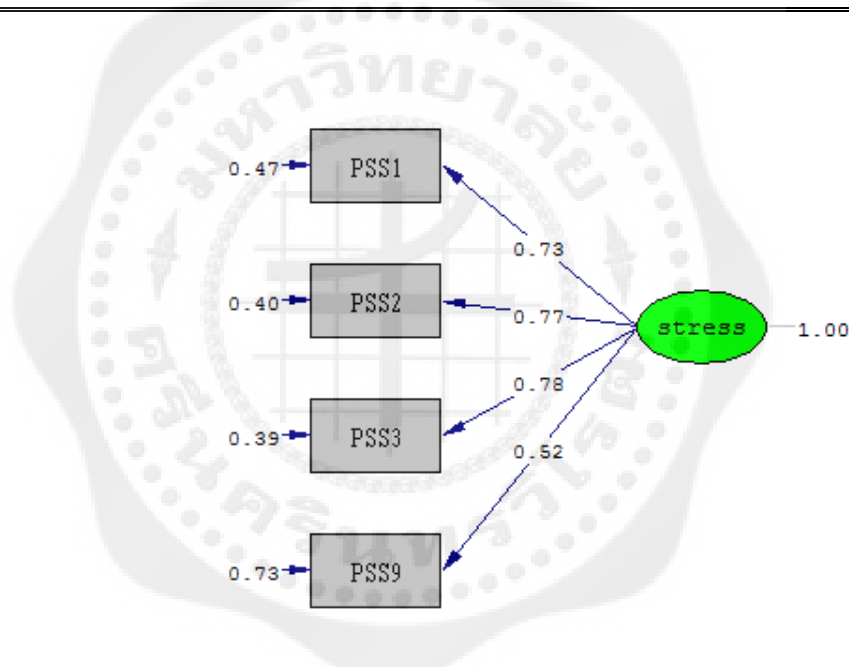

ภาพประกอบ 12 แบบจำลองการวัดตัวแปรความเหงาด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรการจัดการความเครียดในชีวิต
(n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่าน้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
			0.80	0.50
ข้อ 1	0.73	0.53		
ข้อ 2	0.77	0.60		
ข้อ 3	0.78	0.61		
ข้อ 9	0.52	0.27		

$\chi^2 = 3.33, df = 2 (p = .189), RMSEA = 0.026, NNFI = 1.00, CFI = 1.00, SRMR = 0.0099$

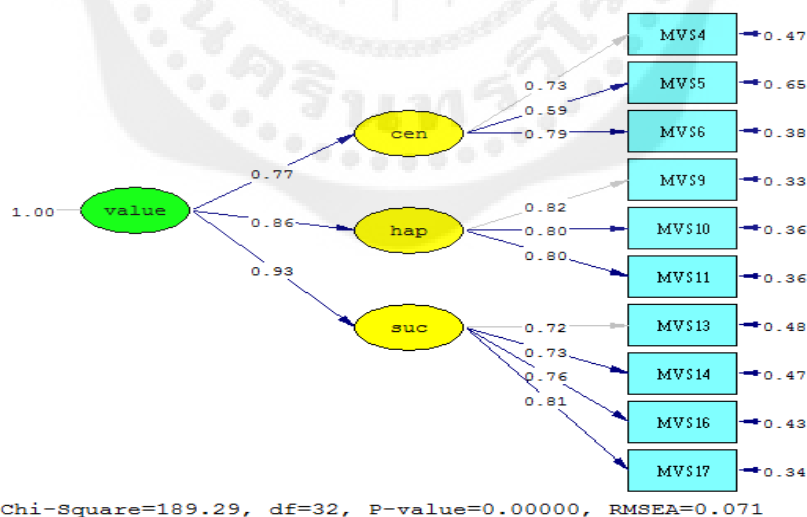
Chi-Square=3.33, df=2, P-value=0.18905, RMSEA=0.026

ภาพประกอบ 13 แบบจำลองการวัดตัวแปรความเครียดในชีวิตด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ
เชิงยืนยัน

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยม (n=986)

ตัวแปรสังเกต	ค่า น้ำหนัก	R ²	ค่าความเชื่อมั่น ของตัวแปรแฝง	ค่าความแปรปรวน ที่สกัดได้
ค่านิยมแบบวัตถุนิยม			0.89	0.73
องค์ประกอบ: ความเป็นศูนย์กลางของชีวิต	0.77		0.75	0.50
ข้อ 4	0.73	0.53		
ข้อ 5	0.59	0.35		
ข้อ 6	0.79	0.62		
องค์ประกอบ: ความสุขในชีวิต	0.86		0.85	0.65
ข้อ 9	0.82	0.67		
ข้อ 10	0.80	0.64		
ข้อ 11	0.80	0.64		
องค์ประกอบ: ความสำเร็จในชีวิต	0.93		0.84	0.57
ข้อ 13	0.72	0.52		
ข้อ 14	0.73	0.53		
ข้อ 16	0.76	0.57		
ข้อ 17	0.81	0.66		

$\chi^2 = 189.29$, $df = 32$ ($p = .000$), $RMSEA = 0.071$, $NNFI = 0.98$, $CFI = 0.98$, $SRMR = 0.035$

ภาพประกอบ 14 แบบจำลองการวัดตัวแปรค่านิยมแบบวัตถุนิยมด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ
เชิงยืนยัน

ภาคผนวก จ

เอกสารรับรองจริยธรรมโครงการวิจัยที่ทำใหม่มนุษย์
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6922(4)/๒๔๔

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มี.ค. 2560

เรื่อง ขออนุญาตผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC 018/60
เรียน นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC/E-018/2560

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมกรมการเสพติด
สมาร์ตโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC 018/60 เพื่อรับการพิจารณาจาก
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้
คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number SWUEC/E-018/2560
Date of Approval 27 กุมภาพันธ์ 2560 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)
Date of Expiration 27 กุมภาพันธ์ 2561
Continuing Review ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดส่งรายงานครั้งแรก วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561)

ในกรณีนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ใ้ขอความกรุณาให้ผู้วิจัย
ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการ
มาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารที่ให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate
of Approval (Certificate Number SWUEC/E-018/2560) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(แพทย์หญิงสุรพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 018/60E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร

สังกัด: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารที่รับรอง:

1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงร่างการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2	วัน/เดือน/ปี 27 ก.พ. 2560
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2	วัน/เดือน/ปี 27 ก.พ. 2560
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2	วัน/เดือน/ปี 27 ก.พ. 2560
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2	วัน/เดือน/ปี 27 ก.พ. 2560

(ลงชื่อ).....

(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)

รักษาการแทนเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-018/2560

วันที่ให้การรับรอง : 27/02/2560

วันหมดอายุใบรับรอง : 27/02/2560

ที่ ศธ 6918/ 1190

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๑ เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักตราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/1๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๕ เมษายน 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1290

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

12 เมษายน 2560

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมสารสนเทศสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวินธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมสารสนเทศ
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๒ เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานินพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1290

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๕ เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานันท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1390

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

15 เมษายน 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
ติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๕๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๕ เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นโทรศัพท์มือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
มือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/1990

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกริก

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นมือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธาวินิจฉัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
มือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๓๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๓ เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นโทรศัพท์มือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทรวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
มือถือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๒ เมษายน 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอรับข้อมูลที่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยธนบุรี

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา กัทราววิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอรับข้อมูลที่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
ติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1290

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๑ เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักตราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่น
ติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ ๒๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๒ เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุม

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมกาเสพติดสมาร์โฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักตราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานินพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมกาเสพติด
สมาร์โฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๙๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๙ เมษายน 2560

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ นิสิตขออนุมัติคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเสพติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๕๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๒ เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

เนื่องด้วย นางสาวชนิดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์
เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี
อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภักธราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานินพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเล่นติด
สมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน
เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ที่ ศธ 6918/ 1๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1๕ เมษายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เนื่องด้วย นางสาวชนัดดา เพ็ชรประยูร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในกรณีนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ตโฟนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน เมษายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 842 3677

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ชนัดดา เพ็ชรประยูร
อีเมล	chanadda.p@arts.kmutnb.ac.th
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชามนุษยศาสตร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	การศึกษาระดับบัณฑิต (การแนะแนว) จาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2545	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม) จาก คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2560	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) จาก สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ